

U d d r a g

af

Aarhus Byråds Forhandlinger

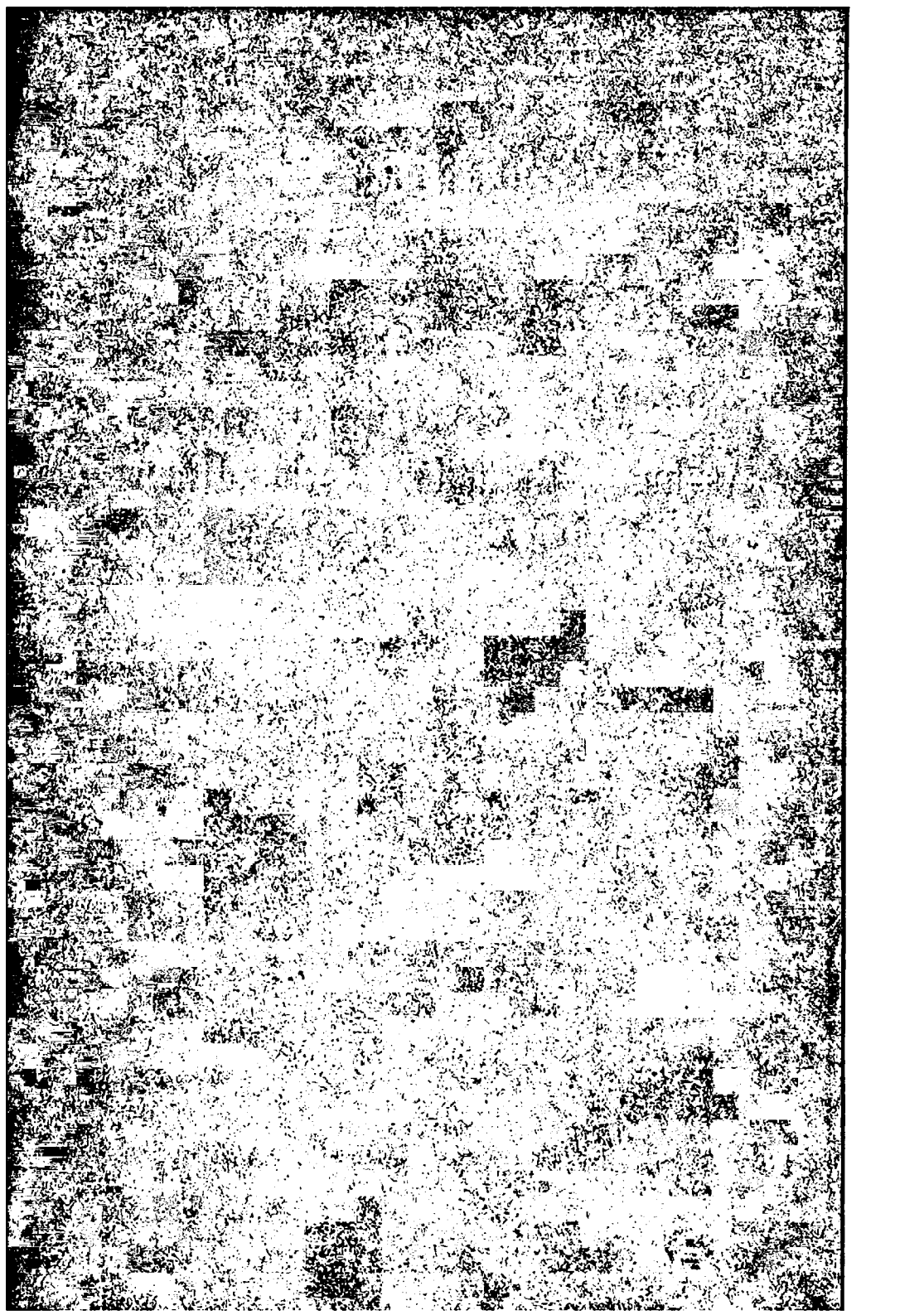
for

1885.

Aarhus.

Trykt hos Brødr. Bachhausen.

1886.

Indhold.

	Side.
A. Fortegnelse over Medlemmer af Byrådet og de særlige kommunale Kommissioner og Udvalg samt Kommunens Bestillingsmænd	1—12.
B. Byrådets Forhandlinger	13—178.

	Side.
Mødet den 8de Januar	13—15.
do. " 15de —	16—20.
do. " 22de —	20—23.
do. " 29de —	23—25.
do. " 5te Februar	25—30.
do. " 12te —	30—33.
do. " 19de —	34—37.
do. " 26de —	37—39.
do. " 5te Marts	39—43.
do. " 12te —	43—49.
do. " 19de —	50—51.
do. " 26de —	51—54.
do. " 9de April	54—56.
do. " 16de —	56—61.
do. " 23de —	61—62.
do. " 30te —	62—64.
do. " 5te Maj	64—68.
do. " 21de —	68—76.
do. " 28de —	76—82.
do. " 4de Juni	82—89.
do. " 18de —	89—95.
do. " 23de —	95—96.

	Side
Mødet den 30te Juni	96—99
do. „ 9de Juli	99—110.
do. „ 16de —	110—115.
do. „ 23de —	115—116.
do. „ 6te August	116—119.
do. „ 20de —	119—123.
do. „ 3die September	123—126.
do. „ 11te —	126—129.
do. „ 24de —	129—133.
do. „ 1ste Oktober	133—136.
do. „ 8de —	136—138.
do. „ 15de —	138—141.
do. „ 22de —	141—148.
do. „ 29de —	148—152.
do. „ 5te November	152—156.
do. „ 19de —	156—160.
do. „ 26de —	160—165.
do. „ 3die December	165—174.
do. „ 10de —	174—175.
do. „ 17de —	175—178.

C. Tillæg 1—103.

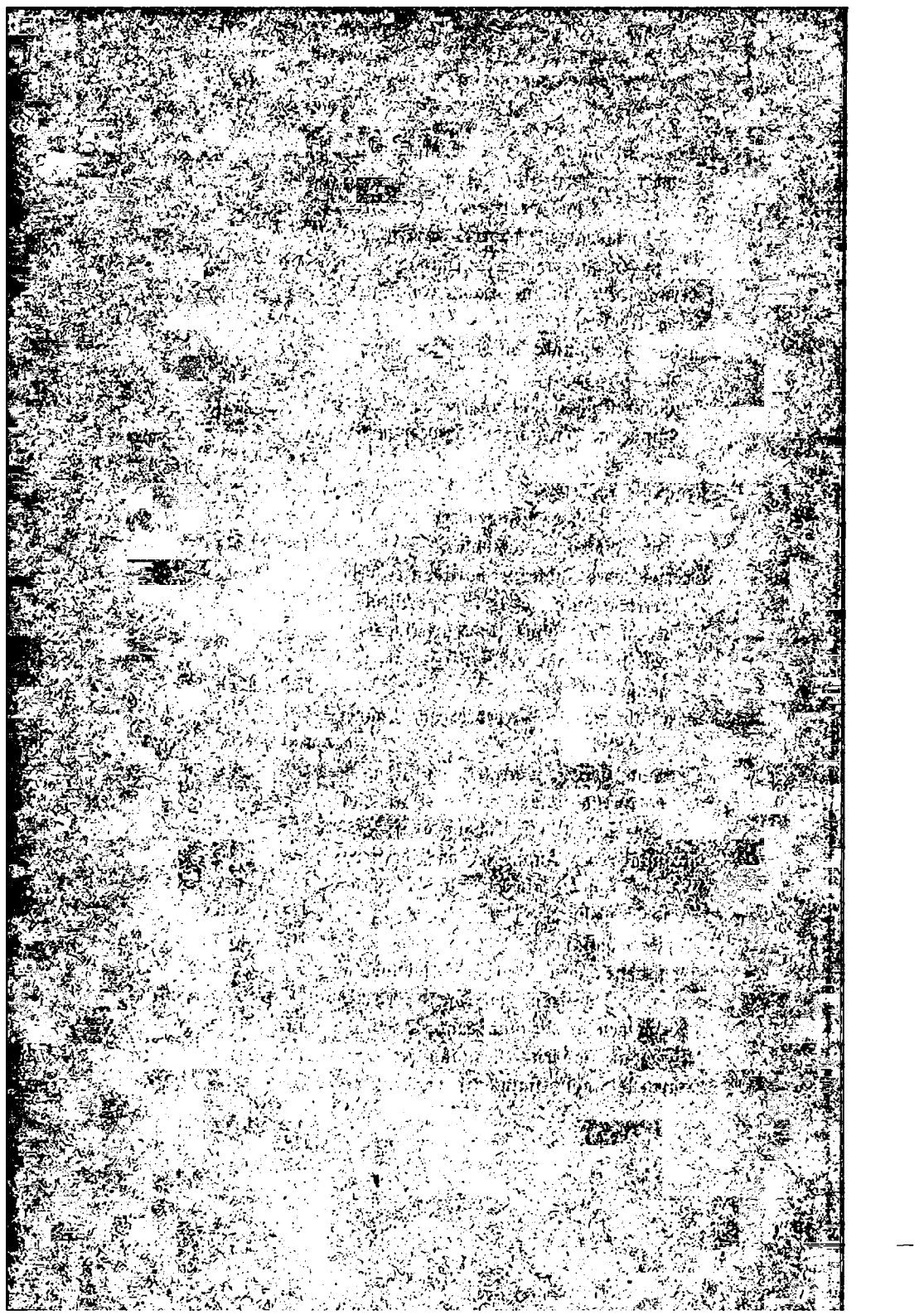
	Side
Beretning om den i Aarhus Rjbstad den 1ste Februar 1885 afholdte Folke- tælling	1—15.
Bedtægt for Aarhus Rjbstad, efter Lov af 23de Maj 1873 § 9	17—18.
Stadsfæstelse paa Tillæg til § 3 af Inn- datsen for „det Kriegerste Legat for Aarhus Haandværkslærlinge og Haandværksjvende“ med selve Til- lægget til den ommeldte §	19—20.
Tillæg til den under 27de December 1871 og 9de August 1878 appro- berede Politivedtægt for Aarhus Rjbstad	21—22.
Stadsfæstelse paa og Fundats for „Ober- lærer Kraibergs Jubilæumslegat“	23—25.

	Side
Instrux for Aarhus Huvuelodfer . . .	26—31.
Kjøbekontrakt om og Skjøde til Foto- graf V. E. Svendsen paa Matr.- Nr. 818 og 819 b af Bygrundeue	32—34.
Deklaration af Fotograf V. E. Svend- sen angaaende Vangen til St. Kle- mentsbro	35.
Stadsfæstelse paa og Udtog af Fundatsen for Overretssassessor, Statsraad Ernst Marcus Weis Legat for hans Broder- børn og deres Decendenter . . .	36—39.
Kjøbekontrakt om og Skjøde til Kom- muen paa den Bødker R. Daniel- jens Enke tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 901 og 902 a af Bygrunden .	40 43.
Overenskomst imellem Byraadet og Ar- hus Søbadeanstalt angaaende Af- staelsen af den af sidstnævnte til Badeanstalt for Byens Indvaanere hidtil benyttede Grund	44.
Lejekontrakt imellem Byraadet og Th. Gall om „Pavillonen“ i Ris Skov	45—47.
Do. imellem Byraadet og Chr. Madsen om „Salonen“ i Ris Skov . . .	48—50.
Kjøbekontrakt om og Skjøde til Kom- muen paa den gamle Bispegaard	51—54.
Do. om og Skjøde til Boghandler Thue paa Matr. Nr. 1258 h af Bygrun- den	55—58.
Do. om og Skjøde til Overlærer Olsen paa Matr. Nr. 1258 i af Bygrunden	59—62.
Do. om og Skjøde til Murmester S. Rasmusen paa Matr. Nr. 1258 k af Bygrunden	63—66.
Do. om og Skjøde til Enkefru V. Krø- ger paa Matr. Nr. 1258 l af By- grunden	67—70

IV

	Side.
	Side
Do. om og Skjøde til Gartner Thomsen paa Matr. Nr. 16 b og 47 b af Markjorderne	71—74.
Beretning om Aarhus Vandværk for Aaret 1885	75—76.
Do. om Aarhus Gasværk for Aaret 1885	77—80.
Do. om Aarhus Sygehospital for Aaret 1885	81—82.
Meddelelse om udført Arbejde i 1885 vedrørende Vejvæsenet, Brolægning og Vandafløb	83—86.
Fortegnelse over anmeldte Byggeforetagen- der og udstedte Bygningsattester m. m. i Aaret 1885	87—90.
Meddelelse om det kommunale Skole- væsen for 1885 af Skoleinspektøren	91—97.
Rekapitulation af Skatteligningen for 1885	98.
Fortegnelse over Byens Velgjørere	99—103.
D. Regnskabsstilling	1—193.
	Side
Overslag over Indtægter og Udgifter i 1884	2—51.
Bilag A til samme. Overslag over Ind- tægter paa Kontierne II A. 1. a, b, c og d, 2 a og b, og 3	52—55.
Bilag B til samme. Forslag til Bed- ligeholdelse af de militære Etablisje- menter	56—60.
Bilag C til samme. Beregning over hvad Aarhus Vandmølle som et med Aarhus Rjøbstad forbundet Land- distrikt skal bidrage i 1886 til de af Rjøbstadens Udgifter, som vedrøre Skole- og Fattigvæsen	61—62.
Bilag D til samme. Frue Kirkes Budget for 1886	63—64.

	Side
Bilag E til samme. Skoleudvalgets Bemærkninger til Uldgiftskonto IV . . .	65—67.
Skrivelse af 23de September 1885 fra Budgetudvalget, hvorved Overslaget med Bilag forelægges Byraadet. . .	68—74.
Overslag over Aarhus Havn's Indtægter og Udgifter i 1886	75—80.
Aarhus Kommunes almindelige Regnskab for 1885	81—147.
Sammenstilling af Overslagets og det almindelige Regnskabs Hovedsummer for 1885	148—149.
Regnskab for 1885 vedrørende Laanet af 1874 hos Bisuben og af 1879 hos Indtægteringsfonden	150—151.
Overfugt over Indtægter og Udgifter vedrørende Laanet af 1874 hos Bisuben og af 1879 hos Indtægteringsfonden fra Laanenes Stiftelse til Udgangen af 1885	152—153.
Regnskab fra 1885 vedrørende Laanet af 1884	154—157.
Overfugt over Indtægter og Udgifter vedrørende Laanet af 1884 fra Laanets Stiftelse til Udgangen af 1885	158—159.
Regnskab over Indtægter og Udgifter i 1885 af Legatmidler under Byraadets Bestyrelse	160—166.
Kapitalregnskab for 1885	167—173.
Opgjørelse over Aarhus Kjøbstadkommunes Formue og Gjæld ved Udgangen af Regnskabsaaret 1885. . .	174—190.
Udrag af Havnens Regnskab for 1885	191—192.
Havnens Kapitalstatus til 1886	193.

Fortegnelse

over

Medlemmer af Byraadet og de særlige
kommunale Kommissioner og Udvvalg samt Kommunens
Bestillingsmænd.

Byraadet.

(Sfr. Lov 26. Maj 1868.)

Kammerherre, Borgmester U. C. Schmidten, K., D. M.,
Formand.

Den store Halvdel, valgt d. 4. Jan. 1882 for 6 Aar.

Kjebmand Otto Langballe,

— Jens Ormslev,

Redaktør J. M. Mork, R., —

Overretssagfører Chr. Rjer, R. —

Gjortler N. Hald,

Maler L. Kruse,

Skolebestyrer P. B. Fenger,

Arkitekt Müllerz,

Synskinefabrikant A. Nielsen,

Partikulier, fjb. Farver S. Kjær, valgt den 1. Maj 1882.

Den mindre Halvdel, valgt d. 6. Jan. 1885 for 6 Aar.

Bryggeriejer L. Chr. Wenlengracht,

Prokurator A. Langballe,

Forretningsfører Speyer,

Fabrikant Th. Ramming,

Kjebmand M. Møden,

Sadelmager C. Halling,

Kjebmand Otto Mønsted,

Fabrikant H. P. Jensen,

Justitsraad, Apotheker A. Meyer, valgt den 17. Novbr. 1885 —

ved Suppleringsvalg.

Sekretær: Sagfører F. C. C. Holst.

Byraadets staaende Udvalg.

(Om de løbende Udvalg — valgte for enkelte Sager eller for 1 Aar ad Gangen —
kan søges Oplysning i Mødet den 15 Januar.)

For Havnævæsenet:

Borgmesteren, Formand,	
Kjøbmand D. Vangballe,	{ valgte af Byraadets Midte.
— D. Mønsted,	
Kjøbmand Chr. P. Spliid,	{ valgte uden for Byraadet.
Hjemløser Chr. Bang,	

Konful P. Herstind, R. V., Sekretær og Regnskabsfører.
Ingeniør E. Hornemann, Havnengineeringør.

For Kasse- og Regnskabsvæsenet:

Borgmesteren, Formand,
Overretssagfører Rjer,
Forretningsfører Speyer.

Suppleanter:

Kjøbmand Møden,
— D. Vangballe,

For Fattigvæsenet:

Kjøbmand D. Vangballe, Formand,
Skolebestyrer Fenger,
Kjøbmand Drmslev,

Exam. juris. N. Dyrland Jensen, Inspektør ved Fattigvæsenet.
S. Jacobsen, Forvalter og Arbejdsmester paa Fattiggaarden.
A. Jørgensen, Oplysningsmand paa Fattiggaarden.
Enkemadame J. Frichsen, Husholderesse paa Fattiggaarden.

For Skolevæsenet:

Redaktør Mørk, Formand,
Kjøbmand Møden,
Fabrikant Ramfing.

For Brolægningssvæsenet:

Arkitekt Müller, Formand,
 Partikulier S. Kjær,
 Kaptajn Rohmann indtil hans Udtrædelse af Byraadet og
 derefter Justitsraad Meyer.

For Vejvæsenet:

Arkitekt Müller, Formand,
 Partikulier S. Kjær,
 Kaptajn Rohmann indtil hans Udtrædelse af Byraadet og
 derefter Justitsraad Meyer.

For Markvæsenet:

Byggeriejer L. C. Meulengracht. Formand.
 Prokurator Langballe.

For Gasværket og den offentlige Belysning:

Overretssagfører Rjer, Formand,
 Fabrikant Ramming,
 Kjøbmand Mønsted.

Stadsingeniør Sletting, Gasværksinspektør.

For Sygehuset og Epidemiofoalet:

Prokurator Langballe, Formand,
 Fabrikant Ramming,
 Kjøbmand Jens Drmølev.

Allderdegn Madsen, Inspektør og Regnskabsfører.

For Bygninger og Inventariesager:

Arkitekt Müller, Formand,
 Partikulier S. Kjær,
 Sadelmager E. Halling.

For Legater:

Borgmesteren, Formand,
 Overretssagfører Rjer,
 Redaktør Mørk.

For Stovværket:

Prokurator Langballe,
 Partiitalier J. Kjær,
 Skolebestyrer Fenger.

For Byens og dens Omegns Forstjæmmelse:

Stalebestyrer Fenger, Formand,
 Maler Kruse,
 Kaptajn Rohmann indtil hans Udtrædelse af Byraadet og
 derefter Justitsraad Meyer.

For Vandværket:

Bryggeriejer Meulengracht, Formand,
 Kjobmand D. Langballe,
 Fabrikant H. P. Jensen.

Stadsingeniør P. Sletting, Vandværksinspektør.

Skatteligningskommissionen:

Den større Halvdel, valgt d. 13. Oktober 1885 for 3 Aar.

Kjobmand Kampmann,
 — Andr. Sørensen,
 Overretssagfører Basse,
 Bager E. Holm,
 Snedkermester A. Szager jun.,
 Handelsmager Westphal,
 Kunstdrejer Evert,
 Magasinsmand Chr. F. Andersen.

Den mindre Halvdel, valgt d. 25. August 1884 for 3 Aar.

Kæmner A. Weng, Formand,
 Kjobmand Baune,
 Skomager Richter,
 Kjobmand L. Koch,
 — C. C. Andersen,
 Murermester A. P. Andersen,
 Skrædder Bendixen.

Inspektionen for Aarhus Domkirke:

Stiftsprovst Sørensen, R., Formand,
Borgmesteren (af Magistraten),
Overretssagf. E. Rjer, valgt af Byraadet d. 15. Jan. 1885 for 3 Aar.
Prokurator J. Winge, Kirkebærge.

Inspektionen for Frue Kirke:

Pastor E. Seidelin, R., Formand.
Borgmesteren (af Magistraten),
Gjortler Hald, valgt af Byraadet den 15. Jan. 1885 for 3 Aar.
Kjøbmand M. G. Bech, Kirkebærge.

Skolekommissionen:

Pastor E. Seidelin, R., Formand,
Stiftsprovst Sørensen,
Kjøbmand Meden,
Redaktør Mørk,
Skolebestyrer Fenger,
Fabrikant Rasmøse.

Bygningskommissionen:

Borgmesteren, Formand.
Politimesteren,
Bygnings- og Brandinspektøren,
Gjortler Hald, } af Byraadet valgte d. 15. Jan.
Arkitekt Müller } 1885 for 3 Aar.
Murermester R. Nielsen, { udenfor Byraadet, valgte som forrige.
Arkitekt Kühnelt,

Markdirektionen:

Byggeriejer L. C. Meulengracht, Formand, } valgte af By-
Prokurator Langballe, } raadet.
Kjøbmand J. E. Lottrup, valgt af Bordejerne den 13. Oktbr.
1884 for 3 Aar.

Fhv. Proprietær E. Lauritzen, Markbetjent indtil hans Døds-
dag d. 10. Septbr. 1885, derefter Stabsjergent Aabø.

Sundhedskommisjonen:

Politimesteren, Formand,

Stadslægen,

Gjortler Hald, valgt blandt Byraadets Medlemmer den 15de
Januar 1885 for 3 Aar,

Justitsraad, Apotheker Meyer,

Storstensfejer Schawo, D. M., } valgte udenfor Byraadet den
Læge Heide, } 15. Jan. 1885 for 3 Aar.

— Juul,

Indkvarteringskommisjonen:

Borgmesteren, Formand.

Forretningsfører Speyer, af Byraadet, } valgte d. 15. Jan.

Fabrikant A. B. Holm, udenfor Byraadet, } 1885 for 3 Aar.

Intendant Truelsen, valgt af Kommandantffabet.

Rådmand Nørretranders, R., Billethør og Sekretær.

Brandkommisjonen:

(Sfr. Lov af 21. Marts 1873, § 3.)

Politimesteren, Formand,

Brandinspektøren,

Gjortler Hald,

Arkitekt Müllerh,

Maler Kruse,

} valgte af Byraadet d. 5. Jan.
1885 for 3 Aar.

Kommisjonen for Bedømmelsen af frivilligt aflagte Svendepøver.

(Faste Medlemmer.)

Borgmesteren, Formand,

Arkitekt Müllerh,

Malmester Kruse,

} valgte af Byraadet d. 15. Marts
1885 for 3 Aar.

Bestyrelsen for Malerisamlingen:

Overlærer Kleisdorff, R., Formand,

Apotheker, Justitsraad A. Meyer,

Møller E. Weis,

} valgte af Kunst-
foreningen.

Borgmester Schmidt, } valgte af Byraadet den 15. Januar
 Redaktør Mørk, } 1885 for 3 Aar.

Kommunale Revisorer:

Sagfører, Hospitalsforstander C. Thomsen, valgt af den almindelige Vælgerklasse den 1. Maj 1882 for 6 Aar,
 Kjøbmand F. W. Søyer, valgt d. 4. Avg. 84 til 1. Maj 1888.

Overligningskommisær:

Bankdirektør J. C. Seidelin, for 3 Aar fra 15. Jan. 1884.

Suppleant:

Kammerraad Gzmann, ligeledes.

Revisorer af Øresparekassen:

Kjøbmand F. W. Søyer, } valgte af Byraadet d. 25. Juni
 Intendant Truelssen, } 1881.

Bestyrelsen for de Fattiges Højske:

(Sfr. Lov af 8. Marts 1856).

For Domsognet:

Stiftsprovst Sørensen, } valgte den 13. Oktbr. 1884
 Kjøbmand Jens Petersen, } for 3 Aar.
 Malermester L. Kruse,

For Frue Sogn:

Pastor Seidelin, } valgte d. 13. Oktbr. 1884
 Guldsmed Svinh, } for 3 Aar.
 Boghandler Rybner Petersen,

Kommunale Embeds- og Bestillingsmænd:

Sagfører F. C. C. Holst, Sekretær ved Byraadet;

— A. Weng, Ræmner;

Bogholder M. Nielsen, Kommunebogholder;

Civilingeniør P. Sletting, Stadsingeniør;

— L. Hornemann, Havneingeniør;

Konful P. Herfind, R. V., Sekretær og Regnskabsfører ved
Havnevæsenet;

Læge E. Heide, Sygehus- og Politilæge;

Premierløjtnant Springborg, Bygnings- og Brandinspektør;
Exam. juris. N. Dyrland Jensen, Inspektør ved Fattig-
væsenet:

S. Jacobsen, Forvalter og Arbejdsmester paa Fattiggaarden.

N. Jørgensen, Opfyndsmænd paa Fattiggaarden,

Enkemadame J. Erichsen, Husholderstke paa Fattiggaarden,

Fattigforstandere:

1. Distrikt: Kunstdrejer Evert,
2. do. Kjøbmand N. Baden,
3. do. — J. L. Højmark,
4. do. — Mathiasen Duus,
5. do. — J. Christensen,
6. do. — Otto Lassen,
7. do. — Møgen,
8. do. Gartner C. Mikkelsen,
9. do. Kjøbmand P. H. Frederiksen,
10. do. — J. Therkilsen,
11. do. — H. P. Hansen,
12. do. Forp. Faurichou, Højvang.

Rettsvidner: Skomagermester V. Larsen og

Urmagermester Palleesen-Rohde,

fhv. Klubvært Roose og { Suppleanter.
Kontorist C. Sørensen, }

Kjøbmand Nørretranders R. Billetoft og Sekretær ved Ind-
kvarteringskommissionen;

Fhv. Navigationslærer C. N. Møller, Havnefoged;

Havnelodjer: N. Nicolaisen, indtil 1ste Juli 1885,

J. Jensen,

D. L. Berg,

H. Dissenberg,

N. Bang,

H. Børsløse,

H. U. Osvald Andersen, } fra 1ste Juli 1885;

Altterdegn C. Madsen, Inspektør ved Sygehospitalet;

Simonsen, Økonom ved Sygehospitalet;

Tøjberg, do. „ Epidemihuset;

Niels Knudsen, Skovfoged;

Ihu. Partikulier E. Lauritzen, Markbetjent indtil 10. Septbr.
 1885 og derefter ihv. Stabsjergent Asbo, Markbetjent;
 Kontorist H. Hansen og Bogholder Tøttrup, Skatteopfrævere.
 Vaffabrikant R. Nielsen, Hjælpestatteopfræver.

Ved Skolevæsenet ere fast ansatte:

Skoleinspektør H. E. W. G. Bertelsen,
 Overlærer ved den højere Borgerdrengeskole: L. D. T. Wiggers,
 — „ Borgerpigeskolen: Cand theol H. R. Nielsen,
 — „ Nordre Byfskole: F. J. Olsen,
 — „ Søndre Byfskole for Dreng: E. Meyer,
 — „ „ „ for Piger: E. M. E. Handest.

Lærerne:

F. Michaelsen, D. M.,
 P. Ingerslev,
 F. A. Bape,
 A. L. C. E. Müller,
 H. C. Christensen,
 N. D. Sørensen,
 L. Sørensen,
 S. Gundersen,
 S. Petersen,
 A. Krogh,
 H. C. Petersen,
 E. M. Schou,
 N. Christensen,
 H. H. Wilster.

Lærerinderne:

E. Nørz,
 E. Møller,
 F. E. Becher,
 M. Alling,
 S. Hovgaard,
 H. Tørsleff,
 E. Thilker,
 F. Østergaard,
 B. Mohnsen,
 B. Appelt.

Bedølleerne :

H. Rasmusen, ved Borgerstolen,
 J. Holdensen, ved Nordre Bystole,
 H. C. Knudsen, ved Søndre Bystole, for Drengene,
 C. C. Aagaard, " " " " Piger.

Ved Politiet ere anjatte :

Exam. juris. Chr. Hollesen, Politiasistent ;

Politibetjente (til Dagtjenesten) :

Overpolitibetjent H. Larsen ;

1. Kl.	{	Inspektionsbetjent J. Koch,
Politibetjent A. C. Sørensen,		
—		H. Jensen ;
—		C. Bertelsen,
2. Kl.	{	B. Rømhild,
		C. Rasmusen,
		J. Peterzen,
		C. D. Overgaard ;
3. Kl.	{	A. H. Hansen,
		C. Andreasen.

Reservepolitibetjent P. Jacobsen,

— C. Holst,
 — J. Villumsen,
 — J. Geertzen,

Patronillebetjente (til Nattjeneste) :

1. Kl.	{	P. Hansen,
		H. H. Hjorth,
		L. Mikkelsen,
		H. Høier,
		L. Andersen,
		Joh. Jensen,
2. Kl.	{	H. Røed,
		H. Reuhaus ;
		P. Larsen fra Februar 1885,
		J. Larsen fra Septb.
		H. Fjergensen,
		C. Rasmusen fra Juni,
		C. Krarup,

2. Kl. { Chr. Stjer fra Marts 1885,
 R. Christensen, fra Juni,
 H. Andersen fra Oktober,
 S. Mathiesen;
 Reservepatrouillebetjent A. Nielsen,
 — B. Grandsen,
 — C. Hansen,

Arrestforvarer Støckelbæk.

Af Byraadet valgte:

til Medlemmer af Aarhus Amts Skoleraad:

Redaktør Mørk, } valgte den 6. Januar 1881,
 Professor Funch, }

Kammerraad Esmann, valgt den 23 Februar 1882;

til Medlem af Forligskommissionen for Aarhus Amts 1. Forligskreds:

Auktionsholder Fr. Mellemann, valgt den 23. Feb. 1882:

til Voldgiftsmand for Sagtafløsningen:

Overretssagsfører Chr. Rjer, } valgte d. 22. Jan. 1885 for
 Kammerraad Esmann, } 3 Aar fra 1 i. f. M.

til Medlem af Overformynderiets Laanebestyrelse for Aarhus Amt:

Kammerraad Esmann, valgt d. 6. Januar 1881 for 6 Aar;

til Ægteskabsmænd efter Lov af 6. Marts 1869 § 14, samt til Bur-
 deringsmænd efter Lov om Vej- og Markfred af 25. Marts
 1872, valgte af Byraadet den 5. Marts 1885 for 3 Aar til
 1. Januar 1888:

Kammerraad Esmann,

Kjøbmand J. S. Lottrup,

— J. Ormslev,

Ojemøller Bang, Suppleant;

til at afgive Votum til Kapitelstarten;

Kjøbmand C. P. Spliid, valgt den 20. Novbr. 1884 f. 3 Aar;

til Tagationsmænd i Henshold til Lov af 19. Marts 1869, valgte d.
 15. Septbr. 1881:

Murermestrene R. Nielsen, C. Lund og J. Jensen,

Tømrermestrene J. Jensen Broue, S. W. Bang og A. C.
 Andersen,

Smedemestrene J. C. Peteresen og H. P. Jensen,

Jernstøber Frich,

Kjøbmand J. S. Lottrup,

Forpagter Faurichou, Højvang,

Gartner J. Chr. Underfen, valgt 5. Febr. 1885.

til Jordboniteringsmænd efter Lov af 4. Juli 1850, valgte den 5.

Marts 1885 for 3 Aar til 1. Jan 1888:

Rammerraad Esmann, Formand,

Gartner N. P. Møllerup,

Bogmand S. D. L. Gammelgaard;

til Strandhysmænd efter Lov af 23. Jan. 1862, valgte den 9. Juli

1885 for 3 Aar til 1. Jan. 1888:

Rammerraad Esmann,

Kjøbmand H. Raae;

til Vandhysmænd for de mindre Vandløb efter Lov af 28. Maj

1880 § 6, valgte den 5. Marts 1885 for 4 Aar til 1.

Jan. 1889, dog saaledes, at hvert 2. Aar afgaar Halvdelen

Rammerraad Esmann, Formand,

Kjøbmand J. S. Lottrup,

Gartner N. P. Møllerup,

Fabrikant N. H. A. Caroc, { Suppleanter.

Gartner Thomsen,

Moedet den 8. Januar.

³¹¹/₈₄. Formanden meddelte, at der var foretaget Udskykning af de Kommunen tilhørende Ejendomme, Matr.-Nr. 16 og 47 af Markjorden og Matr.-Nr. 1258 c af Bygrunden, for at de med Gartner Thomsen, Overlærer Olsen og Boghandler Thruue afsluttede og i Mødet den 6te Novbr. 1. A. af Byraadet underskrevne Kjøbekontrakter om nogle Grundstykker i Ny Munkegade kunde blive berigtigede, samt at Indenrigsministeriet i Anledning af det om den fornødne Udskykningsapprobation indgivne Andragende i Skrivelse af 10. f. M. havde bemærket, at det ikke kunde ses, at Ministeriets Samtykke til Afhændelsen af de paagældende Grundstykker var erhvervet, i hvilken Henseende nærmere Erklæring forlangtes meddelt.

I Anledning heraf havde Formanden under 5. d. M. paa Byraadets Vegne andraget hos Ministeriet om fornødent Samtykke til Afhændelse af de bortsolgte Parceller, idet han i den derom indgivne Skrivelse tillige havde oplyst, at Grunden til, at saadant ikke tidligere er sket, var den, at der førtes Forhandlinger om Bortsalg af endnu et Grundstykke af det paagældende Areal, ved hvis Afhændelse det havde været Meningen at indstille Salget af alle 4 Grundstykker under et til Ministeriets Approbation.

Byraadet sluttede sig til det af Formanden indgivne Andragende. (Se Mødet den 5 Febr.)

³²¹/₈₄. Efter at Formanden for Brolægningssubvalget havde aflagt Beretning om de af Udvalget i Medfør af Byraadets Beslutning i Møde af 11. f. M. førte Forhandlinger, besluttede Byraadet at nedlægge Prisen for den af Murmester S. Rasmussen attraaede Byggeplads ved Bejen i Ny Munkegades Forlængelse til 2 *Nr* 75 *Sk* pr. □-Alen at erlægge frag i rede Penge, paa hvilket Vilkaar Kjøberen har erklæret sig villig til at indgaa.

Dernæst vedtog man til Enkefru Krøger at afhænde den anden af de i fornævnte Møde omhandlede Parceller samme Steds mod en Betaling i rede Penge af 2 K pr. □.M. (Se Mødet d. 19. Febr.)

³²³/₈₄. Efter at Legatudvalget havde konfereret med Overlærer Kraiberg og med ham var blevet enig om Indholdet af en Fundats for det i Anledning af hans 50-aarige Embedsjubilæum stiftede Legat, forelagde Udvalget en jaadan Fundats, imod hvilken Byraadet intet fandt at erindre, hvorfor samme blev forsynet med Underskrift for derefter at indsendes til kgl. Stadsfæstelse. (Se Mødet den 13. Novbr. f. A. og herefter den 16. April.)

³²⁸a/₈₄. Der fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 19. f. M., hvorved Stadsfæstelse paa den af Testamentsexekutorerne i Proprietær J. C. Kriegers Dødsbo foretagne og af Byraadet i Mødet den 13. Novbr. f. A. tiltraadte Forandring i Fundatten for bemeldte Legat fremsendes.

De paagældende Dokumenter ere optagne i Tillægget.

³⁴⁵/₈₄. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse af 17. f. M., hvorved Indenrigsministeriet bifalder den i Byraadets Møde den 27. Novbr. 1884 vedtagne Indstilling angaaende Anvendelsen af de for bortfulgte Grunde af St. Clemensbroarealet indkomne Kjøbesummer.

³⁷⁴/₈₄. Der fremlagdes en Skrivelse fra Lærer J. Michaelsen, Dbmd., af D. D., med Tak for det ham ved Byraadets Beslutning af 18. f. M. tilstaaede Gratiale af 200 K

¹/₈₅. Formanden meddelte, at han efter en i Rasker og Regnskabsudvalget tagen Beslutning under 5. d. M. paa Byraadets Begne til Indenrigsministeriet havde indgivet Andragende om, at nedestaaende 4 Udgifter maatte blive afholdte af Kommunens Laan af 1884, nemlig

- 1) til Omlægning med Asfalt af Gulvet i Exercerhuset ved Fodfolks-etablissementet et Beløb af 3370 K 29 G ;
- 2) til Kjøbet af Bøcker Danielsens Enkes Ejendom, Matr.Nr. 901 og 902 a, til Uvidelse af Havgnyden, Kjøbesummen 30000 K med Renter og Omkostninger;
- 3) til Betaling af Restbeløbet 9100 K af en Del af Kjøbesummen for General Juels og Enkes Bos Ejendomme, hvilket Beløb ved Salget forblev indestaaende mod Part i Haven paa den sydlige Side af Kannikegade;

og 4) til Betaling af Restkjøbesummen for den gamle Bispegaard, 26000 *ℓ*, som nu af Bispeembedet er fordret udbetalt.

Byraadet sluttede sig til dette Andragende. (Se Mødet den 5. Febr.)

^{4/84}. Efter derom foreliggende Andragende besluttede Byraadet at overlade Restavtør Chr. Madsen Traktørstedet „Salonen“ i Ris Skov i Leje endnu for 1 Aar til 1. Maj 1886 for en Afgift af 1500 *ℓ* og isøvrigt paa de ældre Betingelser. (Se næste Møde).

^{5/85}. Efter Forslag af Udvalget for Skolevæsenet besluttede man at indstille Seminarist Chr. Marius Schou, der under 19. Decbr. 1883 er konstitueret som Lærer ved Kjøbstadens Skolevæsen — se Mødet den 6. j. M. — til at erholde fast Ansættelse ved samme. (Se Mødet den 29. Januar.)

^{6/85}. Aarhus Tømrerjvendeforening havde andraget om, at den uden Betaling maatte faa overladt et Lokale i en af Byhskolerne til Brug for en Tegneskole, som Foreningen agter at oprette i Vinter for dens Medlemmer og særlig de ældre blandt disse.

Skoleudvalget havde ikke anbefalet dette Andragende, idet Udvalget havde henvist til, at de offentlige Skolers Lokaler allerede ere meget optagne ved de til forskjellige Foreninger meddelte Tilladelser af lignende Natur, ligesom der ogsaa i og for sig synes at være mindre Grund til at indgaa paa den foreliggende Begjæring nu, da Byen har en ny og hensigtsmæssig teknisk Skole.

Förinden Beslutning tages, vedtog man at indhente Erklæring fra den tekniske Skole. (Se Mødet den 15. Januar.)

^{7/85}. Over et fra en Del Beboere af Aarhus Mark ved Randers Landevej fremkommet Andragende om, at der paa Grund af den lange Vej til Byen for de derværende skolejögende Børn maa blive oprettet en jærlig Skole for det saakaldte Reginehøjkwarter, vedtog man at indhente Betænkning fra Udvalget for Skolevæsenet og fra Skolekommissionen. (Se Mødet den 29de Januar.)

^{9/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Fattigvæsenet blev Kjøbmand B. H. Frederiksen beskikket til Fattigforstander i 9de Distrikt i Stedet for Kjøbmand J. Nielsen, der er frasyttet Byen.

^{15/85}. Efter derom fremsat Forslag vedtoges det at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren, Speyer, Hald, Mørk og E. Rjer, til at fremkomme med Indstilling om ny Besættelse af samtlige staaende og midlertidige Udvalg. (Se næste Møde.)

Mødet den 15. Januar

Der fremlagdes Kommunikation fra Amtet af en Skrivelse af 7de d. M., hvori Indenrigsministeriet forlanger Byraad ts Erklæring indhentet om Grunden til, at Kommunens Regnskab for 1883 endnu ikke er indkommet, og naar det kan forventes indsendt til Ministeriet.

I Anledning heraf meddelte Formanden, at efter indhentet Erklæring fra Revisorerne er Revisionen af Regnskabet i det væsentlige tilendebragt, men at der dog, forinden Arbejdet afsluttes, endnu af Revisorerne ønskes nogle Oplysninger, saaledes at Afgivelsen af Revisionsantegnelserne endnu vil medtage nogen Tid.

Man anmodede Formanden om at indberette det fornødne til Ministeriet i Overensstemmelse med foranstaaende med Tilføjende, at da der ikke kan anslaa ringere Tid end en Maaned til Besparelse og Decision af Antegnelserne, vil der formentlig hengaa et saadant Tidsrum, forinden Regnskabet kan indsendes til Ministeriet, efter at Antegnelserne ere modtagne fra Revisorerne.

²⁴⁴₂₄. Der fremlagdes en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 8de d. M., hvorved der meddeles Samtykke til de af Byraadet i Mødet den 18de Septbr. j. A. foretagne Forandringer i den under 19de Febr. 1880 vedtagne og den 20de Marts j. A. af Ministeriet stadfæstede Vedtægt efter Lov af 23de Maj 1873 § 9 om Antallet af Borgerstaber paa Værtshushold, Restauration og Konditori m. m.

Toges til Efterretning, idet man derhos besluttede at lade den ændrede Vedtægt optrykke i sin Helhed, saaledes som den nu er optagen i Tillægget til disse Forhandlinger.

³¹⁰₂₄. Gjennem Amtet var fra Indenrigsministeriets modtaget Decisioner til og Kvittering for Havneregnskabet for 1883, hvilket toges til Efterretning. (Se Mødet den 30te Oktober j. A.)

³⁵⁴₂₄. Til Efterretning toges en Meddelelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om, at Ordningen af den i Molleejer A. Weij's Andragende af 2den Decbr. j. A. ommeldte Sag efter Overenskomst imellem ham og Udvalget var bleven udjat, indtil der kommer til at foreligge en fuldstændig Plan for Bebyggelsen af hele Terrænet omkring Vrengstrupvej og Mollevej.

^{3/25}. Der forelaa en Skrivelse af 13de d. M., hvori Sognepræsten ved Aarhus Domkirke efter modtagen Underrøtning fra Bisoppen meddeler, at et Medlem af Domfogedets Menighed har tilbudt

i Løbet af 6 Aar at ville give hvert Aar et Bidrag af indtil 1800 Kr. til Lønning af en ordineret Medhjælper for Præsterne ved Domkirken, i hvilken Anledning Sognepræsten forespørger, om Byraadet for at medvirke til, at en saadan ordineret Medhjælper eller 3die Præst ved Domkirken kan blive ansat i en nær Fremtid, er villigt til af Kommunens Kasse aarlig at tilskyde 600 Kr. til hans Lønning.

Man besluttede at indhente Betænkning fra det for Ordningen af Byens kirkelige Forhold bestaaende Udvalg. (Se Mødet den 29de Januar.)

⁴/₈₅. Efter at Udvalget for Skovvæsenet havde meddelt, at Restavtør Chr. Madsen var indgaaet paa de i forrige Møde bestemte Betingelser for Lejemaalet af „Salonen“ i Nis Skov for 1 Aar til 1ste Maj 1886, overdroges det til bemeldte Udvalg at foranledige, at den fornødne skriftlige Kontrakt herom blev oprettet med Lejeren. (Se Mødet den 3die Septbr. under Nr. ²⁵³/₈₅.)

⁶/₈₅. Da den tekniske Skole efter modtagen Erklæring ikke kunde gaa ind paa at etablere Tømrersvendeforeningens Tegneskole i sin Bygning, men dog stillede i Udsigt, at der mulig vilde blive oprettet en særlig Klasse for bemeldte Forenings Medlemmer, saafremt de i et Antal af over 20 vilde indmelde sig som Elever i teknisk Skole, fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge Foreningens i forrige Møde fremkomne Andragende, men vedtog at kommunikere Foreningen de i Sagen afgivne Erklæringer.

⁸/₈₅. I Anledning af et fra Enken Ane Marie Dyhr som Ejerske af Matr. Nr. 903, Gade Nr. 66 i Mejlgade, foreliggende Andragende, hvori der føres Klage over, at Redrivelsen af den til Havgghdens Udvidelse indkjøbte og Bødker Danielsen's Enke tidligere tilhørende Ejendom har medført forskellige Ulemper samt, som Andragerinden paaftaar, ligeledes Pengetab for hende, vedtog man at tilbyde hende en 9 Tommer bred Strimmel Grund efter Brolægningens udvalgets Paavisning langs hele hendes Ejendoms Grænse imod Havgghde som Plads til en ny Gav, til hvis Opsørelse der desuden tilfodes hende en Understøttelse i Penge af 100 Kr., alt imod at hun uden Godtgjørelse paatager sig at renholde den halve Del af Havgghde, saa langt hendes Ejendom rækker, men uden at hun faar Ret til at anbringe Døre og Vinduer i Gavl'en eller overhovedet erhverver nogen som helst Facaderet ud imod Havgghde. (Se Mødet den 29de Januar)

¹¹/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende eftergav man Enken Sophie Ottesen paa Grund af vanskelige økonomiske Forhold et

af hendes afdøde Mand, Olthapper Lars Ottesen tegnet Bidrag paa 25 Kr. til St. Klemensbroens Opførelse.

^{15/85.} Efter Indstilling af det i forrige Møde nedsatte Udvalg vedtog Byraadet at besætte de staaende Udvalg samt de Kommissioner m. v., hvortil Byraadet har Medbesættelsesret, saaledes som det er angivet i Fortegnelsen over Byraadets Medlemmer. De etaarige og midlertidige Udvalg bleve besatte saaledes:

1. Til Medlem af Bestyrelsen for Landstingsvalg:
Borgmesteren.
2. Til at forestaa de kommunale Valg:
Borgmesteren, Hald og Speyer.
3. Til at affatte Listerne til Rigsdagsvalg og kommunale Valg:
Speyer, Mørk og A. Nielsen.
4. Redaktion af Byraadets Forhandlinger:
Borgmesteren og Fenger.
5. Til at føre Tilhyn med Mødetiden:
Sekretæren.
6. Til at tiltræde Kasse- og Regnskabsudvalget som Budgetudvalg:
Mørk og A. Langballe.
7. Til at gjøre Forslag til Votum om Kapitelstart:
Meden og Drmslev.
8. Til Revisionen af Skatterestancelister:
A. Langballe, Meden og Halling.
9. Til Ansættelse af Dffer:
A. Langballe, Meden og Kruse.
10. Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse:
Speyer, Müller og Rohmann.
11. Til at gennemgaa Repartitionerne paa Amtets Kjøbstæder:
C. Rjer og Speyer.
12. Til at forhandle med Politimesteren om Indskrænkning i Torvedagene, navnlig for Kjøb:
Mørk, Speyer og Drmslev.
13. Byggeudvalget for St. Klemensbro:
Speyer og Kruse.
14. Til at afgive Erklæring over Andragender om Indfødsret, Myn-
dighed, Forening af Borgerfaber m. v.:
A. Langballe, Drmslev og Halling.

15. Til Udvalget for Sognegrænsernes Regulering og øvrige kirkelige Forhold:
Borgmesteren, C. Rjer Mørk, Meulengracht og Fenger.
16. Udvalg for Hads-Ming Herreders Jærnbane:
D. Langballe, Meden og C. Rjer.
17. Til at gjøre Forslag om Vedligeholdelse af Byens offentlige Bygninger:
Speyer, Møller og Hald.
18. Aktiv- og Bibliotheksudvalg:
Mørk, Fenger og Rohmann.
19. Til at afgive Betænkning over Brandkommissionens Forslag til en Forandring i Vedtægterne:
Brandkommissionen med Mørk og S. P. Jensen.
20. Udvalg for den indvundne Torveplads's Anvendelse:
Borgmesteren, Hald, Mørk, C. Rjer og D. Langballe.
21. Udvalget for Torvedage i Stedet for St. Olufs Marked:
Mørk, Hald og J. Rjær.
22. Til Behandling af Sagerne vedkommende Møllestrøket:
C. Rjer og Speyer.
23. Til kritisk at gennemgaa Havnens Regnskab:
Meden og Ormslev.
24. Til at forberede Decisionen af Kommunens Regnskaber:
Mørk og Meden.
25. Udvalget for Udvidelsen af den ny Kirkegaard;
Borgmesteren, C. Rjer, Mørk, Hald og Meulengracht.
26. Udvalget for Alderdomsforsørgelse:
C. Rjer, Speyer og Meden.
27. Udvalget til at forhandle med de militære Autoriteter om Bygningen af den ny Artillerikaserne:
Borgmesteren, Speyer, C. Rjer, J. Rjær, Mørk, D. Langballe og Meulengracht.
28. Udvalget for Forbedringen af Forholdene ved Reginehøj:
C. Rjer, Meulengracht, D. Langballe og M. Langballe.
29. Udvalget for at forberede en ny Folketælling:
C. Rjer, J. Rjær og Fenger.

30. Udvalget for en ny Byggelinie i Vestre Møllesti:
Müller og Mørk.
31. Til at forhandle med Grundejerne om Jagtrettens Afsløsning:
A. Langballe.

Mødet den 22de Januar.

Til Boldgiftsmænd ved Jagtrettens Afsløsning for 3 Aar fra den 1ste d. M. at regne valgtes Overretsagsfører E. Rjer og Kammeraad Esman.

^{1/33.} Fra Inspektionerne for Domkirken og Frue Kirke forelaa en fælles Skrivelse af 20de d. M., hvorved disse fremsende en af dem for Kirkerne's Vedkommende under 16de dennes understrevne Kontrakt med Kommunen om Ejendomsretten til den gamle Kirkegaard og Afgivelse af Jord til ny Kirkegaarde m. v., hvilken Kontrakt Inspektionerne forvente, at Byraadet vil tiltræde, for at den derefter kan blive tilstillet Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og Indenrigsministeriet til Approbation.

Af Kontraktens enkelte Bestemmelser skulde her mærkes, at Ejendomsretten over den gamle Kirkegaard strax gaar over til Kommunen, men Befiddelsesretten til samme først 62 Aar efter den 1ste Januar 1885, idet Inspektionerne i de første 42 Aar af dette Tidsrum forbeholde sig den samme Benyttelsesret til Kirkegaarden som hidtil med Hensyn til Medsættelse af Lig, Vedligeholdelse m. v., og for de derpaa følgende 20 Aar ville fortsætte Befiddelsen for at vaage over, at de skyldige Pietetshensyn til de afdøde og deres efterladte i Overensstemmelse med Loven om Kirkesyn m. v. af 19de Febr. 1861 § 19, 20 og 21, blive iagttagne. Efter Forløbet af sidstnævnte 20 Aar gaar dog ogsaa Befiddelsesretten som bemærket over til Kommunen, som imidlertid ikke derved erhverver Ret til at benytte Arealen uden med Samtykke af vedkommende daværende højeste Regeringsmyndighed. Samtidig med, at Kontrakten approberes, betaler Kommunen den Kirkegaarden paahvilende Gjæld af 9320 Kr., hvori dog likvideres Kommunens nuværende Gjæld til Kirkerne for en Parcel 2785 Kr. 91 Ø. Den allerede til Kirkegaard udlagte Jord af Lodderne Nr. 35, 36, 37 og 38, som danner den ny Kirkegaard og de til dennes Udvidelse attraaede Arealer, nemlig Lodderne Nr. 31, 32 og 34 og den nordlige Del af Nr. 26 og 30, tilsammen 10 á 11 Tdr. Land, med for-

nødent Læbelte, hvilke Arealer stilles til Kirkerne Raadighed jensest i Efteraaret 1886, vedbliver at være Kommunens Ejendomsret undergivet, men Kirkerne besidde og benytte hele Arealet som Kirkegaard, indtil denne erklæres for nedlagt. I de sidste 20 Aar efter det sidste Ligs Nedsættelse, saa vel som ogsaa efter at Arealet er overgaaet til Kommunens Besiddelse, er Kommunen de samme Indskrænkninger underkastet som ovenfor er ommeldt ved den gamle Kirkegaard. Endelig skal Kommunen forpligte sig til i Fremtiden uden Vederlag at afgive det fornødne Areal til Kirkegaarde efter de Regler, som ere fastsatte i den foreliggende Kontrakt.

Byraadet vedtog at indhente Erklæring fra det Udvalg, som nedsattes i Sagen den 15de Novbr. 1883. (Se næste Møde.)

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. I Genhold til den i Mødet den 4de Decbr. f. A. fremsatte Opfordring havde Sundhedskommisjonen i en foreliggende Skrivelse af 19de d. M. udtalt, at af de tre foreslaaede Planer til Afledning af Spilde- og Bølevandet fra Reginehøj maatte Kommisjonen ubetinget anbefale den, der gaar ud paa at føre Vandet i en lukket Ledning langs Randers Landevej, dels fordi det maa anses for uheldigt at føre Afløbet ud til et aabent Bækløb, saaledes som det vilde blive Tilfældet, hvis en af de andre Planer vælges, men dels ogsaa fordi der ved den af Kommisjonen anbefalede Ledning tilvejebringes en Afløbskanal for Spildevandet fra de Bygninger, som i Tidens Løb kan ventes at ville blive opførte ved Landevejen nedenfor Reginehøj, hvilket ikke vil kunne ske, hvis en af de andre Planer vælges og mindst den, hvorefter Afløbet ledes til Saltensbæk, imod hvilken sidste Plan det desuden ogsaa taler, at Anlægget af den saa ofte paatænkte Badeanstalt Nord for Byen derved rimeligvis vil umuliggøres.

Hvad angaar Udmundingspunktet for den ovenfor anbefalede lukkede Afløbskanal, da udtaler Kommisjonen sig bestemt imod, at den føres til det aabne Afløb, som fra Bennelyst gaar til Borrebækskloaken i Studsgade, med mindre dette Afløb ligeledes gjøres til en lukket Ledning, en Foranstaltning Kommisjonen minder om, at den gjentagne Gange har udtalt sig for; hvis Ledningen derimod føres umiddelbart ud i Havet, anbefaler Kommisjonen at lede den gennem Tvergade og Havgade ud til Kysten i Stedet for som foreslaaet at lade den udmunde paa et nordligere Punkt, da det formentlig er det rigtigste at samle alle Kloakmundingerne paa et Sted fremfor at jprede dem over en større Strækning.

I Anledning heraf besluttede Byraadet hos Udvalget for Hoved-

vandløb at indhente Oplysninger om Beføstningen ved Anlægget af den af Kommissionen anbefalede sukkede Ledning. (Se Mødet d. 19. Febr.)

³¹⁸/₈₄. Fra Amtet forelaa Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 14de d. M., hvorved Havnebudgettet for indeværende Aar, se Mødet den 13de Novbr. f. A., tilbagefendes med Bemærkning om, at følgende tvende under Udgiftspost 6 b opførte Beløb, nemlig til Udførelse af den manglende Del af den nordre Mole 106000 Kr. og til Bygning af Molehovedet 21000 Kr., maa udgaa af Overslaget, indtil de i en medfulgt Erklæring fra Ingeniør ved Vandbygningssvæsenet, Kammerraad Bruhn, nærmere paapegede Oplysninger foreligger.

Man vedtog at indhente Betænkning fra Udvalget for Havne-
svæsenet. (Se Mødet den 5te Febr.)

¹⁶/₈₅. Til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Bygningskommissionen toges en fra Amtet modtagen Kommunikation af en Skrivelse af 10de d. M., hvori Justitsministeriet i Anledning af en af bemeldte Kommission indgivet Forespørgjel udtaler, at Bestemmelserne i Loven om Brandpolitiet paa Landet m. v. af 2den Marts 1861 § 1 ikke er til Hinder for, at en brandfarlig Bygning lovlig kan opføres i Skjellet til en ubebygget Naboejendom, og at det i saa Henseende saa meget mindre kan komme i Betragtning, at Ejeren af Naboejendommen til vedkommende Bygningsinspektør har gjort Anmeldelse om et paatænkt Bygningsforetagende paa samme, som der i Følge den citerede Lov ikke udfordres nogen Byggeanmeldelse.

¹⁷/₈₅. I Anledning af Indenrigsministeriets Bekjendtgjørelse af 3die Oktober 1884, indeholdende Regulativ for Aflæggelse af frivillige Svendepøver i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn, vedtog man at anmode Aarhus Haandværkerforening om foreløbig for indeværende Aar at udnævne de i Bekjendtgjørelsens § 1 c ommeldte Meddommere.

¹⁸/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende tilstodes der fhv. Taarnvægter N. Rasmussen fremdeles for indeværende Aar en Understøttelse af 10 Kr. maanedlig, imod at han er til Hjælp for Udvalget for Byens Forskjønnelse.

²⁰/₈₅. Efter ligeledes derom foreliggende Andragende tilstodes der Arbejdernes Sygeforening et Tilskud for Aaret 1884 af 692 Kr.

Efter en medfulgt Medlemsliste er Medlemmernes Antal 181, men da 8 af disse i Skatteligningen for indeværende Aar ere anjatte til en Indtægt af 1000 Kr. eller derover, bliver det Antal, hvortil Foreningen kan erholde Tilskud, se Mødet den 14de Febr. f. A. under

Sag Nr. $\frac{4}{84}$, kun 171, som efter 4 Kr. for hvert Medlem udgjør ovennævnte Beløb.

Mødet den 29de Januar.

I Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse leledes Forhandlingerne af Overretssagsfører Kjer.

$\frac{1}{83}$. Efter at Udvalget for Udvidelsen af den ny Kirkegaard mundtlig havde udtalt sig om den i forrige Møde fremlagte Kontrakt angaaende Ejendoms- og Benyttelsesretten til Byens Kirkegaarde m. v., besluttede man at indhente Sundhedskommissionens Erklæring om Beseffenheden af Jordbunden paa de til Udvidelsen af den ny Kirkegaard valgte Arealer. (Se Mødet den 26de Marts.)

$\frac{216}{84}$. Man bemyndigede Udvalget for Hads-Ming Herreders Jærnbane til af sin egen Midte at delegeren en Repræsentant for Kommunen paa en til den 11te Febr. d. A. berammet Generalforsamling af Aktionærerne i bemeldte Bane. (Se Mødet den 21de Maj.)

$\frac{348}{84}$. Efter at Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet mundtlig havde erklæret sig over det i Mødet den 27de Novbr. f. A. fremlagte Forslag fra Proprietær Brejnhoft til Oprettelse af en Kreditforening af Kommuner i Nørrejylland, besluttede man fremtidig at lade Aarhus Kommune repræsentere paa de Møder, der afholdes i Anledning af denne Sag, hvorhos Udvalget bemyndiges til af sin Midte at sende en Repræsentant til det først forestaaende Møde. (Se Mødet den 20de August.)

$\frac{362}{84}$. I Anledning af Justitsministeriets Cirkulære af 17de Novbr. 1884 angaaende Sikring af Kirkebygninger i Røbstæderne imod Brandfare, se Mødet den 11te Decbr. f. A., havde Brandkommissionen i en foreliggende Skrivelse af 21de Januar oplyst, at der for at forebygge saadan Fare for Kirkerne her i Byen, var givet Ordre til, at Befalingsmænd og andre Funktionærer i Brandvæsenets forskellige Afdelinger stadig skulle holdes bekendte med Kirkenes Lokalteter, især i Taarne og paa Loftet, samt at der desuden aarlig skulle afholdes Øvelser, som specielt havde Hensyn til at værges Kirkerne imod Ildsvaade. For særlig at dæmpe en mulig opkommen Ild i Tagværket eller de højere Dele af Spiret paa Domkirken, anbefaler derhos Kommissionen, at denne Kirke, foruden at stationere en almindelig Valliesprojekte ved Spirets Fod, skal anstaffe sig 200 Alen

indvendig gummieret Hampsflange, efter som Brandvæsenet ikke selv er forsynet med overflødig Beholdning af dette Materiel og andre kjendte Sprøjteslangefortøjer ikke ere heldige, naar Straalemesterens Stade er saa højt. Med Sagttagelse af disse Forsigtighedsregler, formener Kommissionen, at saavel Domkirken som Frue Kirke maa betragtes som meget godt sikrede imod Ildsvaade.

Man vedtog at kommunikere Inspektionen for Domkirken den fremkomne Skrivelse med Anmodning om at lade de paa pegede Anstaltelser foretage.

^{357/84}. En fra Indkvarteringskommissionen fremkommen Indstilling om Bemyndigelse for den til selv at konstituere en Billettor for 1 Aar blev udfat til næste Møde. (Se Mødet den 4de Decbr. f. A.)

^{3/85}. Fra Udvalget for Ordningen af Byens kirkelige Forhold forelaa Udkast til en Svarsskrivelse til Sognepræsten ved Aarhus Domkirke paa dennes i Mødet den 15de d. M. fremlagte Skrivelse angaaende Tilskud af Kommunens Kasse til Ansættelse af en 3die Præst ved Domkirken.

Byraadet sluttede sig til det foreliggende Forslag med en paa Foranledning af Mørk tilføjet Endring, hvori det udtales, at da begge Byens Kirkefogne gennem det tilfagte Bidrag lige meget bidrage til Ansættelsen af en 3die Præst ved Domkirken, vilde Udsættelsen med at ansætte en Præst for Frederiksbjerg, der nærmest kan betragtes som en tilsvarende Lettelse for Frue Kirkes Præster, være saare beklagelig.

Sagen gik derefter til 2den Behandling, der foretoges i Mødet den 5te Febr.

^{5/85}. Til Efterretning toges en Skrivelse af 25de d. M., hvori Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred meddeler, at den i Genhold til Byraadets i Mødet den 8de d. M. vedtagne Indstilling under 21de dennes har givet hidtilværende konstitueret Lærer E. M. Schou fast Ansættelse ved Kjøbstadens Skolevæsen.

^{7/85}. Af Skolekommissionen og Udvalget for Skolevæsenet i Forening var der under 24de d. M. ved Tilbageføndelsen af det i Mødet den 8de d. M. fremlagte Andragende om Oprettelse af en Skole paa Randers Landevej ved det saakaldte Reginehøjkvarter afgivet saalydende Erklæring:

„I Anledning af foranstaaende Andragende ville Skolekommissionen og Skoleudvalget i Forening udtale, at da Antallet af skolepligtige Børn paa Reginehøj Mark kun er ca. 100, og en Skole dér sælgelig kun kunde faa 3 Klasser og derfor nær-

mest vilde faa Karakter af en Landskulsstole, hvad der ikke vilde staa i Harmoni med Kommunens øvrige Skolevæsen, og da Opførelsen af en saadan Skole for et enkelt Distrikt vilde gribe forstyrrende ind i den fremtidige Udvikling af Byens Skolevæsen, kan man ikke anbefale Andragendet, hvorimod der fra Skolekommissionen i en nær Fremtid vil fremkomme Forslag til delvis at raade Bod paa de Ulemper, som den lange Skolevej medfører, især om Vinteren og for mindre Børn."

Byraadet besluttede at svare Andragerne i Overensstemmelse med denne Udtalelse.

^{8/85.} I Anledning af et fra Enken Ane Marie Dyhr paa ny foreliggende Andragende vedtog man at forhøje den hende i Mødet den 15de d. M. tilstaaede Understøttelse til Opførelsen af en ny Gaad fra 100 Kr. til 200 Kr. paa det tidligere fastsatte Vilkaar, at hun skal overtage Renholdelsen af den halve Del af den ud for hendes Ejendom liggende Strækning af Gaardgaden. (Se Mødet den 12te Febr.)

^{31/85.} Et fra Gartner Birkesfeldt indkommet Andragende om, at den søndre Ekstraaning af Skovtoften maa overlades ham i Leje for et længere Tidsrum til Brug som Dygestanlæg i Forening med det Terræn, Andrageren ejer af Trøjborgs Grund, kunde Byraadet ikke bevilge.

Mødet den 5te Februar.

Til fast Burderingsmand efter Loven af 19de Marts 1869 i Stedet for afdøde Bognmand Stjer valgtes Gartner J. Ehr. Andersen paa Randers Landevej.

^{299/83.} I Anledning af det senest i Mødet den 4de Septbr. f. A. behandlede Forslag til en Forandring i Politivedtægtens Bestemmelse om Beværningsnæringen var fra Amtet modtaget Kommunikation af en Skrivelse af 28de f. M., hvori Justitsministeriet udtaler, at medens det i øvrigt intet har at indvende imod Byraadets Forslag, maa det dog, henset til Djemedet med det foreslaaede Tillæg til § 8, anses for rettest, at denne Bestemmelse overensstemmende med § 9 i Politivedtægten for Kjøbenhavn af 23de Juni 1882 affattes saaledes: „Ingen maa særdes paa offentlig Gade, Vej eller Plads i en saadan Tilstand af Beruselse, at den kan give Anledning til Ulemper for andre“, ligesom Ministeriet ogsaa med Hensyn til næstsidste Stykke af

den ny § 60 angaaende Bærtens Ansvar for Personer, der ere blevne berusede paa Beværtningsstedet, anser det fornødent, enten at Bestemmelsen om Anmeldelse paa Politistationen udgaar, eller at der gives samme et Tillæg, hvorved Bærten i Tilfælde af, at han foretager saadan Anmeldelse, er pligtig til at erstatte Politiet dets Udgifter ved den berusede Persons Transport. Saafremt disse Ændringer tiltrædes af Byraadet, bemyndiger Ministeriet derhos Amtmanden til at stadfæste de paagjældende Bestemmelser som Tillæg til Kjøbstadens Politivedtægt.

Man besluttede at indhente Betænkning fra det i Sagen tidlige nedsatte Udvalg. (Se Mødet den 5te Marts.)

^{88/84.} Som Svar paa den i Mødet den 9de Oktober f. A. vedtagne Skrivelse til 2den Generalkommando-Intendantur om Opførelsen af de endnu tilbagestaaende Kaserneetablissementer for Hæren var fra bemeldte Autoritet modtaget en Skrivelse af 3die d. M. saalydende:

„Efter at Forplejningskorpset i Anledning af det ærede Byraads Skrivelse af 9de Oktober f. A. og i Genhold til derom ført Forhandling med Generalkommandoen, de paagjældende Afdelinger og Oberstløjtnant Müller havde nedlagt Forestilling til Krigsministeriet angaaende Fuldførelsen af Byggearbejderne i Aarhus, har Ministeriet under 27de f. M. tilskrevet Korpset saaledes:

„I Genhold til Forplejningskorpsets Indstilling i Skrivelse af 29de Decbr. f. A. Nr. 2681 med de derhos tilbagefølgende Bilag bifalder Ministeriet herved, at den af Oberstløjtnant Müller i Skrivelse af 20de f. M. fremsatte Plan til Tilvejebringelsen af manglende Lokalteter for Garnisonen i Aarhus lægges til Grund for Udarbejdelsen af det fornødne Forslag, dog med den Ændring, at der i Artillerikaserne kun paaregnes tilvejebragt 5 i Stedet for 8 Kontorer, og saaledes at Oberstløjtnanten bemyndiges til at gjøre Forandring i den i Planen forudsatte Gruppering, dersom en nærmere Undersøgelse viser en saadan Forandring ønskelig.

I det Ministeriet forventer, at Forplejningskorpset træffer de i Anledning af bemeldte Forslags Udarbejdelse nærmere fornødne Foranstaltninger, anmoder man tillige samme om at udtale for Aarhus Byraad, at ligesom man ved Fasthættelsen af den paagjældende Plan har ladet det være sig magtpaaliggende at tage ethvert Hensyn til Byens finansielle Tilstand, som paa nogen Maade har kunnet anses

foreneligt med Hærens Interesser, saaledes forventer Ministeriet paa sin Side, at Byraadet vil besvare denne Bestræbelse ved den fornødne Imødekommen, saaledes at der kan være Udsigt til, at Trangen til Tiløjebringelsen af de paagjældende Lokaliteter kan være afhjulpen inden en rimelig Tidsfrist, og dette saa meget mere, som Krigsbestyrelsen i modsat Fald ikkun indenfor en vis Tidsgrænse vil kunne bidrage til, at det Tilfagn, som i sin Tid er givet Kommunen om et Laan af Indkvarteringsjonden, bliver opretholdt i Disfavør af andre Garnisonskommuner, som ligeledes attraa saadanne Laan for derved lettere at sættes i Stand til at opfylde de dem ligeoverfor Krigsbestyrelsen paahvilende Forpligtelser --- I Følge den Begjæring, som i saa Henseende er fremsat i den hermed ligeledes tilbagefølgende Skrivelse fra Aarhus Byraad til 2den Generalkommando-Intendantur af 9de Oktbr. f. A., vil det derhos kunne tilsiges Byraadet, at der, naar de i den nu foreliggende Plan indeholdte Fordringer ere blevne opfyldte, ikke af Krigsbestyrelsen vil blive stillet yderligere Krav til Kommunen i Henhold til Overenskomsterne af 1873 og 1881.

Bilagene forventes i sin Tid tilbagesendte."

Ved at meddele foranstaaende undslader Generalkommando-Intendanturen ikke, idet den vedlægger en Gjenpart af den citerede Skrivelse af 20de Decbr. f. A. fra Oberstløjtnant Müller, at tilføje, at Oberstløjtnanten er anmodet om at træde i Forbindelse med det ærede Byraad for at bevirke de paagjældende Planer, der forventes indsendte hertil, udarbejdede.

Sagen henvises til Erklæring af det bestaaende Udvalg for Kasernebygninger. (Se Mødet den 5te Marts.)

^{311/84}. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse af 30te f. M., hvori Indenrigsministeriet meddeler Samtykke til Afhændelsen af de ved Omlægningen af Bejen over Galgebakken affaarne 3 Arealer af Matr. Nr. 16 og 47 af Markjorden og Matr. Nr. 1258 c af Bygrunden, se Mødet den 8de f. M., paa Vilkaar, at Salgsnummerne inddrages under Rjøbstadens Kapitalformue.

Med Hensyn til, at der endnu ikke til Ministeriet er indgivet Andragende om Afhændelsen af den 4de af de i vedkommende Udstykningsandragender ommeldte Parceller, bemærkes det i Skrivelsen til Byraadets Efterretning, at Ministeriets Samtykke til Afhændelse af en

Parcel, der ønskes særskilt skyldsat, bør indhentes, forinden Andragende om Udstykning indgives, selv om endelig Overenskomst om Afhændelse endnu ikke er afsluttet, hvilket Ministeriet forventer fremtidig vil blive iagttaget. (Se Mødet den 19de Febr.)

³¹⁸/₈₄. Fra Havneudvalget forelaa Besvarelse med Tegninger og Overflag af de i Indenrigsministeriets Skrivelse af 14de f. M., se Mødet den 22de f. M., fremsatte Bemærkninger angaaende Udførelsen af den manglende Del af den nordre Mole og Bygningen af Molehovedet paa samme.

Idet bemærkes, at Udgiften til Molehovedet efter de nu foreliggende Planer vil medføre en Udgift af 22350 Kr. i Stedet for 21000 Kr., som i Budgettet forudsat, sluttede Byraadet sig til Udvalgets Erklæring og vedtog i Genhold hertil at andrage om Ministeriets Samtykke til Afholdelsen af de i Følge ovennævnte Skrivelse endnu tilbagestaaende Udgiftsposter. (Se Mødet den 18de Marts.)

³¹⁹/₈₄. Den fra Mødet den 18de Decbr. f. A. behandlede Sag om Konditor F. Rozz's paatænkte Byggeforetagende blev henviset til nærmere Behandling af et af Torveudvalgets Medlemmer samt Speyer og Müller's bestaaende kombineret Udvalg. (Se Mødet den 28de Maj.)

³³⁶/₈₄. Efter at man havde modtaget Meddelelse fra Udvalget for Brolægningsvæsenet om, at Forhandlingerne med Ejeren af den paagjældende Nabogrund om Forlængelse af Fortovet ud for den højere Pigeskole i Nørreallé ind til Teknisk Skole, se Mødet den 20de Novbr. f. A., ikke havde ført til noget Resultat, besluttede Byraadet, i Lighed med hvad der allerede er tilfældet den tekniske Skole, at eftergive Pigeskolen Halvdelen af de med Brolægningen af Fortovet ud for sammes Bygning og den derværende Overgang over Rjørevejen forbundne Omkostninger, der i Alt udgjøre 438 Kr. 21 Øre.

³⁵⁰/₈₄. Paa vedkommende Udvalgs Begne meddelte Speyer mundtligt nærmere Forklaring med Hensyn til det i Mødet den 4de Decbr. f. A. fremsatte Forslag til Benyttelse af Arealerne under St. Klemensbro og Overbygning af Laen imellem Frederiksbro og Tjisterbroen, hvorhos han i Forbindelse hermed fremlagde 2 af Professor Dahlerup udarbejdede Planer til Anvendelsen af de ledige Arealer paa Bispetorvet m. v.

Efter at Byraadet ved at rejse sig havde tilkjendegivet sin Paaskjønnelse af Professor Dahlerups Interesse for det foreliggende Anliggende og den værdifulde Medvirkning, han ved sine Planer og

Tegninger har ydet til fammers Ordning, vedtoges det at udsætte Sagen i 14 Dage, idet man henstillede til. Speyer faa vidt mulig ved Sagens fornyede Foretagelse at forelægge en finansiel Oversigt over Planens Udførelse. (Se Mødet den 26de Februar.)

^{357/84}. Efter fornyet Behandling af Indkvarteringskommissionens fra forrige Møde udsatte Indstilling vedtoges det at nedsætte den aarlige Lønning til Billettøren fra 600 Kr. til 400 Kr., hvornæst Kommissionen meddeltes den forlangte Bemyndigelse til foreløbig for ét Aar selv at besætte Billettørposten ved Konstitution, idet Byraadet dog udtalte Ønske om, at Kommissionen vilde lade Valget falde paa Kjøbmand Nørretrander. (Se Mødet den 5te Marts.)

^{1/85}. Fra Amtet var modtaget Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 30te f. M., hvorved der meddeles Samtykke til, at de i Byraadets Andragende af 5te f. M., se Mødet den 8de næstefter, nærmere betegnede fire Udgifter maa afholdes af Kommunens Laan af 1884, idet Ministeriet derhos tilføjer, at for saa vidt den Del af Bødder Danielfsens Enkes tidligere Ejendom, der ikke maatte blive anvendt til Udvidelsen af Ganghyden, atter afhændes af Kommunen, bliver Salgssummen at inddrage under Kjøbstadens Kapitalformue.

^{3/85}. I Overensstemmelse med Byraadets i Mødet den 29de Januar tagne Beslutning angaaende Tilskud af Kommunens Kasse til Lønningen for en 3die Præst ved Domkirken vedtog Byraadet at tilskrive Sognepræsten ved Aarhus Domkirke saaledes:

„I Anledning af den Byraadet igjennem Deres Højærværdighed tilstillede Skrivelse af 7de ds. fra Biskoppen over Aarhus Stift vedrørende et begjært Bidrag paa 600 Kr. aarlig af Kæmnerkassen til en ordineret Medhjælper i Domkirkesognet her Steds, tillader Byraadet sig at ytre følgende:

Byraadet anerkjender den tilstedeværende Trang i den omhandlede Henseende og skal fra sin Side ogsaa gjerne bidrage til at afhjælpe denne Trang, især da man maa dele Biskoppens Anstuelse om det højmødige i det fra en Privat fremkomne Tilbud om Tilskud af indtil 1800 Kr. aarlig i 6 Aar til nævnte Medhjælper. Byraadet tilfiger derfor et Bidrag hertil af 600 Kr. aarlig i 6 Aar. Derimod forbeholdes det udtrykkelig, at der ikke paalægges Menigheden nogen videregaaende Offerpligt, end alt er til Stede, saa at nævnte Medhjælper ikke maa faa nogen

Ret eller ikke engang nogen Udsigt til Offer, saalænge denne midlertidige Tilstand vedvarer.

Naar Balance i nogen af de to faste Embeder henholdsvis som Præst (Stiftsprovst) eller residerende Kapellan ved Domkirken indtræder, udbedes fra de gejstlige Autoriteters Side nærmere Forhandling indledet med Byraadet om den fremtidige Ordning af Lønningsforholdene. Idet man forudsætter, at den omhandlede ordinerede Medhjælper skal ansættes enten af Hs. Maj. Kongen eller i al Fald af Kirkeministeriet, skal man endnu kun tilføje, at da Oprettelsen af denne Post alene har sin Grund i den tilstedeværende Trang til endnu en Mands Gjerning i Sognet og særlig i Retning af den personlige Sjælesorg, maatte man anse det rigtig, at det blev paalagt den Vedkommende ikke at paatage sig privat Virksomhed, særlig Undervisning i Skoler.

Da de oven ommeldte 600 Kr. udredes af Ræmnerkassen og følgelig bæres af begge Sogne, saa maa Byraadet udtale, at en Udsættelse med Ansættelsen af en Præst for Frederiksbjerg, der nærmest kan betragtes som en tilsvarende Løttelse for Frue Sogns Præster, vilde være saare beklagelig."

(Se Mødet den 7de Maj.)

¹⁴/₈₅. Efter derom paa Foranledning af en gennem Amtet modtagen Skrivelse fra det statistiske Bureau af 8de f. M. fremsat Anmodning forelagde E. Rjer en af ham udarbejdet Oversigt over de i Aaret 1884 foresaldne Bøjsler, Fødsler og Dødsfald blandt de fra Folketirken afvigende og anerkjendte Troessamfund her i Kommunen, hvilken Oversigt man besluttede at indsende.

Mødet den 12te Februar.

¹⁷²/₈₃. En fra Slagterforeningen paany fremkommen Erindringskrivelse om sammes seneft i Mødet den 11te Decbr. f. A. behandlede Andragende angaaende Torvehandelen med Kjøb vedtog man at tilstille det i Sagen bestaaende Udvalg. (Se Mødet den 16de April.)

¹⁹⁴/₈₄. Fra en Del næringsdrivende Beboere af Lille Torv var fremkommet et Andragende, hvori Underskriverne gjøre Modforestilling imod det i Mødet den 7de August f. A. fremlagte Andragende fra Beboerne af Store Torv om Forandring i den gjældende Ordning

af Torvehandelen, idet Andragerne anføre, at Torveforholdene maa anses for tilfredsstillende, som de nu ere.

Andragendet blev henvist til Betæfning af Udvalget for de nye Torve, der har det tidligere Andragende til Behandling. (Se Mødet den 16de April.)

^{8/85.} Et fra Enken Ane Marie Dyhr paa ny foreliggende Andragende, hvori hun forespørger om, paa hvilke Betingelser hun kan erholde Facaderet for hendes Ejendom ud imod Havgade til Kjøbs af Kommunen, besluttede man at besvare derhen, at man ikke for Tiden var til Sinds at afhænde denne Ret. (Se Mødet den 29de Januar.)

^{30/85.} Fra Borgmester Schmidt en som Formand for Domkirkeens Byggeudvalg forelaa følgende Skrivelse af 26de f. M.:

„Under 17de August 1876 meddelte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Samtykke til, at der i Følge den mellem Byraadet og Domkirkeens Inspektion truffne Overenskomst skulde oprettes et færligt Udvalg for Restaurationen af Domkirken i det ydre, bestaaende af Borgmesteren som Formand og 4 andre paa 3 Aar valgte Medlemmer, hvoraf Kirkeinspektionen skulde vælge 2 og Byraadet de 2 af eller udenfor deres egen Midte.

Denne Skrivelse blev kommuniceret Byraadet af Stiftsøvrigheden den 23de f. M.

Byggeudvalget skulde følge de af Ministeriet givne Paalæg og indsatte de til Djemedet laante 177000 Kr. og øvrige til Restaurationen indkommende Beløb til midlertidig Frugtbargjørelse hos et solidt Pengeinstitut som et Byggefond, for hvis Anvendelse Udvalget hvert Aar skulde aflægge Regnskab m. v. Med Indenrigsministeriets Samtykke overtog Kommunen Garantien for det omhandlede Laan, hvorfor Byraadet ogsaa den 30te Novbr. 1876 har paategnet den af Kirkeinspektionen f. D. udstedte Obligation til Kommunitetet som Selvfylldner paa Kommunens Vegne.

Byggearbejdet blev fuldført i rette Tid og havde til Udgangen af Aaret 1882 medført en Udgift af 207411 Kr. 28 Øre.

Da det i Marts 1884 blev indmeldt til Stiftsøvrigheden, at Arbejdet var afsluttet, havde en Beholdning af 4789 Kr. 49 Øre og Byggeudvalget indstillede da, at Beløbet maatte overgaa til Kirkeinspektionen til yderligere Disposition og Byggearbejder. Ministeriet gav Decharge for det aflagte Regnskab og fremkom da med Forslag til, at Restbeløbet skulde anvendes til

ved Professor Walthers at lade udarbejde en Beretning om Kirkens Restauration saavel i det indre, som i det ydre, ledsaget af rundelige Afbildninger og Opmaalinger af Kirkebygningen i dens tidligere Stikfelse i tilstrækkelig stor Maalestof. Byggeudvalget har derom ikke kunnet blive enig, idet enkelte Medlemmer have forment, at der vilde være for Kirken og dens Restauration mere nærstaaende Udgifter at anvende Pengene til, f. Eks. et bedre Ur, Opvarmingsapparat m. v., medens andre Medlemmer nok formente, at noget burde ydes til det af Ministeriet paapegede Djemed, men ikke det hele. Det oplystes desuden at der af den tidligere Rest var anvendt c. 1300 Kr. til en Udgravning af Luftkanaler med overliggende Jærnrister langs Kirkens nordre og søndre Korsarm, saaledes som det særlige Syn ved en den 1ste August 1883 afholdt Synsforretning havde forlangt, og at paa den anden Side Professor Walthers Overflag over Beføstningen ved den af Ministeriet forlangte Beretning med Afbildninger o. s. v. androg c. 7300 Kr., et Beløb, som vistnok oversteg Forventningerne. Som Svar paa Byggeudvalgets Skrivelse i saa Henseende af Novbr. f. A. har man nu gennem Stiftsøvrigheden modtaget Kirke- og Undervisningsministeriets endelige Resolution af 27de Decbr. f. A., der vedlægges.

Det vil deraf erfares, at Ministeriet har opløst det særlige Byggeudvalg og resolberet, at den for Tiden disponible Pengebeholdning skulde afleveres til Stiftsøvrigheden for indtil videre at konserveres som et særskilt Domkirken tilhørende Byggefond, hvoraf Renterne lægges til Kapitalen, og hvorover der ikke maa disponeres uden Ministeriets specielle Tilladelse.

Byggeudvalget har som Følge heraf til Stiftsøvrigheden afleveret sit Overstud med 3603 Kr. 73 Øre og anmodet Formanden om at give Byraadet fornøden Meddelelse om, at dets Virksomhed er tilendebragt. Dets Forhandlingsprotokol med tilhørende Arkivsager vil blive afleveret til Domkirkens Inspektion under Forbehold af, at Byraadet har Udgang dertil."

Toges til Efterretning, idet Byraadet derhos vedtog at meddele Kirkeinspektionen, at man forventede at modtage Underretning om, naar der blev disponeret over det fra Byggeforetagendet tiloversblevne Restbeløb.

³⁹/₈₅. Efter derom fremsat Beggæring bevilgedes der Udvalget for Byens og Omegnens Forskjønnelse et Beløb af indtil 500 Kr. til

Udarbejdelse af Planer og Overflag til Anvendelse af det af Knudrisbakke udgravede Terræn, dog saaledes, at Beløbet ogsaa kan benyttes til yderligere Ordning af Forholdene paa Bakken.

⁴¹/₈₅. Et fra Arbejdernes Byggeforening foreliggende Andragende, om at Kommunen som Ejer af den til Foreningens Byggeplads mellem Nørrebrogade (Randers Landevej) og Kirkegaardssvejen stødende Grund vilde indrømme Foreningen den Begunstigelse, at der for fælles Regning maa sættes et Plankværk i en Længde af 155½ Alen som de, der findes ved Foreningens øvrige Ejendomme her i Byen og koster 3 Kr. 25 Øre pr. løbende Alen, blev udsat til næste Møde.

⁴²/₈₅. I Anledning af en fra Landinspektør H. O. N. U. foreliggende Skrivelse, hvori det henstilles, at der tillægges de ny tilkommende Forlængelser af Ole Rømersvej Navn af henholdsvis den vestlige og østlige Ole Rømersvej, besluttede man at svare, at Byraadet maatte anse det for rettest, at hele den omhandlede Gadestrækning benævnes Ole Rømersvej, saafremt vedkommende private Grundejere i Genhold til Byvedtægten indkomme med Andragende om, at der maa blive tillagt den offentlig Navn i sin Helhed.

⁴⁸/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende og i Genhold til Indstilling af Havnudvalget bevilgede Byraadet, at der af Havnens Kasse maa udredes et Bidrag af 50 Kr. til et til den 15de d. M. her i Havnen paatævt Redningsforjøg med et Raketapparat.

⁵⁰/₈₅. Et fra Foreningen for Haandværkere og Fabrikarbejdere til gjenjædig Understøttelse modtaget Andragende, hvori samme næstefter i Genhold til den i Mødet den 6te Marts f. A. fremsatte Begjæring at oplyse, at dens Understud for 1883 er blevet dækket ved en Gave fra de herværende Apothekere, anholder om, at dens Understud fra forrige Aar, 577 Kr. 3 Øre, maa blive dækket af Kommunens Kasse, blev udsat til næste Møde. Det bemærkes, at saavel Foreningens Regnskab som dens Medlemsliste medfulgte. (Se Mødet den 26de Februar.)

⁵¹/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Vandværket antog Byraadet Gjortler N. Hald og Smed P. A. Ekstrøm til i indværende Aar at nedlægge Vandrør m. v., idet de fra nævnte Herrer indkomne Tilbud ere de laveste ved den af Udvalget i saa Henseende foranstaltede Licitation.

Mødet den 19de Februar.

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. Der forelaa en Skrivelse af 14de dennes, hvori Udvalget for Hovedvandløb i Anledning af Sundhedskommissionens i Mødet den 22de f. M. fremlagte Erklæring ytrer, at Anlægget af en luffet, af saltglasfærdede Rør bestaaende Kloakledning fra Reginehøjpartiet langs Randers Landevej til Havet gennem Havgghde vil koste 9100 Kr., og at det samme Anlæg, ført til det aabne Afløb fra Bønnelyst til Borrebækken med Omdannelse af dette Afløb til en muret faakaldet Øjstenskloak, er anslaaet til 16100 Kr. Da det efter Udvalgets Anskuelse formentlig er utvivlsomt, at Udsørelsen af den hidt nævnte Foranstaltning en Gang i Tiden vil blive nødvendig, og da det tilmed kan forventes, at de tilstødende Grundejere ville bidrage til Anlægget af en saadan muret Kloak, hvad der derimod ikke er Tilfældet med den mindre Rørledning igennem Havgghde, anbefaler Udvalget, at Afløbet føres ud i Borrebækken gennem en luffet Kloak, og det tilmed af den Grund, at den derved bevirkede øjeblikkelige større Udgift i Virkeligheden i Tidens Løb vil medføre en Besparelse af 4000 Kr., idet et saadant Beløb mindst vil medgaa mere, naar foruden Anlægget af den mindre Ledning det nævnte aabne Afløb en Gang skal luffes.

Efter fket Forhandling blev den endelige Beslutning udsat til et senere Møde. (Se Mødet den 5te Marts.)

³¹¹ og ³²¹/₈₄. Byraadet underskrev de med Murmester S. Rasmussen og Entefru Krøger oprettede Kjøbekontrakter om tvende Parceller ved Vejen i Forlængelsen af Ny Munkegade. (Se Mødet den 8de f. M.)

Man vedtog derhos, samtidig med at Approbation søges paa disse Salg, at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende, om at det i sammes Resolution af 30te f. M., se Mødet den 5te dennes, indeholdte Vilkaar, at de for de ovennævnte Parceller indkomne Kjøbesummer skulle inddrages under Kjøbstadens Kapitalformue, for saa vidt maa blive forandret, som det maa blive tilladt Kommunen at anvende ikke alene nysnævnte Kjøbesummer, men ogsaa de, som indkomme ved Salget af de Grunde, der ere afhændede til Gartner Thomsen, Overlærer Olsen og Boghandler Thue, saa vidt fornødent gjøres, til de med Galgebakvejens Omlægning og Grundforbedring medgaaede Omkostninger, der indtil nu have udgjort 6704 Kr. 95 Øre. (Se Mødet den 19de Marts.)

¹⁰/₈₅. Den sædvanlige aarlige Indberetning om Høstens Udfald i 1884, der blev forelagt af Markudvalget, vedtog man at indsende til det statistiske Bureau.

⁴¹/₈₅. Af Hensyn til Formaalet med Arbejdernes Byggeforening indgik Byraadet paa Foreningens i forrige Møde fremlagte Andragende om Opførelse af Planteværk Nord for sammes Byggeplads ved Bejen til den ny Kirkegaard, dog uden Bedligholdelsespligt for Kommunen i dette Tilfælde.

Denne Beslutning bliver at meddele Hegnssynsmændene til Indførelse i Hegnssynsprotokollen til fremtidig Efterretning og Sagttagelse.

⁵²/₈₅. Et af Instrumentmager Poulsen indgivet Andragende om, at der maatte blive tilstaaet ham Erstatning for højt Bekostning ved Undermuring af hans Ejendom, Nr. 18 i Barberggde, i Anledning af denne Gades Regulering, kunde Byraadet i Henhold til Brolægningssudvalgets Erklæring ikke bevilge.

⁵³/₈₅. I Anledning af en af Kjøbmand F. Grønlund indgiven Klage over den daarlige Tilstand, hvori Bejen fra hans Bygning i Nørregade til Arkitekt Müller's Ejendom befinder sig, vedtog man at svare, at da Bejen er privat, kunde Byraadet ikke paatage sig sammes Istandsættelse.

⁵⁴/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Vandværket blev der meddelt samme Bemyndigelse til midlertidig at antage en Hjælpeassistent til Bistand ved Udførelsen af flere paa Vandværket forestaaende Arbejder, saasom ved Kørlægning, Udarbejdelse af Hovedlister for Vandforbruget i 1885, et nyt Kort over Kørnættet i Byen m. v. Lønningssvilkåarene ere 60 Kr. om Maaneden og frit Bærelse paa Vandværket med Lys og Brændsel.

⁵⁷/₈₅. Der forelaa en Skrivelse af 17de Novbr. f. M., hvori Sagfører Hylgaard meddeler, at Kommunen i 1856 til Skæddermester S. Müller for en Betaling af 1000 Rdl. folgte et den tilhørende Jordstykke af Areal ca. 4500 □ Alen, der bestod af et til Kommunen overgaaet Stykke af den gamle Landevej til Grenaa og Ebeltoft og én imellem dette Bestykke og Kjøberens Ejendom, „Trøjborg“ kaldet, beliggende Jordstrimmel, uden at denne Handel senere er bleven berigtiget ved Udstedelsen af Skøde, hvilket Andrageren paa vedkommende Ejers Begne anholder om nu maa ske, idet han tillige oplyser, at det paagældende Jordstykke ved Udstykningen har erholdt Matr. Nr. 119 a af Markjorderne. Endvidere var der fra Sagfører Hylgaard modtaget en Skrivelse af 18de f. M., hvori det meddeles, at det ved Berigtigelsen

af Udkomsterne til Ejendommen „Trøjborg“ er blevet oplyst, at det Jordstykke, hvorover Gangstien gaar fra Grenaa Landevej ned til Bækløbet „Saltensbæk“, er matrikuleret under det til Trøjborg hørende Matr. Nr. 61 c af Markjorderne, i hvilken Anledning Andrageren paa Konful Wulffs Begne som Ejer udbeder sig Oplysning meddelst om, med hvilken Udkomst Byen besidder Færdselsretten til den nævnte Gangsti, hvoraf Wulff hidtil har udredet Skatterne.

Markudvalget havde under 14de d. M. afgivet Betænkning over disse tvende Skrivelser og med Hensyn til den første ytre, at der formentlig intet kunde være til Hinder for som forlangt at udstede Skjøde paa Matr. Nr. 119 a, naar Modtageren selv afholder alle dermed forbundne Omkostninger og isørigt opfylder de ved Handelsens Indgaaelse fastsatte Betingelser, hvornæst Udvalget angaaende Gangstien til Saltensbæk havde bemærket, at fornøden Forbehold i Henseende til Kommunens Færdsels- og Benyttelsesret udtrykkelig var taget i det til en tidligere Ejer af Matr. Nr. 61 c i sin Tid af Inspektionen for Aarhus Domkirke udstedte Skjøde, hvorfor der formentlig ikke kunde tilkomme Konful Wulff Ejendomsret til denne Gangsti, der i Mands Minde har været en af Lodsejerne og Lejerne benyttet Færdselsvej.

Efter at Sagen var drøftet, blev den videre Behandling udsat til næste Møde.

^{58/85}. Fra Ejerne af Matr. Nr. 1 n af Markjorderne fra Marjelisborg og Matr. Nr. 79 af Bygrunden fra Marjelisborg forelaa Andragende om, at Marjelisborg Allé paa den Strækning, der fører forbi Matr. Nr. 1 n, maatte blive sænket i en saadan Dybde, at den danner en naturlig Overgang fra den Gade, som nævnte Ejere agte at anlægge i lige Linie mod Øst forbi Façaden af den ny Kirke og ud til Alléen.

Udvalget for Vejvæsenet havde i sin over Sagen afgivne Betænkning udtalt, at det ikke kunde tilraade Byraadet, for Tiden at foretage den attraaede Afgravning, der med Anlæg af Kloak i Alt vilde koste 9500 Kr., da Andragerens befuldmægtigede havde erklæret, at Afgravningen ikke havde nogen overvejende Interesse for dem, eftersom Anlægget af den paatænkte Gade godt kunde iværksættes med de nu for Haanden værende Stigningsforhold.

Byraadet formentlig dog, at den foreslaaede Foranstaltning kunde have sin Betydning og anmodede derfor Udvalget om at lade udarbejde en Nivellementsplan m. m. saaledes som Udvalget under Forhandlingerne nærmere havde udviklet. (Se Mødet den 20de August.)

⁶⁴/₈₅. Følgende Skrivelse forelæa:

Til

Byraadet, Aarhus!

En Ræds af forhenværende og nuværende Medlemmer af Aarhus Byraad have foranstaltet Borgmester Schmidt en malet af Professor Chr. Jensen i Kjøbenhavn med den Hensigt at skænke dette Billede til Aarhus Kommune. Det er Givernes Ønske, at Maleriet skulde ophænges i Byraadsalen og forblive der, naar Borgmesteren fratraadte sit Embede eller døde i dette, imedens det nu er Bestemmelsen, at Maleriet, indtil dette Tidspunkt indtræffer, skulde ophænges i Aarhus Museum. Neden- tegne, der have fungeret som Komité i fornævnte Anledning, beder Aarhus Byraad paa Aarhus Kommunes Vegne at modtage dette Billede efter den foranstaaende Bestemmelse.

Rjer.

J. M. Mørk.

N. Hald.

Gsmann.

L. Chr. Meulengracht.

Byraadet vedtog enstemmig at modtage Gaven og slutte sig til den fremlagte Skrivelse. (Se Mødet den 19de Novbr.)

Mødet den 26de Februar.

²⁴⁵/₈₄. I Gjensvar paa Byraadets i Mødet den 9de Oktober f. A. vedtagne Skrivelse til Krigsbestyrelsen angaaende Ejendomsretten til Grunden, hvorpaa det gamle Ridehus er opført, var der under 13de dennes fra 3die Ingeniør-Direktion modtaget Kommunikation af en Skrivelse fra Krigsministeriet af 31te f. M., hvori samme under Henviisning til, hvad der påsejrede i Aaret 1820 ved Opførelsen af det ommeldte Ridehus, hvorom der meddeles nogle Oplysninger, i Mod sætning til Byraadets i ovennævnte Skrivelse indtagne Standpunkt, hævder, at Militæretaten besidder den omhandlede Plads med en større Ret end, som det i Ministeriets Skrivelse hedder, „netop blot den, derpaa at bygge et Ridehus“, idet Ministeriet påstaar, at Byen har afgivet hele den nævnte Plads til Byggeplads for Ridehuset, uden at der, saa vidt Krigsbestyrelsen bekiendt, er blevet taget nogen Reservation enten om en Medbenyttelsesret for Byen eller i andre Maader, hvisaarjag Ministeriet ikke kan anse Kommunen berettiget til at udøve nogen Dispositionsret over Pladsen og finder, at hvis Byraadet nu, efter at Militæretaten har besiddet Pladsen i langt over Hævdstid, vil vind-

cere fig nogen Ret over den, maa det være dets Sag at godtgjøre, at Militæretaten ikke besidder den med den uindskrænkede Raadighedsret som Staten, efter hvad der i Skrivelsen er anført, har maattet antage, at den havde over samme.

Efter Forslag af Formanden vedtog Byraadet at svare, at det ganske skulde henstille til Militæretaten selv, om det maatte anses for rigtigt paa Basis af Hævdpaastanden at søge at fravindicere Kommunen Ejendomsretten eller en udelukkende Brugsret til det omhandlede Jordstykke, men at man i Genhold til de Byraadet bekendte faktiske Omstændigheder, hvoraf nærmere Fremstilling meddeles, forøvrigt maa afvente, hvad der fra Militæretatens Side maatte blive foretaget, idet Byraadet ikke skjønner det rigtigt at opgive en Ret for Byen, hvorfor efter dets Mening saa mange vægtige Data tale.

En i Overensstemmelse hermed affattet Skrivelse afgik derpaa under 27de Februar til 3die Ingeniør-Direktion. (Se Mødet den 3die September.)

³⁵⁰/₈₄. Efter at den fæstet i Mødet den 5te Februar forhandlede Plan til Anvendelse af Terrænet under St. Klemensbro m. v. paa ny var drøftet, blev den henvist til Betænkning af det Udvalg, som i samme Møde nedattes til Behandling af Konditor Rosz's Byggefag. (Nr. ³¹⁰/₈₄.)

⁵⁰/₈₄. Til Dækning af det fra forrige Aar foreliggende Understud af 577 Kr. 3 Ore i Foreningen for Haaendværkere og Fabrikarbejderen's Kasse vedtog Byraadet i Genhold til Foreningens derom i Mødet den 12te Februar foreliggende Andragende at tilskyde 538 Kr. 52 Ore, idet Raadet gif ud fra, at den endnu tilbagestaaende Del af Understudet 38 Kr. 51 Ore vilde blive fordelt ved overordentlige Bidrag paa Medlemmerne, se Mødet den 10de Maj 1883.

⁵⁷/₈₅. Efter fornyet Behandling af den fra forrige Møde udsatte Sag om Udskedelse af Skøde paa et Jordstykke ved „Trøjborg“ og om Færdjelsretten til Gangstien til „Saltensbæk“ anmodede man Markudvalget om at indlede Forhandling med vedkommende Ejere angaaende en samlet Ordning af begge disse Forhold under ét. (Se Mødet den 5te Marts.)

⁶⁶/₈₅. Efter Forslag af Bygningskommissionen blev den fremtidige Byggelinie for Rosensgades nordre Side fastsat saaledes som Linien A B C paa et fremlagt Situationskort udviser, idet Punkt A er Hjørnet af Rosensgade og Meilgade, B ligger 5" tilbage i Matr. Nr. 700 og C er det nordvestlige Punkt af Søffelen paa Ejendommen

Matr. Nr. 696. Linien A B er parallel med Flisens ydre Kant indtil Skjellet imellem 702 og 701, derved bliver 704 liggende ved 703, men rykker 7" ud ved 705.

Herom blev Planen forsynet med Paategning.

^{67/85}. Fra Udvalget for Vandværket forelaa følgende Forslag af 21de d. M. til Udvidelse af Værket:

„I Anledning af en Skrivelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse af 12te September f. A., angaaende Vandforsyningen af det Terræn, der ligger ved Fodfolkskaseren, i Tilfælde af Bebyggelse, fremsender Udvalget hermed en af Stadsingeniøren udarbejdet Plan til Byraadets nærmere Drøftelse og Approbation.

Omføstningerne ved en Udvidelse af Vandværket efter den Størrelse, der er lagt til Grund for denne Plan, vil blive ca. Kr. 110,000.

Udvalget skal, samtidig med at det fremsender dette Udsat, ikke undlade at bemærke, at selv om Terrænet ved Fodfolkskaseren ikke bliver bebygget, vil det dog i en meget nær Fremtid blive nødvendigt at gjøre en større Udvidelse af Vandværket, dels paa Grund af det stadig tiltagende Forbrug af Vand, dels ogsaa for at skaffe de højtliggende og fra Vandværket langt bortliggende Ejendomme en bedre Forsyning af Vand, end det nu er muligt, hvilket stadig vil blive vanskeligere, jo mere Forbruget af Vand tiltager.“

Efter at Sagen var drøftet, blev den endelige Bestemmelse udsat til næste Møde, hvorhos man besluttede at gjenoptage de tidligere Forhandlinger om Vandafgiften.

Mødet den 5te Marts.

^{299/83}. Efter Forslag af vedkommende Udvalg besluttede man, i Anledning af Justitsministeriets i Mødet den 5te Febr. forelagte Skrivelse angaaende det foreslaaede Tillæg til Politivedtægtens Bestemmelser om Beværtningsnæringen, at tilskrive Amtet saaledes:

„Efter Modtagelsen af Justitsministeriets Skrivelse af 28de Januar d. A., meddelt Byraadet den 30te j. M., angaaende nogle af Byraadet under 19de April f. A. indstillede Forandringer i Politivedtægten med Hensyn til Beværtnings-

næringen, har man besluttet paany at indstille Bestemmelserne saaledes som af Justitsministeriet forlangt til Amtets Approbation.

Man tillader sig derfor at indstille, at de omhandlede Bestemmelser redigeres saaledes:

1. at i Begyndelsen af § 8 tilføjes:

„Ingen maa færdes paa offentlig Gade, Vej eller Plads i en saadan Tilstand af Beruselse, at den kan give Anledning til Ulempe for andre“

2. at § 60 udgaar og der i Stebet indsættes:

„Paa offentlige Beværtningssteder maa ikke udfjænkes berusende Drikke til Personer under 16 Aar eller til kjendeligt berusede, ej heller til Fattiggaardens Lemmer, der kjendes som saadanne. Naar nogen paa et Beværtningssted er blevet beruset, er Værten ansvarlig for, at han under tilstræffelig Vedsagelse hjembringes eller at Anmeldelse derom gjøres til Politistationen. Værten er i Tilfælde af saadan Anmeldelse pligtig til at erstatte Politiet dets Udgifter ved den berusedes Transport.

Værten maa ikke tilstede eller tillade, at Arbejdsløn eller Gyre udbetales i hans Lokale.“

3. Ny § 61:

Værten maa ikke imod Politiets Forbud foranstalte eller taale nogen Afbenyttelse af Lokalet, der medfører forstyrrende Støj for andre i Huset boende eller for omboende.

Politiet kan forbyde enhver beværtningsdrivende til Opvartning, Underholdning eller anden Hjælp i de Lokaler, hvor Gæster opholde sig, at benytte andre kvindelige Personer end Hustru og egne vogne Børn.“

4. Den ældre § 61 bliver § 62 og i dens Begyndelse indsættes:

„I Beværtningsstedet maa intet foretages, der strider mod Orden og Sømmelighed.“

5. § 62 udgaar. (Se Mødet den 26de Marts.)

^{88/84}. Efter Forslag af Udvalget for Opførelsen af ny Kasernebygninger besluttede man i Anledning af den i Mødet den 5te Februar fremlagte Skrivelse fra 2den Generalkommando-Intendantur at tilskrive nævnte Autoritet saaledes:

„Ved Skrivelse af 30de f. M. har Generalkommando-Intendanturen meddelt Byraadet den af Hr. Oberstløjtnant Müller fremsatte og af Krigsministeriet approberede Plan for

Tilvejebringelsen af manglende Lokalteter for Garnisonen i Aarhus. Da det imidlertid staar Byraadet klart, at denne Plan langt fra vil kunne bringes til Udførelse for den Sum, som man tror endnu at kunne anvende paa Militæretablissementer, vil det sikkert ikke fremme Sagen at gaa til Udarbejdelse af Tegninger m. m., forinden man har forsøgt at komme til en Forstaaelse om væsentlige Indskrænkninger.

I den Anledning skal Byraadet tillade sig at udtale, at man foruden det tilbudte Laan af c. 340,000 Kr. ikke vil se sig istand til yderligere at anvende mere end højst 200,000 Kr. til Udførelse og Montering af de manglende Lokalteter. Men man nærer ogsaa det Haab, at der for et saadant Beløb vil kunne tilvejebringes meget brugbare Kaserneringsforhold, naar,

- a, For Fodfolkets Vedkommende en ny Officersbygning opgives, den ny Mandstabskaserne kun beregnes til ordinært at kunne optage c. 160 Mand og Fordringerne til forskellige mindre Lokaler frasaldes, og
- b, For Artilleriets Vedkommende, der kun beregnes Sovestuer for c. 160 Mand og Fordringerne til forskellige mindre Lokaler frasaldes.

Paa Fodfolkstaskasernen haves alt Lejligheder for 2 gifte Officerer, en for Kasernekommandanten og en for Intendanten. Under de hidtil førte Forhandlinger har man været enig om af flere væsentlige Grunde at indskrænke Antallet af gifte Underofficerslejligheder saa meget som mulig, og det Princip maa man ogsaa anerkjende er fulgt ved Planen for Artillerikaserne.

Men ved nu at opgive de nævnte Officerslejligheder som saadanne og benytte dem til Lejlighed for gifte Underofficerer, kom man til at forøge det nuhavende Antal af gifte Underofficerslejligheder med 4, hvad man netop helst maatte undgaa. Bolig for en gift Regimentsadjutant maa man anse for mindre nødvendig, hvorhos Boliger for ugifte Officerer, Astræbelsesværelser, Kontorer, Spisestuer m. m. dels alt haves og dels, for saa vidt de maatte være absolut nødvendige, kunne tilvejebringes i Underofficersboligen.

Den Styrke, man er gaaet ud fra, skulde kaserneeres, er kun Sommer-Rekruttfyrken. Til det øvrige Mandskab vil der, saaledes som det al Tid har vist sig at være Tilfældet, kunne tilvejebringes meget brugbare større private Indkvarteringslokaler

i Nærheden af Kaserne. Man skal derhos oplyse, at ved en paatænkt Hjærnelse af de store Vandbeholdere i Fodfolkskaserne vil der kunne indrettes flere Soøestuer.

3 Genhold til foranstaaende skulde man tillade sig at anmode Generalkommando-Intendanturen om at ville indstille disse principielle Indskrænkninger til Krigsministeriets Godkjendelse. Naar disse Forslag ere blevne accepterede, henstilles, at Sagen fremmes paa følgende Maade:

1. Alle de øvrige Detail-Spørgsmaal henvises til Afgjørelse ved direkte Forhandlinger mellem 2den Generalkommando-Intendantur, Hr. Oberstløjtnant Müller og delegerede fra Byraadet.
2. Planer og Tegninger til Artillerikaserne tages strax i Arbejde, og naar de ere approberede og Byraadet isorigt er blevet enigt med Krigsministeriet om Betingelserne for i det hele taget at opføre Kaserne, skrides til Opsførelsen af denne.
3. Naar Artilleri-Etablisementet herefter maatte være opført, vil der i Løbet af de derefter følgende 5 Aar kunne fordres bygget Lokaler væsentligt for Menige ved Fodfolks-Etablisementet for det Beløb, som da maatte have været urørt af den foransførte Sum."

(Se Mødet den 4de Juni.)

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. Efter fornyet Drøftelse af den fra Mødet den 19de f. M. udgjatte Sag om Tilvejebringelse af en Afløbsledning fra Reginehøj til Havet, vedtoges det 1) at anlægge en saadan Ledning, naar de hertil fornødne Midler kan tilvejebringes med passende Tilfsud fra Byens Side, 2) at fastsætte Retningen af Ledningen i Overensstemmelse med Sundhedskommissionens Forslag og Endepunktet saaledes som af Udvalget foreslaaet, og 3) at omdanne det aabne Afløb fra Bønnelyst til Studsgade til en lukket Kloak, naar de tilstødende Løbs ejere hertil ville udrede et passende Tilfsud.

Det overdroges derhos til Udvalget for Hovedvandløb at føre de nærmere Forhandlinger med alle vedkommende og navnlig ogsaa med de Grundejere, som skulde bidrage til Anlæggene. (Se Mødet den 26de Marts.)

³²⁵/₈₄. Under den fornævnte Behandling af det senest i Mødet den 20de Novbr. f. M. drøftede Andragende fra Aarhus Grundejerforening om Nedsættelse af Vandafgiften forelaa fra Vandværksudvalget en Skrivelse af 3die d. M., hvori Udvalget meddeler, at

det ikke senere har fundet Anledning til at gjøre Forandring i sin under 29de Oktober f. A. afgivne Indstilling angaaende det ommeldte Andragende, i hvilken Anledning Byraadet vedtog at nedfætte et særligt Udvalg, bestaaende af Vandværksudvalgets Medlemmer samt Hald, Mørk, Drmølev og Kamling, til yderligere at drøfte denne Sag.

³⁵⁷/₈₄. Efter derom fremsat Begjæring bevilgedes Indkvarteringskommissionen et Beløb af 150 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved Billettørforretningernes Besøgelse fra den forrige Billettørs Død indtil Ansættelsen af den nuværende. (Se Mødet den 5te Februar.)

⁵⁷/₈₅. I Anledning af den i forrige Møde behandlede Sag om Adkomstberigtigelse til et Jordstykke ved Trøjborg m. v. var af Markudvalget indberettet, at Konsul Wulff havde erklæret sig villig til at frasælde ethvert Krav paa Vandingsstedet ved Saltensbæk og Bejen, som fører ned til samme over Matr. Nr. 61 c, naar Kommunen vilde give ham Skjøde paa Matr. Nr. 119 a.

Efter Udvalgets Forslag tiltraadte Byraadet for sit Bedkommende ogsaa denne Ordning af Forholdet. (Se Mødet den 30te April.)

⁶⁷/₈₅. Under fornøjet Behandling af den fra forrige Møde udfatte Sag om en Udvidelse af Vandværket besluttede man eventuelt at lade en saadan Udvidelse foretage og bemyndigede i den Anledning Udvalget til at afholde de med Forarbejderne fornødne Udgifter.

(Se videre i Mødet den 3die Decbr. under Sag ³⁵³/₈₅.)

Mødet den 12te Marts.

³⁴⁶/₈₄. Paa Foranledning af en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 6te d. M. vedtog man efter indhentet Erklæring fra Havneudvalget at svare, at man ikke havde noget at erindre imod, at der i den af Byraadet i Mødet den 27de Novbr. f. A. vedtagne Havne- og Broart for 1885—90 indføres Bestemmelse om, at Lystfartøjer ere fritagne for at erlægge Havnepenge her i Byen i de samme Tilfælde, i hvilke de ere fritagne for at erlægge Skibsafgifter til Statskassen, samt at Skolefribet Georg Stage, saa længe det benyttes til vederlagsfri Uddannelse af unge Menneſter, som har valgt Søvejen til deres Levevej, fritages for at erlægge Havneafgifter m. m. til Aarhus Havn, naar denne lejlighedsvis besøges af Skibet. Ligeledes er-

klærede man sig enig i et Par mindre af Ministeriet foreslaaede Tilspjælsker til Taxterne. (Se Mødet den 26de Marts.)

^{38/85}. Efter at Havnens Regnskab for 1884 har henligget til offentligt Eftersyn paa befalet Maade samt derefter kritisk er blevet gennemgaaet af det dertil nedsatte Udvalg, forelaa det for Byraadet med de af Udvalget gjorte Bemærkninger og Havnendvalgets derpaa givne Besvarelse. Byraadet fandt intet imod Havnendvalgets Besvarelse af Udsættelserne at erindre og forsyne derefter Regnskabet med den sædvanlige Paategning, hvorefter det vil blive indsendt til Indenrigsministeriet.

^{68/85}. I Følge en fra Amtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 6te Decbr. f. A. har Ministeriet ønsket at høre Byraadets Ytringer over en af Kjøbenhavns Magistrat indgIVEN Forespørgsel om Fordelingen imellem Kjøbenhavns og Aarhus Kommuner af den Toldinspektør C. F. Schumacher i Aarhus for Januar Kvartal 1883 paalignede personlige Kommunefkat.

Efter forud indhentet Erklæring fra Udvalget for Resistance: lister m. v. vedtog man i den Anledning at svare saaledes:

„Ved hermed at tilbagesende de med Stiftamtets Skrivelse af 9de Decbr. f. A. fremsendte Aktstykker, vedrørende Toldforvalter Schumachers Kommunefkat for 1ste Kvartal 1883, skal Byraadet ikke undlade at udtale, at da han efter den vedlagte fra ham indhentede Erklæring har haft fast personligt Ophold i Aarhus fra 1ste Januar 1883, efter forud at have været konstitueret fra 8de Novbr. 1882, vil der næppe kunne tilkomme Kjøbenhavns Kommune nogen Andel af hans Kommunefkat for Januar Kvartal 1883, saameget mindre, som han jo ikke, selv om man vedtog den Tid af Aaret, hans Familie har boet der, har haft Ophold i Kjøbenhavn i det for Skattepligt fastsatte Minimum af 4 Maaneder af Aaret 1883.“

(Se Mødet den 18de Juni.)

^{71/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet vedtog man at anbefale en fra Lærerinde ved Borgerfskolen Frøken Gulalia Johansen fremkommen Afskedsbegjæring fra Skolevæsenets Tjeneste fra den 1ste April førstkommende at regne. (Se Mødet den 9de April.)

^{72/85}. Fra St. Stefansforeningen forelaa følgende Skrivelse af 24de f. M. angaaende en Forandring i de herværende Menigheds: diafonisfers Opholdssted:

„I Anledning af, at Aarhus Stefansforenings Bestyrelse har modtaget en Skrivelse fra Udvalget for Fattigvæsenet af 21de Jan. d. A. angaaende en Forandring i Menighedsdiafonisernes Opholdssted skal Bestyrelsen herved tillade sig at fremstille denne Sags Oprindelse og Udvikling for det ærede Byraad og dertil føje et Forslag til en saadan Forandring, som Fattigudvalget ønsker.

Efterat det i en større Kreds af agtede Mænd, hvis Navne kunne erfares af en hoslagt Indbydelse af 21de Juni 1875, var drøftet, om og hvorledes det kunde opnaas at faa en Menighedsdiafoniske til Aarhus, blev Sagen ordnet saaledes med det daværende Udvalg for Fattigvæsenet, at den oovennævnte Kreds af Mænd skulde sørge for den aarlige Indbetaling til Diafonisfestiftelsen, og Fattigudvalget skulde give hende Koft og Logis paa Fattiggaarden med Lys, Varme og Vass, og i Genhold til denne Overenskomst blev Kontrakten med Diafonisfestiftelsen, som følger vedlagt, underskrevet af Lic. Pastor Hansen paa de nævnte Mænds Vegne, og af Overlærer Krajberg paa Fattigudvalgets, hvoraf han var Medlem. — I 1876 stiftedes Stefansforeningen, og den overtog da at yde den aarlige Kjendelse til Diafonisfestiftelsen; i 1879 blev endnu én Søster antagen som Menighedsdiafoniske, og i 1881 blev den aarlige Betaling fordoblet; men ingen af disse Begivenheder gjorde nogen Forandring i det fra Begyndelsen oprettede Forhold imellem de af Fattiggaarden og os, hver paa sin Side, overtagne Byrder.

Naar Udvalget for Fattigvæsenet nu ønsker dette Tillidsforhold hævet — thi der er aldrig bleven oprettet nogen Kontrakt — og Fattiggaarden fritaget for sin Andel af Byrden, saa skal Stefansforeningens Bestyrelse villig erkjende, at en Flytning fra Fattiggaarden kan blive til Gavn for Menighedsplejen ligeoverfor den Misforstaaelse, at denne Sygehjælp er en Fattigunderstøttelse. Og Bestyrelsen er ogsaa villig til at modtage Menighedsdiafoniserne og overtage at skaffe dem Koft og Logis m. m. Men herved er dog 2 Vanskeligheder.

Stefansforeningen har kun ét Sted, hvor den kunde skaffe Diafoniserne Bolig, nemlig i de 2 Værelser i vort „Børnely“, der ere bestemte til Børnehjem for 6 à 8 fattige Børn. Udvalget for

Fattigvæsenet har imidlertid endnu ikke gjort nogen Brug af Byraadets Ret til at sende Børn til Børnehjemmet, og da det derefter maa formodes, at Fattigvæsenet i sin forandrede Stikfelse ikke har nogen Trang til at benytte „Børnely“ som midlertidigt Børnehjem, vil Byraadet maaske findes villigt til at afgive sin Ret i saa Henseende. Stefansforeningen maa i al Fald gjøre det til en Betingelse for at modtage de 2 Diaconiser, at „Børnely“ befris for denne Servitut, som hviler paa det: at skulde modtage Børn for Fattigvæsenet i et Børnehjem.

Den anden Vanskelighed for os er den pekuniære Side af Sagen. Af en hoslagt Meddelelse fra vor Kasjerer, Hr. Raaber, fremgaar det klart, at Stefansforeningen ikke raader over tilstrækkelige Midler til at dække de Udgifter, den allerede har, og Bestyrelsen drifter sig derfor ikke til at paatage sig en ny, større Udgift uden Godtgjærelse. Men det kan heller ikke betvivles, at Fattigudvalget i 1875, som gif ind paa at modtage en Diaconisse paa Fattiggaarden, har betragtet hendes Gjerning som en ligefrem Binding for Fattigkassen, idet mange fattige Syge ved Pleje og Pengehjælp til Føde, Kul eller Klæder opretholdes til at undgaa Fattigunderstøttelse. Og nu, da Menighedsplejen er langt mere udviklet, nu da der i 1884 er gjort over 3000 Besøg hos fattige Syge og ydet Pleje i 79 Familier, er den pekuniære Fordel for Kommunen endnu mere umiskjendelig.

Efter at have forhandlet om denne Sag med Udvalget for Fattigvæsenet, der har ønsket, at Stefansforeningens Bestyrelse skulde bringe Sagen frem for Byraadet, tillade vi os da herved at fremkomme med Forespørgsel, om det ærede Byraad vil gaa ind paa, at Menighedsdiaconisserne flyttes til „Børnely“, og at deres Ophold med Logis, Kost m. m. overtages af Stefansforeningen paa Vilkaar,

1. at Stefansforeningen frigjøres for enhver Forpligtelse til Oprettelse af et midlertidigt Børnehjem for fattige Børn og
2. at Byraadet, af Hensyn til den af et tidligere Udvalg for Fattigvæsenet paatagne Forpligtelse og af Hensyn til den Velgjerning for fattige Syge og Gavn for Fattigvæsenet selv, som Menighedsplejen har vist sig at være, yder Stefansforeningen en aarlig Godtgjærelse, som efter vor Formening passende kan anføres til 600 (sekhundrede) Kroner.”

3 Anledning heraf vedtog Byraadet at svare saaledes som det stete i følgende Skrivelse fra Formanden til Foreningen af 13de Marts:

„Foreningens Andragende af 24de f. M. angaaende Hjælp fra de her i Byen værende Menigheds-Diafonisfer har været til Forhandling i Byraadets Møde G. D. Byraadet beklagede, at denne Sag ikke allerede forlængst har været bragt til en bedre og fastere Ordning; man har under Omstændighederne troet at burde indgaa paa Foreningens Forflag om, at den fritages for enhver Forpligtelse til Oprettelse af et midlertidigt Børnehjem for fattige Børn, ligesom Byraadet ogsaa af Hensyn til den Velgjerning for fattige Syge, som Menighedsplejen har vist sig at være, har erklæret sig villig til at yde Stefansforeningen en aarlig Understøttelse i den nævnte Retning indtil videre, dog kun med 400 Kr. aarlig.“

(Se Mødet den 26de Marts.)

^{73/85}. En fra Landinspektør C. Pedersen for Proprietær Sørensen i Skjoldelev fremkommen Forespørgsel om, hvilke færlige Betingelser Byraadet maatte ville stille for Bebyggelsen af de Sørensen tilhørende Marklodder Matr.-Nr. 53 a, 77 b og 95, beliggende ved Randers Landevej, samt om Vilkaarene for at opnaa Fordelene for disse Lodders Vedkommende af den Kloak, der paatænkes anlagt fra Reginehøj til Havet, blev overgivet Udvalgene for Bejovæsenet og Hovedvandløb til Erklæring.

^{75/85}. Et fra Fotograf B. E. Svendsen og Snedkermester J. P. Sørensen indgivet Andragende om, at de udfor deres Ejendomme ved Klemensbroen værende Hjørnekandelabre maatte blive forandrede eller flyttede, fandt Byraadet efter derover at have indhentet Erklæring fra Udvalget for Gasværket og Belysningsvæsenet ikke Anledning til at bevilge.

^{76/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket oedtog man at dække Restbeløbet 29264 Kr. 41 Ore af det i Aaret 1882 til Bygningen af et nyt Retorihus paa Gasværket optagne midlertidige Laan hos Aarhus Privatbank af Værkets endnu tilstedeværende Overfsud for 1884 7480 Kr. 69 Ore og Resten af det forventede Overfsud for 1885.

^{77/85}. Under Henvisning til en af Stadsingeniøren afgiven Indberetning angaaende den hvert Aar stærkt stigende Gasproduktion (fra 22 Mill. Kubiffod i 1880 er den steget til 38 Mill. i 1884 og formenes i indværende Aar at ville blive over 41 Mill.) og

den som Følge heraf stadigt mere og mere fremtrædende Nødvendighed af omfattende Udvidelser og Forbedringer af Gasværket, havde Udvalget for Gasværket under 4de d. M. indstillet, at der anskaffes en ny større Gasbeholder til cirka 100000 Kubikfod og et nyt luftet Kulhus til omtrent 1000 Tons Kul samt en ny Hovedmaaler til 13 á 16000 Kubikfod Gas i Timen, hvilke Arbejder Byraadet efter fket Drøftelse af Udvalgets Indstilling erklærede sig villigt til at lade udføre, naar der herom for hvert enkelt Bedkommende fremkom nærmere specificeret Forslag fra Udvalget. (Se Mødet den 26de Marts.)

⁷⁸/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Vandværket approberede Byraadet, at den Sum af 14496 Kr. 44 Ore, som efter Vandværkets Regnskab for 1884 er medgaaet til Anlægget af det ny Filtter og Bundfældningsbasin, se senest Mødet den 20de Novbr. f. A. under Sag ³⁴⁴/₈₄, og hvortil der paa Overslaget for 1884 var bevilget 5000 Kr., fordeles saaledes, at 4955 Kr. 21 Ore afholdes af Driftsoverskuddet for i Fjor, medens Resten 4541 Kr. 23 Ore overføres til Udgiftskonto XI. 2 b i Regnskabet for 1885.

⁷⁹/₈₅. Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa Indstilling af 6te d. M., saalydende:

„Paa given Foranledning tillader Udvalget sig herved at henstille til Byraadets Afgjørelse, hvorvidt der ved større Gadeanlæg kan ventes Approbation paa saalydende Overenskomster med Lods-ejerne.

„Gaderne anlægges, kloakeres og forsynes med Hovedrør til Gas og Vand ved Kommunens Foranstaltning.

Udgifterne hertil forrentes med 4 % og refunderes Kommunen i Løbet af 10 Aar, saaledes at Renten for 10 Aar strax lægges til Kapitalen og Afdrag og Rente ske under et med lige store Beløb i hvert af de 10 Aar.”

Da Formanden imidlertid oplyste, at der var indkommet flere Andragender fra Beboere paa Frederiksbjerg om Ordningen af Forholdene med Hensyn til de derværende private Gader og Beje, besluttede man at udsætte Behandlingen af denne Sag, indtil disse Andragender kunde komme for. (Se næste Møde under Sag ⁹³/₈₅ samt Mødet den 23de Juli under ⁷⁹/₈₅).

⁸¹/₈₅. Den i Tillægget til forrige Aars Byraadsforhandlinger optagne Virksomhedsberetning fra Bygningsinspektøren for

1884 blev forelagt og derpaa henlagte i Skabet til nærmere Efter-
syn af Medlemmerne. (Se Mødet den 23de April.)

⁸⁵/₈₃. Efter Indstilling af Udvalget for Fattigvæsenet efter-
bevilgede Byraadet følgende Overskriftelser af sammez Budget for
1884, nemlig paa Kontierne:

III. 1.	Lønninger	1189	Kr. 98	Ø.
2.	c. Betslædningsgjenstande	58	— 18	"
	d. Sengetæpper	38	— 26	"
	f. Medicin og Sygepleje	110	— 86	"
	g. Syge, der indlægges paa Sygehospital	3363	— 35	"
	k. 2. Husleje	369	— 95	"
2.	l. Refusion fra fremmede Kommuner	467	— 80	"
3	d. Fobianstalten og Blindeinstitut	20	— "	"
4.	a. Bygningernes Vedligeholdelse	437	— 94	"
	b. Skatter og Bantafgift	2	— 45	"
5.	a. Inventariets Vedligeholdelse	686	— 96	"
	c. Sædesfrø til Haven	10	— 5	"
	d. Kjørsel	49	— "	"
	e. Skrivematerialier	172	— 56	"
	b. Forskjellige Udgifter	51	— 17	"

tilsammen til Beløb 7028 Kr. 51 Ø.

Da der imidlertid paa andre Konti af Budgettet ere Bespa-
relser til en Totalsum af 7557 Kr. 82 Øre, er den bevilgede
Hovedsum i Budgettet saaledes ikke naaet paa 529 Kr. 31 Øre nær.

Det tilføjes derhos, at Udvalget i sin Indstilling havde be-
mærket.

Konto III. 1. Lønninger. Overskriftelsen her er begrundet i den
med 1ste April 1884 indtraadte ny Ordning af Fattig-
væsenets Administration.

2. g. Syge, der indlægges paa Sygehospital. At den
Konto er bleven saa stærkt overskredet ligger i Forhold
og Omstændigheder, som Administrationen ikke er Herre
over; man haaber imidlertid, at, efter at Fattiggaardens
Sygelokaler nu ere blevne udvidede og nymonterede,
denne Konto fremtidig vil kunne holdes indenfor Budgettet.

4. a. Heri er ogsaa indbefattet Omkostningerne (228 Kr.
49 Øre) ved Anbringelsen af en Gjeunemgang i Enke-
boligen paa Klostergade, hvis Indretning er bevilget af
Byraadet den 21de Febr. 1884.

Mødet den 19de Marts.

De i Anledning af Nøgtdagsvalglisten for 1885—86 indkomne Klager bleve paafjendte.

³¹¹/₈₄. Byraadet underkrev Skjoder til Boghaudler Thruuc og Overlærer Olsen henholdsvis paa Matr. Nr. 1258 h og 1258 i af Kjøbstadens Bygrund, beliggende ved Bejen i Ny Munkedagets Forlængelse. (Se Mødet den 5te f. M. og herefter den 26de Marts.)

³²⁰/₈₄. Fra det i Mødet den 6te November f. A. nedsatte Udvalg var fremkommet 5 Overfigtstavler som endelig Beretning om Resultatet af den her i Byen den 14de Febr. afholdte Folketælling, hvilke Tavler man besluttede foreløbig at henlægge i Skabet til Medlemmernes Eftersyn. (Se Mødet den 23de April.)

⁴⁴/₈₅. Et fra Enken efter den tidligere i Brolægningsudvalgets Arbejde værende Stenhugger Bengtzen fremkommet Andragende om, at der maatte blive tilstaaet hende, der har flere uforsørgede Børn at ernære, et Beløb til Anskaffelse af en Maskinrulle, kunde Byraadet, efter derom at have modtaget Betænkning fra Udvalget for Fattigvæsenet, ikke bevilge.

⁸⁰/₈₅. Et fra en Del Husejere og Beboere i Kalkværkstræde fremkommet Andragende om, at Byraadet vilde yde sin Medvirkning til, at Kalkværket der Steds maatte blive nedlagt for at give Plads for et Torv, eller hvis dette ikke kunde lade sig gøre, at Strædet maatte blive udvidet til en Gade for at skaffe Kjørevej til Ejendommene, blev henvist til det neden for under Sag Nr. ⁹³/₈₅ nedsatte Udvalg, der imidlertid senere har erklæret, at det ikke kunde anbefale Byraadet at foretage noget i denne Sag, hvorfor intet er istet til Opfyldelse af Andragernes Ønske.

⁸⁷/₈₅. Fra Udvalget for Sygehuspitalet forelaa Uddrag af Sygehusets Regnskab samt den i Tillægget til Byraadsforhandlingerne for 1884 optagne Virksomhedsberetning for forrige Aar, hvilket blev henlagt i Skabet til nærmere Eftersyn af Medlemmerne indtil næste Møde.

⁹³/₈₅. Fra 278 Beboere paa Frederiksbjerg var, som allerede i forrige Møde under Sag Nr. ⁷⁹/₈₅ bebudet, indkommet 18 ligslydende Andragender, hvori Byraadet opfordres til, som det hedder: „at tage samtlige Vej- og Gadeforhold paa Frederiksbjerg under Overvejelse, og derefter at gennemføre en Ordning, der er i Overensstemmelse med Byvedtægten og dets Beslutning af 6te Juli 1876

samt med de Krav, som billigvis bør stilles af Beboerne paa Frederiksbjerg, der er befolket med henved 10000 Menneffer, og som for Tiden plages af et Vejonde, der næppe forefindes i nogen anden større Kjøbstad i Danmark."

Disse Andragender bleve overgivne til Betænkning af et af C. Rjer, J. Rjær, Müllerz, Ramsing og Speyer bestaaende Udvalg, der tillige anmodedes om i Forbindelse med denne Sag at behandle de beslægtede Sager ⁷⁹/₈₅ om Regulering af projekterede private Gader, se forrige Møde, ⁸⁰/₈₅ angaaende en Udvidelse af Ralkværkstræde, se oven for, og en hidtil henstaaende Sag angaaende Bebyggelsen af Grundstykket Matr. N. 28 c s og den Nord for samme beliggende Parcel paa Hjørnet af Teglgårdsgade og Sølystgade, tilhørende Maler Nygaard og Murer N. S. Jensen. (Med Hensyn til den sidste Sag, se næste Møde under Sag ⁹⁸/₈₅, ellers henvises til Mødet den 4de Juni)

⁹⁴/₈₅. Efter derom fremsat Begjæring blev der overladt Udvalget for Byens og Omegns Forfjænnelse den ved Nedbrydelsen af det gamle Krudthus fremkomne tomme Plads til Udvidelse af den samme Steds værende Planteskole.

⁹⁵/₈₅. Efter Indstilling af Indkvarteringskommissionen vedtog man at bortselge det gamle Krudthus til Nedbrydning for en Sum af 155 Kr., som er det ved derom afholdt Konkurrence fremkomne høieste Tilbud. Beløbet indsettes paa den Sparekassereg, som opsamler Fondet til den eventuelle Fornøjelse af det ny Krudthus.

Mødet den 26de Marts.

¹/₈₃. Fra Sundhedskommissionen forelaa i Genhold til Byraadets i Mødet den 29de Januar udtalte Onske Erklæring angaaende Vestsassenheden af Jordbundsforholdene i de til Udvidelsen af den nye Kirkegaard bestemte Arealer. I denne Erklæring paapeger Kommissionen først i det enkelte de forskjellige Ulemper, som de paagjældende Arealer frembyde ved det omhandlede Brug, hvorefter det udtales, at Aarhus Byjorder i det hele afgive den flettest mulige Jord til Kirkegaarde, hvorfor Kommissionen anbefaler Indførelsen af Vigrænding som den baade i sanitær og økonomisk Henseende ønskeligste Ordning af Begravelsesræsenet og henstiller til Byraadet, jaafremt dette kan tiltræde denne Ansøgnelse, at arbejde hen til, at Aarhus By ogsaa kommer til at nyde godt af Fordelene ved en Vigrændingsanstalt.

Man besluttede at lade Sagen gaa til Erklæring af det bestaaende Udvalg. (Se Mødet den 23de Juli)

⁹⁴/₈₃. Efter at have modtaget den i Byraadets Møde den 27de Noobr. f. M. begjærte fornyede Erklæring fra Bygningskommissionen over Brolægningssubvalgets Forslag til Regler for Bebyggelse af private Gader og Veje vedtog man at oversende Sagen til det i forrige Møde under Nr. ⁹³/₈₃ nedsatte Udvalg til Betænkning i Forbindelse med de der nævnte Sager. (Se Mødet den 30te April.)

²⁹⁹/₈₃. Der fremlagdes det af Amtet under 17de d. M. stadfæstede Tillæg til den under 27de Decbr. 1871 og 9de August 1878 approberede Politioedtægt for Aarhus Kjøbstad, hvilket Tillæg blioer at trykke. (Se Mødet den 5te Marts.)

De paagjældende ny Bestemmelse ere trykte i Tillæget til disse Forhandlinger.

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. Fra Amtet fremlagdes en Skrivelse af 17de d. M., hvori det meddeles, at Amtsrådet i sit Møde af 11te dennes har tilladt, at der maa nedlægges en luffet Kloak langs med Randers Landevej fra Reginehøj Mark til Aarhus By paa Vilkaar:

1. at Arbejdet udføres under Vejoæfenets Tilsyn,
2. at der paa nærmere Requisition fra Vejoæfenets Side vil under Arbejdets Udførelse være at anbringe Afspærringer og Belysning til Sikkerhed og Vejledning for voffarende og
3. at Istandsættelsen af Landevejen og Rabatter efter Vedningens Anbringelse maa udføres efter Vejoæfenets nærmere Anvisning og Bestemmelse. Derimod har Raadet ikke fundet Anledning til selv at deltage i Bekostningerne ved Anlægget. (Se Mødet den 5te Marts og herefter den 30te Juni.)

³¹¹/₈₄ og ³²¹/₈₄. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 18de d. M., hvori der meddeles Approbation paa de til Murmester S. Rasmussen og Enkesru Krøger ffete Afhændelser af tvende Parceller ved Bejen i Ny Munksgades Forlængelse, hvorhos Ministeriet samtykker i, at de til bemeldte Vejs Omlægning og Grundforbedring medgaaende Omkostninger maa tages af de for samtlige 5 bortsolgte Parceller indkomne Kjøbesummer, faaledes at kun det herefter endnu fremkomne Overskud bliver at henlægge til Kapitalformuen. (Se Møderne den 19de f. M., den 19de d. M. samt den 15de Oktober.)

³¹⁸/₈₄. Der fremlagdes Kommunikation fra Amtet af en Skrivelse af 19de d. M., hvori Indenrigsministeriet approberer, at

der i indværende Aar til Udførelsen af den manglende Del af nordre Mole, 410 Fod, maa anvendes 106,000 Kr. og til Bygningen af Molehovedet 22,350 Kr. (Se Mødet den 5te f. M.)

³⁴⁶/₈₄. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 18de d. M., hvorved den i Overensstemmelse med Ministeriets Skrivelse af 6te dennes ændrede Havne- og Brotagt for Aarhus Havn for Tiden fra den 1ste April 1885 til 31te Marts 1890 tilbagesendes i approberet Stand. Toges til Efterretning, idet man besluttede at lade Tagten trykke og tilstille Ministeriet nogle af de trykte Exemplarer. (Se Mødet den 19de Novbr.)

⁶⁹/₈₅. Efter Indstilling af Markudvalget approberede Byraadet de ved Auktion den 12te d. M. gjorde højeste Bud paa Lejemaal indtil 1. Oktbr. 1890 af Lodderne Nr. 18, 19, 22, 29 og 30 i Møllevangen, hvoraf det sidste Aars Lejefgift ikke er erlagt af den forrige Lejer, og som derfor efter Byraadets i Mødet den 26de f. M. tagne Bestemmelse paa ny ere stillede til Bortleje ved Auktion.

⁷²/₈₅. Fra Pastor Seidelin forelaa en Skrivelse af 24de d. M., hvori meddeles, at Stefansforeningens Bestyrelse har modtaget Byraadets Tilbud i Skrivelse af 13de dennes om Ordningen af det fremtidige Forhold med Hensyn til Menighedsdiaakoniserne Underhold. (Se Mødet den 24de Septbr. under Sag Nr. ²⁹¹/₁₈₅.)

⁷⁷/₈₅. I Genhold til den i Mødet den 12te d. M. tagne almindelige Beslutning forelaa fra Udvalget for Gasværket Indstilling om Anskaffelse af en ny Hovedmaaler til Værket for en Pris af 6,850 Kr. Efter flet Drøftelse, under hvilken det blev oplyst, at den attraaede Anskaffelse sandsynligvis kunde ske for en billigere Betaling end ovenfor nævnt, blev Sagen udsat. (Se Møderne den 9de og 30te April.)

⁸⁷/₈₅. Mod det i forrige Møde fremlagte Uddrag af Sygehuspitalets Regnskab for 1884 samt den da ligeledes fremlagte Virksomhedsberetning fandtes intet at erindre, hvorfor samme toges til Efterretning, idet derhos bemærkes, at selve Regnskabet med Bilag nu ligeledes var fremsendt af Udvalget.

⁹⁸/₈₅. I Anledning af en fra Maler Nygaard og Murer S. Jensen modtagen Besværing over, at de ikke endnu have erholdt Bestemmelse angaaende Gadelinie m. v. med Hensyn til deres paatænkte Byggeforetagender paa Hjørnet af Teglgaardsgade og Splystgade, besluttede man, efter at have modtaget mundlig Erklæring fra det i forrige Møde under Sag ⁹³/₈₅ uedsatte Udvalg, at anmode Udvalget

for Byens Udvidelse og Bebyggelse om snarest at fastsætte Gadelinien og Nivellementshøjderne for Nygaards Vedkommende.

¹⁰⁰/₈₅. Fra Sundhedskommissionen forelaa en Skrivelse a 21de d. M., hvori samme henleder Byraadets Opmærksomhed paa det formentlig nødvendige i en Forbedring af Byens Forsyning med Drifkevand, hvilken Skrivelse man vedtog at tilstille Udvalget for Vandværket til Betænkning.

¹⁰¹/₈₅. En fra Sundhedskommissionen fremkommen Henstilling om, at Rensningen af Aaløbet fra Slusebroen til Mindebroen maa blive udført paa en grundigere og mere fyldestgørende Maade end hidtil flet, vedtog man at tilstille Udvalget for Hønevæsenet, under hvem dette Anliggende henhører.

¹⁰³/₈₅. Et af Skomager C. Ingvarlsen indgivet Andragende om Tilladelse til at anlægge og drive en Ruttebane i Ris Skov kunde i Overensstemmelse med Skovudvalgets derover afgivne Erklæring ikke bevilges.

¹⁰⁴/₈₅. Efter Forslag af Skolekommissionen og Udvalget for Skolevæsenet besluttede Byraadet at foretage følgende Indstilling til Skoledirektionen om Besættelser af treende for Tiden ledig værende Embeder ved Kommunens Skolevæsen, nemlig

1. til det som ledigt først opslaaede Embede:

Nr. 1. Niels Christiansen,

2. L. J. Dyhr,

3. Fr. Holm,

2. til det sidst opslaaede Embede:

Nr. 1. J. A. Hauptmann-Andersen,

2. A. E. Hansen (Roug),

3. H. H. Wilster.

(Se Mødet den 9de April.)

¹⁰⁵/₈₅. Et fra Skolebestyrer, Seminarist J. Hansen indkommet Andragende om Understøttelse af Kommunens Kasse til Opretelse af en Børneskole for Reginehøjkvarteret kunde Byraadet i Overensstemmelse med den af Skolekommissionen i Forening med Skoleudvalget derover afgivne Erklæring ikke bevilge.

Mødet den 9de April.

⁷¹/₈₅ Fra Skoledirektionen var modtaget Meddelelse om, at Frøken Eulalia Johansens af Byraadet i Mødet den 12te f. M.

anbefalede Andragende om Afsted fra Skolevæsenets Tjeneste var bleven bevilget, hvorom man besluttede at underrette Udvalget for Skolevæsenet.

¹⁷/₈₅. For at skaffe Plads paa Gasværket til den ny Be-
holder, se Mødet den 12te f. M., er det nødvendigt, at der ind-
dømmes et Stykke af Gaard 25 Alen indenfor den nuværende Land-
linie. Efter forud fæstet Udbydelse havde Lømmermester P. Freder-
iksen tilbudt at udføre Slagningen af det hertil fornødne Bolværk
for en Sum af 3570 Kr. 50 Ø., hvilket Tilbud Gasværksudvalget indstil-
lede til Antagelse. Forinden Beslutning toges, ansaa Byraadet det
for rettest at indhente Hæneudvalgets Erklæring, hvorfor Sagen blev
udsat. (Se Mødet den 16de April.)

¹⁰⁴/₈₅. Fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle
Herred fremlagdes en Skrivelse af 1ste d. M., hvorefter samme
henholdsvis under 31te f. M. og 1ste dennes har konstitueret Semi-
naristerne Niels Christensen og J. A. Hauptmann-Anderesen som
Lærere ved Kjøbstadens Skolevæsen. (Se Mødet den 16de April.)

¹¹²/₈₅. Efter Indstilling af Decisionsudvalget efterbevilgede
Byraadet følgende Overførelser i Kommunens Regnskab for 1883,
nemlig paa

Indtægtskonto II A 2 b	229	Kr.	93	Øre
— — c	395	—	21	—
— — "	70	—	22	—
Udgiftskonto I	334	—	27	—
— II	1186	—	43	—
— III	5821	—	70	—
— IV	1512	—	55	—
— V	9209	—	28	—
— VIII	913	—	10	—
— IX	26005	—	38	—
— XI	3002	—	57	—
— XIII	631	—	76	—
— XIV	9	—	61	—
— XV	13330	—	94	—
— XVII	7256	—	42	—

Man vedtog derhos at tillægge Ræmneren Ordre til fremti-
dig at erindre om Indhentelse af de fornødne Efterbevilgninger, naar
saadanne skulle erhverves.

¹¹³/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket antog

Byraadet følgende fra Konful N. Wulff fremkomne Tilbud om Levering af Kul til Gasværket som det laveste imellem flere andre Konkurrencetilbud, nemlig

paa 1500 Tdr. West Leversøns Kul til 13 Kr. 25 Ore pr. 2032 T og
 " 3000 " Walbridge — 12 — 76 — " do.

¹¹⁴/₈₅. Paa derom fra Udvalget for Fattigvæsenet fremkommen Begjæring, hvorover Erklæring forelaa fra Udvalget for Markvæsenet, bevilgede Byraadet, at der indtil videre maa overlades førstnævnte Udvalg endnu et Stykke af Tøften ved Epidemihuset til Anvendelse som Fattighaver, for saa vidt der ikke allerede er disponeret over samme og indtil andet Brug derfor høves. Grænserne for Jordstykket blive at fastsætte ved nærmere Overenskomst imellem begge Udvalg.

I et umiddelbart efter Afslutningen af foranstaaende Møde af Byraadets valgte Medlemmer med C. Rier som valgt Formand bestaaende Møde decideredes Kommunens Regnskab for 1883, hvorved intet særligt er at bemærke med Undtagelse af, at det bleo paalagt Bygningsinspektøren fremtidig aarligt at aflægge Regnskab for Anvendelsen af de paa Fodfolksetablisementet magasinerede 3000 Stykker Mursten. En Post, den 138te, udgik til nærmere Behandling af Byraadet, hvorom se Mødet den 18de Juni.

Mødet den 16de April.

Efter derom fremsat Begjæring blev Udvalget for de ny Torve hemyndiget til at udbyde den saa kaldte General Tjæls Have i Kannikegade til Salgs.

¹⁷²/₈₃. Fra Slagterforeningen var der fremkommet en ny Grindringskrivelse om det tidligere indgione Andragende om Torvehandelen med Kjød, hvorom senest er forhandlet i Mødet den 12te Febr. Udsattes til næste Møde.

³²³/₈₄. Til Esterretning toges en Kommunikation fra Amtet af Indenrigsministeriets Skrivelse af 25de f. M., hvorved fremsendes fgl. Stadfæstelse paa Fundatsen for „Overlærer Kraibergs Jubilæumslegat“. (Se Mødet den 8de Januar.)

Fundatsen og Stadfæstelsen ere optagne i Tillægget.

¹⁹⁴/₈₄. Efter forudgaaet Forhandling med Politimesteren indstillede Udvalget for de ny Torve følgende Ordning for Torve-

handelen til Byraadets Godkjendelse som gjældende fra den 1ste Maj førstkommande at regne :

„I Stedet for Bestemmelserne i Vedtægten for Torve- og Markedshandelen af 11te Juli 1872 § 4, saaledes som disse ere forandrede ved Byraadets Beslutning af 28de August 1873 og 15de Maj 1884, fastsættes følgende:

Forhandlingen foregaar — for Lørdagens Vedkommende dog med de Forandringer, som ere bestemte i næste Stykke — paa følgende Steder efter Politiets nærmere Anordning: af Kjød, Flæsk og Havedyrkningsprodukter, derunder Kartofler og Rodfrugter, paa Bispetorvet af Fisk paa Fisketorvet, af Smør, Ost, Æg, Fjerkræ og lignende Produkter samt Vildt paa Lille-torv, af Haandværkersfrembringelser, derunder Brød og Landmandens Husflidsprodukter, paa Store Torv, og af Kvæg, Svin og Faar paa Vesterbrotorvet.

Om Lørdagen henlægges fra Bispetorvet til Store Torvs øverste, østlige Del Forhandlingen af Havedyrkningsprodukter, og til samme Torvs nederste, vestlige Del henlægges af den ellers til Lille Torv henviste Handel — i saa stort Omfang, som Politiet skjønner fornødent, for at der kan være tilbørlig Plads og Passage paa Lille Torv —, større Opljæberes og Udstilleres Udsalg, samt til Gaden nord for Domkirken, Forhandlingen af større Partier Ost.

Naar fornødent gjøres, udstrækkes Handelen med Frugt, Kartofler og deslige til Gaden nord for Domkirken og Pladsen øst for samme.

Den Handel med Kranse, affkaarne Blomster og Grønt, som hidtil har fundet Sted udfor Ejendommen Nr. 6 paa Lille Torv bibeholdes. Tyttebær, Blaabær og andre Skovbær forhandles paa Lille Torv, og saa vidt fornødent kan tillige den vestlige Side af Immervad indtages til denne Handel.

Udsalgspladserne for Kager, Frugt og deslige udfor Ejendommen paa Hjørnet af Lille Torv og Immervad kunne indtil videre bibeholdes for de Personer, hvem disse Pladser hidtil have været anviste.

Udvalgets Indstilling blev vedtagen. (Se Mødet den 12te Februar).

Det meddeles derhos her, at Udvalget i forrige Møde frem-

lagde en af Konfessionshaverne for Sporvejsanlægget under 7de f. M. udstedt Erklæring, hvorved de forpligtede sig til, saa længe Kjøresporet paa Store Torv ikke er flyttet saaledes, som Politiet af Hensyn til Torvehandelen finder fornødent, paa Torve- og Markedsdage at standse Sporvognsfjøselen paa Store Torv, imod at Bognen faar Lov til at holde paa Klemenstov, jfr. den derom fremsatte Bemærkning i det under 7de August 1884 fremlagte Andragende fra Beboerne af Store Torv, hvilken Erklæring Byraadet tog til Efterretning. (Se Mødet den 7de Maj)

^{77/85}. Efter at have modtaget Havnendvalgets Erklæring approberedes Lømmermester P. Frederiksens i forrige Møde forelagte Tilbud om Slagningen af et nyt Bolværk foran Gasværket. Man besluttede dernæst at anmode Gasværksudvalget om at træde i Forhandling med Bestyrelsen af Søbadeanstalten i Anledning af, at denne i en indkommen Skrivelse til Byraadet af 7de d. M. havde protesteret imod Opførelsen af det projekterede Bolværk, som efter Bestyrelsens Paastand vilde blive til Skade for den fri og uhindrede Benyttelse af den tilgrænsende Badeanstalt og derved frænkende for dennes Ret. (Se Mødet den 30te April.)

^{104/85} Da Seminariist J. A. Hauptmann Andersen, som i Følge den i forrige Møde fremlagte Skrivelse fra Skoledirektionen er bleven konstitueret som Lærer ved Kjøbstadens Skolevæsen, ikke har modtaget dette Embede, fordi han forinden Konstitutionen fandt Sted allerede var kaldet til et andet, og da den som Nr. 2 paa Byraadets Indstillinger opførte A. E. Hansen (Roug) ligeledes nylig har modtaget anden Ansættelse, havde Skolekommissionen aamodet Skoledirektionen om at saa Ansøgningerne tilbagekendte, for at den kunde foretage en ny Indstilling. Efter at Kommissionen i Overensstemmelse hermed havde modtaget de tidligere indgivne Ansøgninger tilbage, anbefalede den følgende Ansøgere til det ledige Lærerembede:

Nr. 1. H. H. Wilster.

2. Fr. Holm.

3. G. A. Rofod.

Denne Indstilling, der er tiltraadt af Udvalget for Skolevæsenet, besluttede Byraadet at følge, hvorefter der under 22de April blev meddelt Wilster Konstitution som Lærer ved Kjøbstadens Skolevæsen af Skoledirektionen.

^{119/85}. I Genhold til derom fket Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet approberede Byraadet, at Lærerinde Frøken Becker

og Lærer Nørgaard oprykke fra yngst til ældst Lønning saaledes, at Frk. Beders Oprykning regnes fra den 1ste d. M., og at der i Pengeløn foreløbig kun tillægges hende 300 Kr., hvorimod Lærer Nørgaards Oprykning regnes fra Regnskabsaarets Begyndelse den 1ste Januar d. A.

Endvidere indgif Byraadet paa Udvalgets Indstilling om, at der af den for yngre Lærere og Lærerinder besparede Pengeløn tildeles Lærerne H. C. Petersen og C. Schou hver 100 Kr. og som midlertidigt Tillæg hver af Lærerne H. C. Christensen, L. Sørensen og Gundesen 100 Kr.

^{120/85.} Paa Forslag af Udvalget for Skolevæsenet vedtog man at tilskrive Skoledirektionen med Anmodning om, at det ved Frk. Eulalia Johansens Afgang fra Skolevæsenets Tjeneste ledigt blevene Lærerindeembede maa blive opslaaet vakant med følgende Indtægter, nemlig: 100 Kr. i Pengeløn, 33 $\frac{1}{3}$ Ldr. Byg efter Kapitelstarten, 150 Kr. i Huslejegodtgjørelse, 2 Favnne Brænde samt Andel i Skolepengene.

^{121/85.} Efter derom af de kommunale Revisorer indgivet Andragende, hvorover Erklæring forelaa fra Kasse- og Regnskabsudvalget, bevilgede Byraadet, at en lignende Sum, som paa indeværende Aars Budget er optagen under Konto II. 2. f. til Revisorerne som Bederlag for Udgifter, nemlig 300 Kr., og saa maa udbetales dem for Revisionen af Kommunens Regnskab for 1883.

^{122/85.} Efter derom foreliggende Andragende bevilgede Byraadet Lærer M. D. Sørensen det sædvanlige Bidrag af 200 Kr. til Udgivelsen af „Aarhus Vejviser for 1885“.

^{123/85.} Efter Andragende af Enken Karen Jensen nedsatte man paa Grund af hendes trange Aaar et af hende for hendes afdøde Mand Arbmd. P. Jensens Kur og Pleje paa Sygehuset et fast Beløb af 84 Kr. 80 Øre saaledes, at der til Sygehuset i Stedet for 1 Kr. 60 Øre kun beregnes til 1 Kr. pr. Dag.

^{124/85.} Paa Andragende af Nebslager S. N. Fløistrup, der anførte, at han paa Grund af paafkommen Svækkelser i Arme og Ben har været hindret i at arbejde i det sidste halve Aar og derved er sat meget tilbage, eftergav Byraadet ham en resterende Nebbaneafgift for Aaret 1884 med 30 Kr. dog med udtrykkelig Tilfjendegivelse af, at lignende Eftergivelser ikke kunne forventes oftere.

^{125/85.} Af Havneudvalget fremsattes Forslag til en ny Instrux for Havnelodjerne.

Den henlagdes i Skabet til Medlemmernes Estersyn indtil næste Møde.

¹²⁶/₈₅. Fra Havneudvalget var modtaget en Indstilling af 14de d. M. angaaende en Forøgelse af Lodsernes Antal m. m., saa-lydende:

„Allerede i Fjor Sommer modtog Havneudvalget fra de 5 Havnelodser vedlagte Andragende om, at en 6te Lods maatte blive ansat til Løttelse for dem under deres forøgede Arbejde. Udvalget havde dog megen Betænkelighed derved, idet man ikke ansaa deres Arbejde for saa forøget, at en Forøgelse af Kræfterne var fornøden, snarere antog man, at de fleste af de nuværende Lodser vare blevene for gamle til fremdeles med Lygt at passe deres Gjerning. Dette var i det mindste Tilfældet med den ældste af Lodserne, Anders Nicolaysen, sødt den 24de April 1825, der har været ansat her som Lods siden 20de August 1858. Man underrettede ham derfor om, at hvis han ikke selv kunde bestride sin Tjeneste, maatte han vente at blive indstillet til Afgang.

Paa den anden Side kunde man ikke undre sig over, at Lodserne søgte Løttelse i deres Gjerning. Medens deres Lønning i 1863 blev fastslaaet til mindst 1000 Kr. aarlig for hver, har det vist sig, at de i Aaret 1884 hver har haft en Indtægt af Lods- og Litsenpenge paa 3677 Kr. 52 Øre. Disse ville vel blive noget formindskede ved den fra 1ste dennes fastsatte ny Havne- og Brotart, dels derved, at alle Dampskibe i Indenrigsfart, samt for indenbys Dampskibes Vedkommende i Udenrigsfart, ifkun skulle betale halve Litsenpenge, dels derved, at alle indenbys Skibe under 45 Tons ere blevene fritagne for Litsenpenge, men der er ikke Tvivl om, at de resterende Lods- og Litsenpenge endnu ville afgive et meget anstændigt Udkomme for de 5, ja for 6 Lodser.

Under disse Omstændigheder er man kommen tilbage paa den Tanke, Byraadet har approberet i Mødet den 18de Novbr. 1880, og som er tiltraadt af Indenrigsministeriet, nemlig at forøge Lodsernes Pensionskasse. Dennes Indtægter bleve da forhøjede fra 4 til 8 %, af Lodsernes hele Indtægt og udgjorde for 1884 = 1671 Kr. 60 Øre af 18387 Kr. 59 Øre, men der er ingen Tvivl om, at man snart vil staa lige over for en yderligere Pensionering af Lodserne, og man kan under Omstændig-

hederne ikke vedblivende tilraade at ty til selve Havnecassen for at skaffe til Stede et passende Beløb til en Lods's Pension, da det dog maa være Meningen, at denne selv skal bære Byrden, for Tiden 480 Kr. til Enfer og 250 Kr. til en pensioneret Lods.

Kassen ejer en Kapital af c. 9600 Kr.

Man troer derfor ikke, at det vil være formeget at forøge Afgiften til den til $12\frac{1}{2}\%$ aarlig.

Havneudvalget skal derfor tillade sig at indstille:

- a, at Byraadet indgaar til Ministeriet med Indstilling om, at Lodsernes Antal forøges fra 5 til 6,
- b, at der meddeles Lods A. Nicolajsen Afsted fra 1ste Juli d. A. med Pension udelukkende af Lodsernes Pensionskasse, og
- c, at der indstilles, at det hidtil af Lodsernes Indtægter til Pensionskassen afgivne Beløb forhøjes fra 8 til $12\frac{1}{2}\%$ aarlig, foruden at der fremdeles afgives 4% til Jollekassen.

Byraadet drøftede foreløbig Sagen, men vedtog derpaa at henlægge den i Skabet til nærmere Eftersyn for Medlemmerne samt igjen drage den frem til Behandling, naar foranstaaende Sag Nr. ¹²⁵/₈₅ var afgjort. (Se næste Møde)

¹²⁸/₈₅. Da Kommunen hidtil har søgt at hjælpe sig igjennem ved midlertidige Laan i Privatbanken til Bestridelse af de Udgifter til Beløb af 68470 Kr. 29 Ore, som Indenrigsministeriet ved Skrivelse af 30te Januar tillod maatte afholdes af Laanet af 1884, se Mødet den 5te Febr. under Sag Nr. ¹/₈₅, men Forrentningen af dette Beløb stadig stiger, medens Kursen paa Kommunens Obligationer samtidig er gaaet op over pari, besluttede man at andrage hos Indenrigsministeriet om dette Samtykke til at følge Halvdelen af de i Behold værende Obligationer eller for et nominelt Beløb af 100,000 Kr. til den højest mulige Kurs, dog ikke under $98,85\%$, der var Kursen for de tidligere realiserede 800,000 Kr. (Se Mødet d. 21de Maj.)

Mødet den 23de April.

¹⁷²/₈₃. I Anledning af den i forrige Møde fremlagte Erindringskrivelse om Slagterforeningens Andragende om Torvehandelen med Kjøb oplyste Formanden for vedkommende Udvalg, at Sagen

for Tiden beror paa en Forhandling med Politimesteren, men at Indstilling snarest kan forventes. (Se Mødet den 7de Maj)

^{320/84}. De i Mødet den 19de f. M. fremlagte Oversigtstavler vedkommende Folketællingen den 1ste Febr. bleve atter fremdragne og derpaa overgione til det tidligere nedsatte Udvalg for at trykkes.

Tavlerne ere optagne i Tillægget til disse Forhandlinger.

^{81/85}. Bygningsspektørens Virksomhedsberetning for 1884, der fremlagdes i Mødet den 12te f. M., blev paany foretaget, uden at der fandtes noget imod samme at erindre.

^{108/85}. Fattighedspektørens Virksomhedsberetning for forrige Aar, der har henligget i Skabet til Medlemmernes Eftersyn siden Mødet den 26de f. M., besluttede man med de fornødne Oplysninger af Bilagene at lade optage i Byrådsforhandlingerne for 1884.

^{125/85}. Det i forrige Møde fremsatte Forslag til en ny Instrux for Havnelodjerne blev vedtaget.

Instruxen er optagen i Tillægget.

^{128/85}. Efter at foranstaaende Sag var afgjort, gjenoptoges Behandlingen af den ligeledes fra forrige Møde udsatte Indstilling fra Havneudvalget om Forøgelse af Lodjernes Antal m. m., hvor-
 efter det vedtoges

at meddele Lods A. Nicolaysen Afsked fra Havnevesenets Tjeneste fra den 1ste Juli d. A. at regne med en udelukkende paa Lodjernes Pensionskasse hvilende Pension, der vil blive nærmere bestemt, og

at indgaa til Ministeriet med Begjæring om dette Samtykke til, at Lodjernes Antal forøges med 1, og at det Afdrag, der af Lods- og Litsenpengene skal erlægges til Lodjernes Pensionskasse, forhøjes fra 8 % til 12½ % aarlig.

(Se Mødet den 21de Maj.)

Mødet den 30te April.

Der fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 20de d. M., hvorved Kommunens Regnskab for 1883 tilbagefendes, uden at Ministeriet ved det af samme foretagne Eftersyn har fundet Anledning til at fremsætte nogen Bemærkning.

Toges til Efterretning.

Der fremlagdes en Skrivelse til Bro lægningsudvalget af 28de d. M., hvori Vej- og Vandinspektøren i Aarhus Amtsrådsfreds

paa Amtsråadets Bejudsvalgs Vegne anmoder om, at Byraadet vil udnævne delegerede, som paa sammes Vegne kunne træde i Forhandling med hencævnte Udvalg angaaende Landevejsgaderne Syd for Aarhus.

I Anledning heraf vedtog Byraadet at anmode det tidligere nedsatte saakaldte kombinerede Gadeudvalg, bestaaende af E. Kjer, Müller og Fenger, om at deltage i de attraaede Forhandlinger paa Kommunens Vegne, se Mødet den 26de Novbr. under Sag ³⁴⁸/₈₅.

⁵⁷/₈₅. Da Konsul Wulff havde udtalt sig for, at Ordningen af Forholdet med Hensyn til Gangstien fra Landevejen til Saltensbæk, se senere i Mødet den 5te Marts, skete ved, at han efter passeret Udstykning meddeler Kommunen Skjøde paa det paagjældende Areal, besluttede man at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om at erholde dette Samtykke til, at denne Erhvervelse finder Sted for Kommunen. (Se Mødet den 21de Maj.)

⁷⁷/₈₅. Da Leverandøren af den i Mødet den 26de f. M., omtalte Hovedgasmaaler senere har erklæret sig villig til at levere den samme Maaler, for 20,000 Kubikfod Engelsk Gjennemgang pr. Time, komplet og med 2 Stk. 9" Ventiler samt opstillet paa Værket, for en Pris, der er 15 % under den tidligere forbrede, antog Byraadet efter Udvalgets Indstilling dette Tilbud. Derpaa meddelte Udvalget en Overføgt over de af samme i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 16de d. M., med Bestyrelsen for Svøbadeanstalten førte Forhandlinger, hvorefter Udvalget anmodedes om at fastsætte disse. (Se Møderne den 21de og 28de Maj.)

⁹⁴/₈₅. Paa Forslag af vedkommende Udvalg, se Mødet den 26de Marts, vedtog man at indgaa til Indenrigsministeriet med et Andragende om Sanktion paa en Forandring af § 47 i Vedtægten for Styrelsen af de kommunale Anliggender for at opnaa bedre Forhold ved Behbyggelsen af ny anlagte private Gader og Beje. I Anledning heraf bemærkes det imidlertid, at Byraadet senere hen paa Aaret foranledigede, at den i Overensstemmelse med foranstaaende Beslutning udsærdigede Indstilling gik tilbage, da man efter andet Steds fra indhenteede Oplysninger mistvilede om at kunne saa Forslaget approberet af Ministeriet i dets foreliggende Skikkelse.

Forøvrigt henvises til de i Møderne den 12te og 19de Marts paabegyndte Sager Nr. ⁷⁹/₈₅ og ⁹³/₈₅ og disses videre Udvikling, under hvilke en Del af de Formaal, som Byraadet havde søgt at opnaa under ovenstaaende Sag, endelig bleve realiserede.

¹²⁹/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende fra Bestyrelsen

for Arveprinsesse Carolines Asyl besluttede man at forhøje den Asyl af Kommunens Kasse tillagte aarlige Understøttelse med 24 Kr. for at sætte det i Stand til at faa Vand indlagt fra Vandværket med 1 Hovedhane og 2 Extrahaner. Bestyrelsen havde nemlig ansøgt om Fritagelse for Udbetaling af Vandafgiften, men Byraadet maatte med Vandværksudvalget være enigt i, at saadan Fritagelse af Hensyn til mulige fremtidige Begjæringer fra Institutioner af lignende Natur som Asyl et vilde være uheldig for Exemplets Skyld, hvorfor man valgte den ovenangivne Form til at yde Asyl den attraaede Hjælp.

¹³¹/₈₅. En af Kommunebogholderen fremsendt Fortegnelse over de i Regnskabet for for 1884 overfrevne Konti henlagdes i Skabet til nærmere Efterhyn for Medlemmerne med Anmodning til de respektive Udvalg, paa hvis Konti Overfribetelse har fundet Sted, om enhver for sit Vedkommende at forlange Efterbevilling for de paagjældende Beløb. (Se Mødet den 7de Maj.)

¹⁴³/₈₅. Af Bærfmester C. Petersen paa Gasværket var til Udvalget for Gasværket indgivet Andragende om, at han, der, som han anfører, nu i 27 Aar har været ansat ved Gasværket og paa Grund af sin fremrykkede Alder føler, at det stadig mere og mere overstiger hans Kræfter at varetage Tjenesten ved Værkets bestandig fremvoksende udvidede Drift, maa blive meddeelt Afsked fra Gasværkets Tjeneste fra den 1ste Oktbr. d. A. at regne med Pension, i hvilken Anledning Udvalget havde indstillet, at der som begjært meddeles Petersen Afsked med en Pension af 700 Kr. aarlig samt at den saaledes ledig blevene Plads derefter opslaaes ledig fra førstkommande 1ste Juli med en Løn af 1800 Kr., der hvert andet Aar stiger med 200 Kr. indtil 2400 Kr.

Efter at Sagen var drøftet, besluttede man at udsætte Afgjørelsen til næste Møde.

Mødet den 7de Maj.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet leledes Forhandlingerne af Overretsfagsfører Kjer som midlertidig Formand i Medfør af Amtets Konstitution af D. D., der fremlagdes, og som gjælder saa længe Borgmester Schmidten er paa sin nuværende Rejse.

¹³³/₈₂. Der forelaa Udskrift af Viborg Landsoverrets Dom af 20de April d. A. i Sagen Nr. ³¹/₁₈₈₅: Aarhus Byraads Kasse- og Regnskabsudvalg ftr. Byfoged Thorup m. fl. angaaende den af Byfoged Thorup i Kjøbstadens Fogedret den 30te Septbr. 1884 af-

lagte Kjendelse, hvorved en af Udvalget begjært Udpantning for Restancer af styldige Bidrag til Kloakerne i Guldsmedgade, Klostergade, Mejlgade og Bolden blev nægtet Fremme, se Mødet den 27de Novbr. f. A., hvilken Kjendelse er bleven stadfæstet ved Overrettens Dom.

Man vedtog at indhente Kasseudvalgets Betænkning med Hensyn til Spørgsmaalet, om der kunde være Anledning til at indaakte denne Dom for Højesteret. (Se Mødet den 21de Maj.)

^{172/83.} Fra Udvalget angaaende Slagterforeningens Andragende om Forandring i Torvehandelen med Kjød, senest behandlet i Mødet den 23de April, forelaa saalydende Indstilling:

„Efter Byraadets Ønske har Udvalget haft gjentagne Konferencer med Politimesteren, og deraf, saavel som af de vedlagte skriftlige Udtalelser, fremgaar, at han nærer stærk Tvivl, om Byraadet gyldigt kan vedtage, at Handel med Kjød ikke maa finde Sted paa Torvet de omhandlede fire Dage af Ugen (Mandag, Tirsdag, Onsdag og Fredag) en Anskuelse, som Udvalget paa sin Side, bortset fra Spørgsmaalet om Indskrænkningens Hensigtsmæssighed, dog ikke har kunnet tilegne sig. Da der til Udvælgning af denne Meningsforskjel næppe vil være anden Udvej end at indhente Ministeriets Erklæring, navnlig over, om dette fastholder den i Skrivelse af 1875 Nr. 228 Min. Tid. A. udtalte Anskuelse, og i hvilket Omfang dette Cirkulære bør forstaaes, men et saadant Skridt vilde være unyttigt, saafremt Byraadet skulde vise sig tilbøjeligt til ingen Forandring at ville gjøre i de bestaaende Forhold, saa har Udvalget troet det rettest at foreslaa Sagen behandlet i Byraadet hvad Realiteten angaar, men med Forbehold af en videre Opklaring af det nævnte juridiske Spørgsmaal, saafremt Byraadet viser sig stemt for Indskrænkningen. Man gjentager derfor det oprindelige Forslag, hvorefter Speyer og Ormslev indstille, at Handel med Kjød og Haveprodukter bortfalder paa Torvet Mandag, Tirsdag, Onsdag og Fredag, men med Forbehold af, at, hvis dette vedtages, Spørgsmaalet om saadan Beslutnings Lovmedholdelighed først senere afgjøres, saavidt ske kan, gennem Forespørgsel til Indenrigsministeriet.“

Med 8 Stemmer imod 4 vedtog Byraadet at lade Forholdene i den omhandlede Henseende forblive, som de nu ere, hvorefter saaledes ingen Indstilling til Ministeriet finder Sted.

^{162/84.} Efter Indstilling af Havneudvalget approberede Byraadet en af Havneingeniøren i Skrivelse af 30te f. M., med Tegning og

Overslag, fremsat Plan til med en Bekostning af 2350 Kr. at tilvejebringe en midlertidig Opfyldning af den Nord for det ny Havneanlæg beliggende Krog, hvori Borrebækken udmunder, for at modvirke den for Viden der stedfindende og for Sundheden skadelige Tangansamling.

^{194/84}. Efter at de tidligere indkomne Klager over Torveordningen vare afgjorte ved Byraadets Beslutning i Mødet den 16de April, havde Osthandlerne klaget over, at de ved den ny Ordning vare blevne henviste til Pladsen Nord for Domkirken.

Man vedtog at jende Andragendet til Erklæring af Politimesteren. (Se Mødet den 21de Maj.)

^{3/85}. Der fremlagdes en Skrivelse af 5te d. M., hvori Stiftsprovst Sørensen meddeler, at i Følge Underretning til ham fra Biskoppen over Aarhus Stift har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 29de f. M. tilskrevet denne saaledes:

„Hans Majestæt har under 28de d. M. allernaadigst be-
stikket hidtilværende Kapellan pro loco for Hørsølle og Sædder
Menigheder i Sjællands Stift Johannes Matta Müller
til ordineret Medhjælper hos Præsterne ved Domkirken i Aarhus
mod at oppebære den for et Tidsrum af 6 Aar derfor fikrede
Løn af 2400 Kr. aarlig.

Hvilket tjenstligt meddeles Deres Højærværdighed til be-
hagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse med Tilføje-
nde, at det ved Indstillingen til Hans Majestæt er forudsat, at den
ordinerede Medhjælper ikke erholder Ret til Offer og Akcidentjer
og kun med Deres Højærværdigheds Samtykke maa paatage sig
privat Erhverv.

Konfirmationen vedlægges.”

Loges til Efterretning.

^{131/85}. I Anledning af den i forrige Møde fremlagte For-
tegnelse over Overskriftelser i Regnskabet for 1884 vedtog man at ind-
kalde Begjæringer om Efterbevillinger fra de resp. Udvalg til den
20de d. M. (Se Mødet den 28de Maj.)

^{132/85}. Et fra Stentrykker H. Heines Enke Hansine, født
Jelling, fremkommet Andragende om, at hun — i det væsentlige paa
Grund af hendes vanskelige pekuniære Stilling som Enke med 6 usor-
jorgede Børn, i en Alder af 2 til 13 Aar, og uden synderlig Formue, —
maa blive fritaget for at udrede det af hendes afdøde Mand til St. Klemen-
sbroens Opførelse tegnede Bidrag af 500 Kr., hvilket Bidrag hendes
Mand desuden paa Grund af nogle af ham til Tegningen knyttede

Betingelser ikke forment sig pligtig til at betale, kunde Byraadet i Betragtning af, at den af Andragerinden besiddende faste Ejendom, der ligger umiddelbart op til Broen paa Søndergade, utvivlsomt har vundet betydeligt i Værdi ved dette Anlæg, ikke bevilge, hvorimod man af Hensyn til Andragerindens foranstørte øjeblikkeligt trykkede Kaar frasjaldt Betalingen af Bidraget til de stipulerede Terminer, imod at hun for Beløbet meddeler Kommunen en Obligation, der giver Pant i Andragerindens Ejendom næstefter de denne nu paahvilende Behæftelser og henstaar rentefrit og uopsigeligt fra Kreditors Side, indtil Pantet skifter Ejer.

Det bemærkes, at dette Tilbud er blevet modtaget af Andragerinden og den paagjældende Obligation udstedt.

^{135/85.} Efter Indstilling af Udvalget for Fattigvæsenet bevilgede Byraadet, at Kommunens Kasse maatte udrede Halvdelen af de med Smedesvend Anton Christensens 11 Aar gamle, talelamme Søn Baldemar Christensens Anbringelse i en Abnormskole forbundne Udgifter, dog kun under Forudsætning af, at den anden Halvdel bliver udredet af Statskassen.

^{136/85.} Et fra Danmarks Totalafholdsförening fremkommet Andragende om Bidrag fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge, da Kommunen i Forvejen bidrager til den lokale Afholdsförening.

^{138/85.} I Anledning af den af Byraadet i indebærende Aar som sædvanligt paa vedkommendes Begjæring i Genhold til Pl. af 9de Juni 1847 foretagne Ansættelse af det ikke frivilligt erlagte Højtidsoffer for 1884 til de herværende Præster og Degne havde Altesædne Madsen i en den 22de f. M. til Byraadet indkommen Skrivelse ført Klage over, at 583 af de paa hans Liste opførte Menighedsmedlemmer ikke ere ansatte til Offer og at dette for 753 Personers Vedkommende er nedsat med 5 Ore for hver i Sammenligning med det foregaaende Aar, hvorover Andrageren føler sig brøstholden, samt idig med at han formener, at hverken Menighedens „Stilling og Evue“ eller „Byens Skik og Brug“ kunde berettigede til en saadan Medsættelse.

I Overensstemmelse med hvad der af vedkommende Udvalg, der har givet Forslag til den paagjældende Offeransættelse, i saa Henseende havde ytret, vedtog man at svare Klageren, at Byraadet selvfølgelig har ansat Offeret i Medfør af Pl. af 9de Juni 1847, efter hvad man ansaa for at være stemmende med Byens Skik og Brug.

^{139/85.} Efter Sundhedskommissionens af Udvalget for Byens Sygehospital tiltraadte Indstilling besluttede Byraadet at anskaffe en

Bogn til Transport af syge til Byens Sygehospital og bevilgede i dette Djemed samt til Opførelsen af et Bognskur 1000 Kr.

^{141/85}. Ved Skrivelse af 25de f. M. havde Indenrigsministeriet anmodet Aarhus Stiftamt om efter forud indhentet Erklæring fra Aarhus Byraad at ytre sig over et af Københavns Magistrat indgivet Andragende om, at den Dr. theol. Biskop F. B. Fog, der under 14. April f. A. blev kaldet som Biskop fra Aarhus Stift til Sjællands Stift, for 2det og 3die Kvartal af afvigte Aar paahvilende personlige Kommuneafgift ved Ministeriets Foranstaltning maatte blive fordelt mellem Københavns og Aarhus Kommuner, i hvilken Anledning Stiftamtet anmoder Byraadet om at afgive Erklæring.

Efter at have drøftet Sagen og den af Udvalget for Restanceer derover afgivne Betænkning, anmodede man den fungerende Formand om til næste Møde at fremkomme med Forslag til Indstilling.

^{142/85}. Efter derom foreliggende af Fattigudvalget anbefalet Andragende bevilgede Byraadet, at Kommunens Kasse indtil videre maa overtage Betalingen for afdøde Lærere Ove Gammelgaard og efterlevende Enke Anne Elisabeth, født Jønsens 7 Aar gamle og blinde Barn Johanne Førgine Gammelgaards Anbringelse i Selstabet „Kjæden“s Asyl for Blinde, dog kun for saa vidt Betalingen ikke overstiger 200 Kr. aarlig.

^{143/85}. Paa Begjæring af 5 Medlemmer blev den i forrige Møde indbragte Sag om Værtimester C. Petersens Afsted fra Gasværkets Tjeneste og Opflag af den ledige Post udsat til næste Møde.

¹⁴⁶ og ^{147/85}. I Anledning af tvende fra Bygningskommissionen fremkomne Forslag til Bestemmelse af ny Gadelinier resp. for en Del af Kloftergade og for en Del af Vejen bag om Byen (ved Dampfabriket) besluttede man at nedlægge et af Speyer, Müller og Mørk bestaaende Udvalg til nærmere Drøftelse af disse Sager. (Se Mødet den 28de Maj.)

Mødet den 21de Maj.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer.

^{133/82}. Efter Indstilling af Kasseudvalget vedtog man forinden Beslutning tages om Appel af den i forrige Møde fremlagte

Overretssdom angaaende Kommunens Ret til at erholde Udpantning foretaget for Kloakbidrag — at indhente Betænkning over samme fra en Højesteretsjagjører, i hvilken Henseende Udvalget anmodedes om at foranstalte det videre fornødne foretaget. (Se Mødet den 4de Juni.)

⁷⁷/₄. Ved at tilbagefende det Sundhedskommissionen i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 20de Marts f. A. til Erklæring tilføjede Andragende, hvori Laurz Petersen anholder om, at der maa blive overladt ham en Del af Byens Renovation m. m., havde bemeldte Kommission i sin under 5te d. M. afgivne Betænkning ytret, at medens selve Andragendet formentlig maatte betragtes som bortfaldet derved, at Andrageren ikke ved den i Slutningen af forrige Aar afholdte Licitation over Byens offentlige Renovation har faaet sig nogen Del deraf overdraget, skulde Kommissionen dog ikke lade ubemærket, at de gjentagne Forhandlinger og Overvejelser, som denne Sag have givet Anledning til i dens Midte, have ført til det Resultat, at den af Andrageren antydede Renervationsmaade med at føre de brugte Tønder bort til Udtømmelse paa selve Renervationspladsen og erstatte dem med andre Tønder, der forinden vare rengjorte, vel vilde betegne et Fremstridt fra den hidtil brugte, men at den dog ogsaa vilde frembyde adskillige Ulemper og Betænkkeligheder, navnlig saa længe Latrinerne ikke ere forsynede hver med sine 2 bestemte Tønder, og at, naar der over Hovedet skulde foretages nogen Forandring i Henseende til den nuværende Renervationsmaade, burde samme for at blive fyldestgjørende være af langt mere omfattende Natur, og vilde kræve saa betydelige Udgifter til ny Anlæg m. m., at Sagen ikke vilde kunne fremmes ved privat Initiativ, men Byraadet selv maatte tage den i sin Haand. Da Kommissionen imidlertid forudsætter, at der fra Byraadets Side næppe for Tiden er Tale om saadanne større Foranstaltninger paa dette Omraade, og de heller ikke skjønnes at være paa-trængende, finder den ikke Anledning til ved denne Lejlighed at komme nærmere ind paa de her hen hørende Spørgsmaal.

I Genhold til hvad Kommissionen saaledes havde ytret, fandt Byraadet ikke Anledning til at indgaa paa ommeldte Andragende.

¹²⁶/₈₄. Fra Udvalget for Rask- og Regnskabsbevæsenet forelaa Betænkning over det i Byraadets Møde den 8de Maj f. A. fra Grundejerforeningen fremlagte Andragende om Forøgelse af Vigningskommis-sjærernes Antal m. v. Udvalget udtaler, at det i Overensstemmelse med den af Vigningskommissionen tidligere afgivne Erklæring maa formene, at der paa Grund af Lovgivningens nuværende Regler næppe ad administrativ Vej

lader sig foretage noget i den omhandlede Henseende, og derfor ikke kan anbefale Byraadet at foretage videre i Sagen. Uagtet denne Udvalgets Stilling til Sagen fandt Byraadet dog, efter at have droftet Sagen, at en Henvendelse til Indenrigsministeriet for om mulig ved forandret Lovbestemmelse at opnaa en Forøgelse af Vigningskommissionens Medlemsantal, hvortil man erkjendte, at der under Hensyn til Byens nuværende Størrelse var sølelig Trang, ikke burde lades uforsøgt, og besluttede i Overensstemmelse hermed at indgaa med et Andragende til Ministeriet i denne Retning.

¹⁹⁴/₈₄. Over det i forrige Møde indbragte Andragende fra Østehandlerne forelaa Erklæring fra Politimesteren, som udtaler, at der paa Grund af den foreliggende Klage ikke var Anledning til at foretage nogen Forandring i den nylig indførte Torveordning.

Sagen gik derefter til Betænkning af Udvalget for de ny Torve. (Se Mødet den 18de Juni.)

²⁴⁶/₈₄. Byraadet udvalgte Kjøbmand D. Langballe til at repræsentere Kommunen ved den snart foretaaende Generalforsamling af Aktionærer i Hads-Ming Herreders Jærnbaneelskab, hvor Lovene for Selskabet paa ny skulle underkastes Prøvelse. (Se Mødet den 29de Januar og herefter den 16de Juli.)

⁵⁷/₈₅. I Henshold til Vedtagelsen i Mødet den 30te April underskrev Byraadet en Indstilling til Indenrigsministeriet om dettes Samtykke til, at Kommunen ved Skjøde erhverver Ejendomsret til det Areal af Matr.-Nr. 61 c, hvorover Gangstien fra Landevejen til Saltensbæk er anlagt. (Se Mødet den 4de Juni.)

⁷⁷/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket approberede Byraadet følgende Tilbud som de ved Licitation lavest frenkommne paa Levering af efternævnte Ydelsers til en Gasbeholderbygning paa Gasværket i Henshold til Beslutningen i Mødet den 12te Marts, nemlig:

1. paa Murerarbejde fra Brødrene Thomsen for 18,980 Kr.
2. paa Smede- og Stobearbejdet fra Skibsfmed L. C. Mikkelsen for 4,050 Kr.
3. paa Levering af Mursten fra H. Broge & Co., paa 2000 Stk. à 24 Kr. og paa 400,000 Stk. à 19 Kr. 85 Øre og fra C. Langballe og Søn paa 280,000 Stk. à 21 Kr. 50 Øre.

(Se næste Møde.)

¹²⁶/₈₅. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse af 15de d. M., hvori Indenrigsministeriet i Anledning af den i Mødet den 23de f. M. vedtagne Indstilling approberer, at der i § 3 Nr. 3

i det af Ministeriet under 4de Septb. 1869 stadfæstede Reglement for Forvaltningen af Aarhus Havn, foretoges følgende Endringer:

1. i 1ste Linie sættes i Stedet for „5 Havnelodser“ „6 Havnelodser“
2. i 2den Linie i Stedet for Ordene „8 % til deres Pensionsskaffe“ sættes „12 % til deres Pensionsskaffe“.

Ministeriet udtaler derhos, at der af Hensyn til de mange Endringer, der efter Haanden ere foretagne i ovennævnte Havnereglement, maa finde det ønskeligt, at samme bliver omtrykt. Saafremt Byraadet skulde gaa ind paa denne Anstuelse, forventer Ministeriet at modtage til Stadfæstelse et Exemplar af Reglementet, i hvilket samtlige de af Ministeriet approberede Endringer ere optagne.

Idet man besluttede at lade Havnereglementet omtrykke, som af Ministeriet forlangt, vedtog man tillige at tilskrive Ministeriet med Anmodning om, at Tallet paa Procenterne til Lodsernes Pensionsskaffe maatte blive forandret til $12\frac{1}{2}$, som der blev indstillet i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 23de s. M., i Stedet for som af Ministeriet approberet 12. (Se Mødet den 30te Juni og med Hensyn til Omtrykningen af Reglementet Mødet den 5. Novbr.)

^{128/85.} Der fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse af 16de d. M., hvorved Indenrigsministeriet meddeler Samtykke til, at der maa sælges for 100.000 Kr. Obligationer af Laanet af 1884 til højest mulig Kurs, dog ikke under 98, 85 %. (Se Mødet den 16de April og herefter den 4de Juni.)

^{141/85.} I Henshold til det i forrige Møde vedtagne forelaa der Udkast til en Svarskrivelse til Amtet angaaende Biskop Fogs Kommuneskat for forrige Aar, men da man i et enkelt Punkt ønskede Skrivelsen forandret, inden den afgik, vedtog man paa ny at udsætte Sagen til næste Møde.

^{143/85.} Efter fornyet Drøftelse af det fra forrige Møde udsatte Andragende fra Bærfmester Petersen besluttede man at bevilge ham den ansøgte Afsted fra Gasværkets Tjeneste fra 1ste Oktbr. d. A. at regne med en Pension, som man i Anerkjendelse af, at man i det hele havde været tilfreds med hans Virksomhed, ansatte til 800 Kr.

Man vedtog derefter at opslaa den saaledes ledig blevene Plads paa de af Udvalget foreslaaede Vilkaar, hvortil man søjede fri Bolig, idet man derhos besluttede at benævne den ny Bestillingsmand, Bestyrer af Gasværket. (Se næste Møde.)

^{150/85.} Ved Fældningen af nogle af de i Morrealle staaende Træer, som Udvalget for Byens og Omegns Forfijnelse har foran-

staltet ryddede, er der tilføjet Marmester R. Petersens Have en Skade, som han i en til Udvalget for Vejvæsenet rettet Skrivelse af 11te Marts d. A. har forlangt sig godtgjort med 25 Kr. Endsfjont Træerne ere bortfulgte paa Roden, og Omhugningen er foranstaltet af Rjøberne selv og paa deres Risiko, og Kommunen saaledes ikke kan anses pligtig til at erstatte den derved forarsagede Skade, forment Byraadet dog efter Omstændighederne at kunne gaa ind paa Andragerens Erstatningsfordring, som man derfor vedtog at lade udbetale af Kommunens Kasse.

¹⁵³/₈₅. Fra det røde Kors Filial i Aarhus forelaa et Andragende af 27de f. M., hvori nævnte Forening anholder Byraadet om, at en af den antagen Sygeplejerske-Elev maa blive uddannet i 1 Aar paa Byens Sygehus under den derværende Sygehuslæge fra 1ste Juli d. A. at regne, til hvilket Tidspunkt en af det røde Kors Elever ved Sygehuset har udlært og følgerig afgaar derfra.

Paa Begjæring af Udvalget for Sygehospitalet havde Sygehuslæge Heide afgivet Erklæring over dette Andragende og dertil ytret, at det for Sygehospitalets Tarr vilde være det heldigste, om Uddannelsen af flere Elever maatte ophøre, da den stadige Vexlen af ny og i Begyndelsen fuldkomment uøvede Kræfter til Sygeplejen jelsfølgelig ikke er gavnlig for Hospitalet. Med den nuværende Ordning, 2 skiftende Elever af det røde Kors og 1 Diafonisje, falder alt Ansvar udelukkende paa Diafonisjen, som derved faar en noget isoleret og ofte vanskelig Stilling, hvorfor det er langt heldigere for Hospitalet kun at have Diafonisjer, der alle have jamne Ansvar og samme Uddannelse. Læge Heide foreslaar derfor, at man ophører med Uddannelsen af ny Elever, naar den nuværende fratræder efter endt Læretid, for derpaa udelukkende at have Sygeplejersker fra Diafonisjefstiftelsen i Rjøbenhavn, hvilken Ordning ogsaa gjentagende Gange indtrængende er ønsket af Stiftelsen, som kun temmelig modstræbende har givet sit Minde til den nuværende Ordning.

Til denne Udtalelse havde Udvalget sluttet sig, og da Byraadet ikke i det foreliggende fandt Anledning til at fravige Udvalgets Indstilling, besluttede man at nægte Andragendet.

¹⁵³/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Legatvæsenet foretoges følgende Uddeling af ledige Portioner af det Kriegeriske Legat for Aarhus Haandværksbønde og Lærlinge, nemlig saaledes, at 100 Kr. tildeles hver af Snedkerbøndene M. R. M. Johansen og M. C. M. Christiansen og 50 Kr. hver af efternævnte Lærlinge, nemlig Snedkerlærlingene F. Süpli og F. P. Jacobsen, Maskinarbejderlærling R.

E. Borup, Lømrerlærking E. Sindahl og Malerlærlingene A. Andrea-
sen og R. L. R. Rundsén.

¹⁵⁴/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet, der
tillige meddeler Oplysning om Antallet af Elever i nedennevnte Sko-
ler ved Indskrivningen efter de i forrige Maaaned afholdte aarlige
Examiner, bifaldt Byraadet, at der oprettes følgende ny Klasser, nemlig:
ved Nordre Byfskole 1 Forberedelsesklasse for Piger,

„ Søndre Dreng Byfskole 1 ny Klasse i Hovedskolen og 1 i For-
skolen, og

„ Søndre Pige Byfskole 1 Klasse i Hovedskolen.

¹⁵⁷/₈₅. Af Fotograf B. E. Svendsén var under 28de f. M.
til Byraadet indgivet et Andragende, hvori det anføres, at da Andrageren
i sin Tid af Kommunen købte den Grund, hvorpaa han nu har opført
den ny Bygning ved Klemensbroen, blev Grundens Omgivelser af
vedkommende Udvalg paavist ham blandt andet med en Gade nord
om Stedet hen til Slagter- og Bispetorvet. I Tillid til, at denne
Situation vilde blive uforandret, opførte Andrageren sin ny Bygning,
jaaledes som sket er, og navnlig med en Indgang fra Gyden eller
Gaden ind til den under Bygningen indrettede Stunnel. Imidlertid
har Andrageren nu erfaret, at Byraadet skal have til Hensigt at om-
ændre Forholdene jaaledes, at denne Gade vil tabe sin Betydning,
hvorfor han an søger Byraadet om, at dette ikke vil afhænde Slagter-
torvet anderledes, end at Gaden eller Gyden konserveres og føres hen
til Passagen fra Nagade til Torvet, medens Andrageren forøvrigt ta-
ger ethvert Forbehold med Hensyn til sin formentlige juridiske Ret.

I Anledning heraf havde Udvalget for St. Klemensbroen yt-
ret, at det ikke erindrede, at der under Forhandlingerne med Andra-
geren har været Tale om den ommeldte Gade, ligesom der i ethvert
Fald heller ikke fra Udvalgets Side er givet ham noget som helst
Tilsagn eller Bøtte om Bevarelsen af den, og denne Erklæring vedtog
Byraadet at henholde sig til, hvorefter der blev svaret Andrageren i Over-
ensstemmelse hermed.

¹⁵⁸/₈₅. Kjobmaud Alfred Salling af Kjøbenhavn havde andraget
om, at den af ham for 1ste Kvartal d. A. betalte Skat til Aarhus
Kommune maatte blive ham tilbagebetalt med 18 Kr. 6 Øre, da
han under 19de April sidstleden havde taget fast Ophold i Kjøbenhavn
og jaaledes ikke havde opholdt sig 4 Maaheder af Statteaaret i Ar-
hus Kommune, til hvilken han derfor ikke forment sig pligtig til at
svare Skat for 1885. Da Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet

i Genhold til forud indhentet Erklæring fra Ræmneren imidlertid havde oplyst, at Andrageren vedblivende driver sin Forretning paa Vestergade med Assistance af sin Moder og Svigerinde, og der saaledes kunde være Sandsynlighed for, at han i Aarets Løb kunde komme til at opholde sig her i Byen endnu i nogle Dage, saa meget mere som hans Indbo siges at være her, sandt Byraadet i Overensstemmelse med Udvalget, at der i ethvert Fald ikke for Tiden var Anledning til at tilbagebetale det omhandlede Skattebeløb, hvorfor man afflog Andragerens Begjæring.

¹⁶¹ og ¹⁶²/₈₅. Fra Toldkasserer Ravn som Formand i Højre-Bælgerforeningen forelaa et Andragende om, at nævnte Forening maatte blive overladt Ris Skov til Afholdelse af en Grundlovsfest den 5te Juni d. A., og ligeledes var fra Redaktør Marott paa vedkommende Festudvalgs Begne indgivet Andragende om, at Borgerforeningen, Venstreforeningen og demokratisk Samfund samt de forskjellige Fagforeninger maatte samme Dag afholde en lignende Fest paa Ferdinandspladsen i samme Skov.

Disse toende Andragender bleve behandlade under et, men af Hensyn til de tilstedeværende bevægede politiske Forhold udsatte Byraadet ikke nogen politisk Fest afholdt i Aar i Ris Skov den 5te Juni, hvorfor de begge bleve afslaaede.

¹⁶⁵/₈₅. Udvalget for Anlægget af de ny Torve meddelte, at det under 27de j. M. paa en fra exam. polyt. F. B. Christensen i Kjøbenhavn indkommen Forespørgsel, om Kommunen kunde være villig til at afstaa en Byggegrund paa det ny Bispetorv til Opførelse af en Theaterbygning, havde svaret saaledes:

„J Anledning af, at De har henvendt Dem til nedsaaende Byraadsudvalg med Forespørgsel om, hvorvidt Udvalget kunde være tilbøjeligt til at anbefale Byraadet at afgive til et eventuelt Aktieselskab til Anlæg af et nyt Theater heri Byen et nærmere betegnet Areal paa indtil 1500 □ M. af den sydøstre Del af Bispetorvet, undlader Udvalget ikke at meddele, at det er villigt hertil paa følgende nærmere Betingelser:

1. Inden en Maaned fra Dato skal der tilvejebringes betryggende Sikkerhed for:

a. at der paa dette Areal i Forbindelse med de efter det foreviste Situationskort indkjøbende Parceller kan bygges et Theater, der i enhver Henseende, og navnlig med Hensyn til Bygningsstil, Antal af Tilskuerpladser og Dybde

og Bredde af Scenen kan siges at være fyldestgørende for en By af Aarhus Størrelse med dens stærkt stigende Indbyggertal. Med Planen maa følge nogenlunde specificerede Overflag, saaledes at det kan ses, hvad Etablisementet med det nødvendige Inventar vil koste.

- b. at der er sikret en Prioritet i Theatret af indtil 200,000 Kr., saasnart der er dannet et Aktieselskab her i Byen med en Kapital af 100,000 Kr. Renter og Afdrag af denne Prioritet maa ikke overstige henholdsvis 5 % og 4000 Kr. aarlig.
2. Arealet, der vil være at tilskjøde dette Aktieselskab, sælges for en Købesum af 25000 Kr., hvorfor gives 1. Prioritet i Bygning og Grund. Kapitalen er rentefri og uopfigelig, saalænge Etablisementet benyttes som offentligt Theater, men er uden Opfigelse forfalden til skadesløs Betaling i den første af de sædvanlige haloaarlige Terminer, efterat Etablisementet ikke længere benyttes som saadant eller er overgaaet til andet Brug.
3. Udvalget forbeholder sig Ret til at foreskrive Indrykning af Byggelinie og Afstaaelsen af en Del af de indkjøbende Parceller uden Wederlag
4. Afgjørelsen af ethvert af foranstaaende Punkter skal udelukkende ligge i Udvalgets Haand, saa at der ikke vil kunne blive Spørgsmaal om Rettergang, egentlig Retsskrav, Erstatningskrav ell. deslg.
5. Dette Tilfagn er kun bindende til 1ste Aug. 1885"

Herefter var der under 5te d. M., fra Hr. Christensen modtaget en Skrivelse, hvori han forespørger, om den under Punkt 2 stillede Betingelse angaaende øjeblikkelig Udbetaling under visse Eventualiteter af Byggegrundens Værdi fastholdes, da han i saa Fald maa anse Projektet for strandet, ligesom han ogsaa udbeder sig tilstillet en Situationsplan med paategnede Maal af den paagældende Plads for at kunne lade Skizzer og Overflag udføre.

Paa Udvalgets derom fremsatte Begjæring blev det i Anledning heraf bemyndiget til at tilskrive Hr. Christensen saaledes:

„I Anledning af Deres Skrivelse af 5te Maj d. A. undlader Udvalget ikke at meddele, at man ikke fastholder den under Punkt 2 stillede Betingelse om øjeblikkelig Udbetaling af de

25000 Kr. under visse Eventualiteter, idet man erkjender, at en passende begrænset Tidsfrist der vil være heldigere.

Renten af Kapitalen maa dog i ethvert Tilfælde forbeholdes fra det Tidspunkt, Theatret overgaar til andet Brug og althaa ikke længer benyttes som saadant. Høslagt følger en Skizze, hvorpaa det Areal er betegnet, som man tænkte sig afstaaet. Udvalget nærer stor Betænkelse ved at gaa fra c. 1500 til 1770 □-Alen, saaledes som nu vilde blive afstaaet efter høslagte Situationsplan; man er imidlertid gaaet dertil i Erkjendelsen af, at dette er det yderste Maal af Indrømmelser, der bør gjøres fra Kommunens Side, ligesom man bestemt maa jordre Indrykning paa Skolegade efter den paa høslagte Plan fastsatte Linie og ligeledes Approbation paa Tegningen til den Bygning, der skulde opføres paa Rannitsegade ved Siden af Rjobmand Ellermanns nuværende Bygning, foruden at Approbation paa Tegningerne til de øvrige Bygninger allerede tidligere er forbeholdt."

(Se Mødet den 30te Juni.)

^{167/85.} Efter derom foreliggende Andragende, der er anbefalet jaavel af Udvalget for Skolevæsenet som af Skolekommissionen, tilfødes det Skoleinspektør Bertelsen ved Siden af sin Ansættelse i Kommunens Tjeneste fremdeles at varetage det ham tildelte Hverv som Medlem af Skolelærereksamenskommissionen.

Mødet den 28de Maj.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer.

^{319/84.} Efter Indstilling af det i Mødet den 5te Februar vedtagne Udvalg besluttede man at tilbyde Konditor F. Røzz i Ret til at have Facade for sin Ejendom ud imod Bispetorvet samt Ret til at rykke ud imod Torvet med sin ny Bygning efter den paa en fremlagt Situationsplan afsatte Linie, naar han rykker ind efter den paa samme Plan afsatte Linie imod Domkirken, betaler en Vederlagssum af 2000 Kr. og undertaster sig Byraadets Approbation paa de Bygninger, der opføres, samt forpligter sig til at have Bygningerne færdige inden Udgangen af 1886.

^{77/85.} Efter at Udvalget for Gasværket havde meddelt Oplysning om, hvad der siden Mødet den 30te f. M. var passeret under Forhandlingerne med Bestyrelsen for Sobadeanstalten og Ud-

valget og navnlig havde erklæret sig med Hensyn til en af Bestyrelsen til Byraadet under 7de d. M. rettet Skrivelse, besluttede man at besvare denne Skrivelse med at erklære, at man ikke, som af Bestyrelsen antydet, var villig til at slaa Holværk ogfaa ud for Badeanstaltens Grund, og at man dernæst fandt det af Anstalten gjorte Tilbud om Afstaaelse af dens Grund med paaftaaende Bygninger, Materiel m. v. (for en Vederlagsfum af 18000 Kr.) faa langt fjærnet fra, hvad Byraadet paa denne Maade kunde indlade sig paa, at man end ikke for Tiden fandt Anledning til at fremjætte noget Modtilbud. (Se Mødet den 4de Juni.)

^{131/55}. Efter derom fra de resp. Udvalg m. fl. foreliggende nærmere motiveret Begjæring efterbevilgende man følgende Overskriftelser i Regnskabet for 1884, der ere opførte paa den fra Kommunebogholderen modtagne og i Mødet den 30te f. M. fremlagte Fortegnelse, nemlig:

A. Udgifter paa Indtægtsjiden.

Konto II. B. 1. a.	Skovarbejder	162	Kr.	«	Dre.
	b. Reparation af Skovpavillonen	11	—	56	—
	d. Skatter og Brandpenge af Ferdinandspladsen	2	—	19	—
2 a.	Rytterietablisementet, Vedligeholdelse efter Bygningsinspektørens Overslag	272	—	4	—
	Do., Vedligeholdelse af Ridebane, Stenbro og Kloaker	217	—	34	—
	Do., de Udgifter Regimentet selv afholder mod Refusion	40	—	77	—
	b. Fodfolketablisementet, Vedligeholdelse eiter Bygningsinspektørens Overslag	946	—	81	—
	c. Artillerietablisementet, Vedligeholdelse m. m.	570	—	10	—
	e. Avertissementer angaaende det gamle Krudthus's Nedrivelse	6	—	47	—
4.	Skatter og Brandpenge af Sømfabriken	5	—	23	—
II. 4.	Fisserbodernes Vedligeholdelse	23	—	«	—
IX. B. 1	Jobbet af den gamle Bispegaard	26093	—	74	—
2.	Do. af General Suel's tidligere Ejendom	3323	—	10	—

Konto IX. B. 4.	Det indbundne Terræns Omdannelse til Torve og Forskjønnelse, og	3762 Kr. 84 Øre
5.	Indretning af General Fuels tidl. Hæve.	
8.	Bygningen af det ny Krudthus	193 — 93 —
9.	Opførelsen af den ny Skole- bygning med Inventar. . .	7090 — 95 —
10.	Fattiggaardens Udvidelse . .	7287 — 33 —
13.	Magelægget med Kjøbmændene C. Langballe & Søn . . .	127 — 79 —
17.	Indfrielse af Kommunens Rest- gjæld til Nationalbanken . .	235 — 56 —
18.	Lægning af Asfaltgulv i Fod- folkets Gysercerhus	3370 — 29 —
19.	Kjøbet af Danielsens Enkes Sted	29323 — 60 —
20.	Omkostningerne ved Laanet .	2306 — 32 —

B. Udgiftstjiden.

Konto	I. 3.	Amtsskolefonden	231 Kr. 12 Øre.
	II. 2.	Kontorholdsudgifter	404 — 94 —
	3.	Raad- og Arresthuset . . .	63 — 87 —
	IV. 2.	Skolebygninger, Skoleinven- tarium og Undervisningsre- kvifiter	1422 — 31 —
	3.	Uforudsete Udgifter, Betaling af Ekstralærere og Lærerinder under Sygdomsforfald, Til- skud til Skolernes Børne- bibliotheker m. m.	184 — 1 —
	V. 1.	Lønninger og Pensioner m. v.	798 — 17 —
	2.	Delinventomkostninger . .	6420 — 26 —
	4.	Udgifter i Anledning af bene- ficerede Sager	292 — 01 —
	VII. 4.	Andre Udgifter. (Meddecimalvæsenet vedrørende)	1482 — 95 —
	IX. 1.	Gadebelhæningen	614 — 50 —
	2.	Gasværkets Drift	2708 — 63 —
	3.	Udvidelse af Gasværket . .	3333 — 05 —

Konto	XI. 2.	Udvidelse af Vandværket til			
	a.	Hoved- og Husledning	635	Rr. 33	Dre
	b.	2det Bidrag til Anstæffelsen af en ny Dampkedel	416	— 48	—
	c.	1ste Bidrag til et nyt Filter	4955	— 21	—
	XII. 9.a.	Bedligeholdelse og Komplettering af Inventar, Mundering til Straalemeftre, Skildte til Mandftabe, Trykningsomkostninger m. m.	240	— 06	—
	XIII. 1.	Udgifter for Kreaturer og Stalde m. m.	3000	— 61	—
	2.	Andre Udgifter	227	— 55	—
	XIV. 2.	Anlæggenes Renholdelse, Beskjæring, Grusning etc.	139	— 40	—
	4.	Bænte, Hegn, Afvisere, Flagstænger, Flag etc.	25	— 27	—
	7.	Vennelyst	26	— 22	—
	8.	Ry- og Esterplantninger	16	— 45	—
	XV.	Renter af Gjæld	2507	— 80	—
	XVI. 1.	Afdrag paa Gjæld	1918	— «	—
	XVII.	Forøgelse af Aktiver	1624	— 22	—
	XVIII. 6.	Udgifter ved Valg m. m.	2410	— 01	—
	14.	Asfurance af Byens Inventar og Malerifamlingen i Museumshbygningen	31	— 21	—
	20.	Til Sundhedskommissionens Raadighed	269	— 95	—
	21.	Til Bygningskommissionens Raadighed	38	— 90	—

¹³³/85. Den i Tillægget til Byraadsforhandlinger for forrige Aar optagne Beretning om Skolevæsenets Virksomhed i 1884, der har henligget i Skabet siden Mødet den 30te f. M., blev foretagen paa ny, uden at man fandt Anledning til at fremsætte nogen Bemærkning til samme.

¹⁴¹/85. I Anledning af den Byraadets afsæfede Erklæring angaaende Biskop T og S Kommuneftat for forrige Aar, se senest forrige Møde, vedtog man at jvare, at da Biskoppen, der som tidligere berørt

blev forflyttet til Sjællands Biskpestol den 14de April f. A., formentlig ingensomhelst Anledning har havt til forinden at tage Ophold i Kjøbenhavn, og hans Ophold der selv efter nævnte Tidspunkt har været af en mindre fast Karakter idet han formentlig boede til Leje i et privat Hotel og desuden i en Del af Tiden boede her i Byen, hvor hans Familie forblev lige til Oktober Flyttedag, og hvor som Folge deraf ogsaa hans Indbo var, maatte Aarhus Kommune som Biskoppens Hovedopholdssted indtil nævnte Flyttetid f. A. ogsaa være berettiget til at kræve Staten for hele Aaret 1884, idet Biskoppens Forbliven her i Byen efter 1ste Oktober maatte være afgjørende for det sidste Kvartals Vedkommende uden Hensyn til, om Vortflytning senere fandt Sted i Kvartalets Løb, og Biskoppen saaledes under denne Forudsætning ikke kunde siges at have havt Ophold i 4 Maanedere af Skatteaaret i Kjøbenhavn.

En i Overensstemmelse hermed affattet Skrivelse til Stiftamtet blev derefter forsynet med Byraadets Underkrift. (Se Mødet den 9de Juli.)

^{143/ss.} I Overensstemmelse med den i forrige Mode fættede Vedtagelse angaaende Bærmester Petersens Afsted fra Gasværkets Tjeneste m. v. blev følgende Skrivelse til Indenrigsministeriet forsynet med Byraadets Underkrift:

„Ved Ministeriets Resolution af 5te Januar 1880 er der i Anledning af Gasværkets Overgang til Kommunen givet Tilladelse til forskjellige Forandringer i Bedtægten for Styrelsen af Kjøbstadens kommunale Anliggender. Den nuværende Bærmester ved Gasværket har nu søgt og erholdt Afsted fra sin Stilling fra 1ste Oktober d. A., og Byraadet har bevilget dette imod en aarlig Pension af 800 Kr. For saa vidt Ministeriet maatte anse Approbation paa Pensionen fra Ministeriets Side for fornøden, tillader Byraadet sig herved at andrage derpaa. Endvidere tillader Byraadet sig at meddele, at det vilde anses højt ønskeligt allerede fra 1ste Juli d. A. at ansætte en ny Mand til at forestaa Værkets daglige Drift. Samtidig har man taget under Overvejelse, om det ikke maatte anses rigtigt i Betragtning af Værkets store Udvidelse at søge Betingelserne for Stillingen løstede, saaledes at der tillægges den Mand, der nu skulde ansættes, en aarlig Gage af 1800 Kr., stigende hvert andet Aar med 200 Kr. indtil 2400 Kr. foruden fri Bolig.

Byraadet andrager derfor om Approbation paa, at

1. i Vedtægtens § 34 Nr. 15 Ordet „Bærfmester“ forandres til „Befyrer“;
2. i sammes § 35 sættes efter Nr. 14 i Stedet for den ved Resol. af 5te Januar 1880 bevilgede Passus:
„Befyreren ved Gasværket 1800 Kroner med et Tillæg af 200 Kr. hvert andet Aar indtil 2400 Kr. foruden fri Bolig.“
(Se Mødet den 9de Juli.)

¹⁴⁶/₈₅. Efter Indstilling af det i Mødet den 7de d. M. nedsatte Udvalg besluttede man at antage Bygningskommissionens Forslag til en ny Byggelinie for Klostergade, for saa vidt angaar den paa et med Sagen fulgt Situationsriids med Bogstaverne A—B paa den nordlige Side (fra Matr. Nr. 1102 til Matr. Nr. 1089, begge indbefattede) og med D—E paa den søndre Side (fra Matr. Nr. 611 til Matr. Nr. 622, begge indbefattede) betegnede Linie, hvorved Gaden over alt paa den mellemliggende Strækning vil erholde en Bredde af 14 Alen. Derimod fandt man det ikke tjenligt for Tiden at approbere Byggelinien paa den Strækning, der er mærket med Bogstaverne B—C og E—F (fra Matr. Nr. 1084 og 622 til Nr. 1085 og 630), men vedtog at anmode Bygningskommissionen om, naar Lejlighed dertil gaves, at fremkomme med nyt Forslag til Regulering af denne Strækning.

¹⁴⁷/₈₅. Da det i Mødet den 7de d. M. nedsatte Udvalg ikke havde fundet noget at erindre imod den af Bygningskommissionen foreslaaede ny Byggelinie for Vejen bag om Byen, blev samme, der angaar Strækningen fra Vesterbrogade, til Møllegade approberet, hvorved bemærkes, at den ny Byggelinie paa et med Sagen fulgt Situationsriids er affat med Bogstaverne A B C paa den vestlige og D E F paa den østlige Side af Vejen, der herved paa den paagjældende Strækning over alt bliver 20 Alen bred. Ligeledes vedtog Byraadet at udrede Erstatning efter uwillige Mænds Skjen til Proprietær A u b e r t for det Areal, han herved maatte komme til at afstaa til Vejens Udvidelse. (Se Mødet den 3die Decbr.)

¹⁵⁵/₈₅. Efter derom af 2den Generalkommando-Intendantur fremsat Anmodning, der er anbefalet af Indkvarteringskommissionen, tillod Byraadet indtil videre Krigsbestyrelsen at benytte Loftet over den paa Fodjolksetablisementet værende Underofficersbolig — i en Længde af indtil 30 Fod af den Plads, der midlertidig er overladt Kasernekommandanten — til derpaa at oprette en Brevduestation, hvortil

Brevdueforeningen i Kjøbenhavn midlertidig har tilfagt Krigsministeriet sin Medvirkning.

¹⁶⁴/₈₅. I Anledning af en fra Aarhus Privatbank fremkommen Forespørgsel, om der kunde blive overladt samme en Byggegrund til en ny Bankbygning af de Kommunen tilhørende Arealer ved St. Clemensbroen og i Kannikegade, havde Udvalget for de ny Torve indstillet, at man skulde tilbyde Banken enten den ved Broen lige overfor Fotograf Svendsens Ejendom liggende Plads (den gamle Stentrappe) eller den saakaldte General Juels Have i Kannikegade til Priser og paa Vilkaar, som Byraadet maatte finde passende. (Se næste Møde.)

¹⁷¹/₈₅. Den i Tillægget til Byraadsforhandlingerne for 1884 optagne Virksomhedsberetning fra Stadsingeniøren angaaende Gasværkets Drift i forrige Aar blev forelagt af Gasværksudvalget.

Man vedtog foreløbig at henlægge den i Skabet, af hvilket den senere igjen blev fremdragen, uden at der blev fremsat nogen Bemærkning til samme.

²¹⁴/₈₅. Da Indenrigsministeriet ved Opgjørelsen over Indkvarteringsgodtgørelsen for 2det Halvaar 1884 har decideret, at et Beløb af 21 Kr. 74 Ore, som er betalt for Indsættelse af ny Ruder i Kaserneetablissementerne, skulde fradrages Opgjørelsens Totalbeløb, hvilket Kommissionen formentlig ikke var stemmende med den tidligere Praxis, besluttede man at indgaa til bemeldte Ministerium med en Forespørgsel om, for hvilke Lokalers Vedkommende de med Indsættelse af ny Ruder i Kaserneetablissementerne forbundne Udgifter kunne ventes at ville blive godtgjorte gennem de halvaarlige Indkvarteringsgodtgørelser. (Se Mødet den 9de Juli.)

Mødet den 4de Juni.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Rier.

¹³³/₈₉. Radsudvalget meddelte, at det i Genhold til den samme i Mødet den 21de f. M. meddelte Bemyndigelse havde anmodet Højesteretsagfører Shaw om at afgive Betænkning over Landsoverrettens Dom angaaende Kommunens Ret til at faa Udpantning foretaget for resterende Kloakbidrag. (Se Mødet den 9de Juli.)

^{88/84.} I Anledning af den i Mødet den 5te Marts til 2den Generalkommando-Intendantur ffete Henvendelse angaaende Opførelsen af ny Kasernebygninger for Artilleriet og Fodfolket var fra samme modtaget saalydende Skrivelse af 2den d. M.:

„I Skrivelse af 5te Marts d. A. har det ærede Byraad udtalt, at Kommunen ikke ser sig i Stand til, foruden de 343,200 Kr., der af Staten ere tilbudte den som Laan, at anvende mere end 200,000 Kr. til Opførelse og Montering af Bygninger for Garnisonen i Henshold til de afsluttede Overenskomster, hvorved dog er forubfat, at Bygningerne opføres paa Kommunens Jorder, og at derfor af ovennævnte Beløb intet vil medgaa til Betaling for Byggegrund. Denne Byraads Udtalelse har givet Anledning til en ny Overvejelse, og Krigsministeriet har som Følge af denne erklæret at ville efter Omstændighederne indgaa paa, at Udgiften for de Foranstaltninger, der endnu træffes af Kommunen i Henshold til Overenskomsterne af 1873 og 1881, begrænses til de foreslaaede 543,200 Kr., naar det da oerlades Krigsbestyrelsen at tage Bestemmelse om, hvad der skal tilvejebringes for Beløbet indenfor den Plan, som Ministeriet ved sin Skrivelse af 27de Januar d. A. til Forplejningskorpset har billiget, alt saa med de Indskrænkninger i bemeldte Plan — t. Ex. med Hensyn til Boliger for gifte, — som vil blioe en nødvendig Følge af Udgiftens Begrænsning.

Under de Forhandlinger, som derefter i den sidst forløbne Uge have fundet Sted mellem det vedkommende Byraadsudvalg og Generalintendanten for Hæren, enedes man om at søge Sagen fremmet saaledes:

1. Byraadet lader snarest mulig udarbejde Detailforslag og og Overflag til Artilleri-Etablisementet efter den Plan, som er billiget af Krigsministeriet i dets Skrivelse af 27de Januar d. A. til Forplejningskorpset (meddelt Byraadet ved Generalkommando-Intendanturens Skrivelse af 3die Febr. d. A.)
2. Naar dette Forslag er forelagt Krigsbestyrelsen, træder den i Forhandling med Byraadet om de pekuniære Forpligtelser, Staten skal overtage som Wederlag til Kommunen for Anvendelsen af de 543,200 Kr. til Forholdenes Afslutning.
3. Opnaas der Enighed om disse Betingelser, bortliciteres Artilleri-Etablisementets Opførelse efter den Plan,

som approberes af Krigsministeriet (den projekterede, eventuelt dog med de Indskrænkninger, Krigsbestyrelsen maatte ønske foretagne til Fordel for Fodfolks-Etablisementet), og Opførelsen fremmes derefter uden Ophold.

4. Indenfor Grænsen af det Beløb, som efter fornævnte Dicitations Afholdelse kan beregnes at ville blive til Rest af de 543,200 Kr., lader Byraadet dernæst, efter Krigsbestyrelsens Bestemmelse, for hvad der skal søges tilvejebragt for Fodfokket, Detailforslag og Overslag affatte for Fodfolks-Etablisementets Afslutning og indsender det til Krigsbestyrelsens Godkendelse.
5. Saasnart Artilleri-Etablisementet i det væsentlige er opført, strides til Udførelse af Arbejderne for Fodfolks-Etablisementet, som afsluttes med Anvendelse af, hvad der af de 543,200 Kr. er disponibelt.
6. Naar Enighed om de i Punkt 2 omhandlede Betingelser er opnaaet, og som Følge deraf Sagens Fremme i Overensstemmelse med Punkterne 3, 4 og 5 er vedtaget, bortfalder Krigsbestyrelsens Ret til at fordrø yderligere Arbejder udførte i Henhold til Overenskomsterne af 1873 og 1881.
7. Opnaas derimod ikke Enighed om de i Punkt 2 omhandlede Betingelser, forblive Overenskomsterne af 1873 og 1881 selvstændig i Kraft, og Tilbudet om Laan af 343,200 Kr. af Statskassen betragtes som bortfaldet.

Ved at meddele foranstaaende tillader Generalkommando-Intendanturen sig at opfordre det ærede Byraad til, saafremt det approberer fornævnte Resultat af Forhandlingerne, da at ville sætte sig i Forbindelse med Oberstløjtnant Müller, der, naar Byraadet ved saadan Henvendelse har tilkendegivet sin Approbation, vil være bemyndiget til paa Krigsbestyrelsens Vegne at yde den i Overenskomsten af 1873 § 5 og Overenskomsten af 1881 § 7 omhandlede Vejledning ved Forslagenes Udarbejdelse m. m., bl. a. ogsaa ved Udsøgning af passende Byggegrunde og ved Affattelsen af Situationsplaner.

Sluttelig vedlægger Intendanturen en Skrivelse af 8de f. M. fra 2den Generalkommando, til hvilken Skrivelses Indhold Krigsministeriet ønsker saavidt mulig Hensyn taget ved Sagens videre Behandling."

Efter Indstilling af Udvalget vedtog Byraadet at lade udar-

bejde Detailforslag og Doerslag til Artillerietablisementet efter ovenstaaende Punkt 1, for at der derefter kan blive paabegyndt nærmere Forhandlinger imellem Byraadet og Krigsbestyrelsen om Sagens pekuniære Side. Udarbejdelsen af Planerne m. v. overdroges til Oberstløjtnant Müller af Ingeniørkorpsen mod en Betaling af $1\frac{1}{4}$ % af Overlagssummen. (Se Mødet den 6te August.)

^{57/85.} Paa dertil given Anledning bemyndigede Byraadet Prokurator A. Langballe til at give Møde ved en Landinspektørforretning, som afholdes paa Aastedet Mandagen den 8de d. M. til Berigtigelse af Matrifulskortet med Hensyn til Ejendomsgrænserne ved Saltensbæk og Matr. Nr. 61 c m. v. (Se Mødet den 18de Juni.)

^{77/85.} Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket approberede Byraadet et af Fabrikanterne C. og E. Svendsen som Indehavere af Maskinfabrikken „Phønix“ i Odense indgivet Tilbud paa Levering og Opstilling af en teleskopist Gasbeholder paa Gasværket for 22,000 Kr. og et Tilbud fra Firmaet S. Frichs Efterfølgere her i Byen paa Levering af Tagværket til Gasbeholderbygningen for 6,200 Kr., hvilke Tilbud ere de laveste, som ere fremkomne ved den i saa Henseende afholdte Konkurrence.

Der fremlagdes dernæst en Skrivelse fra Kulhandler L. R. Johansen, hvori han som Grundejer og Beboer i Gasværkets og Søbadeanstaltens Nabolag andrager om, at det Bolværk, som for Tiden er under Opsættelse foran Gasværket, maa blive fortsat saa langt Nord paa, at saadanne Kroge undgaas, hvor Tungen kan samle sig og ved Uddunstninger virke skadelig paa Sundhedsforholdene i den tilstødende Del af Byen.

Man overgav denne Skrivelse til Betænkning af Gasværksudvalget. (Se Mødet den 18de Juni.)

^{93/85.} I Anledning af de i Mødet den 19de Marts fremlagte Andragender fra en Del Beboere paa Frederiksbjerg om Gade- og Vejforholdene der Steds var fra vedkommende Udvalg modtaget følgende Betænkning af 30te f. M.:

„I Anledning af de vedlagte Klager af Februar og Marts i Aar fra en stor Mængde Beboere af Frederiksbjerg angaaende Vejforholdene der ude tillader Udvalget, til hvilket disse Sager have været henvisne, sig at bemærke følgende:

Bejene og Gaderne paa Frederiksbjerg dele sig i flere Klaser:

1. Landevejene: Frederiksalld, Banegaardsvejen og Hads Herreds Landevej. Disse jortere under Amtsrådet, og et andet Udvalg fra Byrådet fører Forhandlinger angaaende mulige Forandringer ved samme, hvorfor de forbigaaes her.
2. De offentlige Biveje eller Jægergaardsvejen og Marfelisborg Allé indtil Bygrænsen.

Den sidste er henvist til Overvejelse i Bejndvalget og forbigaaes derfor ogsaa her.

Jægergaardsvejen maa erkjendes at være mindre god, særlig for Strækningen fra Bruunsgade til Frederiksalld, og da den danner en af de vigtigste Forbindelsesveje der ude, indstiller Udvalget, at denne Del deraf brolægges fuldstændig i Løbet af Aarene 86, 87 og 88. Efter vedlagte Overflag fra Stadsingeniøren er hele Bekostningen derved 23,100 Kr. Deraf kan Halvdelen efter Bedtægtens § 39 fordres refunderet af de tilstødende Lodsejere, hvilket foreslaas fordelt paa 5 Aar imod Forrentning af 4 %. Denne Halvpart formenes taget af det ny Laan. Den anden Halvpart foreslaas lignet aarlig paa Kommunens Budget i Løbet af de fornævnte 3 Aar.

3. Bruunsgaden — dog ikke dens Fortsættelse Syd for Jægergaardsvejen — og Søgade, der begge fuldstændig ere brolagte, foreslaas behandlede som offentlige Gader. Udvalget gaar herved ud fra, at Søgadens Beboere fuldstændig skulle refundere de afholdte Udgifter til Brolægning etc.
4. De øvrige Beje paa Frederikshjerg ere private og foreslaas vedblivende behandlede som saadanne. Udvalget ser ingen Anledning til i den Retning at behandle Frederikshjerg anderledes end den øvrige By, hvor man ikke plejer at overtage en Vej som offentlig, forinden den med det samme forsynes med fuldstændig Brolægning. Tabet for Kommunen, naar dette en Gang skulde gøres, vilde heller ikke blive ringe, da man i saa Fald ikke kunde fordre Refusion af mer end Halvparten af Udgifterne ved Brolægningen, sfr. Bedtægtens § 39, imedens man, naar de bibeholdes som private Beje, kan fordre fuld Refusion, saasnart de senere brolægges sfr. Bedtægtens § 38.

Derimod foreslaar Udvalget, at man træder til under en

anden Form. Efter disse Bejes Bestaafenhed dele de sig i to Klasser:

- a. de Beje, der med en mindre Forbedring og et aarligt Tilsyn kunne bibeholdes i det væsentlige, som de nu ere. Hertil henhøre efter vort Skjøn Fredericiagade, Helgolandsgade, Dybbølgade, Fjsteds- og Halløvej, Forlængelsen af M. P. Bruunsgade og en Del af Baldemarsgade forbi Kaserne og det militære Sygehus.

Med disse Beje foreslaas gaaet frem paa følgende Maade: Det tilkjendegives Ejerne af de tilstødende Ejendomme, at Byraadet er villigt til indtil videre at overtage Tilsynet med og Vedligeholdelsen af Bejen imod en aarlig Refusion af 40 Ore pr. løbende Alen Fagade af Bejen. Samtykke hertil skal, forinden Ordningen træder i Kraft, foreligge fra samtlige Ejere, og Deklaration herom thinglæses paa Ejendommene efter de af Bejudvalget herom nærmere fastsatte Regler.

- b. de øvrige Beje, der ikke ere i en saadan Tilstand, som under a forudsat, og som Kommunen derfor ikke uden nærmere Foranstaltning kunde overtage Vedligeholdelsen af. Herunder henhøre saaledes Bülowsgade, Rømersgade, Montanavej, St. Annagade, Godthaabsgade (fra Jægergaardsvej til Rømersgade), den øvrige Del af Baldemarsgade, Borupsgade, Kriegersvej, Orla Lehmanns Allé og Bejene paa Møllings Loft.

Disse Beje maa erkjendes lidt mer eller lidt mindre at være i en højt mangelfuld Tilstand. Udvalget maa imidlertid forvare imod den Anskuelse, at Fejlen herved i det væsentlige ligger hos det offentlige. Under de mangelfulde Lovgivnings- og Boretægtregler, som derom have, er det ikke let at gribe ind, og ved Indlemmelses-Kontrakterne af 1872 er det yderligere vanskeliggjort, navnlig derved, at det flere Steder udtrykkelig er bestemt, at Vedtægtenes Kap. V for et Tidsrum, i Almindelighed af 10 Aar, kun delvis maatte bringes til Anvendelse. Det har ikke passet de større Lodsejere den Gang at være underkastet selv de Regler, som have til Anvendelse. Nu — efterat Forholdene ere forvandlede, men Grundene tildels folgte — ønsker man her som andet Steds, at Kommunen skal træde til. Ved Siden

heraf bør det dog indrømmes, at de offentlige Autoriteter kunde have fastholdt de i Indlemmelses-Kontrakterne givne Forfrister om Vejenes og Gadernes Indretning forinden Behyggelsen skarpere end sket er. Selv om imidlertid dette var sket, vilde dog det tilstedeværende Onde efter Udvalgets Skjøn langt fra have været forhindret. — Udvalget formener derfor, at der ikke ved Sagens Ordning er nogen Anledning for Kommunen til at bringe noget Offer.

Fremgangsmaaden, som nu efter Udvalgets Formening burde følges, vilde være den, at man tilkjendegiver Rådsejerne ved den vedkommende Vej, at Byraadet efter den Anledning, som de foreliggende Andragender give, nu har taget Beslutning om, at den paagjældende Vej i Medfør af Vedtægtens § 44 skal istandsættes, og saafremt dette ikke foretages tilfredsstillende efter de af Byraadet fastsatte Regler, vil det blive foranstaltet udført af Byraadet for Rådsejernes Regning. Selvfølgelig maatte dette ikke kunne foretages paa en Gang, næppe nok paa et Aar; men derom vil Vejudvalget, til hvem disse Sager formentlig nu blive henviste, nærmere kunne tage Bestemmelse.

Som absolut fornødent til en nogenlunde passabel Vej vilde man foreslaa Shausfering af flaaede Sten paa Rjørebanen, Brolægning med ekvarede Sten til Rendestenen og Mojaif-brolægning eller Tjærebeton paa Fortovet.

Udgiften herved skulde refunderes strax af Rådsejerne, ikke fordelt paa flere Aar.

Efterat en Vej saaledes var bleven grundforbedret, vilde den kunne rykke op i Klasse a, og saafremt Andragende derom fremkom, behandles paa den der foreslaaede Maade. Med denne Indstilling ere de særlige Andragender, der foreligge fra Montanavej og Mallings Loft, besvarede."

Efter at Sagen var drøftet, blev den udsat til et senere Møde. (Se Mødet den 30te Juni.)

¹²⁸/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet antog man et fra den danske Landmandsbank fremkommet Tilbud om Overtagelse af 100,000 Kr. af Kommunens Obligationer for Laanet af 1880 til en Kurs af 100 %.

¹⁶⁴/₈₅. Efter fornøjet Drøftelse af den fra forrige Møde udsatte Sag angaaende Salget af en Byggegrund til Aarhus Privat-

bant besluttede man at tilbyde Banken Pladsen ved St. Klemensbro til Kjøbs for 33,000 Kr. og General Juels Have for 23,000 Kr. med Tillæg af Omkostningerne samt saaledes, at Banken er underkøbtet visse nærmere bestemte Vilkaar med Hensyn til de Bygninger, som blioe at opføre paa den kjøbte Plads. (Se Mødet den 9de Juli.)

^{173/85}. Fra Overretssagsfører Schwenen som befuldmægtiget for Ejerne af Matr. Nr. 1 a af Kjøbstadens Markfjorder fra Marfelisborg var under 23de April d. A. modtaget en Plan til Bebyggelse af den saakaldte Sukkerhustoft med Anmodning til Byraadet om at ville godkjennde den, idet Andrageren dog fremsætter følgende Forbehold

1. „Ejerne ville for Tiden kun anlægge den mod M. P. Bruunsgade parallelt løbende Gade og af den paa samme løbende kun det Stykke, som er nødvendigt til at forbinde disse Gader.“

Disse Stykker ere affatte med røde Streger.

2. Ejerne forbeholde sig at bestemme, hvornaar den lodrette Gade skal fortsættes, uden i saa Henseende nu at kunne binde sig til nogen bestemt Tid. Denue Fortsættelse er derfor kun punkteret for at vise Retningen.
3. Naar den i 2 nævnte Fortsættelse er færdig, vil samtidig hermed Rømersgade blive forlænget til M. P. Bruunsgade, saaledes som den i punkteret Linie er affat paa Kortet.
4. Ejerne forbeholde sig Ret til at lade lægge en Gade fra Jægergaardsvæjen til den i 2 nævnte Gade, uden dog nu at kunne paavise Stedet for sammes Beliggenhed. Den vil blive lagt Øst for det saakaldte Sukkerhus.

Efter at det for Tiden for Gaderne paa Frederiksbjerg m. v. bestaaende Udvalg, der har havt Planen til Betænkning, havde erklæret, at det ikke sandt noget imod samme at erindre, meddelte Byraadet den forlangte Approbation, hvorefter det vedtoges at tilstille Bygningskommissionen Planen med Anmodning om ved Foranstaltning af Bygningsinspektøren at overlevere Andrageren en Kopi af den.

^{180/85}. Efter derom indgivet Andragende bevilgede Byraadet, at den nys afdøde Politibetjent Erik Herskind paa Budgettet for indeværende Aar tilstaaede Understøttelse af 25 Kr. maanedlig fremdeles for Resten af Aaret maatte udbetales hans Enke Maren Herskind.

Mødet den 18de Juni.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet leledes Forhandlingerne af Overretssagsfører Rjeer.

¹⁵⁸/₈₃. Efter Affattelse af Ræmneren underskrev Byraadet Skjøde til Fotograf B. E. Svendsen paa de af ham kjøbte Parceller, Matr. Nr. 818 og 819 b, af Klemensbrogrundene, se senest Mødet den 1ste Novbr. 1883, hvorhos man modtog den af Kjøberen udstedte Deklaration angaaende Brovangen samt hans Panteobligation for den ikke kontant erlagte Del af Kjøbesummen 10,000 Kr.

Skjødet og Dekclarationen ere optagne i Tillægget.

¹⁹⁴/₈₄. I Overensstemmelse med den fra Udvalget for de ny Torve foreliggende Erklæring sandt Byraadet ikke Anledning til at foretage nogen Forandring i den nu fastsatte ny Torveordning paa Grund af den fra Østehandlerne indkomne Klage. (Se Mødet den 21de Maj.)

⁵⁷/₈₅. I Genhold til det i forrige Møde passerende meddelte A. Langballe, at alle vedkommende ved den under 8de d. M. afholdte Aftedsforretning havde været enige om at opretholde de nu bestaaende Grænser saa vel for Gaugstien til Saltensbæk som for Vækløbet. (Se Mødet den 11te Septbr.)

⁶⁸/₈₅. Fra Amtet fremlægges Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 4de d. M., hvorved der resolveres paa den af Kjøbenhavns Magistrat indgivne og af Byraadet i Mødet den 12te Marts drøftede Forespørgsel om Fordelingen af Toldinspektør Schumachers Kommuneskat:

„I det med Amtets behagelige Skrivelse af 24de April jidsfælden tilbagefulgte Andragende har Kjøbenhavns Magistrat anholdt om Ministeriets Resolution med Hensyn til den C. F. Schumacher, der under 1ste Januar 1883 tiltraadte Embedet som Toldinspektør i Aarhus, medens hans Familie forblev boende paa deres hidtilværende Bopæl her i Staden indtil Slutningen af Marts Maaned j. A., for Januar Fjerdingaar 1883 paahvilende personlige Kommuneskat.

Næst efter den dertil foreliggende Anledning at bemærke, at Skatteaaret for Kjøbenhavns Vedkommende ikke falder sammen med Kalenderaaret, men regnes fra 1ste April i det løbende Aar til 31te Marts næste Aar (jfr. Lov om en Omordning af de kommunale Skatter i Staden Kjøbenhavn af 19de Februar 1861 § 16), og at paagjældende saaledes har haft over 4 Maaneders fast Ophold i Kjøbenhavn i Skatteaaret 1882—83, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgørelse tjenstligt melde, at Ministeriet maa holde for, at Told-

inspektør Schumacher for det ommeldte Fjerdingaar vil have at svare halvt Skattebidrag paa hvert Sted."

^{77/85}. Efter at Gasværksudvalget mundtlig havde ytret sig saavel over den i Mødet den 4de d. M. fremkomne Klage fra Kulhandler Johansen angaaende de befrygtede sundhedsfarlige Forhold ved Opfattelsen af det for Liden under Arbejde værende Bolværk foran Gasværket som over et senere modtaget Andragende i lignende Retning fra et større Antal Beboere i den omliggende Bydel, besluttede man at tilstille Havnudvalget disse Andragender med Anmodning om at indlede de fornødne Forhandlinger i Anledning af samme, bl. a. ogsaa med Badeanstaltens Bestyrelse. (Se Mødet den 16de Juli.)

^{176/85}. En fra Restauratør E. F. Mogenssen indgiven Klage over, at der i afvigte Januar Fjerdingaar er afkrævet ham 441 Kr. 15 Øre i Gasafgift, — hvilket han i Sammenligning med det tilsvarende Lidsrum af forrige Aar finder at være mere, end han kan have brugt Gas for, hvori han yderligere vil være bestyrket ved, at Gasmaaleren i Kvartalets Løb viste sig at være i Uorden og maatte erstattes med en ny, — forelaa til Behandling. Udvalget for Gasværket havde efter forud indhentet Erklæring fra Stadsingeniøren ytret, at det, som ogsaa tidligere direkte til Klageren erklæret, ikke kunde se, at der var sket ham nogen Uret, idet der efter de foreliggende Omstændigheder snarere kunde være Grund til at antage, at Klageren særlig i de forrige Kvartaler havde faaet langt mere Gas end han havde betalt til Kommunen.

Efter at Drøftelse af Sagen havde fundet Sted, blev samme udsat til et senere Møde. (Se Extra Mødet den 30te Juni.)

^{181/85}. Fra Muremester N. S. Jensen forelaa et Andragende om, at Byraadet vilde approbere et af ham projekteret Byggeforetagende paa Hjørnet af Sølystgades og Teglgårdsgades Forlængelse, idet Andrageren henviser til, at han har modtaget Bygningskommissionens Tilladelse til Udsørelsen af selve Byggeplanen paa Betingelse af, at han indhenter Byraadets Udsørelse med Hensyn til Byggelinie, Højdeforhold m. v.

Man anmodede Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om at afgive Betænkning i Sagen. (Se Mødet den 9de Juli)

^{182/85}. Efter Andragende af vedkommende Grundejere tillagde Byraadet følgende ny anlagte Gader over den saakaldte Mallingste Loft offentlige Navne, saaledes, at

- 1, den Gade, der fra Frederikshallé gaar midt ind paa Tøften, kaldes „Holbergsgade“.
- 2, den Gade, der syd for Gade Nr. 1 gaar i Flugt med Marselisborg Torder, kaldes „Abjalonsgade“.
- 3, Tvergaden parallel med Frederikshallé „Wilstersgade“.

^{183/85}. Et fra en Del Husejere i Jstedgade fremkommet Andragende om, at der maatte blive truffet Foranstaltninger til en rigeligere Vandforsyning af Ejendommene i denne Gade, da det kun er en ringe Tid af Dagen, at Vandet naar op til Kvisterne, og Forsyningen tilmed ogsaa er utilstrækkelig til den øvrige Del af Huset, vedtog man i Overensstemmelse med Vandværksudvalgets derved afgivne Erklæring at besvare derhen, at det er paatænkt at lægge en Hovedledning fra Vesterbro gennem Bejen bag om Byen til Frederikshallé til Forbedring af Vandtrykket over hele Frederikshjerg, men at denne Foranstaltning ikke hidtil har kunnet bringes til Udførelse, da Møllejer Weiss ikke endnu har givet Tilladelse til at føre Ledningen over Mølle-distriktets Grund.

^{184/85}. Et af Organist Robert Allen til Inspektionen for Domkirken indgivet og af denne til Byraadets Afgjørelse fremsendt Andragende om, at der maatte blive ydet ham et Tilskud til den Løn, han som konstitueret Organist ved Domkirken har oppebaaret fra Organist Jungs Død indtil han den 18de Febr. fik fast Ansættelse, fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge.

^{185/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Bro-lægningsvæsenet antog Byraadet et fra Malermester Fr. Boer fremkommet Tilbud om for en Sum af 389 Kr. 60 Øre at udføre forskjelligt efterstaaende Malerarbejde ved St. Klemensbroen.

^{186/85}. Efter derom fremsat Begjæring meddeltes der Udvalget for Skolevæsenet Bemyndigelse til at anvende et Beløb af indtil 400 Kr. i Portioner paa 50 Kr. til Rejseunderstøttelser til det forestaaende almindelige nordiske Skolemøde i Kristiania til de af Kommunens Lærere eller Lærerinder, der have ansøgt om, men ikke erholdt Andel i den af Staten i dette Øjemed bevilgede Rejseunderstøttelse.

^{187/85}. Efter Indstilling af Indkvarteringskommissionen efterbevilgede Byraadet som Udgift paa Indtægtskonto II B 2 a (28) en Sum af 200 Kr. til Rebtagelse af de paa Rytterietablisementets Skolekaserne anbragte Hjørnespidser, der ere salbsfærdige, og Jstaudsættelse af Taget i denne Anledning. (Se Mødet den 9de Juli)

¹⁸⁸ og ¹⁸⁹/₈₅. De i Tillægget til orrige Mars Byraadsforhandlinger optagne Beretninger angaaende Vandværkets Drift og om Virksomheden i Brolægnings-, Vej- og Badafløbsvæsenet for 1884 bleve fremlagte.

Man vedtog at henlægge Beretningerne i Skabet til nærmere Eftersyn for Medlemmerne, som ikke senere have fundet Anledning til at fremsætte Bemærkninger til samme.

¹⁹⁰/₈₅. En fra Smedemester S. P. Mikkelsen fremkommen Begjæring om, at han maatte saa en Strimmel Grund til Kjøbs af den saakaldte General Juels tidligere Have i Kannikegade til Forening med hans til samme grænsende Ejendom blev udjat til Mødet den 30te Juni.

¹⁹¹/₈₅. Udvalget for Hovedvandløb havde indberettet, at der i Aaen ud for Fabrikant C. Jensen's Have var anbragt et Stykke Bolværk, som sprang 2 á 3 Fod uden for den oprindelige Aabred, i hvilken Anledning Udvalget udbad sig Byraadets nærmere Bestemmelse meddelt.

Da Udvalgets Indstilling er vedlagt en af Fabrikant Jensen modtagen Strivelse, hvori han meddeler, at han har jat Bolværket saa langt ud for at føre Kloakvandet mere ud i Strømløbet, da det ellers om Sommeren affætter en saadan Stank, at Ophold i Haven ved lav Vandstand næsten er uudholdeligt, men at han isvrigt er villig til at efterkomme et Paalæg om at forandre Bolværkets Retning, naar i sin Tid en endelig Ordning kommer i Stand angaaende Aaens Regulering, i dtil hvilket Tidspunkt han andrager om, at det opførte Stykke Bolværk maa blive staaende, fandt Raadet ikke Anledning til at foretage noget i denne Sag.

¹⁹²/₈₅. Ved Revisionen af Kommunens Regnskab for 1883 havde Revisorerne i den 138te Antegnelsespost gjort opmærksom paa, at Udgiften ved Administrationen af Sandgraven forholdsvis betydelig oversteg Indtægten, i hvilken Anledning Markudvalget havde oplyst, at Opsynsmanden ved Sandgraven blev antaget den 30te Novbr. 1875 med en fast Løn af 700 Kr. aarlig og 5 Kr. for hvert 100 Læs Grus udover 3000 Læs, som tages i Graven. hvorefter det ved Decisionen af Antegnelserne i det under 9de April d. A. afholdte Extramøde blev bestemt, at denne Post skulde udgaa til nærmere Behandling af Byraadet.

I Anledning heraf drøftedes de ved Opsynet med Sandgraven bestaaende Forhold, uden at man dog som endeligt Resultat af

Forhandlingerne for Tiden fandt det rigtigt at foretage nogen Forandring med Hensyn til samme.

^{193/85.} Fra Kommandanten i Aarhus var under 9de d. M. modtaget følgende Skrivelse angaaende Renholdelsen af Gaden udenfor det herværende militære Sygehus:

„Fra 2den Generalkommando-Intendantur har Kommandanten under 28de April d. A. modtaget en Skrivelse, saalydende:

„Forplejningskorpset har under 22de d.s. tilskrevet Generalkommando-Intendanturen saaledes:

„„Indenrigsministeriet har, ifølge derom modtagen Meddelelse fra Krigsministeriet, under 10de d. M. samtykket i, at i Garnisonerne udenfor Kjøbenhavn ikke alene Udgifterne ved Renholdelsen af Gadestrækningerne udenfor de militære Sygehuse, i Stedet for at afholdes af Kommunerne og at opføres i disses halvaarlige Indvarteringsopgjørelser, afholdes af de Midler, som af førstnævnte Ministerium aarlig stilles til Krigsbestyrelsens Raadighed til Dækning af Udgifterne ved de overtagne Indvarteringspræstationer (jfr. Generalkommando-Intendanturens Skrivelse Nr. 324 af 17de Marts f. A. til Kommandantfabet), men at dette ogsaa skal gjælde Renholdelsen af Gadestrækningerne udenfor de militære Bagter. Generalkommando-Intendanturen anmodes derfor om for 2det Generalkommandodistrikts Vedkommende at ville foranledige Arbejderne ved fornævnte Renholdelse udførte ved lejede Kræfter til Udgift for Vost III a.““

Ved at meddele foranstaaende til Jagttagelse og fornøden Foranstaltning for det herværende Garnisonsygehuses Vedkommende, forventer Generalkommando-Intendanturen, for saa vidt der heraf resulterer Udgifter for Krigsbestyrelsen, at modtage Indstilling i saa Henseende.“

3det Kommandanten ifølge Anmodning fra 2den Generalkommando-Intendantur i Skrivelse af 5te dennes meddeler det ærede Byraad Underretning herom, skal man endvidere oplyse, at Intendanturen, paa derom flet Indstilling herfra, har approberet, at den ovennævnte Renholdelse fra 1ste Juni d. A. at regne overtages af Militæretaten for en maanedlig Betaling af 2 Kr.“

Toges til Efterretning og videre Meddelelse for Indtægteringskommissionen.

¹⁹⁵/₈₅. Da hverken Kommunens almindelige eller Gasværkets særlige Indtægter ere tilstrækkelige til Afholdelsen af de Udgifter, som ere forbundne dels med de under Arbejde værende og dels med de senere paatænkte Forbedringer ved Værket, besluttede Byraadet paa Forslag af Udvalget for Gasværket at tilvejebringe de dertil fornødne Midler ved at optage et særligt Laan, som forrentes og afdrages af Gasværkets egne Indtægter. Man antog derfor, under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation, et fra Forsørgelsesforeningen „Bikuben“ fremkommet Tilbud om at yde et Laan af 115,000 Kr. mod 2 % Provision og 4½ % aarlig Rente samt Afdrag ved tilnærmelsesvis ligelig ansatte aarlige Ydelser, saaledes at Laanet kan blive amortiseret i Løbet af 15 Aar. For det Tilfælde, at Byraadet skulde anse det for ønskeligt at afdrage Laanet hurtigere, forbeholder man sig dog Ret til at erlægge større Afdrag eller betale det hele til enhver Tid. (Se Extra Mødet den 23. d. M.)

¹⁹⁶/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket ansatte Byraadet under Forbehold af Ministeriets Approbation paa den under Sag Nr. ¹⁴³/₈₅ vedtagne Ordning med Hensyn til Gasværkets Bestyrelse cand. polyt. Emil Ulrik Gustav Ernst som Bestyrer af Aarhus Gasværk paa de under ovennævnte Sag ommeldte Lønningsvilkaar og med Forpligtelse til at underkaste sig de Regler med Hensyn til Alldomsforsørgelse etc., som eventuelt senere maatte blive fastsatte. Ansættelsen sker derhos med 6 Maanedes gjensidig Opsigelse til en 1ste Januar eller 1ste Juli.

Extra Møde den 23de Juni.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet ledeses Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer.

¹⁹⁸/₈₅. Der underskrevs en Indstilling til Indenrigsministeriet om Approbation paa Optagelse af det i forrige Møde ommeldte særlige Laan til Gasværket paa 115,000 Kr. (Se Mødet den 23de Juli.)

²⁰²/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende tillodes det den herværende Højre-Vælgerforening og konservative Klub at afholde et ikke offentligt Møde Søndagen den 28de d. M. paa den omkring

„Pavillonen“ i Nis Skov beliggende Plads faaledes, at Grænserne for det overladte Terræn nærmere vil være at bestemme af Udvalget for Skovvæsenet.

Ertrn Møde den 30te Juni.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet lebedes Forhandlingerne af Overretssjagfører Kjer.

¹²⁶/₈₄. Da Byraadet siden det fattede sin i Mødet den 21de f. M. tagne Beslutning om ved en Genvendelse til Indenrigsministeriet at søge den fornødne Lovforandring udvirket til Forøgelse af Antallet paa Medlemmer af Vigningskommissionen havde bragt i Erfaring, at et saadant Andragende ikke vilde nyde Fremme hos Regjeringsmyndighederne, besluttede man at svare Aarhus Grundejersforening, at man under Hensyn hertil ikke for Tiden fandt Anledning til at foretage videre i denne Sag.

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. I Genhold til det Udvalget for Hovedvandløb i Mødet den 5te Marts overdragne Hverv indberettede bemeldte Udvalg under G. D., at de vedkommende Grundejere havde vist sig villige til at tilskyde 1 Kr. pr. Fod Jagdelængde af deres Grunde eller i Alt 1181 Kroner til Kloaken fra Reginehøj Mark til Vennelyst, hvormod Forhandlingerne med de Grundejere, der have Interesse i, at det aabne Bælløb fra Vennelyst til Borrebækkens Kloak i Studsgade lukkes, ikke endnu have ført til noget Resultat, hvorfor Udvalget forbeholder sig senere at fremkomme med Indstilling om dette Punkt.

Efter sket Drøftelse blev den videre Behandling af Sagen udsat til næste Møde.

⁷⁷/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket antog man et af Hr. Nicolai Petersen indgivet Tilbud paa Udførelsen af Tømmerarbejdet til den ny Gasbeholderbygning paa Gasværket for en Sum af 3945 Kr. (Se Mødet den 4de Juni)

⁹³/₈₅. Efter fornøjet Drøftelse af vedkommende Udvalgs i Mødet den 4de d. M. fremsatte Forslag angaaende Ordningen af Gade- og Vejforholdene paa Frederiksbjerg, vedtoges samme enstemmigt, hvorefter den videre Udførelse af Byraadets Beslutning overdroges til Vejudvalget, medens Beslutningen selv af Formanden vil

være at bekendtgjøre offentlig. Som en Følge heraf blev der under 2den Juli udstedt følgende offentlig Bekendtgjørelse:

„I sit Møde den 30te Juni d. A. har Byraadet i Anledning af de fra Beboere i den søndre Del af Aarhus (det saakaldte Frederiksbjerg) om Vejforholdene der ude i Februar og Marts i Aar indgione Andragender besluttet følgende:

1. Jægergaardsvejen er en offentlig Vvej. Fra M. P. Bruunsgade til Frederiks Allé brolægges den fuldstændig i Aarene 1886—88 imod Refusion i 5 Aar af Halvparten af Udgiften derved (ffr. Vedtægtens § 39.)
2. M. P. Bruunsgade og Søgade erklæres for offentlige Gader. Den med Brolægning etc. af Søgade forbundne Udgift refunderes efter de tidligere fastsatte Regler.
3. Alle øvrige Veje der ude — med Undtagelse af Landeøejene — ere private Veje.
 - a. Det tilkjendegives dog herved Ejerne af Ejendommene i Fredericiagade, Helgolandsgade, Dybbølgade, Istedgade, Hallsvej, Forlængelsen af M. P. Bruunsgade, den Del af Baldemarsgade, der gaar forbi Kasernen og det militære Sygehus, at Byraadet er villigt til indtil videre at overtage Tilsynet med og Vedligeholdelsen af Vejen — den daglige Fejning dog ikke deri indbefattet — imod en aarlig Refusion af 40 Øre pr. løbende Alen Fagade af Vejen. Samtykke hertil skal, forinden Ordningen træder i Kraft, foreligge fra samtlige Ejere og Deklaration herom thinglæses paa Ejendommene efter de af Vejudvalget herom nærmere fastsatte Regler. De Lodsejere ved disse Veje, der derfor maatte ønske denne Ordning, maa henoende sig til Vejudvalgets Formand, Arkitekt Müller, derom.
 - b. De øvrige ikke under a nævnte private Veje skulle istandsættes efter Vedtægtens § 44 ved Chaussering og flaaede Sten paa Kjørebanelen, Brolægning med ekvarerede Sten til Kenderstenen og Mosaikbrolægning eller Tjærebeton paa Fortovet efter den Omgang og i den Orden, som Vejudvalget nærmere maatte fastsætte. Udgiften ved Forbedringen — saafremt Byraadet maatte komme til at foranstalte Arbejdet udført for Vedkommendes Regning — refunderes strax af Lodsejerne. Efter at en Vej faalebes er grundforbedret, kan den rykke op i Klasse a og saafremt

Andragende derom maatte fremkomme, behandles efter de om denne Klasse fastsatte ovenfor fremstillede Regler.

Hvilket herved bringes til offentlig Kundskab."

(Se Mødet den 16de Juli.)

¹²⁶/₈₅. Fra Amtet var modtaget en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 12te d. M., hvori det approberes, at de ved Aarhus Havn ansatte Lodfers Bidrag til Pensionskassen forhøjes til $12\frac{1}{2}$ % aarlig af de dem tilfaldne Gebyrer i Stedet for, som ved Ministeriets Skrivelse af 15de f. M. approberet, 12 % aarlig, samt at den i Overensstemmelse hermed fornødne Ændring foretages i Havnereglementet. (Se Mødet den 21de f. M.)

¹⁶³/₈₅. Fra exam. polyt. F. B. Christensen i Kjøbenhavn forelaa Planer og Snit til det projekterede Theater paa Bispetorvet, hvilke foreløbig henlagdes i Skabet til Medlemmernes Eftersyn, hvorhos Udvalget anmodedes om at indhente Brandkommissionens Erklæring og i den Anledning foretage det videre fornødne. (Se Mødet den 21de Maj og herefter den 1ste Oktober.)

¹⁷⁶/₈₅. Efter fornyet Drøftelse af den i Mødet den 18de d. M. indbragte Klage fra Restavratør Mogenssen over den ham for Januar Kvartal d. A. aftrævede Gasafgift blev man enig om at overlade Sagens nærmere Afgjørelse til Udvalget for Gasværket saaledes, at Beløbet af den ommeldte Afgift 441 Kr. 15 Ore vel foreløbig bliver at deponere som Sikkerhed i Kæmnerkassen, men at Udvalget derefter i sin Tid efter de imidlertid indvundne Erfaringer, og særlig Gasforbruget i anstundende Oktober og Januar Kvartaler, vil have at afgjøre, hvor meget der af dette Beløb endelig skal føres til Indtægt for Kæmnerkassen som Restafgift for de nu forløbne Oktober og Januar Kvartaler.

¹⁹⁰/₀₅. Efter fornyet Drøftelse af det i Mødet den 18de d. M. indbragte Andragende fra Smedemester S. P. Mikkelsen besluttede man at afhænde et Areal, stort 183 □-M, som for største Del bestaar af den gamle Gyde ved Matr. Nr. 775 og et Stykke af Matr. Nr. 753 b, til bemeldte Smed Mikkelsen for en Kjøbesum af 2000 Kr. (Se Mødet den 9de Juli.)

²⁰⁴ og ²⁰⁵/₈₅. Da Enkerne Marie Gravesen, født Schytte, og Anna Wisfing, født Bygballe, der hver have grundet en Smaasporretning med syede og strikkede Ting af eget Arbejde samt Udsalg for Strikkeforeningen, have faaet Tilhold af Magistraten om at skaffe sig Adkomst til denne Virksomhed ved at løse Næringsbevis paa Handel, men de, som Enker med flere uforsørgede Børn, begge

fibde i meget tryffede Aaar og deres Forretning, som anført, kun er høist ubetydelig, bevilgede Byraadet paa deres derom indgivne Andragender, at der maatte meddeles dem Borgerstab paa Detailhandel uden Afgift til Kommunens Kasse.

^{206/85}. Da Slagter F. A. Jørgensen i en fra ham modtagen Skrivelse af D. D. har opsiget Lejemaalet paa Græsningsretten til Grærcerpladserne ved Skejby Led til Ophør den 31te Decbr. d. A., vedtog man at anmode Udvalget for Markvæsenet om at træffe fornøden Foranstaltning til, at Græsningen paa ny kan blive udlejet fra ovennævnte Tidspunkt at regne. (Se Mødet den 3die Septbr.)

^{207/85}. En af Udvalget for Vandværket fremsat Begjæring om en Bevilling af 2000 Kr. til Omdannelse af Indløbskanalen til Vandværket blev behandlet, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling i næste Møde. Det bemærkes, at den forestaaende Forandring gaar ud paa at danne en plankebeklædt Indløbskanal, ad hvilken Aavandet ledes hen til et mindre Bassin, hvor det undergaar en Forfiltrering, forinden det af Maskinen bringes over i Bundfaldningsbassinet og de egentlige Filtre.

^{208/85}. Efter derom foreliggende Andragende bevilgede Byraadet — dog ganske undtagelsesvis og kun for dette ene Tilfælde — at Lærer F. B. Rasmussen, som den 18de f. M. fratraadte sin Plads ved Kommunens Skolevæsen, maatte oppebære en Betaling af 36 Kr. udover det af ham allerede oppebaarne for den af ham i Maj Maaned d. A. ydede Undervisning.

^{209/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Havnevæsenet antog Byraadet Skibsførerne Hans Børlløs og Hans Ulrik Dsoald Andersen som Lodser ved Aarhus Haan fra den 1ste Juli d. A. at regne.

^{210/85}. Efter derom fremsat Forslag besluttede man at nedlægge et af C. Rier, Mørk, Speyer, D. Langhølle og Hald bestaaende Udvalg til at fremkomme med Udkast til en Adresse til Indenrigsministeriet angaaende den ved fgl. Anordning af 17de April d. A. befalede Omordning af Jærnbanevæsenets Bestyrelse. (Se næste Møde.)

Mødet den 9de Juli.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse til Udlandet leledes Forhandlingerne af Overretsfagfører Rje r.

Til Strandfyndsmænd efter Loven af 23de Januar 1862 gjenvalgtes for Tidsrummet indtil 1ste Januar 1888 Kammerraad Es-
mann og Kasserer H. Naae.

¹³³/₈₂. Fra Kasseudvalget var der fremsendt en af Højesterets-
sagsfører E. Scham under 9de i. M. afgiven Betænkning i Anledning
af den af Viborg Overret under 20de April sidstleden paadømte Sag,
betræffende en af Kongens Foged her i Byen stet Nægtelse af at
approbere nogle fra Kloakanlæg i Aarhus hidrørende Fordringer til
Inddrivelse ved Udpantning. Efter Højesteretsagsførers Formening
findes der hverken i de for Kommunen gjældende Vedtægter eller
andet Steds enten direkte eller indirekte Lovhjemmel for Paaligningen
af de ommeldte Udgifter, hvorfor Kravet paa disse maa grunde sig
paa de med de enkelte Grundejere afsluttede Overenskomster, men for
saadanne Krav, der ere af civilretlig Natur, ses Lovgivningen ikke
at hjemle Udpantningsret, hvorimod man maa være henvist til at
gjøre dem gjældende ved almindeligt Søgmaal. Endstjønt Højeste-
retsadvokaten, efter den af ham foretagne Udoftling af Spørgsmaalets
juridiske Side, anser baade Fogedrettens og Overrettens Motivering
for at være mindre korrekt i væsentlige Punkter, finder han dog efter
det foreliggende i det hele at maatte slutte sig til den Afgjørelse,
hvortil man i begge Instanser er kommen.

Efter Indholdet af denne Betænkning forment Byraadet det
rette at lade Sagen bero hermed og saaledes undlade Appel af den
omhandlede Overretsdom.

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. Udvalget for Hovedvandløb haade indberettet,
at vedkommende Grundejere i Nørrebrogade haade erklæret sig villige
til at tilskyde 1798 Kr. til den luffede Kloak fra Bennelyst til
Borrebækken. Med det i forrige Møde omhandlede Tilskud af 1181
Kr. fra Grundejere ved Randers Landevej udgjør saaledes det privat
tegnede Tilskud til Kloaken fra Reginehøj til Borrebækken i Studs-
gade i Alt 2979 Kr., hvilken Sum Byraadet imidlertid fandt alt for
ringe i Forhold til Beføstningen ved hele Anlægget 16,100 Kr., hvor-
for man anmodede Udvalget om at gjenoptage Forhandlingerne med
Grundejerne paa den søndre Side af Bækløbet, for at faa disses
Bidrag forhøjet. (Se Mødet den 20de August.)

¹⁴¹/₈₅. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse
af 2den d. M., hvori Indenrigsministeriet resolverer, at Biskop Fog
efter det om hans Ophold i Kjøbenhavns og Aarhus Kommuner
i 2det og 3die Kvartal f. N. oplyste maa anses stattepligtig til begge

de paagjældende Kommuner, saaledes at han paa hvert Sted svarer halv Stat.

¹⁴³/₈₅. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Judenrigsministeriet af 26de f. M., hvori Ministeriet i Genhold til den i Mødet den 28de Maj vedtagne Indstilling approberer, at der i Bedtægten for Styrelsen af de kommunale Anliggender i Aarhus foretages følgende Forandringer:

1. i Bedtægtens § 34 Nr. 15

Ordet „Bærfmester“ forandres til „Bestyrer“.

2. i sammes § 35 Nr. 15 Den deri indeholdte Bestemmelse forandres saaledes:

„Bestyreren ved Gasværket 1800 Kr. med et Tillæg af 200 Kr. hvert andet Aar indtil 2400 Kr. foruden fri Bolig,“

ligesom Ministeriet ogsaa samtykker i, at der tilstaas den nuværende Bærfmester ved Gasværket en aarlig Pension af 800 Kr. fra den 1ste Oktober d. A. at regne; da han efter Ansøgning afgaar fra sin Stilling.

¹⁶⁴/₈₅. Da Aarhus Privatbank i en Skrivelse af 3die d. M. havde erklæret sig villig til at kjøbe den saakaldte General Juels Have for den i Mødet den 4de f. M. fastsatte Pris, naar nogle mindre Forhold kunde ordnes paa en for Banken tilfredsstillende Maade, vedtog man at nedsætte et af Speyer, Müller og Guld bestaaende Udvalg til at forhandle med Banken om dette Kjøb. (Se Mødet den 23de Juli.)

¹⁸¹/₈₅. I Anledning af det i Mødet den 18de f. M. indgivne Andragende fra Murer N. S. Jensen angaaende Opsørelsen af en Bygning paa Hjørnet af Sølystgades og Teglgårdsgades Forlængelse havde Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i en under 23de f. M. afgivet Erklæring ytret, at det for Tiden ikke kunde udtale sig nærmere om denne Sag, da Anlægget af ovennævnte Gadestrækninger ikke er freddet videre frem end tidligere.

Efter at Byraadet derpaa havde drøftet Sagen, blev den endelige Bestemmelse udjat til et senere Møde. (Se Mødet den 6te August.)

¹⁸⁷/₈₅. Da man ved Vedtagelsen af Hjørnespidserne paa Rytterietablisementets Skolekaserne, se Mødet den 18de f. M., havde bemærket, at disses Fjernelse vilde give Bygningen et ufsjont Udseende, blev der paa deromfremjat Begjæring meddelt Indvarteringskommissionen Bemyndigelse til at anvende 100 Kroner udover den

samme i ovennævnte Møde givne Bevilling, for at Epidierne kunne blive ommurede.

^{190/85.} Røjbekontrakt med Smedemester S. P. Mikkelsen om det i forrige Møde omhandlede Areal i Kanikegade blev understrevet tillige med en Indstilling til Indenrigsministeriet om Approbation paa Salget. (Se Mødet den 20de August.)

^{207/85.} Den i forrige Møde af Udvalget for Vandværket forlangte Bevilling paa 2000 Kr. til en Omdannelse af Indløbskanalen til Vandværket blev givet ved nærværende 2den Behandling, hvorhos der ligeledes blev meddelt Udvalget Bemyndigelse til at træffe fornøden Aftale med Ejeren af Bryggeriet „Ceres“, for saa vidt det skulde være nødvendigt at benytte dette Grund til Nedlægning af Rør i ovenmeldte Anledning.

^{210/85.} Efter Forslag af det i forrige Møde nedsatte Udvalg vedtoges det at overrække Indenrigsministeriet følgende Adresse angaaende den fremtidige Ordning af Jærnbanevæsenets Bestyrelse:

„Spørgsmaalet om Sammenlægningen af samtlige Statsbaners Administration og dennes Forlæggelse til Hovedstaden har i flere Aar været under Overvejelse, og efter at Lovforslaget herom for 2den Gang var blevet forelagt Rigsdagen i Oktober 1883, gav den Bestyrelse, som denne Sag havde vaakt i Jylland, sig Udtryk derved, at delegerede af Foreningerne af jydsk Landboforeninger og jydsk Handelsforeninger i Februar 1884 rettede en Henvendelse til senere afdøde Indenrigsminister Stekel. I sit Svar udtalte denne, at „han, der vel kunde forstaa, at der i Jylland kunde næres Betænkeligheder, vilde bestræbe sig for, at Ordningen blev en saadan, at der tilfikkedes den særlig jyske Bestyrelse en saa stor Selvstændighed, som paa nogen Maade kunde forenes med det heles Vel.“ Paa Grund af Sygdom kunde denne ikke deltage i de derefter paafulgte Forhandlinger i Rigsdagen, men det kan vist ikke betvivles, at han efter sin ovennævnte Udtalelse vilde have kunnet acceptere væsentlige Forandringer i Lovforslaget, saa meget mere som det baade i Folkethinget som i Landstthinget, baade fra Højre og Venstre blev udtalt, at Centralisationen efter Lovforslaget maatte siges at være for stærk.

Da Lovforslaget blev standset ved en motiveret Dagsorden af Landstthinget og det lignende Forslag i Rigsdagssamlingen 1884—85 ikke blev fremmet, har den fgl. Anordning af

17de April d. A. fastsat, at Sagen nu skal ordnes administrativt, og at Indenrigsministeriet vil have at foranstalte det i saa Henseende fornødne. Og da det forlyder, at denne Ordning i alt væsentligt vil blive den samme, som de tidligere fremsatte Lovforslag indeholdt, tillader undertegnede Byraad sig at fremdrage Sagen paa ny. Da de samme Grunde, som jydste Landmænd og Handlende have anført for at bibeholde en overordnet Ledelse af Banerne, i særlig Grad er tilstede for Aarhus Kommune, skulle vi først og fremmest henvise til den Udvikling og til de Argumenter, som ere anførte i den fornævnte Henvendelse af 1884 — hvorefter Gjenpart vedlægges —, men dernæst tillade os at henlede Opmærksomheden paa nogle Forhold, som vi formene bør tillægges nogen Vægt ved Afgjørelsen af dette Spørgsmaal.

Kjøbenhavn med Frederiksberg er navnlig efter 1864 voget saa stærk, at dens Indbyggerantal nu er $\frac{1}{6}$ af hele Danmarks Befolkning, medens der i Landet ikke findes en By, der endog kun tæller 10 % af Kjøbenhavns Indbyggerantal.

I Kjøbenhavn ere samtlige Administrationsgrene centraliserede, og den rummer alt, hvad Nationen ejer af Stats- og offentlige Institutioner, medens man forgjæves i Landets Kjøbstæder vil lede efter nogen Institution af større Interesse.

Kjøbenhavns Beliggenhed er paa Grund af Landets geografiske Natur saa uheldig som mulig, og Forbindelsen mellem denne og mange Egne usforholdsmæssig lang, be kostelig og besværlig, ja i strænge Vintre tit i flere Maanedes helt afbrudt.

Det er Forhold, der er saa abnorme, at man ikke tilnærmelsesvis vil finde noget tilsvarende i noget andet Land, det er Forhold, der næppe i og for sig ere funde og i hvert Fald ere stærkt hæmmende for en kraftig Opkomst af Provinserne. Det er da ogsaa en Kjendsgjerning, at saa godt som alt, der voxer op i Provinserne og som hæver sig over det almindelige, enten snart helt trækkes til Kjøbenhavn eller lidt efter lidt havne paa kjøbenhavnske Hænder.

Aarhus By har gode Betingelser og er paa gode Veje til at blive en større By med et stærkt pulserende Liv, hvad der maa siges at være et stort Gode for hele Provinsen. Og en vigtig Faktor dertil har det været, at Bestyrelsen for de jyst-fynske Baner har havt sit Sæde her. Thi det kan ikke

være andet, end at Bestyrelsen for en saa vigtig og omfattende Institution bringer Liv og Virksomhed i mange Retninger og giver Impulser til Foretagender af forskjellig Art. Efter at dette Gode har været knyttet til Byen i 20 Aar, vil det være mere end uheldigt at tage det bort, og vi tør formene, at de Fordele, man tilsigter at opnaa derved, og som kun ere af administrativ Natur, langt fra kunne opveje den Skade, der berred tilføjes Aarhus Kommune, ja hele Jylland.

Det er i Henhold til disse Betragtninger at vi tillade os at indstille:

- 1, at Bestyrelsen som hidtil kommer til at hvile i en Direktørs Hænder med direkte Rapport til Generaldirektøren, og at denne Direktør udrustes med saa stor Selvstændighed som mulig og med Sæde i Aarhus.
- 2, at Forbindelsen mellem de jyske og fynske Baner opretholdes som hidtil, ikke blot fordi det er den naturlige og traditionelle Forbindelse, men ogsaa fordi Jyen dog tit og ofte kan være uden Jærnbaneforbindelse med Sjælland.
- 3, at der maa forblive saa stort Kontorpersonale herovre som mulig.
- 4, at Leverancer, Sicitationer, Pengeomsætninger m. m. a. maatte foregaa som hidtil her i Byen."

Til som Deputation paa Byraadets Vegne at overbringe Adressen valgtes Borgmesteren, Speyer og Mørk med Ret til i Forsaldstilfælde selv at supplere sig.

^{211/85}. Fra Møllejer A. Weis var modtaget en Skrivelse af 7de d. M., hvorved fremsendes Gjenpart af en under 9de og 11te Juni 1884 udfærdiget og den 23de Juni d. A. med fgl. Stadfæstelse forsynet Fundats for „Overretsassessor, Etatsraad Ernst Marcus Weis's Legat for hans Broderbørn og deres Descendenter", idet Hr. Weis henleder Opmærksomheden paa Fundatsens § 7, hvorefter Legatet eventuelt vil kunne faa Betydning for Aarhus Kommune.

Toges til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Udvalget for Legatvæsenet.

Stadfæstelsen samt et Udtog af Fundatsen ere optagne i Tillægget til disse Forhandlinger.

^{212/85}. Fra Bestyrelsen for Ibiotanstalten paa gl. Bassehus ved Kjøbenhavn forelaa en Skrivelse af 22de f. M., hvori det meddeles, at Anstalten paa Grund af tilstedeværende Tilbagegang i dens

pekuniære Status for Fremtiden ser sig nødsaget til at indskrænke den tidligere tilstaaede Nedsættelse i den statutmæssige Betaling, hvor saadan finder Sted, og at som en Følge heraf ogsaa Betalingen for den aandsvage Carl Grouless, der er anbragt for 300 Kr. aarlig, hvoraf 100 Kr. udredes af Aarhus Fattigvæsen, medens 200 Kr. dækkes ved Statsunderstøttelse, fra 1ste Januar 1886 vil være at forhøje til 500 Kr. aarlig, hvoraf dog kun 100 Kr. kommer paa Kommunens Regning, idet Statsunderstøttelsen allerede fra 1ste April d. A. er forhøjet til 300 Kr. aarlig. I denne Anledning forespørger Bestyrelsen, om Byraadet er villigt til at udrede om- melde Forhøjelse, og gjør samtidigt opmærksom paa, at der saa vidt vides mulig kan være Udsigt til, at det forøgede Beløb af Betalingen, for det første for Januar Kvartal 1886, vil kunne tilstaaes som temporær Statsunderstøttelse, naar Byraadet derom i sin Tid ind- giver Andragende til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Man besluttede at indhente Betænkning over Sagen fra Udvalget for Fattigvæsenet. (Se Mødet den 26de Novbr.)

^{213/85}. Ved Decisionen til den 8de Post i Antegnelserne til Kommunens Regnskab for 1882 er det bestemt, at Byraadets Afgjæ- relse skulde indhentes med Hensyn til, at 5 Grundejere i Fissergade, der have at erlægge Betaling for det ud for deres Ejendomme satte Stenbolværk imod Aaen, have vægret sig ved at udfæde den sæd- vanlige og ogsaa af de andre Bolværksejere meddelte Deklaration, hvorved der for Opfyldelsen af deres Forpligtelse i denne Henseende gives Pantestikkerhed i deres respektive Ejendomme.

Efter at have forhandlet denne Sag frasalbt Byraadet i Genhold til Indstilling fra Kasse- og Regnskabsvæsenet at foretage videre i denne Sag.

^{214/85}. Fra Amtet var modtaget Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 25de f. M. indeholdende Reso- lution paa den i Mødet den 28de Maj indgivne Forespørgsel an- gaaende Refusion for Betaling for ituslagne Ruder i Kaserneetablisje- menterne:

„Efterat der ved de herigjennem udsærdigede Decisioner vedrørende Aarhus Kjøbstads Indkvarterings Opgjørelse for 1ste Halvaar 1884 var fradraget et til Indsættelse af ituslagne Ruder i tvende Kommunen tilhørende Kaserne medgaaet Beløb, stort 21 Kr. 74 Ore, har Aarhus Byraad i det med Amtets behagelige Skrivelse af 2. d. M. hertil indkomne Andragende

under Henviisning til, dels at saadan Udgift i Følge Decision herfra er passeret i Byens Indkvarterings Opgjørelse for 2det Halvaar 1879, dels til en i Ministerialtidende optagen Skrivelse Nr. 481 af 26. Septbr. 1871 fra Krigsministeriet til Forplejningskorpset, indeholdende en Udtalelse fra Indenrigsministeriet til Krigsministeriet, forespurgt, om saadanne Udgifter, der i øvrigt ogsaa ere fradragne i Byens Indkvarterings Opgjørelser for 2det Halvaar 1882 og 2det Halvaar 1883, ikke herfra ville blive refunderede.

Næst i denne Anledning at bemærke, at den Omstændighed, at Udgiften er passeret i en tidligere Opgjørelse ikke vil kunne drage til Følge for Fremtiden, samt at den paaberaabte Udtalelse i Ministerialtidende ikke er at forstaa som indeholdende et ubetinget Tilfagn om deslige Udgifters Erstatning af Statskassen uden Hensyn til Maaden, hvorpaa Godtgjørelsen for Afgivelse af de paagjældende Indkvarteringslokaler er fastsat, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstligt melde, at da det ikke skjønnes rettere, end at Udgiften ved Indsættelsen af nye Ruder — selvfølgelig affet fra saadanne Tilfælde i hvilke Skaden med Forsæt eller af Skjædesløshed er bevirket af det militære Personale, jfr. Forordning af 15. Novbr. 1816 § 247, og i hvilke det da maa være Hærens Sag at foranlede den skete Skade erstattet af de Paagjældende — er at betragte som en Kaserne-lokalernes vedkommende Vedligeholdelsesudgift, og da der for Afgivelse af disse Lokaler tilstaaes Kommunen Godtgjørelse efter de almindelige Regler i Forordning af 15. Novbr. 1816 samt Lovene af 29. Decbr. 1850 og 9. Decbr 1861, i hvilken Godtgjørelse ogsaa Godtgjørelse for de til Lokalernes Vedligeholdelse medgaaende Udgifter maa anses inbefattet, finder Ministeriet ikke, at der er Røje til at lade Statskassen udrede særlig Godtgjørelse for Indsættelse af nye Ruder i Kasernekvartererne, idet heller ikke den Omstændighed, at Kommunen selv optræder som Kvartervært, kan give denne en anden Stilling end private Kvarterværter, hvilke sidste der ingenfinde vides herfra at være tilstaaet særlig Godtgjørelse for de i Kvartererne ituslagne Ruder.“

²¹⁹/₈₅. Fra Inspektionen for Aarhus Domkirke forelaa følgende Andragende af 8de d. M. om Garanti for et Laan til et nyt Barneapparat i Domkirken m. v.:

„Efterat den udvendige Restauration af Aarhus Domkirke i 1883 og tildels i 1884 er bleven fuldenbt, har Inspektionen havt sin Opmærksomhed henvendt paa en Sag, der længe har vist sig nødvendig for Kirken og for Menigheden, nemlig en bedre Opvarming af Kirken.

Som bekendt er der for henimod 20 Aar siden indlagt et Apparat i Kirken, hvorefter denne søges opvarmet ved Damp, men dette Apparat har ikke kunnet opfylde sin Bestemmelse, idet den Varme, det giver, ikke er stærk nok til at kunne trænge op i det store Rum, medens det vel har afhjulpet Fodfulden og fjærnet den klamme Luft, der tidligere skal have været i Kirken.

Ved de ofte foretagne Prøver med dette Apparat er man, selv efter at have fyret uafbrudt i 10 Døgn — Nat og Dag —, kommen til det Resultat, at der kun kan opnaas en Varmegrad, der er faa Grader højere end Luften udenfor, og at navnlig den varme Luft ikke kan bringes op i Rummet og Trækken ikke fjærnes.

Det vil derfor, naar en bedre Tilstand skal opnaas, være nødvendigt, at der strides til en anden Ordning.

Efter de Forhandlinger, der allerede i Efteraaret 1884 ere indledede med Ingeniørkaptajn Reck, der i en længere Aarrække har beskæftiget sig med Opvarmingsarbejder, og efter at Kaptajn Reck har undersøgt Forholdene i Kirken, er der nu fra ham fremkommet vedfølgende Tilbud og Beskrivelse, hvorefter han vil opsætte Apparater i Kirken til dennes Opvarming med varm Luft til den i Beskrivelsen angivne Varmegrad for en Sum af Kr. 28,200.

Efter at denne Underretning er indhentet, er det næste Skridt, vi have at gjøre, at se hen til Tilvejebringelsen af de fornødne Pengemidler til Apparatets Anlæg og Drift. Vi skulle i den Anledning oplyse, at Domkirkens Kapitalformue, er 125,850 Kr., hvilken Formue, efter de gjældende Bestemmelser, ikke maa optages til Brug for Kirken, men skal bevares, medens Kirkens Fornødenheder skulle bestrides gennem Indtægten af Formuen. Kirkens aarlige Indtægter, der væsentlig bestaa i Renten af Kapitalformuen samt Kornafgiften efter Kapitelstart og Salg af Jord til Grave, ere, efter en

Gjennemsnitsberegning for de sidste 7 Aar . . 12,648 Kr. 58 Ø.

— se vedfølgende Extract af Regnskaberne —

heraf medgaar aarlig til den af
Kirken overtagne Andel i For-

rentning og Afdrag paa Laanet
til den udbøvede Restauration ca. 2,600 Kr

(2000 Kr. og ca. 600 Kr. af hvad
Rente, der indgaar over 4 % :)
samt 5 % aarlige Renter og Af-
drag af et tidligere til den indvæn-
dige Restauration optaget Laan,
oprindelig stort 28,000 Kr. . . 1,400 —

hvilkens aarlige Udgift vedvarer
endnu omtr. 33 Aar, til hvilken
Tid Gjælden vil være betalt. —

Lægges her til Kirkens øvrige
Udgifter, der væsentlig bestaa i
Lønninger, Skatter, Vedligehold-
else af Bygninger og Kirke-
gaardene, Kirkefængen, det nu-
værende Barmehospital's Kul-
forsyning m. v. samt Vedlige-
holdelsen af Thunø Kirke, der
paahviler Domkirken, fremkom-
mer herved en gennemsnitlig
(7 Aar) Udgift af omtrent.. 6,974 —

tilsammen . . . 10,974 — „ —

Det vil jaaledes ses, at der kan paaregnes
et aarlig Overskud af omtrent 1,674 Kr. 58 Ø.

hvor der dog ved allerede bekendte ny til-
komne Udgifter (Underholdning til Fru
Jung 150 Kr. og den paabundne Ansæt-
telse af faste Brandfolk ved Kirken ca. 100
Kr.) fremtidig vil aarlig afgaa . . . 250 Kr.

samt til den forøgede Udgift
ved Brændsel m. v. til det ny
Barmehospital, der ikke kan
ansættes lavere end til 650 —

900 — „ —

jaaledes at der bliver tilbage . . . 774 Kr. 58 Ø.

hvilken Sum dog vil gaa ikke lidt ned, saafremt en paatænkst Forandring i Reglementet for den gamle Kirkegaard, hvorefter Ejere af derværende Gravsteder, som ønske at beholde disse til Vedligeholdelse ud over den Tid, hvorpaa de ere indkjøbte, skulle være berettiget hertil, uden paany at indkjøbe dem, bliver gennemført, ligesom den nu af Ministeriet paabudte Indlægning af Gas i Domkirken vil kræve forøgede aarlige Udgifter, hvis Størrelse vi imidlertid endnu ikke se os i Stand til at opgive, til Belysning.

Endelig vil det i en nær Fremtid blive nødvendigt at foretage en Forandring i Kirkegaardenes Administration, hvortil vil medgaa en aarlig Udgift af nogle Hundrede Kroner.

Der vil saaledes iffun blive en ringe aarlig Sum tilbage til Bestribelse af ekstraordinære Udgifter, der efter vedlagte Bilag i de sidste 7 Aar have udgjort 14,330 Kr. 42 Ø. — Om saadanne Udgifter end ikke kunne paaregnes at faa saa stort et Omfang i de paafølgende Aar, vil det dog blive nødvendigt at have Opmærksomheden henvendt paa en rimeligvis ikke fjærnliggende kostbar Hovedreparation af Højfirkens Tag, der, saavel hvad Blyet som Tømmerværket angaar, er temmelig medtaget, men som ogsaa er den eneste Del af Kirkebygningen, der ikke er restavreret.

Det vil efter denne Fremstilling være klart, at Kirken ikke af egne Indtægter kan udrede det aarlige Bidrag, der vil blive nødvendigt til Forrentning og Afdrag af et Laan til Varmeapparatets Anskaffelse paa 28,200 Kr.

Da nu en anden paatænkst Maade at tilvejebringe Pengene til Varmeapparatets Anskaffelse paa er bristet, se vi derfor ingen anden Udvej til Tilvejebringelsen af Anlægssummen end en Paaligning paa Domsognets Menighed.

Gaa vi ud fra, at Laanet vil kunne erholdes til 4 % aarlig Rente og 2 % aarligt Afdrag, vil den Sum, der behøves hertil, aarlig altsaa være 1,692 Kr. der omtrentlig vil kunne indkomme ved en aarlig Ligning paa Domsognets Beboere, som beskjende sig til Folketirken, af 6 Øre pr 100 Kr. ansat Skatteindtægt, hvorved dette Bidrag altsaa vil blive forhøjet fra 22 Øre til 28 Øre.

Vi henvende os derfor herved til det ærede Byraad med Andragende om:

at Aarhus Kommune vil garantere for et af Kirken optaget Laan, stort indtil 28,200 Kr. til Indlæggelse af et nyt Varmeapparat i Domkirken, til Forrentning og Afdrag med 6 % aarlig, hvorved det altsaa vil være betalt paa 28 Aar, og at Aarhus Kommune vil paaligne 6 Øre aarlig pr. 100 Kr. ansat Skatteindtægt af Domsognets Beboere, som bekjende sig til Folkekirken, til Forrentning og Afdrag af dette Laan, indtil det er betalt.

Vi skulle endnu oplyse, at Domkirken i Øjeblikket ejer en opsparet Sum, der ved forrige Aars Udgang d. $31/12$ 1884 var 6,956 Kr. 31 Ø., hvilken Sum er bestemt til Bestridelse af Kirkens Andel i Omkostningerne ved Kirkegaardens Udvidelse og Opførelse af et Hus ved Kirkegaarden til Materialhus og Bopæl for en Opjynsmand."

Sagen blev foreløbig henlagt i Skabet til nærmere Eftersyn af Medlemmerne indtil næste Møde.

$220/85$. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet bevilgede Byraadet, ligesom de forrige Aar, et Beløb af 40 Kr. som Honorar til Gymnastiklærer Lasse Jensen for at lede et Svømmekursus i Ferietiden for Skoleelever.

Mødet den 16de Juli.

$246/84$. Til at repræsentere Kommunen som Aktionær i Hads-Ming Herreders Jærnbanelsskab ved en til den 24de d. M. forestaaende Generalforsamling i dette Selskab valgtes Kjøbmand Meden. (Se Mødet den 21de Maj.)

$77/85$. Fra Sundhedskommissionen var der under 10de d. M. modtaget en Skrivelse, hvori der føres Klage over de sundhedsfarlige Forhold, som ved den nu indtraadte Varme have udvirket sig paa Stranden ved Badeanstalten paa Grund af Tængophobninger i den Krog, som er fremkommen ved Slagningen af det ny Bolværk foran Gasværket, hvorpaa Kommissionen, næst at fordre de øjeblikkelige Klæmper fjærne ved foreløbige Foranstaltninger, under Henvisning til disse Forholds stabile Karakter, henpeger paa det fra et hygiejnisk Standpunkt absolut nødvendige i, at det omtalte Bolværk forlænges indtil det nordøstlige Hjørne af Kreaturstaldens Grund, og at det derved indvundne Areal opfyldes, samt at de uden for og

nord for Badeanstaltens Grund udmundende Kloaker forlænges saaledes igjennem det opfyldte Terræn, at de komme til at udmunde længere mod N. Ø.

Sigeledees var der fra Bestyrelsen for Søbadeanstalten under 11te d. M. modtaget en Skrivelse, hvori meddeles, at Sundhedskommissionen har paaminde Anstalten om at søge at faa de ovennævnte sundhedsfarlige Forhold forbedrede snarest mulig, da Kommissionen ellers vil advoere imod Benyttelsen af Anstaltens Bade, i hvilken Anledning Bestyrelsen gjentager sin tidligere nedlagte Protest imod det omhandlede Jnddæmningsforetagende og hævder Anstaltens Ret til fuld Skadesløsholdelse hos Byraadet for det Tab, der ved denne Opfyldning m. v. allerede er eller fremtidig maatte blive paaført Anstalten fra Kommunens Side.

Ovennævnte Skrivelse fra Sundhedskommissionen var strax efter sammes Modtagelse bleven tilstillet Gasværksudvalget, som derpaa havde truffet Foranstaltning i den paaapegede Retning ved Bortfjærnelsen af den opsamlede Tang o. l., medens Badeanstaltens Protest var tilstillet Havneudvalget til Underretning og videre Foranstaltning med Hensyn til det samme i Mødet den 18de j. M. i denne Sag overdragne Hverv. Under 14de dennes var der derpaa fra sidstnævnte Udvalg modtaget Meddelelse om, at Badeanstaltens Bestyrelse i et med Udvalget samme Dag afholdt Fællesmøde havde erklæret sig villig til paa visse nærmere angivne Vilkaar, fra Oktober Flyttedag d. A. at regne, at afstaa Brugsretten til den af dem benyttede Grund samt at afhænde det paa samme byggede Hus med Haveanlæg, Hegn, Plankeværk og Grund for en Betaling af 14000 Kr., saaledes at Kommunen skulde være berettiget til strax at fortsætte med Slagningen af det omtalte Bolværk ud for Anstaltens Grund, dog uden derved at hindre Anstalten i sin Badevirksomhed.

Efter at denne Meddelelse var drøftet, vedtog man at overdrage det til Mønsted at afslutte endelig Overenskomst med Badeanstaltens Bestyrelse om Fravigelse af den omtalte Plads samt Afstaaelse af Huset m. v. paa det i Havneudvalgets Meddelelse nævnte Vilkaar, hvornæst man bemyndigede Gasværksudvalget til, naar saadan Overenskomst er kommen i Stand, strax at stride til Fortsættelsen af Bolværket fra Gasværkets Grund og videre nordpaa. (Se Mødet den 23de Juli.)

⁹³/₈₅. I Anledning af en fra Godsejer Jngerslev modtagen Skrivelse af 11te dennes, hvori han henleder Opmærksomheden paa,

at Marfellsborg Allé, for saa vidt samme ligger paa Byens Grund, ikke er næont i Byraadets Bekjendtgjørelse af 2den d. M. som en af Byens offentlige Veje, besluttede man at svare, at den ffete Udelabelse er grundet i en Fejltagelse.

²¹⁹/₈₅. Til nærmere at drøfte det i forrige Møde fremlagte Andragende fra Inspektionen for Aarhus Domkirke angaaende Garantii for et Laan til et nyt Varmeapparat til Domkirken m. m. blev der nedfat et Udvalg, bestaaende af Müllerh, Jensen og A. Langballe.

²²¹/₈₅. Fra vedkommende Grundejere forelaa Andragende om, at følgende ny Gadeanlæg paa den saakaldte Sukkerhustoft, nemlig:

- 1, Parallelgaden til M. P. Bruunsgade og
- 2, Forbindelsesgaden imellem nævnte 2 Gader maa blive forsynede med Kloaf, Vand og Gasledning, samt at
- 3, det lille Stykke Gade fra St. Pouls Kirke imod Øst maa blive forsynet med Kloaf og Vandledning.

Man besluttede at indhente Erklæring over Andragendet fra de resp. Udvalg for Gasværket, Vandværket og for Vandafløbsøefenet. (Se Mødet den 20de Avgust.)

²²³/₈₅. Efter Indstilling af Ræmneren besluttede man at tilskrive Amtsrådet med Begjæring om, at Mølledistriktets Bidrag til Kjøbstadens Brandvæsensudgifter for indeværende Aar maatte blive bestemt til 22 Kr. 20 Ore. (Se Mødet den 1ste Oktbr.)

²²⁴/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende tilloodes det Aarhus Venstreforening, Aarhus Borgerforening, demokratisk Samfund samt Grundlovsværneforeningerne for Aarhus Amts 1ste, 2den og 3die Valgkreds at afholde et politisk Møde i Riss Skov den 26de d. M., saaledes at Udvalget for Skovvæsenet giver nærmere Anvisning med Hensyn til Pladsens Benyttelse.

²²⁵/₈₅. Fra tvende Grundejere i Mejslgade modtoges under 9de Noobr. f. A. et Andragende om, at Byraadet vilde drage Omsorg for, at den resterende Del af Kloakanlægget i denne Gade imellem Haagbyden og St. Olufsgaden maatte blive fuldført allerede i det daværende Efteraar, hvilket Andragende strax var blevet fremsendt til Udvalget for Brolægningsoefenet, som i sin oer Sagen den 12te d. M. afgjone Betænkning udtalte, at det efter Modtagelsen af Andragendet uden Tøven havde forhandlet med samtlige Grundejere i den paagjældende Del af Gaden og senere fortsat Forhandlingerne med enkelte af disse, men uden at det var lykkedes at opnaa en for Byraadet tilfreds-

stillende Overenskomst imellem alle vedkommende, hvorfor Udvalget ikke kunde fremkomme med nogen Indstilling om dette Anliggende.

I Genhold hertil besluttede Byraadet at svare Andragerne, at man ikke kunde foretage noget til Fremme af denne Sag, forinden der forelaa en Overenskomst imellem Grundejerne om at afholde hele Udgiften ved det omhandlede Arbejdes Udførelse.

^{226/85.} I Anledning af en fra en Del Grundejere og Beboere i Fredensgade i forrige Maaned modtagen Klage over, at den derværende Kloak udbredte stærk Stank, besluttede man efter Vandløbsudvalgets Erklæring at svare, at Kloaken i nævnte Gade i Modspætning til de andre Kloaker her i Byen er lagt lige under Kenderstenen, hvorved Stanken befordres, men at Nedløbsbrøndene, saa snart det dertil fornødne og allerede bestilte Materiale er modtaget fra Kjøbenhavn, ville blive forsynede med Rummer med Vandlaase efter en ny Konstruktion, hvorved Uddunstningerne fra Kloaken forhindres i at stige op og forpæste Luften.

^{227/85.} Paa Indstilling af Udvalget af Havnevæjenet blev der meddelt G. Schumann Tilladelse til i forestaaende August og September Maaneder at oprejse en Kunstberidercirkus paa Havnepladsen, imod at han herfor erlægger en Lejesgift til Havnekassen af 600 Kr., samt yderligere 300 Kr., hvis han fremdeles skulde ønske at beholde Pladsen i Oktober Maaned.

Det overdroges derhos til Udvalget herom at oprette formelig Kontrakt med ham.

^{228/85.} Fra Inspektionen for Aarhus Domkirke forelaa følgende Andragende om Garanti for et Laan paa 6000 Kr. til Indlæg af Gas i Kirken:

„Ved Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæjenet af 9de j. M., hvoraf en Gjenpart vedlægges, er det paalagt Inspektionen at foranstalte Gas indlagt i Domkirken, jærlig med Genhyn til, at Aftenangsgudstjenesten og Fasteprediknerne fremtidig ønskes afholdt saa sent paa Dagen, at det vil blive nødvendigt i Winterhalvaaret at have Kirken oplyst.

Inspektionen maa anse det særdeles ønskeligt og stemmende med Tidens Fordringer at saa Domkirken oplyst, vi beklage kun, at Kirken ikke er i Stand til ved egne Kræfter at udrede Beføstningen ved Indlæg af Gas, lige saa lidt som Kirken ved egne Midler er i Stand til at forrente eller afdrage Indlægsbeføstningen.

Af den det ærede Byraad fornylig tilstillede udførlige Oplysning om Kirkens pekuniære Stilling vil det formentlig tydelig fremgaa, at Tilskud fra Domsognets Menighed vil være nødvendigt for at gennemføre denne Sag. Vi ere endnu ikke i Besiddelse af noget Overslag over Omkostningerne ved Indlægget, men efter de Oplysninger, vi have andet Steds fra, vil Bekostningen næppe overstige 6000 Kr.

Da det ærede Byraad rimeligvis vil ønske Oplysning angaaende denne Sag, samtidig med at man behandler Inspektionens Andragende om Bidrag af Domsognets Beboere til Kirkens Opvarmning, tillade vi os allerede nu at fremkomme med foranstaaende Begjæring.

Hvorvidt Kirken aarlig vil kunne udrede Betalingen af det Kvantum Gas, der vil medgaa, tør vi for Øjeblikket ikke have nogen bestemt Mening om; det vil være nødvendigt først at vinde Erfaring om, hvor meget Opvarmningen med det ny Apparat vil koste og hvorledes Udgifterne i anden Henseende ville stille sig i de første Aar.

Vi tillade os derfor, i Kontinuation af vor Skrivelse af 8de dennes, at henvende os til det ærede Byraad med Anmodning om, at Aarhus Kommune vil garantere for et af Kirken optaget Laan, stort indtil 6000 Kr, til Indlæggelse af Gas i Domkirken til Forrentning og Afdrag med 6 % aarlig, og at der maa blive paalignet Domsognets Beboere, som bekjende sig til Folkekirken, det fornødne aarlige Beløb hertil."

Sagen blev henvist til Erklæring af det foran under Sag ²¹⁹/₈₅ nedsatte Udvalg.

²²⁹/₈₅. Ved Skrivelse af 1ste d. M. har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet skjænket Byraadet et Exemplar af nu afdøde Robberstifter J. Ballins Stift efter C. Blochs Maleri i Universitetets Festsal: „Hans Tausen, der beskytter Biskop Rønnow" til Ophængning i Raadhusjalen.

Man besluttede herfor at bringe Ministeriet sin Tak, ligesom man ogsaa vedtog at lade Billedet indfatte i den dertil særlig komponerede Ramme, der kan faas hos en Boghandler i Kjøbenhavn for 35 Kr. (Se Møderne den 23de Juli og den 8de Oktober under Sag ³²⁷/₈₅.)

²³²/₈₅. Efter Indstilling af Udvalgene for resp. Gas- og Vandværket antog Byraadet et fra Kjøbmand Edw. F. Rahr her

Steds fremkommet Vicitationstilbud, som det laveste, paa Levering af forskjellige Forbrugsgjenstande til nævnte Værker, saasom Rør, Forbindelsesdele m. m. og Bly. Betalingen for hele Leverancen er 8470 Kr. 47 Øre foruden Prisen for Blyet, idet dette skal leveres i ubestemte Kvantiteter efter nærmere Forlangende.

Mødet den 23de Juli.

Fra Indkvarteringskommissionen forelaa Meddelelse om, at Stuen Nr. 17 i Rytterietablisfementets Skolekaserne, der hidtil har været benyttet til Kvarter for en ugift Sergent, er taget i Brug til Aftrædelsesværelse for Regimentschefen mod en aarlig Lejegyldtgjørelse af 45 Kr.

Toges til Efterretning.

^{1/83}. I Sagen angaaende Udvidelsen af den ny Kirkegaard m. v. meddelte Udvalget, idet de paagjældende Afstykker forelagdes, at der siden Mødet den 26de Marts var indhentet yderligere Erklæringer fra Sundhedskommissionen m. fl., hvorefter Byraadet anmodede Udvalget om at fortsætte med Fremskaffelsen af ny Oplysninger.

^{263/83}. Til Efterretning forelaa det paa vedkommende Kjøbekontrakt tegnede Skjøde fra Bødker Danielsen's Enke til Kommunen paa Ejendommen Matr. Nr. 901 og 902 a af Bygrunden. (Se Mødet den 21de Febr. 1884.)

Saa vel Kjøbekontrakten som Skjødet ere optagne i Tillægget.

^{77/85}. I Genhold til den Mønstred i forrige Møde meddelte Bemyndigelse var der af ham afsluttet endelig Overenskomst med Bestyrelsen for Sobadeanstalten om Overtagelsen af Badeanstaltens Grund m. v. paa de i Havneudvalgets Meddelelse af 14de d. M. fremsatte Bilklaar, saaledes navnlig for en Vederlagsfum af 14,000 Kr., og denne Overenskomst var dernæst nærmere bestemt i en under 20de dennes imellem Borgmesteren og Bestyrelsen skriftlig afsluttet Kontrakt, der blev forelagt Byraadet og af dette toges til Efterretning (Se Mødet den 6te August.)

Kontrakten er optagen i Tillægget.

^{79/85}. Fra det i Mødet den 19de Marts under Sag Nr. ^{91/85} nedsatte Udvalg var der fremkommet følgende Forslag angaaende Afslutning af Overenskomster med private Grundejere om nye Gadeanlæg, nemlig:

„Byraadet udtaler, at der indtil videre kan ventes Approbation paa Overenskomster med private Lodsejere om nye Gadeanlæg over deres Grunde paa følgende Betingelser:

1. Gaderne udlægges i en Bredde af 40 Fod.

2. Gadernes Retning, Længde og Tvær-Profil maa passe med de i det vedkommende Kvarter bestaaende eller ved denne Lejlighed fastfættende Forhold.
3. Kjørebanelen chausseres i den fulde Bredde fra Rendeften til Rendeften med 4" Chaussering paa Pæsten som Underlag, Fortovene, 7 à 8 Fod brede, forsynes med mindst én Række 12" Fliser og med Mosaikbrolægning eller Tjærebeton, og Rendeftenene lægges af 3 Rader ekvarede Sten.
4. Gaderne forsynes med Kloakledninger.
5. Anlægget af Gaderne og Kloakerne sker ved Kommunens Foranstaltning, og Udgifterne refunderes af Voddsejerne i de 20 første halvårlige Terminer efter Anlæggets Fuldsørelse. De til enhver Tid skyldige Beløb forrentes med 5 %.
6. Gaderne forsynes med Hovedrør til alle Vand- og Gasledninger ved Kommunens Foranstaltning, og Udgiften hertil refunderes med 4 Kr. pr. løbende Alen Facade, efterhaanden som Vodderne eller Parceller deraf bebygges."

Efter at Sagen var drøftet blev den henlagt i Skabet til Medlemmernes Eftersyn til næste Møde.

¹⁶⁴/₈₅. Efter Indstilling af det i Mødet den 9de d. M. nedsatte Udvalg godkendte Byraadet det af samme med Aarhus Privatbank afsluttede Salg af den saakaldte General Juels Have i Kannikegade til en Pris af 22,910 Kr. for 1270 □-Alen. (Se Mødet den 3. Septbr.)

¹⁹/₈₅. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse af 16de d. M., hvori Indenrigsministeriet meddeler Samtykke til Optagelsen af det i Mødet den 18de Juni nærmere ommeldte Laan paa 115,000 Kr. til Gasværket. (Se Mødet den 20de August.)

²²⁷/₈₅. Man underskrev en Skrivelse til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, hvori Byraadets Takfælgelse udtales for Modtagelsen af J. Vallins Kobberstik efter Maleriet „Hans Tausen, der besytter Biskop Rønneb." (Se forrige Møde.)

²³⁶/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Legatvæsenet blev en ledig Portion af Maren Jensen, født Rjørulffs Legat tildelt den 98½ Aar gamle Enke Ane Marie Kathrine Liisberg, født Kissermann. (Se Mødet den 20de August under Sag Nr. ²⁴¹/₈₅.)

Mødet den 6te August.

⁸⁸/₈₄. Efter derom fremfat Forespørgsel besluttede Byraadet i Overensstemmelse med Bygningskommissionens foreliggende Erklæring at

fvare Oberstløjtnant Müller, at man ikke kunde gaa ind paa, at der kun skulde anbringes én Trappe i Holigen for de gifte Underofficerer ved det projekterede ny Artillerietablisement, og at man derfor ikke er villig til at indgaa med noget Andragende om Dispensation i denne Anledning. (Se Mødet den 4de Juni og herefter den 20de August.)

^{77/85}. Et fra Gasværksudvalget foreliggende Forslag til Bestemmelse af Retningslinien for det Bolværk, som i Henshold til den med Søbadeanstaltens Bestyrelse afsluttede Overenskomst, se Mødet den 23de Juli, skal slaas fra Gasværkets Grund forbi Badeanstalten og videre Nord paa, blev efter forudgaaet Forhandling tilbagegivet Udvalget til nærmere Drøftelse, i fornødent Fald med Havneudvalget, for om mulig at finde andre og videregaaende Linier end de foreslaaede. (Se Mødet den 20de August.)

^{79/85}. Efter fornyet Drøftelse af det fra forrige Møde udsatte Forslag til Ordningen af Forholdet med Hensyn til ny Gadeanlæg enedes Byraadet om den Beslutning, som findes udtrykt i følgende under 17de d. M. udstedte offentlige Betjendtgjørelse:

„Byraadet har i sit Møde den 6te ds. vedtaget, at der indtil videre paa Andragende derom fra private Lodsejere kan ventes Approbation paa Overenskomster med saadanne om større nye Gadeanlæg paa følgende Betingelser:

1. at Anlægget optages blandt Byens offentlige Gadeanlæg og behandles derefter.
2. at Gaderne udlægges i en Bredde af 40 Fod.
3. at Gadernes Retning, Længde og Tværprofil maa passe ind i de i det vedkommende Kvarter bestaaende Forhold eller de Forhold, som ved denne Lejlighed fastsættes (sfr. Byvedtægtens § 47).
4. at Kjørebanelen chausseres i dens fulde Bredde fra Kendeften til Kendeften med 4" Chaussering paa Pæsten som Underlag, Fortovene, 7 à 8 Fod brede, forsynes med mindst én Række 12" brede Fliser og med Mosaikbrolægning eller Tjærebeton, og Kendeftenene lægges af 3 Rader kvadrerede Sten.
5. at Gaderne forsynes med Kloakledninger.
6. at Anlægget af Gaderne og Kloakerne sker ved Kommunens Foranstaltning, og Udgifterne refunderes af Lodsejerne i de første 20 halvaarlige Terminer efter Anlæggets Fuldførelse. De til enhver Tid skyldige Beløb forrentes med 5 % aarlig

7. at Gaderne forsynes med Hovedrør til Vand- og Gasledning ved Kommuniens Foranstaltning, og Udgiften hertil refunderes med 4 Kr. pr. løbende Alen Facade, efterhaanden som Lodderne eller Parceller deraf bebygges. Indlæg af Vand eller Gas i Hujene betales efter Reglementerne."

(Se Mødet den 1ste Oktober.)

^{181/85}. Efter at Murer M. S. Jensen under 29. f. M. havde besværet sig over, at han ikke endnu havde modtaget Svar paa sit tidligere indgivne Andragende om at erholde Tilladelse til at opføre en Bygning paa Hjørnet af Teglgårdsgades og Sølystgades Forlængelse, se jensest Mødet den 9de f. M., og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i Anledning heraf havde erklæret, at det ganske maatte henholde sig til sin Erklæring paa Murer Jensens forrige Andragende, besluttede man at henvise denne Sag til Afgjørelse af det i Mødet den 19de Marts under Sag Nr. ^{93/85} nedsatte Udvalg. Det bemærkes derhos, at Udvalget senere i en Skrivelse af 13de August udtalte, at der efter den af Byraadet i foranstaaende Sag Nr. ^{79/85} fattede Beslutning ikke mere fandtes noget til Hinder for at anvise Andrageren den for hans Byggeforetagende ompurgte Byggelinie tillige med Højdeforholdene i de to tilstødende Gader, i hvilken Henseende Udvalget foreslog, at Andrageren skulde henvises til Udvalget for Bejvæsenet med Anmodning til dette om efter Forhandling med samtlige vedkommende Lodsejere at bringe hele det paa det paagjældende Sted projekterede Gadeanlæg i Orden med Hensyn til Gadelinier og Højdeforhold i Henshold til et med Udvalgets Erklæring fulgt Situationsrids.

I Overensstemmelse med denne Udtalelse er der dernæst blevet meddelt Andrageren Bæst.

^{236/85}. En fra Sundhedskommissionen fremkommen Hensætling om at lade et Bisfoir indrette i Nærheden af det for Hannearbejderne i Børsbygningen indrettede Lokale fandt Byraadet efter Havnudvalgets derom foreliggende Indstilling ikke Anledning til at tage til Følge, da nævnte Lokale kun er ca. 150 Alen fjærnet fra det i Toldkammer Bygningens Gaard indrettede Bisfoir, der har Indgang fra Brogade.

^{237/85}. Igennem Stiftsøvrigheden havde Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Anledning af det af Byraadet i Fjor indgivne Andragende om St. Paulskirken og Oprettelsen af et tredje Sogn m. v. forespurgt, om Ligningen paa Sognebeboerne af de aarlige Bidrag til Byens tvende Kirker, der opkræves med 22 Ore pr. 100 Kr. Skatteindtægt, foregaar under ét for begge Kirkerne paa alle Sogne-

beboerne, uden Hensyn til i hvilket Sogn de bo, eller om den foregaar til hver af Kirkerne for sig, i hvilken Anledning Byraadet anmodede Formanden om at svare, at da Vigningen af det ommeldte Kirkebidrag sker samtidig med Vigningen paa Formue og Lejlighed paa hver enkelt Skatteyder for sig, hvad enten han hører til det ene eller andet Sogn, fremgaar det af en Opsummering, hvor meget der tilfalder den ene eller den anden Kirke, hvorfor en Flytning fra det ene til det andet Sogn i Aarets Løb heller ikke fremkalder nogen Vanskelighed.

^{238/85.} Et til Byraadets Erklæring fra Grundejerne paa den saa kaldte Kunst's Vej under Viby Sogn modtaget Andragende til Indenrigsministeriet om, at dette Distrikt, der er beliggende umiddelbart op til Byens sydlige Grænse, maatte blive indlemmet under Kjøbstaden, besluttede man at overgive Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til Erklæring. (Se Mødet den 15de Oktober.)

^{239/85.} Efter Forslag af Udvalget for Skolevæsenet, der støtter sig til Skolekommissionens Indstilling, vedtog Byraadet at indstille følgende Ansøgerer til det for Tiden ledig værende Lærerindeembede ved Aarhus Kjøbstads Skolevæsen, nemlig: Nr. 1 Frk. Wilhelmine Appelt, Nr. 2 Frk. B. Peterfen og Nr. 3 Frk. Stigaard. (Se Mødet den 20de August.)

^{240/85.} En fra Amtet modtagen Meddelelse om, at 3die Artilleri-Afdeling efter Krigsministeriets Bestemmelse vil blive forlagt til Mols i Tiden fra den 8de til den 24de September d. A. for at afholde Skydeøvelser, blev tagen til Efterretning.

Mødet den 20de-August.

I Borgmesterens Sygdomsforfald leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer som midlertidig Formand under Forventning af Amtets Sanction.

Til paa Byraadets Begne at tiltræde Sessjonen for 1886 valgtes J. Rjær og A. Nielsen.

^{149/79.} I Anledning af en fra Stiftsprovst Sørensen modtagen Skrivelse af 12te d. M., hvori Byraadet anmodes om at gjenoptage de i Aaret 1879 indledelede Forhandlinger angaaende Afsløsning af Højtidsofret, — hvilke Forhandlinger foreløbig bleve stillede i Bero i Byraadets Møde den 15de Januar 1880, indtil Sagen angaaende Oprettelsen af et tredje Sogn m. v. var bragt til Ende, —

besluttede man at nedsætte et af Borgmesteren, E. Rjer, J. Rjær, Mørk og A. Langballe bestaaende Udvalg til paa ny at træde i Forbindelse med samtlige offerberettigede Embeds- og Bestillingsmænd og derefter fremkomme med Indstilling om Sagens Ordning. (Se Mødet den 19de Novbr.)

^{88/84}. En fra Oberstløjtnant Müller fremkommen Skrivelse af 3die d. M. om Anvisning af Grund til det ny Artillerictablisjement overgaves Udvalget for Kasernebygningerne til Betænkning. (Se Mødet den 6te August og herefter den 1ste Oktober.)

¹⁸⁸ og ^{261/84}. Uagtet der endnu ikke er opnaaet noget Tilfagn fra de vedkommende Grundejere om yderligere Bidrag end allerede tilfagt til Overbygningen af Usløbet fra Vennelyst til Borrebækken i Studsgade, besluttede Byraadet dog uden Tøven at skride til Anlægget af hele den projekterede Kloakledning fra Reginehøj til Borrebækken, i hvilken Anledning der blev meddelt Udvalget for Hovedvandløb Bemyndigelse til at lade alle fornødne Foranstaltninger foretage, ligesom Udvalget ogsaa anmodedes om at fortsætte de i Mødet den 9de f. M. ommeldte Forhandlinger med Grundejerne om yderligere Bidrag til Anlægget.

Ligeledes vedtog man at tilstille Udvalget en fra Stiftsfysikus Bünger fremkommen Skrivelse af 11te Marts d. A., tillige med de derover dels af Udvalget selv og dels af Vandværksudvalget afgivne Betænkninger, med Henhyn til, at Byraadets Opmærksomhed i bemeldte Skrivelse henledes paa Vigtigheden af, at der samtidig med det projekterede Anlæg lægges en Vandledning op til Reginehøj for at fremkalde et stadigt Vandløb igjennem Kloaken og gjøre det muligt at foretage en kraftig Udflydning af den.

Endelig anmodebde man Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet om at afgive Betænkning om, hvorledes Midlerne til Anlæggets Udførelse 16,100 Kr. skulle tilvejebringes. (Se Mødet den 11te September.)

^{348/84}. Til at repræsentere Kommunen ved et den 19de Septbr. d. A. forestaaende Møde i Fredericia af Delegerede til at fremme Drettelsen af en Kommunekreditforening valgtes E. Rjer, hvorhos man vedtog at tilstaa det i den Anledning nedsatte staaende Udvalg et Bidrag til løbende Udgifter af 24 Kr. (Se Mødet den 29de Jan.)

^{58/85}. Paa dertil i Mødet den 19de Febr. givne Foranledning forelagde Udvalget for Bevæsenet Forslag til Afgravning af Marfelsesborg Allé fra Jægergaardsvejen til Byens Stjel imod Syd med dertil

hørende Nivelllementsplan. Da det fremgaar af det foreliggende, at Godsejer Ingerslev til Marjelsborg har forpligtet sig til at afstaa den nødvendige Jord imod Øst til Anlæg af Straaninger m. v. og den ved Afgravningen fremkomne Jord kan anvendes til Opfyldning af det Areal Syd for Havnen, som for Tiden skal inddæmmes, hvorved det gøres muligt at tage Udgiften til Afgravningen, der er beregnet til ca. 6000 Kr., af de Midler, som havees til Raadighed i denne Henseende, hvorved alene Udgiften til den afgravede Vejs Chauffering m. v., ca. 1000 Kr., bliver at afholde imellem de almindelige kommunale Udgifter, vedtog Byraadet Forslaget. (Se Mødet den 3die Septbr.)

^{77/85}. I Genhold til det i forrige Møde passerede forelaa fra Gasværksudvalget efter forudgaaet Forhandling med alle vedkommende Forslag til endelig Bestemmelse af Retningslinien for det ny Bolværk fra Gasværkets Grund og Nord paa.

Efter Stadsingeniørens Overslag vil Beføjningen omtrent blive 14,000 Kr., der fordeles saaledes:

1. Strækningen foran Gasværket og Badeanstalten, der tillige med det fra denne Anstalt erhvervede Areal inddrages under Gasværket og bekostes af dette . . . 5,510 Kr.
2. Strækningen foran Kreaturstalden, der betales af Kommunens almindelige Kasse 5,340 —
3. Det foran Svineslagteriet indvundne Areal, der paa samme Maade betales af Kommunens aln. Kasse for saa vidt det bliver til Kommunens Raadighed . 1,155 —
hvorimod Svineslagteriet selv betaler det Areal, som indvindes til det. med 940 —
- 4 Strækningen foran Skibsbyggerpladsen, der bekostes af Havnen 1,055 —

Udvalgets Forslag vedtoges. (Se Mødet den 24de Septbr.)

^{190/85} Der fremlagdes en Kommunikation af en Skrivelse af 30te f. M., hvorved Indenrigsministeriet samtykker i, at det i Møderne den 30te Juni og 9de Juli nærmere betegnede Areal i Kannikegade afhændes til Smedemeester S. P. Mikkelsen paa Betingelse af, at Kjøbesummen 2000 Kr. inddrages under Kjøbstadens Kapitalformue.

^{195/85}. Obligationen til Forsørgelsesforeningen „Vituben“ i Kjøbenhavn for Kommunens Obligation paa 115,000 Kr. til Gasværket blev forsynet med Byraadets Underkrift. (Se Mødet den 23de f. M.)

²²¹/₈₅. Efter at have modtaget Erklæring fra de rejs. Udvalg over det i Mødet den 16de f. M. fremlagte Andragende angaaende Gas-, Vand- og Kloakanlæg i nogle ny Gader paa den saa kaldte Sukkerhøstoft indvilgede Byraadet i, at de der nævnte Anlæg ske ved Byraadets Foranstaltning imod Refusion af Halvdelen af Bekostningen ved Gas- og Vandledningen samt den hele Udgift ved Kloakanlægget, hvilke Beløb betales, naar Arbejdet er fuldført. (Se Mødet den 3die Septbr.)

²²²/₈₅. Efter et derom fra Murer Johan Petersen foreliggende Andragende, hvorover Erklæring er modtaget af Ræmneren og Magistraten, frafaldt Byraadet Erklæggelsen af Kommunens Andel af den ham i Følge hans da havende Borgerskab som Gæstgiver for April Kvartal 1884 paaliggende Brændevinsafgift, da det fremgaar af det oplyste, at Andrageren den 1ste April f. M. overdrog den af ham da drevne Gæstgivernæring til en anden Mand med Forpligtelse for denne til at udrede Brændevinsafgiften for nævnte Kvartal, men at Andrageren senere har frafaldet denne Fordring, da han ikke — paa Grund af en Fejlskrift i de paagjældende Afgangslister — var bleven krævet for Afgiften til sædvanlig Tid og senere hen i Kvartalet derhos havde faaet sit Borgerkab som Gæstgiver ombyttet til Ræringsadkomst paa Murerhaandværket.

²³⁶/₈₅. Da Enken Liisberg, som i Mødet den 23de f. M. blev tildelt en Portion af Maren Jensen, født Rjørulfs Legat, senere er afgaaet ved Døden, besluttede man at disponere over den saaledes paa ny ledig blevene Portion af dette Legat paa den Maade, at Skrædder H. M. Ræstrup, der hidtil har nydt en halv Portion, nu faar en hel, og en halv Portion tildeles Enken Ane Elisabeth Christensen, født Stæhr.

²³⁹/₈₅. Fra Skoledirektionen for Aarhus Rjøbstad og Hasle Herred forelaa Meddelelse om, at samme i Genhold til den af Byraadet i forrige Møde foretagne Indstilling under 11te d. M. havde konstitueret Fruen Wilhelmine Appelt til Lærerinde ved Rjøbstadens Skolevæjen.

²⁴⁷/₈₅. Til Efterretning toges en Skrivelse fra 8de Regiment, hvori det meddeles, at i Følge Bestemmelse af Krigsministeriet vil der ikke fremtidig blive etableret nogen Sekondløjtnantskole i Aarhus, hvorfor det i Regimentets Skrivelse af 13de Juni 1882, se Byraadsforhandlingerne for f. M. Side 80, for Lokaler hertil fastsatte Lejebeløb fremtidig vil bortfalde.

²⁴⁹/₈₅. Efter derom iremjet Begjæring vedtog man at udrede 50 Kr. af Kæmnerklassen som Medlemsbidrag til den danske Kjøbstadsforening.

²⁵⁰/₈₅. Fra det staaende Udvalg for den danske Kjøbstadsforening var med en Cirkulærskrivelse af 1ste d. M. modtaget „Udkast til Love for den danske Kjøbstadsforening“ med Anmodning om, at Byraadet, forinden Forslaget forelægges til Behandling paa næste almindelige Kjøbstadsdelegeretmøde, vilde meddele, om den til Grund for Udkastet liggende Tanke billiges og eventuelt, om der findes Anledning til at fremsætte Forslag til Endringer i dettes Enkeltheder.

Man vedtog at henlægge Sagen i Etabet til nærmere Efterhyn af Medlemmerne. (Se Mødet den 11te Septbr.)

Mødet den 3die September.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Kjer i Genhold til Amtets Konstitution af 24de f. M.

Der fremlagdes Sanction fra Amtet paa, at Overretssagfører Kjer lede Byraadets Forhandlinger den 20de f. M. i Borgmesterens Sygdomsforfald.

⁹⁰/₇₈. Udvalget for Molledistriktet havde indstillet til Byraadets Godkendelse en af det med samtlige Grundejere i Landdistriktet „Aarhus Mølle“ indgaaet Overenskomst om Indlemmelse af Distriktet under Aarhus Kommune.

Forinden videre foretoges besluttede man at lade Overenskomsten tillige med et dermed fulgt stort trykke i et passende Antal Exemplarer og fordele imellem Medlemmerne. (Se Mødet den 24de September, hvorhos bemærkes, at denne Sag tidligere har været behandlet jensest i Byraadets Møde den 2den Septbr. 1880.)

²⁴⁵/₈₄. Fra Overretssagfører Høegh Guldborg forelaa Meddelelse om, at han var bleven anmodet om paa den konstituerede Kammeradvokats Vegne som Sagfører for Krigsministeriet at anlægge Søgmaal imod Byraadet angaaende Ejendomsretten til den Grund, hvorpaa det gamle Ridehus staar, se Mødet den 26de Febr., i hvilken Anledning han anmodede Raadet om at lade møde ved en paatænkt Aftedsforretning til Optagelse af et Kort over det omtvistede Areal.

Idet Byraadet besluttede at lade møde som forlangt, bemyn.

digede man Overretsjagfører Schwen til at varetage Kommunens Interesser ved denne Lejlighed samt til derefter under det bebudede Søgmaal at føre Sagen paa Kommunens Vegne.

Det bemærkes, at Søgmaalet blev anlagt ved Aarhus Byting den 1ste Oktober 1885.

⁵⁴/₈₅. Efter Begjæring meddeltes der Udvalget for Vejevæsenet Tillægsbevilling for et Beløb af indtil 1000 Kr. til Chausering af Marfeldsborg Allé, efter at den i forrige Møde vedtagne Afgravning er fuldført.

¹⁶⁴/₈₅. En Kjøbekontrakt imellem Byraadet og Aarhus Privatbank om General Fuels Have blev forsynet med Byraadets Underskrift, hvorefter en Indstilling til Ministeriet vedtoges om Approbation paa dette Salg. (Se Mødet den 23de Juli og herefter den 1ste Oktbr.)

²⁰⁶/₈₅. Udvalget for Markvæsenet forelagde, i Genhold til det i Mødet den 30te Juni passerende, Auktionskonditioner for Bortleje af Græsningsretten til de tvende Exercerpladser ved Skejby Ved, imod hvilke intet af Byraadet fandtes at erindre. (Se Mødet den 15de Oktober.)

²²¹/₈₅. Fra vedkommende Grundejere forelaa Erklæring om, at de indgaa paa de i Byraadets Møde den 20de f. M. opstillede Vilkaar for Anlæggelse af Gas-, Vand- og Kloakledninger i de ny Gader paa den saa kaldte Sukkerhustoft, hvorefter man i Genhold til en derom i Erklæringen nærmere fremfat Begjæring besluttede at anmode vedkommende Udvalg om strax at stride til Udførelse af alle tre nævnte Arter af Ledninger i to af de ny Gader.

²⁵³/₈₅. Efter derom fremfat Begjæring bemyndigedes Udvalget for Skovvæsenet til paa Byraadets nærmere Approbation at udleje Beværtningsstederne „Pavillonen“ og „Salonen“ i Kis Skov til de nuværende Værter for 3 Aar fra den 1ste Maj 1886 at regne imod en aarlig Lejeafgift af henholdsvis 1700 og 1500 Kr. (Se Mødet den 24de Septbr.)

²⁵⁴/₈₅. Fra Gartner G. Birkefeldt var under 20de Juli d. A. modtaget en Skrivelse, hvori han anker over, at Udvalget for Byens og Omegns Forfjænnelse har ladet Planen til Benyttelse af det fra Knudrisbakke udgravede Terræn, hvortil Byraadet i Mødet den 12te Februar d. A. bevilgede det fornødne Beløb, udføre ved en Gartner i Kjøbenhavn i Stedet for at henvende sig til en af Byens egne Gartnere. Ovennævnte Udvalg havde i sin over Skrivelsen afgivne Erklæring ytret, at da man netop med Hensyn til det omhandlede

Anlæg havde ønsket at henvende sig til en anerkjendt Autoritet, og da en saadan, med al Anerkjendelse af de herværende Gartneres Dygtighed, næppe findes blandt dem, havde man udbedt sig Bistand af Slotsgartner Flindt paa Frederiksberg Slot til Udarbejdelse af den ommeldte Plan, ligesom Udvalget ogsaa under Sagens Forhandling oplyste, at da det kun er de foreløbige Planer, Udkast og Beregninger, hvormed Hr. Flindt har været behjælpelig, ville de herværende Gartnere ikke være udelukkede fra at komme i Betragtning ved den endelige Udsørelse af Arbejdet.

Idet Byraadet bisalder Udvalgets Stilling til Sagen, anmodede man Udvalget om til næste Møde at fremkomme med et Udkast til Besvarelse af den foreliggende Klage.

²⁵⁵/₈₅. Fra Sagfører F. Rasmussen m. fl. var der indkommen Klage over det den 28de f. M. til Aarhus Vagningskommission foretagne Valg, hvilket Klagerne paaftaa kjendt ugyldigt paa Grund af: 1) at Loven om Kjøbstadkommunernes Styrelse af 26de Maj 1868 § 22 jfr. § 8 ikke er iagttaget ved samme, idet de Lister, hvorefter der er stemt, ikke, som i nævnte Lov foreskrevet, have været fremlagte til offentligt Eftersyn 14 Dage forinden Valgdagen, hvorimod Valget er foretaget i Genhold til Lister, der have været fremlagte til offentligt Eftersyn den 15de Decbr. 1884; 2) at Valglisterne skulde have været i Uorden, idet Klagerne paaftaa, at end ikke de 2 Lister, som benyttedes ved Afstemningen, og som skulde have indeholdt en fuldstændig Fortegnelse over alle Bælgerne, stemte med hinanden; og 3) at Afstemningen skete 2 Steder efter 2 Lister, der hver for sig skulde indeholde en Fortegnelse over alle Bælgerne, hvilket Klagerne ligeledes forment er stridende imod den foran citerede Lov og efter deres Formening har bidraget til at skabe Forvirring under Valghandlingen.

Ligeledes forelaa 13 fra forskjellige andre Personer indkomne Klager over samme Valg, hvilke tillige med førstnævnte Klage afgaves til Erklæring af vedkommende Valgbesthyrelse. (Se næste Møde.)

²⁵⁶/₈₅. Et fra Interessentskabet „Sølyst“ samt de Herrer F. P. Ejning og Jens Bester som Grundejere af endel Lodder i Terrænet imellem Guldbergsgade, Sølystgade og Teglgårdsgade m. v. modtaget Andragende om Approbation paa et af Andragerne paatænkt Anlæg af ny Gader der Steds vedtog man at overgive til Betænkning af Udvalget for Byens Udvidelse og Behyggelse. (Se Mødet den 8de Oktober.)

Mødet den 11te September.

I Borgmesterens Sygdomsforfald lededes Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer som konstitueret Formand i Medfør af Stiftsamtets Skrivelse af 8de d. M., der indeholder fornøden Bemyndigelse for Hr. Rjer til at fungere i denne Egenkab, saa længe Generalkrigskommissær, Borgmester Schmidts nuværende Sygdomsforfald vedvarer.

Til Efterretning toges en Skrivelse af 11te d. M. fra Udvalget for Markvæsenet om, at den hidtil fungerende Markbetjent, fhv. Proprietær A. E. Lauritzen er afgaaet ved Døden og at fhv. Stabsjergent A. N. A. s b o e under D. D. er konstitueret som Markbetjent i hans Sted.

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. Efter Indstilling af Udvalget for Hovedvandløb antog Byraadet et af Murmestrene Brødrene Thomsen gjort Tilbud paa Bygningen af Kloaken fra Vennelyst til Studsgade for 7,475 Kr., hvilket Bud er det laveste ved den over Arbejdets Udførelse afholdte Konkurrence. (Se Mødet den 20de August og herefter den 8de Oktbr.)

⁵⁷/₈₅. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse af 31te f. M., hvorved Indenrigsministeriet samtykker i, at Kommunen erhverver Ejendomsret til Gangstien fra Grenaa Landevej til Saltensbæk. (Se Mødet den 26de Novbr.)

²⁵⁰/₈₅. Til nærmere at drøfte og derefter fremkomme med Indstilling angaaende det i Mødet den 20de f. M. fremlagte Udkast til Love for den danske Kjøbstadsforening nedfattes et Udvalg, bestaaende af E. Rjer, Mørk og Speyer.

²⁵⁴/₈₅. Et af Udvalget for Byens og Omegns Forskjønnelse fremlagt Udkast til Besparelse af Gartner Virkefelts i forrige Møde behandlede Klage angaaende Planen til Forskjønnelse af Knudrisbæk blev tiltraadt af Byraadet.

²⁵⁵/₈₅. Angaaende den i forrige Møde fremlagte Klage fra Sagfører Rasmussen m. fl. over det til Vigningskommissionen den 28de f. M. foretagne Valg var modtaget Erklæring fra Valgbestyrelsen, der med Hensyn til Klagens 1ste Punkt ytrer, at det, saa vidt vides uden at give Anledning til Anke, har været Skik her i Byen lige siden Kjøbstadkommunalloven udkom i 1868, naar kommunale Valg ventedes i Løbet af et Aar, at lade Valglisterne udarbejde og berigtige i Slutningen af det foregaaende eller i Begyndelsen af det kommende Aar, uden at Listerne derefter paa ny fremlagdes umiddelbart før Valget, til hvilken Praxis man har henholdt sig ved det nys foretagne Valg,

idet man til dette benyttede Lister, som vare udarbejdede i Slutningen af det forrige Aar og efter forudgaaende offentlig Besjendtgjørelse havde fremligget til offentligt Eftersyn fra den 15de til den 30te December. Valgbestyrelsen ytrer dernæst, at den, efter i Anledning af den foreliggende Klage at have optaget det omtøistede Spørgsmaal til selvstændig Drøftelse, ikke finder den jaaledes hidtil brugte Fremgangsmaade korrekt, idet der efter ovenanførte Lovs § 22 gjælder de samme Regler ved Valg af Vigningskommisærere, som ere forestrevne i § 8 ved Valg af Medlemmer til Byraadet, og det i denne § herom udtrykkelig udtales, at Valget forberedes ved Lister, der skulle fremligge til Eftersyn 14 Dage forinden Valgdagen, hvorfor navnlig de Vælgere, der uden Føje ere udeladte af Listerne, med Grund kunne anke over Tilfidsfættelsen af dette Punkt. Valgbestyrelsen indstiller derfor Valget til Forkastelse af denne Grund.

De tvende andre i Klagen anførte Ankepunkter finder Valgbestyrelsen derimod dels ubeføjede og dels saa lidet betydelige, at de i og for sig ikke kunne antages at paavirke Valgets Gyldighed.

Efter at Sagen var drøftet, tiltraadte Byraadet enstemmig Valgbestyrelsens Erklæring, hvorefter det omhandlede Valg blev forkastet.

^{259/85}. Et fra Distriktsjordemoder Karen Poulsen fremkommet Andragende om, at hun, der er Enke med 5 uforjærge Børn og sidder i trange Kaar, i Betragtning af, at den hende paahvilende Forpligtelse til at bo paa visse bestemte Strækninger fordyrer hendes Huslejeudgift, maatte blive tilstaaet et Tillæg til hendes nuværende Huslejahjælp af 24 Kr. aarlig, blev henvist til Erklæring af Udvalget for Fattigvæsenet. (Se næste Møde.)

^{260/85}. I Anledning af en fra Udvalget for Skolevæsenet fremkommen Indstilling om en forandret Ordning af Kommuneskolernes Bade- og Svømmeovelfer jaaledes, at der strax træffes de fornødne Foranstaltninger til Anlæg af en Badeanstalt Nord for Byen, medens det forbeholdes en senere Tid at anlægge en lignende Anstalt Syd for Byen, besluttede man at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Speyer, Meulengracht, Fenger, Mørk og Meden, til nærmere at drøjte samtlige her hen hørende Forhold. (Se Mødet den 22de Oktober.)

^{261/85}. Fra Amtet var modtaget et Exemplar af Indenrigsministeriets Cirkulære af 12te August d. A., hvorved der forlanges almindelig Indberetning afgivet om, hvorledes den saa kaldte Brændevinsafgift bliver fastsat af de forskjellige Kommuner for Treaaret 1886—88.

Efter at Byraadet i denne Anledning havde drøftet Spørgsmaalet om Størrelsen af Afgiften for hoer af de i Næringsloven af 29de Decbr. 1857 § 72 ommeldte 3 Afgiftsklasser, besluttede man at udsætte den videre Forhandling til næste Møde.

²⁶²/₈₅. I Anledning af et derom modtaget Andragende tilstod Byraadet paa Anbejaling af Udvalget for Skolevæsenet Doerlærer Olsen ved Nordre Bysskole indtil videre et Lønningstillæg af 200 Kr. aarligt paa Grund af, at han ikke har Bolig paa Skolen, hvilket de andre af Kommuniens Overlærere for Tiden have.

²⁶³/₈₅. Et fra afdøde fhv. Politibetjent Erik Herfskinds Enke Maren Herfskind modtaget Andragende om, at der paa Grund af hendes høje Alder maa blive tilstaaet hende en lille aarlig Understøttelse, blev henvist til Afgjørelse under Behandlingen af Budgettet for 1886, ved hvilket der, som samme udoiser, paa Udgiftskonto II k for Aaret 1886 blev tilstaaet hende en Understøttelse af 100 Kr.

²⁶⁴/₈₅. En fra Sundhedskommissionen modtagen Skrivelse af 9de d. M. hvorved Byraadet anmodes om at lade Afsløb tilvejebringe for Spildevandet fra Enkeboderne paa Klostergade til den nærliggende Kloak, vedtog man at fremsende til Betænkning af Udvalget for Fattigvæsenet. (Se Mødet den 24de Septbr.)

²⁶⁵/₈₅. Et fra Slagter J. W. Hendrikken modtaget Andragende om, at han maatte faa Godtgjørelse for den af ham til Fattighaver afstaaede Lejebord vedtog man at tilstille Udvalget for Markvæsenet til Erklæring.

²⁶⁷/₈₅. Fra samtlige Patrouillebetjente forelaa Andragende om, at det paa Konto V 1 a for indeværende Aar optagne Beløb af 400 Kr. til Forbedring af Patrouillebetjentes, navnlig ældre saadannes Lønning, maatte blive fordelt imellem dem til Huslejehjælp til forestaaende Flyttetid, idet Andragerne derhos, til Underretning for Byraadet ved Fordelingen, have vedlagt en Fortegnelse over samtlige Patrouillebetjentes Alder og Familieforhold.

Politimesteren haade i sine Andragendet ledjagende Bemærkninger udtalt, at han maatte anse det for heldigst, om man i Stedet for nærmest at fordele Beløbet efter Betjentenes Alder, vilde betragte Bevillingen som en Huslejehjælp og som saadan fordele den imellem de gifte Patrouillebetjente med et lige Beløb til hoer, i hvilken Henseende det dog er bemærket, at Patrouillebetjent Nr 20 H. Hjorth har Fribolig i „Vennelyst“.

Byraadet besluttede, forinden videre foretoges, at indhente Erklæring fra Budgetudvalget (Se næste Møde.)

²⁶⁶/₈₅. Paa Forslag af Indkvarteringskommissionen besluttede man at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om Approbation paa en af bemeldte Kommission under 17de f. M. med Entreprenør Hans Jensen affluttet Overenskomst om Fornyelse, indtil Opfølgelse sker fra en af Siderne med et halvt Mars Barsel til en April Flyttedag, af den med ham den 31te Decbr. 1883 indgaaede Kontrakt om Leje af en Del af den ham af Statsraad Bruun udlejede Loft, Matr. Nr 1 af Aarhus Markjorder fra Marselisborg, beliggende umiddelbart ved Sukkerhuset, til Brug som Ovelses- og Parkplads for 3die Artilleri-Afdeling. Lejeafgiften er som tidligere 420 Kr. aarlig, der betales med Halvdelen hver April og Oktober Flyttedag. (Se Mødet den 17de Decbr.)

²⁶⁸/₈₅. Ved Kjøbet af Badeanstaltens Bygning er der blevet en Lejlighed disponibel til en af Gasværkets Funktionærer. Da Gasværkets Bestyrer, Ingeniør Ernst, foretrækker denne Lejlighed fremfor Lejligheden i Gasværkets ældre Ejendom, havde Udvalget for Gasværket under 8de d. M. indstillet, at Ernst faar den ny Lejlighed, og at den tidligere af Bestyreren benyttede Lejlighed overlades Assistent Hjærnøe uden Afkortning i hans Gage.

Denue Indstilling bifaldt Byraadet.

Mødet den 24de September.

I Borgmesterens Sygdomsforsald leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer.

⁹⁰/₇₈. Den i Mødet den 3die September indbragte Sag angaaende Indlemmelse af Landdistriktet „Aarhus Mølle“ under Kjøbstaden blev forhandlet, men derpaa atter udsat til næste Møde.

⁷⁷/₈₅. Efter Indstilling af Gasværksudvalget antog Byraadet et fra Firmaet Kampmann, Møller og Herfskind fremkommet Tilbud paa Leveringen og Oplægningen af Tagbeklædningen paa den ny Gasbeholderbygning for en Sum af 575 Kr. 80 re, hvilket Tilbud er det laveste, som er fremkommet ved en i Anledning heraf afholdt Licitation.

Ligeledes antog Byraadet efter Indstilling af samme Udvalg et Licitationstilbud fra Rognmand M. Nielsen paa Kjørel af

Jordfyld fra Udgravningen i Marselisborg Allé til Opfyldningen bag det ny Bolværk ved Gasværket og videre Nord paa for 4 Kr. 25 Ø. pr. Ræs. (Se Mødet den 20de August og herefter den 24de Noobr.)

²⁵³/₈₅. De af Udvalget for Skovvæsenet i Genhold til Byraadets Beslutning i Mødet den 3die September med Bærterne i „Pavillonen“ og i „Salonen“ i Kis Skov afsluttede Lejekontrakter vare modtagne og bleve henlagte i Skabet til næste Møde.

²⁵⁹/₈₅. I Genhold til Fattigudvalgets Anbefaling forhøjedes den Jordemoder Karen Poulsen tillagte aarlige Huslejegodtgjørelse indtil videre til 100 Kr. (Se forrige Møde.)

²⁶¹/₈₅. I Fortsættelse af Forhandlingerne i forrige Møde om Fastsættelsen af den saa kaldte Brændevinsafgift for Treaaret 1886—88 besluttede man at nedsætte et af Formanden, Mørk, Drmslev, A. Langballe og J. Kjær bestaaende Udvalg til nærmere at overveje de herhenhørende Spørgsmaal og derefter fremkomme med Indstilling. (Se Mødet den 19de Noobr.)

²⁶⁴/₈₅. Da Udvalget for Fattigvæsenet i Anledning af den i forrige Møde fremlagte Skrivelse fra Sundhedskommissionen havde ytret, at et tilfredsstillende Afløb fra Enkeboderne paa Klostergade ikke kunde tilvejebringes, før den i Gaden nedlagte Kloak bliver forlænget med ca. 45 Alen, og paa Grund heraf henstillet, at Gadekloaken gives den nødvendige Forlængelse, besluttede man at indhente Betænkning fra Udvalget for Brolægningsvæsenet over denne Sag. (Se Mødet den 29de Oktober.)

²⁶⁷/₈₅. Med Hensyn til det i forrige Møde fremlagte Andragende fra Patrouillebetjentene angaaende Fordelingen af den paa Budgettet for indeværende Aar optagne Sum til Vønningsforbedring havde Byraadsudvalget i sin over Sagen foreliggende Erklæring foreslaaet Byraadet at slutte sig til Politimesterens Indstilling, dog at Betjent Nr. 20 udgaar.

Efter at Sagen var bleven forhandlet, udfattes den endelige Afgjørelse til næste Møde.

²⁷⁰/₈₅. Foranlediget af et derom foreliggende Andragende vedtog Byraadet i Genhold til Indstilling fra Udvalget for Gasværket at lade Helgolandsgade, der med Hensyn til Chaussering m. v. er i en nogenlunde tilfredsstillende Tilstand, forsyne med 2 offentlige Gaslygter paa Bilkkaar, at Halvdelen af Bekostningen herved refunderes Ræmnerkassen af Grundejerne.

²⁷¹/₈₅. Fra Mursvend A. Jesper Jensen forelaa et Andragende

om, at han, — der sidder i yderligere fattige Raar paa Grund af, at han i 1883 faldt ned fra et Stillads i Kjøbenhavn og brækkede begge fine Ben og den ene Arm og derved blev sat ude af Stand til at fortjene noget i 8 Maaneder, — maa blive eftergivet et Beløb af 43 Kr. 20 Ore, som er ham afkrævet for hans Steddatter Sophie Mogensens Kur og Pleje i 26 Dage fra den 23de Juli d. A. paa det herværende Sygehus, hvor hun har henligget for at blive opereret for 3 Læer, som vare blevne knuste under hendes Arbejde i Bogtrykker A. Bjørnbaks herværende Trykkeri.

Man besluttede at indhente Erklæring fra Udvalgene for Sygehuspitalet og Fattigvæsenet. (Se Mødet den 15de Oktober.)

²⁷²/₈₅. Tvende henholdsvis af Prins Frederik Ferdinands tekniske Skole og den herværende Handelskole indgavne Andragender om Understøttelse af Statskassen til Fremme af deres Virksomhed vedtog Byraadet at ledsage med sin bedste Anbefaling.

²⁷⁴/₈₅. Et fra Renovationsentreprenør B. Jensen indkommet Andragende om, at der maatte blive antaget en ny Fremgangsmaade ved Udførelsen af Ratterenovationen saaledes, at denne bortføres i transportable Tønder, der rengjøres, forinden de paa ny benyttes, samt om at de til denne Foranstaltning nødvendige Udgifter til Brolægning paa Renovationspladsen, Pumpe etc. maatte blive afholdt af Kommunen, vedtog man at fremsende til Erklæring af Sundhedskommissionen. (Se Mødet den 5te Novbr.)

²⁷⁵/₈₅. En af Stadslæge Schmiegelow under 16de d. M. til Budgetudvalget rettet og af dette forelagt Skrivelse havde denne Embedsmand under Henviisning til det af Byraadet i Mødet den 22de Decbr. 1881 udtalte Ønske om, at han fremdeles som hidtil vilde yde Lægehjælp til samtlige Beboere af Kommunens forskellige Legatboliger, henledet Opmærksomheden paa den af ham i Overensstemmelse hermed udøvede Lægevirkksomhed, som, da Legatejernes Antal for Tiden er 83, hvoraf kun 19 nyde Fattighjælp, saaledes for mere end de tre Fjerdedele af Beboerne er ydet uden Betaling, i hvilken Anledning Stadslægen udtaler Forventning om, at der maa blive ydet ham en lignende Anerkjendelse som den, der blev ham til Del ved ovennævnte Byraadsbeslutning.

Man vedtog at indhente Erklæring fra Udvalget for Fattigvæsenet. (Se Mødet den 8de Oktober.)

²⁷⁶/₈₅. Til 1ste Behandling toges et af Udvalget for Fattigvæsenet under 1ste d. M. fremsendt Forslag om, at der i Stedet for

det nuværende Bæstehus paa Fattiggaarden, der er anbragt i Kjelderen i Bygningens sydlige Fløj og ved denne Beliggenhed paa Grund af den hyppige Benyttelse ikke er uden Skade for selve Bygningen, maatte blive opført en særlig Bygning i Baggaarden til Optagelse af et Bæstehus og en Desinfektionssoo, hvilken Foranstaltning efter medfulgte Planer og Overslag vilde medføre en Udgift af ca. 2,800 Kr. (Se Mødet den 1ste Oktober.)

²⁷⁷/₈₅. Et fra Bestyrelsen for Aarhus Understøttelsesforening under 14de d. M. modtaget Andragende om Understøttelse til Opsættelse af et Herberg, hvortil Grunden nu haves, vedtog man at fremsende til Betænkning af det i Anledning af et tidligere lignende Andragende fra samme Forening under 29de Maj f. A. nedsatte Udvalg.

²⁷⁸/₈₅. Efter derom foreliggende Andragende bevilgede man den heroerende Totalafholdtsforening en Understøttelse af 100 Kr. for indværende Aar, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling i Mødet den 1ste Oktober.

²⁷⁹/₈₅. Til Efterretning toges en Meddelelse fra den konstituerede Formand om, at han paa Begjæring havde meddelt Hospitalslæge Heide Rejsetilladelse fra den 17de d. M. i ca. 14 Dage, imod at praktiserende Læge C. Weis imidlertid varetog hans Forretninger paa Sygehospitallet.

²⁸⁰/₈₅. Udvalget for Gasværket forelagde til Byraadets Afgjørelse et til det fra Enken Karen Marie Thestesens fremkommet Andragende om Hjælp i Anledning af hendes Mand, Gasværksarbejder Hans Thestesens langvarige Sygdom og Død. Det er oplyst under Sagen, at Thestesen har haft fast Arbejde ved Gasværket, saa længe den nuværende Værkmester Petersen har været ansat ved samme, samt at han har været yng siden Begyndelsen af April, i hvilken Tid han har haft halv Løn som Sygepenge. Andragerinden er 59 Aar gl. og har 3 voksne Børn; hun søger Erhverv oed at holde Spisefvarter, hoed der imidlertid ikke er tilstrækkeligt til hendes Underhold, hvorfor hun ønsker at faa et Bidrag til Huslejen, der er 180 Kr. om Aaret.

Man vedtog at give hende en Understøttelse af 100 Kr. for hvert af Aarene 1885, 86 og 87, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling, som foretoges i Mødet den 1ste Oktober.

²⁸¹/₈₅. Et fra Ejendomskommissionær Chr. Petersen fremkommet Andragende om Eftergivelse paa Grund af Sygdom og i ørigt manglende Evne til at betale de ham for de to sidste Aar-

taler af indeværende Aar paahvilende Kommuneskatter til Beløb 18 Kr. kunde Byraadet under Henviisning til, at det savner Myndighed til at eftergive Kommuneskatter, ikke bevilge.

²⁸²/₈₅. Foranlediget ved et af vedkommende Grundejere derom indgivet Andragende og i Genhold til Vandværksudvalgets Indstilling vedtog Byraadet at forsyne Ole Rømersvej paa Strækningen fra Montanavej til Bülowsgade med en 5 Tommers Vandledning paa Wilkaar, at Grundejerne udrede Halvdelen af de dertil medgaaende Omkostninger, der af Stadsingeniøren ere beregnede til 1000 Kr., foruden Halvdelen af Beføstningen ved Indlæggelsen af de fornødne Stikledninger.

Det Beløb, som saaledes ikke paalægges Grundejerne, vedtog man at lade Vandværket bære og efterbevilge i den Anledning 500 Kr. paa Konto XI 2 a for indeværende Aar.

Udvalget for Vandværket bemyndigedes derhos til at lade Arbejdet paabegynde, saa snart de paagældende Bidragspligtige ved Udvalgets Foranstaltning havde erklæret sig villige til at udrede den paa dem faldende Del af Udgiften, der af Stadsingeniøren er beregnet til 70 Ore pr. løbende Alen Fagadelængde.

²⁸³/₈₅. Med en Skrivelse fra Amtet af 22de d. M. havde Byraadet til Erklæring modtaget et af Gartner G. Birkefeldt til Indenrigsministeriet indgivet Andragende om, at der maatte blive meddelt ham Tilladelse til at anlægge en Spabadanstalt til offentlig Afbenyttelse mod Betaling ud for den ham tilhørende Ejendom af det tidligere „Trøjborg“s Grund Nord for Aarhus, hvilket Andragende man vedtog at tilstille det i forrige Møde under Sag Nr. ²⁶⁰/₈₅ nedsatte Udvalg til nærmere Underjøgelse og Betænkning. (Se Mødet den 22de Oktober.)

²⁹¹/₈₅. Et fra St. Stefansforeningen fremkommet Andragende om, at den samme ved Byraadets Beslutning af 12te Marts tilstaaede aarlige Understøttelse af 400 Kr. til de tvende Menighedsdiaconisfers Underhold maatte blive forhøjet til 600 Kr. blev forhandlet, men derpaa udjat til næste Møde.

Mødet den 1ste Oktober.

I Borgmesterens Sygdomsforfald leledes Forhandlingerne af Overretsfagsfører Rjer.

⁹⁰/₇₈. Den fra forrige Møde udsatte Sag angaaende Indlemmelse af Landdistriktet „Aarhus Mølle“ under Kjøbstaden blev atter foretaget.

Doerenskomsten med Grundejerne i Distriktet blev antagen af Byraadet med de af Udvalget foreslaaede Endringer, hvorefter den vil være at tilstille Bygningskommissionen og Amtsrådet og endelig at forelægge Indenrigsministeriet til Godkendelse. (Se næste Møde.)

⁸⁸/₈₄. Efter Indstilling af Udvalget for Kasernebygningerne besluttede Byraadet at besvare Oberstløjtnant Müller's i Mødet den 20de August fremlagte Skrivelse derhen, at det ny Artillerietablisement maa anlægges paa Lodderne Nr. 63, 64 og 65 i Møllevangen, da man meget nødig ser, at der ved Anlægget skæres ind i Lodderne Nr. 52, 53, 54 og 55, endog kun for en enkelt af disse Bedkommende. (Se Mødet den 5te Novbr.)

⁷⁹/₈₅. Paa Foranledning af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indledes der en Diskussion om, hvorvidt man ikke i enkelte Punkter burde modificere den af Byraadet under 17de August, se Mødet den 6te f. M., udstedte offentlige Bekjendtgørelse om Overtagelse af private Gader og Veje som offentlige, men uden at nogen hertil sigtende Beslutning dog blev tagen.

¹⁶⁴/₈₅. Der fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 26de f. M., hvorved Salget af den saa kaldte General Juels Have til Aarhus Privatbank approberes paa Vilkaar, at Kjøbesummen indbrages under Kjøbstadens Kapitalformue.

¹⁶⁵/₈₅. Udvalget for de ny Torve meddelte mundtlig, at det havde indhentet Brandkommissionens Erklæring over Hr. Christensens i Mødet den 30te Juni fremlagte Planer og Snit til en ny Theaterbygning, med hvilken Erklærings Indhold Hr. Christensen dernæst oargjort bekjendt, hvorfor Udvalget endvidere gjorde Rede for, hvad der senere var passeret i Sagen angaaende Afgivelse af Plads til et nyt Theater.

Efter flet Drøftelse blev Sagen udsat til næste Møde.

²²³/₈₅. Til Efterretning toges en Skrivelse fra Stiftamtet om, at Mølledistriktets Bidrag for 1885 til Kjøbstadens Brandvæsensudgifter er bestemt til 22 Kr. 20 Øre.

²⁵³/₈₅. Lejekontrakterne om „Pavillonen“ og „Salonen“ i Ris Skov, der stode paa Dagsordenen fra forrige Møde, bleve paany udsatte til Mødet den 15de Oktober.

²⁶⁷/₈₅. Efter fornyet Behandling af det fra forrige Møde udsatte Andragende fra Patrouillebetjentene vedtog man at fordele det

paagjældende Beløb med 40 Kr. til hver af Betjentene, Nr. 15 L. Andersen, Nr. 16 G. Høier, Nr. 18 P. Hansen, Nr. 19 J. Jensen, Nr. 20 G. Hjorth, Nr. 22 G. Ryed, Nr. 23 L. Mikkelsen, Nr. 25 E. Krarup, Nr. 27 N. Jørgensen og Nr. 30 G. P. Neuhaus.

⁷⁶/₈₅. Efter gjentagen Behandling vedtoges det i forrige Møde indbragte Forslag fra Udvalget for Fattigvæsenet til Opførelse af en særlig Basteribygning paa Fattiggaarden efter de fremsendte Planer og Overslag. (Se Mødet den 19de Novbr.)

²⁷⁸/₈₅. Byraadet bekræftede sin ved 1ste Behandling i Mødet den 24de f. M. tagne Beslutning om for indværende Aar at tilstaa den herværende Totalafholdssforening en Understøttelse af 100 Kroner.

²⁸⁰/₈₅. Det i forrige Møde fremlagte Andragende fra Enken Karen Marie Thøstesen var til 2den Behandling og blev bevilget med de samme Beløb som tidligere.

²⁹¹/₈₅. Efter fornyet Behandling af det i forrige Møde indbragte Andragende fra St. Stefansforeningen vedtog man fra 1ste Januar 1886 at regne og indtil videre at forhøje det til Menighedsdiafonisernes Underhold bevilgede Beløb af 400 Kr. til 600 Kr. aarlig. (Se Mødet den 15de Oktbr.)

²⁹³/₈₅. I Anledning af en fra Landinspektør E. T. Langballe i Hammel indkommen Klage over, at en af ham til Borgmestertorret den 16de August d. A. fremsendt Udskytningsjag angaaende nogle Parceller fra Handelsgartner Hakon Rielsens Ejendom paa Aarhus Mark først er bleven behandlet af Byraadet i dets Møde den 3die Sepbr., vedtog man i Overensstemmelse med et af den fungerende Formand fremsat Forslag at svare, at Byraadet, forinden det træffer Afgjørelse om Indstilling til højere Autoriteter i Udskytningsjager, al Tid plejer at indhente Bygningskommissionens Erklæring, hvilket ogsaa er flet i det paaflagede Tilfælde, hvad der har været Grunden til, at Sagen først er bleven behandlet i Mødet den 3die f. M., der var det første Møde, som afholdtes, efter at Bygningskommissionens Erklæring var modtagen.

²⁹⁵/₈₅. En fra Højens Byraad fremkommen Forespørgsel om, hvorledes Pensioneringen af Kommunens Funktionærer er ordnet her i Kommunen, anmodede man den fungerende Formand om at besvare.

²⁹⁸/₈₅. I Overensstemmelse med en fra Udvalget for Skolevæsenet under 30te f. M. fremkommen Indstilling vedtog man at uddele det paa Budgettets Udgiftskonto IV. 1. a. 5. „til Fordeling imellem de fast ansatte Lærere efter Byraadets nærmere Bestemmelse“

opførte Beløb af 400 Kr. til Lærerne Michaelsen, Ingerslev, Pape og A. Müller med 100 Kr. til hver, samt endvidere at tildele hver af Lærerne H. E. Christensen og Gundersen 50 Kr. af det Beløb paa 100 Kr. af den lovbestemte Pengeløn (Konto IV. 1. a. 2), hvorover der ikke hidtil er disponeret.

^{300/85}. 1ste Behandling af Kommunens Budget for 1886 tilendebragtes, hvorefter Budgettet overgik til 2den Behandling. (Se næste Møde.)

^{301/85}. Paa Forslag af Udvalget for Fattigvæsenet bevilgede Byraadet, at der i Anledning af Fattigbud og Trommeslager A. B. d. d. den 5te Oktober d. A. forestaaende 30aarige Jubilæum og Søløbsbryllupsfest maatte, i Betragtning af hans lange Tjeneste under Fattigvæsenet, udbetales ham et Gratiale en Gang for alle af 200 Kr.

Mødet den 8de Oktober.

I Borgmesterens Sygdomsforfald leledes Forhandlingerne af Overretssjæfsfører R. J. r.

Som Meddelelse forelagdes en Skrivelse af 6te d. M. fra Udvalget for Skolevæsenet, hvori Byraadet underrettes om, at Bedellen ved Søndre Pigebytskole Aagaards Hustru og Børn ere blevne angrebne af Tyfus og paa Grund heraf efter Stadslægens Opfordring den 2den d. M. overflyttede til Sygehuset, hvorefter ikke alene Bedellens Lejlighed, men ogsaa samtlige Lokaler i Skolen, der benyttes til Undervisning, ere desinficerede og en almindelig Afvaskning af Gulve, Døre, Inventar m. v. foretaget. Da Patienternes Anbringelse paa Sygehuset er foregaaet efter Ordre fra Udvalget, tager dette endvidere Forbehold om senere at indstille, at Kommunen skal deltage i de med Kuren forbundne Omkostninger. (Se Mødet den 5te Novbr.)

^{90/78}. Et renskrevet Exemplar af den i forrige Møde af Byraadet tiltraadte Doerenskomst angaaende Indlemmelse af Landdistriktet „Marhus Mølle“ under Marhus Kommune var forelagt og blev forsynet med Raadets Underskrift, hvorefter Sagen gaar videre som i forrige Møde bestemt.

¹⁸⁸ og ^{261/84}. Der forelaa henholdsvis fra Sundhedskommissionen og Bygningskommissionen Forslag til Udvidelse af Sundhedsgrensen og Bygningsgrensen, se Mødet den 27de Novbr. f. A.

Efter at Drøftelse havde fundet Sted, blev Sagen udsat til næste Møde.

^{165/85}. Efter fornyet Drøftelse af den fra forrige Møde udfatte Sag om Afgivelse af Plads til Opførelsen af et nyt Theater vedtog man at tilskrive Hr. Christensen saaledes:

„Efter at have modtaget Deres Skrivelser af 13de Avg. og 2. Sepbr. d. A. har Udvalget og efter dets Indstilling Byraadet gjentagne Gange haft under Forhandling, hvorledes man fra Kommunens Side rettest burde stille sig lige over for den foreliggende Situation. Paa den ene Side er man herfra meget tilbøjelig til at anerkende, at et Theater, der kun kan rumme 900 Siddepladser og vist knap endda det, inden ret længe, om ikke allerede nu, vilde være for lille for Aarhus. Paa den anden Side nærer man i al Fald i Øjeblikket overvejende Betænkelighed ved atter lige over for Dem at skride til Indrømmelse af et større Areal. Byraadet er nemlig af den Formening, at naar man nu skulde naa op til Afstaaelsen af henved 2000 □ Alen, vilde det, selv om Bispetorvet ogsaa vilde kunne taale en saadan Indskrænkning, utvivlsomt repræsentere en saa stor Kapital, at man dels med Rette vilde kunne nære Tvivl, om det er rigtigt for Kommunen at anvende saa meget paa denne Sag, dels i al Fald meget kunde ønske ikke i Øjeblikket at staa saaledes bundet lige over for et enkelt Projekt, at Muligheden for Fremkomsten af andre Projekter derved udelukkedes eller i al Fald formindskedes. Byraadet har derhos saa meget mere Grund hertil, som det fra flere Sider er antydet for enkelte Medlemmer, at der vare andre Projekter ved at bryde frem.

Under disse Omstændigheder er Byraadet ikke tilbøjeligt til, i al Fald indtil videre, at gaa ind paa en videre Forhandling med Dem om Planen.“ (Se Mødet den 22de Oktober.)

^{256/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedtog Byraadet med Hensyn til det i Mødet den 3die f. M. fremlagte Andragende fra Interessentskabet „Sølyst“ m. fl. om Approbation paa Gadeanlæg imellem Guldbergsgade og Teglgaaardsgades Forlængelse m. m:

1. at approbere Gadelinierne b b og e e paa det med Andragendet fulgte Kort, nemlig b b den direkte Forlængelse af Teglgaaardsgade ud til Exerцерhuset og e e en Tværgade fra den projekterede aabne Plads ud for Matr. Nr. 28 c h til Forlængelsen af Ny Munkegade. Anlægget af disse Gader med Kloak-, Vand-

- og Gasledning overtager Kommunen paa de i Byraadets Beskjendtgjørelse af 17de Aug. d. A. indeholdte Betingelser.
2. at modtage Partikulier J. Besters Tilbud om Afgivelse af Arealet a a d d paa samme Kort, beliggende foran fornævnte Matr. Nr. 28 c h, imod at Kommunen udreder alle Udgifter til Anlægget af Gade med Kloak-, Vand- og Gasledninger langs hans Ejendom ud til den derved dannede aabne Plads, og imod at der gives ham Façaderet til denne.
 3. at atternævnte aabne Plads makadamiseres og forsynes med Fortov m. m. som den tilstødende Gade, og
 4. at Bejen c c (fra Guldbergsgade til forbi Kasernen) udvides saaledes som paa Kortet vist.

Det tilføjes derhos, at Udgifterne til de under 3. og 4 nævnte Foranstaltninger for Kommunens Vedkommende ville udgjøre c. 3,400 Kroner.

^{275/85.} Efter at have modtaget Betænkning fra Udvalget for Fattigvæsenet over Stadslæge Schmiegelows i Mødet den 24de f. M. fremlagte Andragende vedtog Byraadet i Overensstemmelse med Udvalgets Indstilling fra Begyndelsen af indværende Aar at regne og fremdeles indtil videre hvert Aar at tilstaa den nuværende Stadslæge en aarlig Godtgjørelse af 100 Kr. for at yde Lægehjælp til de Beboere af samtlige Kommunens Legatboliger, som ikke ere under Fattigvæsenets Forsorg.

^{300/85.} 2den Behandling af Kommunens Budget for 1886 paabegyndtes og fik endelig saa langt frem, at samtlige Udgiftskonti fra I til IX vedtoges. (Se næste Møde.)

^{327/85.} Ved Skrivelse af 1ste Oktober har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Forbindelse med sin Skrivelse af 1ste Juli d. A., se Mødet den 16de f. M., skænket Byraadet et Exemplar af afd. Kobberstikker Ballins Stik efter Marstrands Maleri i Christians den fjerdes Kapel ved Roskilde Domkirke: „Christian den fjerde paa „Trefoldigheden“ i Slaget ved Femern“, hvilken Gave man modtog med Tak, ligesom man ogsaa besluttede at lade Billebet indfatte i en for det komponeret Ramme, der kan faas i Kjøbenhavn for 38 Kr.

Mødet den 15de Oktober.

J Borgmesterens Sygdomsforfald leledes Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer.

¹⁸⁸ og ²⁶¹/₈₄. De fra forrige Møde udsatte Forslag til Udvikelse af Sundhedsgænsen og Bygningsgænsen bleve overgione til et i den Anledning nedsat Udvalg, bestaaende af den fungerende Formand, D. Langballe, A. Langballe, Meulengracht og Mørk, til Betænkning.

³²¹/₈₄. Byraadet understfrev Skjøde til Murmester S. Rasmussen paa Parcellen Matr. Nr. 1258 k af Bygrunden. (Se Møderne den 26de Marts og herefter den 29de Oktober.)

Skjødet er optaget i Tillægget.

²⁰⁶/₈₅. Ved Auktion den 16de f. M. over Græsningsretten til Exercerpladserne ved Skejby Lej, tilfammen af Størrelse ca. 60¹/₇ Td. Land, hvortil Konditionerne ere approberede i Mødet den 3die f. M., blev Slagtermester J. Ziegler høistbydende med 1800 Kr. aarlig Afgift, hvilket Bud, der gjælder i 5 Aar fra den 1ste Januar 1886 at regne, Udvalget for Markvæsenet havde indstillet til Approbation.

Da ogsaa Byraadet fandt Buddet antageligt, besluttede man at indstille det til Antagelse af Indenrigsministeriet. (Se næste Møde.)

²³⁸/₈₅. Efter at Udvalget for Byens Udvikelse og Bebyggelse havde afgivet Betænkning over det i Mødet den 6te August indbragte Andragende angaaende Indlemmelse af en Del af Viby Sogn (den saakaldte Kunstvej) under Aarhus Kommune, og Sagen derefter var bleven drøftet, besluttede Byraadet, da Byraadet kunde ønske at give sin mod Andragernes Ønske stribende Stilling til Sagen en fylldigere Motivering, end det var fket i Udvalgets Skrivelse, paa ny at anmode Udvalget om at tage Sagen under Doervejelse og derefter fremkomme med Indstilling.

²⁵³/₈₅. Byraadet approberede de af Udvalget for Skovvæsenet med Værterne i „Bacillon“ og „Salonen“ i Kis Skov affluttede Lejekontrakter om disse Beværtningssteder. (Se forrige Møde.)

Kontrakterne ere optagne i Tillægget.

²⁷¹/₈₅. Efter at have modtaget Erklæring saavel fra Udvalget for Sygehuset som fra Udvalget for Fattigvæsenet over Mursvend A. Jespersens i Mødet den 24de f. M. fremlagte Andragende eftergav Byraadet Andrageren i Betragtning af, at han har en stor Familie at forsørge og aldrig tidligere hverken har søgt eller faaet Fattighjælp, samt da det er uden nogen ham tilregnelig Ansig, at han har maattet gaa under Fattigvæsenet, det ham for hans Steddatter Sophie Mogensens Rur og Pleje paa det herværende Sygehus

afkrævede Beløb af 43 Kr. 20 Ore, der foreløbigt er blevet betalt af Fattigvæsenet.

^{291/85}. Der fremlægges en Skrivelse af 8de d. M., hvori St. Stefansforeningen udtaler sin Tak for det ved Byraadets Beslutning af 1ste dennes bevilgede forhøjede Bidrag til de 2 Menighedsdiakoniseres Underholdning.

^{300/85}. Under den fortsatte 2den Behandling af Kommunens Budget for 1886 bleve samtlige tilbagestaaende Udgiftskonti vedtagne. (Se næste Møde.)

^{302/85}. Fra Justitsraad H o n u m forelæse en Skrivelse af 5te d. M., hvori han, hvem Byens Gadenummerering er underlagt, i Anledning af, at han nylig er bleven anmodet om at foranstalte Gadenavnene paamalede Gadehjørnerne paa en Del Steder, hvor saadanne mangle, indstiller, at Gadenavnene over hele Byen, i Stedet for som hidtil umiddelbart at paamales fælle Bygningerne, skrives paa Zintplader, som anbringes paa Gadehjørnerne. Disse Plader, der ere malede med blaa Bund og overtrukne med en stærk Fernis, og hvoraf en Prøve var forelagt Byraadet, antager Justitsraaden ville kunne modstaa Luftens Paavirkning i en længere Arrække, og de ville efter et af en herværende Malermester indgivet Tilbud med Opjætning komme til at koste 1 Kr. pr. Styk eller for hele Byen, hvortil antages at ville medgaa imellem 8 à 900 Stkr., ca. 900 Kr.

§ Anledning heraf vedtog Byraadet at lade forfærdige 20 Ravnepalader, som den modtagne, og til Prøve at lade dem anbringe paa Store og Lille Torv, i Jmmervad og paa Rystvejen. (Se næste Møde.)

^{303/85}. Efter Forslag af Udvalget for Skolevæsenet besluttede man at indgaa til Skolebirektionen med Indstilling om, at der i Anledning af Lærer F. A. N ø r g a a r d s Befordring til Overlærer ved Frederiksberg Skolevæsen maa blive opslaaet et Lærerembede ledigt ved det kommunale Skolevæsen her i Byen med følgende Indtægter: 200 Kr. i Pengeløn, 50 Ldr. Byg efter Kapitelstart, Andel i Skolepenge (ca. 100 Kr.), 150 Kr. i Huslejegodtgjørelse og 2 Fægne Brænde.

^{304/85}. Fra Politimesteren var i Genhold til § 3 i Lovene for Aarhus Politis Understøttelsesforening modtaget Regnskab for denne Forening for Tiden fra 1ste Maj 1884 til 30te Septbr. d. A., hvilket Regnskab man besluttede at henlægge i Skabet til nærmere Eftersyn for Medlemmerne indtil et senere Møde.

Efter samme har Foreningen i de forløbne 17 Maaneber af dens Virksomhed havt følgende Indtægter og Udgifter:

A. Indtægter.

1. Kontingent af Betjentene	753 Kr. 95 Ø.
2. Tilskud af Kommunen	753 — 95 —
3. Renter	34 — 01 —
	Σ Alt 1540 Kr. 91 Ø.

B. Udgifter.

1. Administration (Papir og lign.)	18 Kr. 00 Ø.
2. Tilbagebetalt udtraadte Medlemmer	17 — 06 —
3. Udbetalt Understøttelse	100 — 00 —
4 a. Indsat til Forrentning i en Sparekasse	1398 Kr. 01 Ø.
b. Kontant Beholdning	8 — 84 —
	1406 — 85 —
	Σ Alt 1541 Kr. 91 Ø.

Efter Lovens § 5 er Udgiftsbeløbet Kr. 4, 1406 Kr. 85 Ø., overført til Grundfonden, som den 1ste Oktbr. d. A. ejede:

1. Udestaaende mod Pant i en fast Ejendom (op- rindelig Politikassens Tilskud)	7000 Kr. 00 Ø.
2. Indestaaende i Jysk Handels- og Landbrugs- bank paa en Sparekassjebog (Renter af foran- staaende Beløb)	279 — 05 —
3. Ovennævnte Regnskabsoverskud	1406 — 85 —
	Σ Alt 8685 Kr. 90 Ø.

(Se Mødet den 29de Oktober.)

³⁰⁶/₈₅. En fra Vicekonsul R. Wulff under 14de d. M. fremkommen Forespørgsel, om der fra Byraadets Side er noget til Ginder for, at han alene eller i Forening med andre anlægger en Svøbdeanstalt ud for den ham tilhørende Ejendom „Trøjborg“, be-
sluttede man at fremsende til Erklæring af det i Mødet den 11te f. M. under Sag Nr. ²⁶⁰/₈₅ nedsatte Udvalg. (Se næste Møde.)

Mødet den 22de Oktober.

Σ Borgmesterens Sygdomsforfald ledeses Forhandlingerne af
Overretsfagfører R j e r.

¹⁶⁵/₈₅. Som Svar paa den i Medfør af Beslutningen i Mødet den 1ste d. M. afgaaede Skrivelse angaaende Plads til Opførelsen af en ny Theaterbygning var der fra exam. polyt. Christensen modtaget en Skrivelse af 12te dennes, hvori det meddeles, at vedkommende Arkitekter formene at kunne tilvejebringe ny Skitser, hvorved der vil kunne tilvejebringes et Antal af 1000 Siddepladser i den ny Theaterbygning, uden at det ved Byraadets Skrivelser af 27de April og 26de Maj d. A. tilstaaede Areal overskrides, ligesom der ogsaa i de ny Skitser vil blive taget Hensyn til samtlige af Brandkommissionen fremsatte Fordringer, hvorfor Hr. Christensen udtaler Haab om, at Byraadet vil fastholde sit i de ovenanførte 2 Skrivelser givne Tilfagn, saasemt dette Forsøg lykkes Arkitekterne.

Man besluttede at lade Sagen gaa til Betænkning af Udvalget for de ny Torve.

²⁰⁶/₈₅. En Indstilling til Indenrigsministeriet angaaende Approbation paa Auktionsbuddet paa Lejemaalet af Græsningsretten til Exercerpladserne ved Stejby Ved blev forelagt og forsynet med Byraadets Underskrift. (Se Mødet den 26de Novbr.)

²⁶⁰/₈₅. Efter at det i Mødet den 11te f. M. nedsatte Udvalg havde udtalt sig angaaende det af Udvalget for Skolevæsenet fremsatte Forslag til Anlæg af en Badeanstalt Nord for Byen til Brug for Kommuneskolernes Elever m. v., vedtog man i Overensstemmelse med Udvalgets Forslag at lade en saadan Badeanstalt anlægge, saaledes at de forberedende Arbejder hertil, navnlig Anlæggelse af de paaviste Høfder, maa udføres allerede i indværende Aar for de besparede Beløb, som Udvalget formener at have til Raadighed fra andre Konti paa Skolevæsenets Budget, medens Resten af Udgiften, der antages at blive 1500 Kr., derimod vil være at paaføre Budgettet for 1886. (Se Mødet den 19de Novbr.)

²⁸³/₈₅. Efter Indstilling af vedkommende Udvalg vedtog man at anbefale Gartner G. Birkefeldts i Mødet den 24de f. M. til Eklæring fremkomne Andragende om Anlæg af en Badeanstalt Nord for Byen paa Vilkaar, at Planen for Badeanstalten bliver indsendt til Byraadets Approbation for at Kommunens og Havnens Interesser kunne blive varetagne. (Se Mødet den 19de Novbr.)

³⁰⁰/₈₅. Den fra forrige Møde udsatte 2den Behandling af Kommunens Budget for 1886 tilendebragtes saaledes, at samtlige Indtægtskonti vedtoges. (Se Mødet den 5te Novbr.)

³⁰²/₈₅. Da der siden Byraadets Beslutning i forrige Møde

angaaende Afstæffelse af nogle Gadesfilter til Prøve var indkommet tvende Tilbud paa Levering af saadanne Filter af en solidere Beskaffenhed og et smukkere Udsende end de, der tidligere havde været bragt i Forslag, besluttede man at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Ramfing, Kruse og Speyer, til nærmere at undersøge samtlige herhen hørende Spørgsmaal, navnlig med Hensyn til Anstæffelse af emaillede Jærnfilter.

^{305/85.} Et fra Premierløjtnant Nørretranders fremkommet Andragende om, at der maatte blive tilstaaet ham et Vederlag for den af ham ydede mangeaarige Tjeneste som Chef for det herværende Ordens- og Politikorps vedtog man at overgive Budgetudvalget til Erklæring. (Se Mødet den 26de Novbr.)

^{306/85.} I Anledning af den fra Vicekonsul Wulff i forrige Møde fremkommen Forespørgsel, om han alene eller i Forbindelse med andre maa anlægge en Svøbdeanstalt ud for hans Grund „Trøjborg“ Nord for Byen, besluttede man efter Indstilling af vedkommende Udvalg at svare, at der fra Byraadets Side intet er til Hinder for Anlægget af en sliq Anstalt, naar Planen dertil, inden Arbejdet paa-begyndes, indsendes til Raadets Approbation, for at Kommunens og Havnens Interesser kunne blive varetagne. (Se Mødet den 26de Novbr.)

^{312/85.} Efter derom foreliggende Andragende fritoges Kaptajn Rohmann, der strax efter sin Indtrædelse i Byraadet i Begyndelsen af indeværende Aar blev angreben af en heftig Sygdom, hvis Reconvalescentstid efter en medfulgt Lægeerklæring kan antages endnu at ville blive meget lang, for at være Medlem af Byraadet.

Spørgsmaalet om Valg af et nyt Medlem i Kaptajn Rohmanns Sted udjættes til næste Møde.

^{313/85.} Fra vraktiserende Læge C. Weis var modtaget følgende den 12te d. M. daterede Beretning med 1 Bilag om Virksomheden paa Børneklinikken i Aaret fra den 1ste Septbr. 1884 til den 1ste Septbr. 1885:

„I Righed med i Fjor tillader jeg mig herved at tilstille Hr. Borgmesteren en Indberetning om Virksomheden paa Børneklinikken i Ryesgade 8 i Lidsrummet fra 1ste Septbr. 1884 til 1ste Septbr. 1885.

Der har i den Tid paa Kliniken været behandlet 284 Børn fordelt paa de 12 Maaneder, som hosstaaende Tabel udviser

33	20	21	14	20	38	29	12
		Maj.	Juni.	Juli.	Aug.		
		25	24	17	26		

Som jeg allerede i Fjor fremhævede og som vil ses af vedlagte Tabel I har Kliniken været besøgt fra alle Dele af Byen; selvfølgelig have Kvarteret Frederiksbjerg og de øvrige i Nærheden liggende Gader leveret Hovedkontingentet; men ogsaa de fra Nysegade fjærntliggende Kvarterer som Reginehøj, Vesterbro, Skovvejen have leveret et efter Forholdene ikke saa ringe Kontingent.

Ligesom i Fjor har jeg ogsaa for dette Aar opført Forældrenes Stilling, da det synes mig af Interesse, hvilke Klasser, der søge Hjælpen.

140 have været Børn af Arbejdsfolk.

70 Børn af Svende i forskjellige Haandværk.

22 — - Enfer.

18 — - Sømænd.

7 ere opførte som Plejebørn.

5 — — — uægte Børn.

3 — Børn af Træfkehøndlere.

3 — — - Stenhuggere.

3 — — - Gartnere.

2 — — - Postbudde.

1 — — - Barber.

for 7 — Faderens Stilling ikke opført.

284

Børnenes Alder har varieret fra 14 Dage til 14 Aar; Majoriteten har dog været under 4 Aar, idet som høstende Tabel udviser 154 have været under 4 Aar

0—1 Aar . . . 42	7—8 Aar . . . 17
1—2 — . . . 48	8—9 — . . . 15
2—3 — . . . 32	9—10 — . . . 14
3—4 — . . . 32	10—11 — . . . 6
4—5 — . . . 16	11—12 — . . . 10
5—6 — . . . 19	12—13 — . . . 7
6—7 — . . . 19	13—14 — . . . 7

284

Hvad Sygdommene angaar, levere, som man kunde tænke sig blandt et Klientel, der bestaar af de fattigere i Byen, Kjørtelsygd, engelsk Syge og Fordøjelsesforstyrrelser et stort Antal; Kjørtelsygd og engelsk Syge saaledes tilsammen alene næsten 33 %. For øvrigt have Børnene været behandlede for følgende Sygdomme:

Rjertelsgdom	66	Tilfsadekomne	5
Jordøjelfesforftyrrelfe . .	57	Epilepsi	4
Bryftkatarrh	30	Børnelamhed	3
Engelft Syge	27	Syphilis	2
Blodmangel	17	Snat	2
Righofte	15	Forbrænding	2
Bryftfyge	11	Gigtfeber	2
Lungebetændelfe	11	Ryrebetændelfe	1
Orm	7	Diphtheritis	1
Starlagensfeber	6	Mæflinger	2
Hjærnebetændelfe	6		

18 Tilfælde have nødvendiggjort mindre Operationer, og ved 12 af disse har været anvendt Kloroformbedøvelse; ved disse har al Tid en af Diafonisferne i St. Stephansafylet velvillig ydet mig Afiftance.

Hovedsagen har jo været Konsultationen i Ryesgade, men enkelte har jeg fet til i Hjemmet.

Konsultationen har fom Regel fundet Sted 3 Gange om Ugen; men da jeg et Par Gange i nogen Tid har beførget dels Byens, dels Aarhus Amts Sygehus under de refpektive Sygehuslagers Bortrejfe, har det været mig umuligt paa disse Tider at beførge Kliniken mere end 2 Gange om Ugen.

Under min egen Bortrejfe i Sommer i 5 Uger beførge Dr. Frifch velvillig Kliniken.

Som jeg alt i Fjor fremhævede, har jeg fun for de færrefte Tilfælde kunnet fe det endelige Refultat af Behandlingen, da Børnene i Reglen udgaa af Behandling derved, at de blive borte. For de operative Tilfældes Bedkommende, hvor Patienterne komme til Forbinding, til de ere rafte, har Refultatet i alle Tilfældene været godt.

Naar jeg fer hen til, at Kliniken, fra den Dag den blev aabnet 1fte Decbr. 1883 til Dags Dato, har været beføgt af 469 Børn, synes dette mig det bedfte Bevis for, at Sagen har en Betydning, og jeg er derfor villig til at fortsætte fom tidligere, men tvivler om at kunne mere end 2 Gange om Ugen, da jeg ikke godt kan undvære alle mine Morgentimer de 3 Dage i Ugen“.

Tabel I.

„Frederiksballe	33	Spgade	3
Agade	17	Baldemarsgade	3
Reginehøj	12	St. Annagade	3
Besterbrogade	12	Munkegade	3
Fistergade	16	Norsgade	3
Guldbergsgade	11	Hallsvej	3
Studs-gade	11	Rømersvej	3
Jørgergaardsvej	11	Østergade	2
Barberggde	8	Knudrissgade	2
Storvejen	9	Smedegynen	2
Kunstvej	7	Skolegade	2
Nørrebrogade	7	Amaliegade	2
Søndergade	7	Dybbøl-gade	2
Frederiksgade	6	Ryftvej	2
Kalfværlsstræde	6	Rygade	2
Montanavej	5	Istedgade	2
Klostergade	5	Banegaardsvej	1
Nørregade	5	Kriegersvej	1
Mindegade	5	Marfælisborg Allé	1
Mejlgade	5	Tangen	1
Teglgaardsgade	5	Brunsgade	1
Rosenfrantsgade	4	Sømsfabrikken	1
Graven	4	Bolden	1
Havgynen	4	Tolbbodvej	1
Büllowsgade	4	Frue Kirkerist	1
Møllegade	4	Fra Landet	2
Møllesti	4	Bopæl uopført	4
Godthaabsgade	3		284"

Man vedtog at henlægge Sagen i Skabet til næste Møde.

³¹⁴/₈₅. I Anledning af et fra Redaktør N. Johan Laursen indkommet Andragende tillod Byraadet i Overensstemmelse med Skoleudvalgets Indstilling, at der ligesom i Fjor maa overlades det Udvalg, der af forskjellige Foreninger er nedsat til at fremme Arbejderundervisningen i Vinter, to Klasseværelser i Nordre Byfskole til Brug i nævnte Djemed. Værelserne overlades med Lys og Varme, men maa være forladte af vedkommende senest Kl. 9 Aften.

³¹⁵/₈₅. Paa derom fremsat Forslag bemyndigede Byraadet den fungerende Formand til i Anledning af Hans tgl. Højhed Prins

Baldemars Formæling at affende følgende Lykønskningstelegrammer :
til Hans Majestæt Kongen:

„J Anledning af Hans kongelige Højhed Prins Baldemars Formæling føler Aarhus Byraad Trang til lige over for Deres Majestæt allerunderdanigst at udtale vor varme og inderlige Lykønskning, idet vi sikkert haabe, at den nu knyttede Forening maa bringe Gode og Glæde for Deres Majestæt og det kongelige Hus samt Lykke og Velsignelse for det høje Par.“

og til Hans kongelige Højhed Prins Valdeemar:

„Aarhus Byraad tillader sig for Deres kongelige Højhed og høje Brud at frembære en varm og hjertelig Lykønskning til den Forening, som i Dag knyttes, og som vi inderlig haabe maa bringe dem begge et langt Livs Lykke og Velsignelse.“

(Se næste Møde.)

^{316/85}. Efter Indstilling af Markdirektionen i Skrivelse af G. D. tilbød Byraadet Sagsfører, Hospitalsforstander T h o m s e n, som af ham i Skrivelse til Udvalget for Markvæsenet af 18de d. M. begjært, at opfylde Grøften, der gaar langs den østlige Side af Albersros Have, og paa det opfyldte Terræn at anlægge en Gangsti, naar han indgaar paa følgende af Markdirektionen stillede Betingelser:

Ejeren af Albersro betaler alle Omkostninger ved Opfyldningen og Reguleringen af Bejen samt Omlægningen af Bandlebet, der maa føres over i Grøften paa den anden Side af Bejen, ligesom han maa anlægge en brolagt Kendeften imellem Gangstien og Bejen. Hækken, der staar i Albersros Have, klippes saaledes, at den er 2 Fod tilbage fra Overkanten af den nuværende Grøft. Endelig maa Ejeren forpligte sig til i Fremtiden at vedligeholde Gangstien og de forskjellige Afløb, der blive en Følge af denne Opfyldning.

^{317/85}. I et af Oversergent P. F r i s e under 14de d. M. til Byraadet indgivet og med 8de Regiments Anbefaling ledsaget Andragende havde Andrageren, der paa Grund af Alder den 6te Januar førstkommande skal fratræde sin Stilling ved Hæren, anholdt om, at der maatte blive tilstaaet ham fri Bolig i Fodfolks-etablissementet fra den 1ste Febr. 1886 at regne som Tillæg til den ham tilkommende Godtgørelse for at varetage Funktionerne som Portner og Kasernefergent ved dette Etablissement.

I Overensstemmelse med den af Indkvarteringskommissionen over Andragendet afgivne Betænkning fandt Byraadet ikke for Tiden Anledning til at indbrømme Andrageren den af ham attraaede Fri-

bolig, — efterfom det netop nu overvejes om der ikke kan tilvejebringes et faa stærkt Tryk paa Vandværkets Vand, at det kan naa op i Fodfolks-etablissementets øverste Etage, hvorved det Andrageren nu paa-hvilende Arbejde med Vandets Oppumpning vil bortfalde, — hvorimod man erklærede sig villig til, hvis Militæretaten maatte ønske det, at meddele ham Tilladelse til ogsaa efter Afstedigelsen indtil videre at maatte forblive boende paa Kasernen imod en aarlig Husleje af 156 Kr. (Se Mødet den 26de Novbr.)

^{321/85}. Et til Byraadets Erklæring foreliggende Andragende fra Glarmester H. M. Sørensen om Tilladelse for ham til, uanset Bestemmelsen i Næringsloven af 29de Decbr. 1857, § 24, at forene Borgerstab som Detailhandler her i Byen med sit nuværende Borgerstab som Glarmester blev behandlet, men derpaa udjat til næste Møde.

Møbet den 29de Oktober.

Byrgmesterens Sygdomsforfald leledes Forhandlingerne af Overretssjæffører Kjer.

^{311/84} og ^{321/84}. Byraadet underskrev Skjøder til Gartner Thomsen og Enkefru Krøger henholdsvis paa Parcellerne Matr. Nr. 16 b og 47 b af Markjorderne og Matr. Nr. 12581 af Bygrunden. (Se Møderne den 26de Marts og 15de Oktbr.)

Skjøderne ere optagne i Tillægget.

^{312/84}. Fra Prokurator A. Langballe var der modtaget følgende Skrivelse af 24de d. M. angaaende Afløsningen af Jagtretten paa Byens Jorder:

„Efter at det af Byraadet var mig overdraget at forsøge en Afløsning af Jagtretten paa Byens private Jorder udstedte jeg under 27de Maj d. A. hoslagte Indbydelse til Jordejerne om at gaa ind paa Afløsningen mod at tilsvare et Vederlag til Kommunen af Afgiftens 20 dobbelte Beløb, der skulde indbetales til Ræmmerkassen i Løbet af Aaret 1885, — hvilken Afløsningsmaade jeg maatte anse for at være i samtlige de interesserede Interesse. Mit Forslag er blevet velvilligt modtaget af omtrent alle de Jordejere, med hvem jeg har haft Lejlighed til at forhandle personlig, og ere navnlig følgende ubetinget gaaede ind paa Forslaget:

			Afslø- ningssum Kr. Ør
1. Slagterm. J. M. Ziegler, Eier af Lob 61 d, mod at tilsvare	14	„	
2. Bryggeriejer Meulengracht, —	„ 3 mfl., —	7 20	
3. Oliemøller Bang, —	„ 10 b, —	7 40	
4. Kjøbmand J. S. Lottrup —	„ 56 mfl., —	26 40	
5. Raadmd. Liisbergs Enke, —	„ 63 mfl., —	49 60	
6. Kjøbmand Ormslev, —	„ 72 —	19 20	
7. Proprietær Faurichou jun. —	„ 71 mfl., —	80 „	
8. Kjøbmand R. P. Nielsen, —	„ 55 mfl., —	7 20	
9. Bager S. Liisberg, —	„ 82 —	8 40	
10. Vognmand Dyhr, —	„ 103 mfl., —	16 80	
11. Procurator Langballe, —	„ 80 mfl., —	28 „	
12. Gartner Thomsen, —	„ 28 b mfl., —	8 80	
13. Rancelliraad Steenberg —	„ 28 d v, —	3 60	
14. Kjøbmd. Marcusens Enke, —	„ 76 mfl., —	16 40	
15. Hospitalsforstør. Thomsen, —	„ 70 mfl., —	20 40	
16. Baron Rosenfrants Arvinger, —	„ 73 mfl., —	48 40	
17. Kbmd C. Langballe & Søn, —	„ 18 b mfl., —	5 60	
18. — A. Schjædt, —	„ 48 a —	3 40	
19. Proprietær J. Sørensen, —	„ 53 mfl., —	30 „	
20. Pastor Seidelin for Frue Sognefald, —	—	8 „	
21. Slagter Jørgensen, Eier af Nr. 86	—	13 60	
22. M. G. Vech for Frue Kirke, —	—	6 80	
23. Kjøbmd. Büngers Arvinger, —	„ 107 —	12 „	
24. Restavrator Emanuelsen, —	„ 112 —	6 80	
25. Kommerceraad Gerdes, —	„ 123 —	1 20	
26. Skomager N. Jensen, —	„ 68 —	80	
		450 „	

Endvidere er der givet foreløbigt Tilfagn om, at følgende ville tiltræde Forlaget:

Lob Nr. 85. Kjøbmand Frandsens Enke	11 60
— 6,90. Hospitalet	12 80
— 104. Degneenkassens	3 20

For de 2 sidste Vedkommende beror Sagen paa Autoriteternes Approbation.

De Tilbageværende ere saaledes:

Lob Nr. 83 mfl. Restavrator S. Jensen	17 10
— 74. Proprietær Langhorn	15 60

		<i>Rt Gr</i>
Lod Nr.	21 a mfl. Møller Weis ..	23 60
—	50 mfl. Proprietær Edeberg	45 20
—	52. Proprietær Faurshou i Brendstrup.	11 40
—	54 mfl. Overretsfagsfører Gusted	20 „
—	62 mfl. Proprietær Mohr	35 20
—	69 mfl. Proprietær Aubert, Bestereng	20 80
—	89 a b c. Gartner G. Rasmussen	5 20
—	91. Nolsbruger Jacob Pedersen	11 60
—	99 m. Gartner Randers	6 „
—	111 a. Gartner Hakon Nielsen	9 60
—	113. Proprietær Thomsen	6 „

Med disse 13 sidste, der alle bo udenfor Byen, har jeg ikke faaet nogen endelig Ordning, dog ønsker, saavidt jeg ved, Nr. 62, Proprietær Mohr og Nr. 91, Jacob Pedersen, ikke at afløse; Nr. 21 a, Møller Weis ønsker en længere Betænkningstid og flere Dplysninger.

Da Tiden imidlertid nu er saa langt fremskreden og Afsløsningssummen — hvis Byraadet gaar ind paa Forslaget — jo skulde betales i Løbet af Aaret 1885, tillader jeg mig herved at tilbagevende Sagen med det Forslag:

1. at man gaar ind paa den foreslaaede Afsløsning for de 26 Jordejeres Vedkommende, der skriftlig have erklæret, at de tiltræde Forslaget, og bemyndiger Ræmneren til at indtræve Afsløsningsbeløbene for disse, tilsammen 450 Kr., og at meddele dem fuldkommen Kvittering for Jagerrettens Afsløsning paa deres respektive Jorder, hvilket udtrykkeligt er lovet.
2. at man anmoder Ræmneren om at fortsætte Forhandlingerne med de øvrige Jordejere paa det angivne Grundlag for Afsløsning.

Samtlige Sagens Bilag vedlægges.”

A. Langballe oplyste derhos, at Ejeren af Lod Nr. 113, Proprietær Thomsen, senere er indgaaet paa Forslaget med den anførte Afsløsningssum af 6 Kr.

Efter at Sagen var drøftet vedtog man den foreliggende Endstilling saaledes, at Ræmneren vil have

- 1, at modtage de i samme ommeldte Afsløsningssummer hos de Jordejere, der ere indgaaede paa Afsløsningen og ved Beløbets

Mødtagelse meddele dem Røttering for Jagtrettens Afløsning paa deres respektive Forber, og

- 2, at fortsætte Forhandlingerne med de Fordejere, der endnu ikke ere gaaede ind paa Afløsningen, paa det foreliggende Grundlag og derom i sin Tid at afgive Indberetning, i hvilken Henseende Sagens Bilag ooverfendes Ræmneren, dog med Forpligtelse til at tilbagefende dem efter Afbenyttelsen, samt
- 3, at indsætte de indkomne Afslønningssummer paa en Kontrahog med Aarhus Privatbanks Sparekasseseafdeling, hvilken Bog bliver at behandle som et til Kommunens Kapitalformue hørende Aktiv. (Se Mødet den 4de Decbr. 1884)

¹⁷/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Gasværket antog Byraadet følgende tvende Picitationsstilbud:

- 1, fra Tømmermester B. Theiland paa Opfattelse af et Planteværk paa Gasværket uden Tillæg af Materialier for 39 Øre pr. Alen, og
- 2, fra Glarmester H. M. Sørensen paa Levering af Glarmesterarbejdet til den ny Gasbeholderbygning for 190 Kr. (Se Mødet den 24de Septbr. og herefter Mødet den 26de Novbr.)

²⁶⁴/₈₅. I Anledning af Sagen om Ordningen af Afløbet fra Enkeboderne paa Klostergade, senest foretagen i Mødet den 24de f. M., havde Udvalget for Bro-lægningsvæsenet i sin den 23de d. M. afgivne Betænkning erklæret, at saadant Afløb vilde kunne tilvejebringes ved Anlægget af en 6 Tm. Rørledning fra Indgangsbøden til Brønden i Tangen ud for Hospitalet, hvilken Foranstaltning vilde medføre en Udgift af i alt 140 Kr.

Forinden endelig Beslutning toges, vedtog man imidlertid at give Udvalget for Fattigvæsenet Lejlighed til paa ny at ytre sig over Sagen, hvorfor denne vil være at fremsende til nævnte Udvalg. (Se Mødet den 10de Decbr.)

³⁰⁷/₈₅. Man anmodede A. Bangballe om at gennemgaa det i Mødet den 15de d. M. fremlagte Regnskab for Aarhus Politis Understøttelsesforening for Tiden fra den 1ste Maj 1884 til 30te Septbr. d. A. (Se Mødet den 19de Novbr.)

³¹²/₈₅. Efter fornyet Behandling af det fra forrige Møde udsatte Spørgsmaal om Foretagelse af nyt Valg af et Medlem af Byraadet i Kaptajn Rohmanns Sted vedtog man strax at lade saadant Valg afholde.

³¹³/₈₅. Den i forrige Møde fremlagte Beretning om Virksom-

heden paa Børneklinikken bleo paa ny foretagen, uden at man fandt Anledning til derved at fremsætte nogen særlig Bemærkning.

³¹⁵/₈₅. Den fungerende Formand meddelte, at han i Anledning af de i Medfør af Byraadets Beslutning i forrige Møde henholdsvis til Hans Majestæt Kongen og Hans kgl. Højhed Prins Valdemar affendte Telegrammer med Lykønskninger til Højtsammes Formøling havde modtaget følgende Telegrammer nemlig

1, fra Hans Majestæt Kongens Kabinetsekretær af 23de d. M. saalydende:

„Overretssagsfører Kjer, Aarhus.

Efter Allerhøjeste Befaling skulde jeg bede Dem bringe Aarhus Byraad Kongens bedste Tak for den i Gaarsdagens Anledning fremsendte Lykønskning, som det har været Allerhøjtsamme kjært at modtage. Rosenstand“.

og 2, fra Hans kongelige Højhed Prins Valdemar, affendt samme Dato som forrige fra Chantilly i Frankrig og saalydende:

„Hr. Kjer,

konst. Formand for Byraadet

Aarhus, Danmark

Beder Aarhus Byraad modtage min og min Hustrus oprigtige Tak for hjertelig Lykønskning Valdemar“.

³¹⁹/₈₅. Udvalget for Havnesevæsenet forelagde Overslag over Havnens Indtægter og Udgifter i 1886.

Behandlingen af samme fastsættes til næste Møde.

³²¹/₈₅. Efter fornyet Drøftelse af det fra forrige Møde udsatte Andragende fra Glarmester H. M. Sørensen om Bevilling til at forene Næringsadkomst som Haandværker med Borgerstab paa Detailhandel vedtog man at afgive følgende Erklæring:

„Byraadet nærer Betænkelighed ved at anbefale Andragender som Bevilling til Forening af Borgerstab som Haandværker og som Handlende i større Udstrækning end tidligere har fundet Sted og ser sig derfor ikke i Stand til at anbefale Andragendet“.

Mødet den 5te November.

Under Borgmesterens Sygdomsforfald lededes Forhandlingerne af Overretssagsfører Kjer.

Under Henviisning til den i Mødet den 21de Maj under Sag Nr. ¹²⁶/₈₅ tagne Beslutning forelagde Udvalget for Havnesevæsenet det

ved sammes Foranstaltning omtrykte Reglement for Forvaltningen af Aarhus Havn med Optagelse af alle deri efter Haanden indførte Ændringer.

Byraadet fandt intet imod det foreliggende at erindre, hvorfor man vedtog at indsende samme til Approbation af Indenrigsministeriet i Genhold til dets Skrivelse af 15de Maj d. A.

Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet bemyndigede Byraadet Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet til at anvise en Regning paa 59 Kr. 20 Ore for Pedel Nagaards Hustru og Barns Kur og Pleje paa Sygehuset under et Tyfusanfald i forrige Maaned, se Skoleudvalgets Meddelelse herom i Mødet den 8de Oktober.

^{143/81.} Fra Biskoppen over Aarhus Stift forelaa en Skrivelse af 29de Oktober d. A., hvorved der, da Kjøbesummen for den tidligere Bispegaard, Matr. Nr. 755 a af Aarhus Bygrund, se senest Mødet den 3die Juli 1884, nu er betalt af Kommunen, fremsendes Stjøde til Aarhus Kommune paa denne Ejendom.

Stjødets med den tilhørende Kjøbekontrakt er optaget i Tillægget.

^{88/84.} En fra Oberstløjtnant Müller fremkommen Skrivelse af 2den d. M., hvori der bebudes, at Planerne til det ny Artillerie-etablissement ville fremkomme i Løbet af en 8 à 14 Dage, vedtog man at tilstille Kasernebygningsudvalget. (Se Mødet den 1ste Oktober og herefter den 26de November.)

^{235/84.} Paa Foranledning af en fra Ræmneren foreliggende Skrivelse af 30te f. M., vedtog man indtil 1ste August 1888, — til hvilket Tidspunkt det oprindelige Lejemaal med Dampstibsksepeditor Ks. Petersen om den Kommunen tilhørende Plads ved Badevejen, der i Følge det i Mødet den 16de Oktober f. A. påførte er stillet til Raadighed for Staten til Opførelse af Kvægerportstald, vil udløbe, — at lade sig nøje med den hidtilværende Afgift af Pladsen af 150 Kr. aarlig, hvilken Afgift skal betales af Havnekasjen fra den 17de Oktober f. A. at regne, der er den Dag, da Pladsen overgik til det nævnte Brug

^{274/85.} Efter at have modtaget Erklæring fra Sundhedskommissionen over Renovationsentreprenør P. Jensen i Mødet den 24de Septbr. fremlagte Andragende om Indførelse af en ny Fremgangsmaade ved Ratterenovationen besluttede man at lade Udvalget for Markvæsenet ytre sig over Sagen.

^{300/85.} Kommunens Budget for 1886 forelagdes i trykt Tilstand og toges til Efterretning.

³¹⁹/₈₅. Overslaget over Havnens Indtægter og Udgifter i 1886 vedtoges i den Skikkelse, hvori det i forrige Møde blev forelagt af Udvalget for Havnervæsenet, hvorefter det blev forsynet med den sædvanlige Paategning for at indsendes til Ministeriets Approbation.

³²²/₈₅. Et fra Grundejerne paa Halls Vej foreliggende Andragende om, at denne Vej maatte blive brolagt, saaledes at Kommunen overtager den ene Halvdel af Udgiften og Grundejerne paa den bebyggede Side den anden Halvdel, fordelt paa et Tidstrum af 5 Aar med Betalingen og mod Forrentning af det til enhver Tid tilbagestaaende Beløb, hvorhos Ejerne af Hjørnesteberne særlig andrage om, at der maatte indrømmes dem en noget længere Betalingsfrist, blev, efter at Udvalget for Brolægningsvæsenet have ytret sig over samme, bevilget, men dog kun saaledes, at Ræmnerkassen alene skal befoste Anlægget af et med Tjærebeton lagt Fortov langs Banefoien, hvilket Anlæg efter Stadsingeniørens Overslag vil koste ca. 1700 Kr. Herefter ville altsaa Grundejerne selv have at betale Brolægningen af hele Rjørebanen, der med 2den Sort Brosten af Stadsingeniøren er beregnet at ville koste 10,000 Kr., eller for hver Fod Façadelængde, som i Alt udgjør 880 Fod, 11 Kr. 50 Øre

³²³/₈₅. Et lignende Andragende, som det under foranstaaende Sag foreliggende, men indgivet af Grundejerne i Helgolandsgade, blev derimod udsat efter Fremkomsten af en af Udvalget for Brolægningsvæsenet behudet Plan for Brolægningen af hele Frederiksbjerg.

³²⁴/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet vedtog Byraadet at lade Fortov anlægge omkring Søndre Pige Byskole, og i det hele taget at lade den nødvendige Brolægning uden for denne Skolebygning blive bragt i Orden ved Foranstaltning af Udvalget.

Materialet tages foreløbig af den tilstedeværende Brolægningssbeholdning imod Refusion til denne af de brugte Materialier fra Torvet paa General Juels forrige Have, naar denne rømmes af Kommunen. Udgiften ved Arbejdet, der i Følge et foreliggende Overslag er kalkuleret til 700 Kr., vil herved synke ned til 320 Kr., som afholdes af Skolens Anlægskonto.

³²⁵/₈₅. Efter derom foreliggende, af Udvalget for Brolægningsvæsenet anbefalet Andragende tillodes det Tifferhandler J. Jeszens Enke at føre en luftet, saltglasjeret Afløbsrende fra den herde tilhørende Ejendom Nagade Nr. 61 tværs over Gaden til Laen paa Betingelse af, at Arbejdet udføres ved Kommunens Foranstaltning, men paa Andragerindens Bekostning.

³²⁶/₈₅. Et fra Aarhus Amtsråds Vejudvalg gennem Udvalget for Brolægningssvæsenet fremsendt Overflag over Beføstningen i 1886—87 ved Brolægningssarbejderne paa Landevejsgaderne her i Byen, hvorefter disse Udgifter ville beløbe sig til 100 Kr., blev taget til Efterretning.

³²⁸/₈₅. Fra Kjøbmand Otto Langballe var modtaget følgende Skrivelse af 31te s. M.:

„Idet jeg herved paa Søftendes og egne Begne fremsender Fundats for E. C. Langballes og Hustrus Legat, skal jeg anmode det ærede Byraad om at anbefale det til kongelig Konfirmation, samt efter at denne er indhentet at ville overtage Bestyrelsen af Legatet.“

Med Tak til Giverne overtog Byraadet Bestyrelsen af Legatet, men besluttede, forinden Konfirmation paa Fundatsen erhverves, at indhente Betænkning fra Udvalget for Legatssvæsenet. (Se næste Møde.)

³²⁹/₈₅. Et fra det staaende Udvalg for den danske Kjøbstadsforening fremkommet Forslag til for Aarhus Byraads Vedkommende at bemyndige samme til at overbringe Deres kongelige Højheder Prins Baldemar og Prinsesse Marie ved deres Hjemkomst til Landet en Lytønsningsadresse fra Landets Kjøbstæder og Handelspladser blev forhandlet, men derpaa udsat til næste Møde.

³³⁰/₈₅. Man vedtog at anbefale et fra Aarhus Haandværkerforening foreliggende Andragende om, at den, i Lighed med hvad der har fundet Sted i tidligere Aar, maatte afholde en Tombola i Forbindelse med den forestaaende Juleudstilling.

³³¹/₈₅. Paa dertil givet Foranledning vedtog Byraadet i Overensstemmelse med, hvad der for Liden gjælder for Flagning i Havnen, at fastsætte følgende Regler for Hejsning af Byens offentlige Flag.

Samtlige Kommunens offentlige Flag hejses:

paa Hs. Majestæt Kongens Fødselsdag d. 8de April

„ Hs. Majestæt Dronningens Fødselsdag d. 7de Septbr.

„ Hs. kgl. Højhed Kronprinsens Fødselsdag d. 3die Juni

„ Hs. kgl. Højhed Kronprinsessens Fødselsdag d. 31te Oktbr.

samt naar nogen af disse kgl. Personer antomme her til Byen.

Desuden paa:

Grundlovsdagen den 5te Juni

Dagen for Slaget ved Fredericia den 6te Juli

Do. for do. ved Jfied d. 25de Juli

1ste Paaſtedag

1ste Pinſedag

1ste Juledag

Nytaarsdag

Flaget tages ned ved Solnedgang.

Udenfor diſſe Tilfælde kan Kommunens Flag kun hejſes efter en af Borgmeſteren eller vedkommende Udvalgs Formand i hvert enkelt Tilfælde dertil givet ſærlig Ordre eller Tilladelse.

^{332/85}. Paa dertil givet Anledning beſluttede man at nedſætte et af Speyer, Mørk og Hald beſtaaende Udvalg til at konferere med Politimeſteren ſærlig i Anledning af den fremkomne Lov om overordentlige Polititudgifter. (Se næſte Møde.)

Mødet den 19de November.

I Borgmeſterens Sygdomsforfald ledeſes Forhandlingerne af Overretſſagfører Rjer.

Et fra Amtet modtaget Særtryk af Indenrigsminiſteriets i Miniſterialtidenden A for indeværende Aar Side 124 optagne Cirkulære af 22de f. M. angaaende Fortaaeſen af Udtrykket „gjenne-
gaaende Guds“ i de Havne- og Brotarter, hvor ingen nærmere Forklaring i ſaa Henſeende er anført, vedtog man at tilſtille Havneudvalget til Eſterretning.

Fra Amtet forelaa Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsminiſteriet af 16de d M.:

„Ved at meddele, at det i foreløbig Lov af 27de Oktbr. d. A. ommeldte militære Gensdarmekorps iſølge derom af Krigsminiſteriet truffen Beſtemmelse paatænkes ſtationeret paa følgende Steder, nemlig: Frederiksberg, Holbæk, Ringſted, Nykjøbing paa Falſter, Svendborg, Rolding, Hørſens, Varde, Ringkjøbing, Aarhus, Hobro, Hjørring, Skive og Thisted, eventuelt Rjøge, Skanderborg, Silkeborg, Herning og Nykjøbing paa Mors, ſamt at der i de nærmefte Dage agtes udfendt Officerer af Korpsen til de paagjældende Steder for at underkaſte de derværende Indkvarteringsforhold en nærmere Underſøgelse, ſkulde man paa dertil af fornævnte Miniſterium givet Anledning tjenſtligt anmode d'Herr. Amtmænd om behagelig at ville paalægge vedkommende ſtedlige Myndigheder at viſe de ſaaledes

udsendte Officerer al fornøden Jmødekommehed og Vejledning saaledes at de omhandlede Undersøgelser kunne foregaa paa hensigtsmæssigste Maade.

I Forbindelse hermed maa'te man derhos ligeledes efter Opfordring af Krigsministeriet anmode d'Hrr. Amtmænd om at ville meddele for Kjøbstædernes Vedkommende Byraadene, for Landets Vedkommende Politimestrene, Underretning om, at den Jndfoartering af Gensdarmekorpsjet, der kan paaregnes at ville finde Sted, ønskes iværksat saa samlet som mulig, samt at den kan ventes at ville komme til at foregaa i Kjøbstæderne efter Jrd. 15de Novbr. 1816 og udenfor Kjøbstæderne efter Reglerne i Jrd. af 9de Maj 1806."

Skrivelsen meddeles Jndfoarteringskommissionen. (Se næste Møde under Sag Nr. ³⁵⁵/₈₅)

¹⁴⁹/₇₉. Fra det i Mødet den 20de August nedsatte Udvalg forelaa en af samme under 16de d. M. med samtlige offerberettigede Embeds- og Bestillingsmænd her i Byen afluttet Overenskomst om Afløsning af Højtidsofret, hvilken Overenskomst Udvalget indstillede til Byraadets Sanction.

Efter at Sagen foreløbig var forhandlet vedtog man at udsætte den i 8 Dage og imidlertid at henlægge samtlige til den hørende Papirer i Skabet til nærmere Eftersyn af Medlemmerne.

⁶⁴/₈₅. I Anledning af Kammerherre, Borgmester Schmidtens til den 1ste Januar 1886 forestaaende Afgang fra Embedet vedtog man at foranstalte hans, i Mødet den 19de Febr. skjænkede Billede ophængt i Byraadsalen fra samme Tidspunkt at regne, i hvilken Henseende det overdroges til Kruse at varetage det i saa Henseende videre fornødne.

²⁶⁰/₈₅. Paa Foranledning af Formanden for Udvalget for Skolevæsenet bemyndigede man den fungerende Formand for Byraadet til at indgaa til Jndenrigsministeriet med Andragende om sammes Tilladelse til, at der maa anlægges 2 Høfder, lodrette paa Kysten, til Brug ved Anlægget af den i Mødet den 22de f. M. omhandlede Badeanstalt Nord for Byen for Kommunefolernes Elever, samt at der maa foretages en kunstig Opfyldning af det imellem Høfderne liggende Areal saaledes, at det kan saa den for en Badeanstalt passende Dybde. (Se Mødet den 3die December.)

²⁶¹/₈₅. Fra det i Mødet den 24de Septbr. nedsatte Udvalg forelaa Jndstilling om ogsaa for Treaaret 1886—88 at bibeholde de

nuværende Satser for den saa kaldte Brændevinssafgift, dog saaledes at Afgiften for Brændevinssubstjænkning forhøjes fra 100 til 150 Kr., i hvilken Henseende dog ogsaa et Mindretal af Udvalget ønsker den ældre Satz bibeholdt.

Efter at Forhandling havde fundet Sted, blev den endelige Beslutning udfat til et senere Møde. (Se Mødet den 3die Decbr.)

²⁷⁶/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Fattigvæsenet antoges et fra Murmester H. Nielsen, Bülowsgade Nr. 10, indkommet Tilbud paa 2365 Kr. for Opførelsen af den ny Basteribygning ved Fattiggaarden, hvilket Tilbud er det lavest fremkomne ved den desangaaende afholdte Licitation. (Se Mødet den 1ste Oktbr.)

²⁸³/₈₅. Til Efterretning toges en fra Amtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 7de d. M., hvorved det for det offentlige Vedkommende indtil videre tillades Gartner G. Birkefeldt at anlægge den af ham paatænkte Badeanstalt Nord for Byen paa Betingelse af, at Planen til samme bliver at indsende til Approbation af Aarhus Byraad. (Se Mødet den 22de f. M.)

³⁰⁴/₈₅. Efter at M. Langballe havde erklæret, at han intet havde fundet at bemærke ved Gjennemgaaelsen af det i Møderne den 15de og 29de f. M. behandlede Regnskab for Politiets Understøttelsesforening, toges dette Regnskab til Efterretning.

³²⁸/₈₅. Efter at Udvalget for Legatvæsenet havde erklæret, at det intet fandt at erindre imod den i forrige Møde forelagte Fundats for C. C. Langballes og Gustavs Legat, vedtog man at indsende samme til fgl. Stadsfæstelse.

³²⁹/₈₅. Efter fornyet Behandling af det fra forrige Møde udsatte Forslag til Overbringelse af en Lykønsfningsadresse til Hans kongelige Højhed Prins Valdemar og Gemalinde ved deres Hjemkomst her til Landet blev der meddelt det staaende Udvalg for den danske Kjøbstadsforening for Aarhus Byraads Vedkommende den derti fornødne Bemyndigelse paa den af Udvalget foreslaaede Maade.

³³²/₈₅. Det i forrige Møde nedsatte Udvalg afslagde mundtlig Beretning om Udfaldet af det af samme hos Politimesteren gjorde Skridt angaaende Loven om de overordentlige Polititudgifter og sammes Afholdelse af Statskassen.

Efter de af Udvalget givne Oplysninger fandt Byraadet ikke for Tiden Anledning til at foretage videre i Sagen, idet man dog

til enhver Tid vilde hævde sin Berettigelse til at stride ind, naar Omstændighederne maatte kræve det.

³³³/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Legatvæsenet bortgaves en ved Dødsfald ledig bleven Portion af Poul Sørensen Lofsts Legat saaledes, at Lømrer N. Enevoldsen, der hidtil har haft en halv Portion, fremtidig faar en hel Portion og den tiloversblivende halve Portion tillægges Baabenmester Søren Sørensen Stjers Enke Ane Cathrine, født Frandsen.

³³⁴/₈₅. En fra Udvalget for Legatvæsenet foreliggende Indberetning om Bortgivelsen af ledige Portioner af det Kriegeriske Legat blev efter flet Behandling udsat til næste Møde.

³³⁵/₈₅. Efter Indstilling af Havneudvalget besluttede Byraadet at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om, at nogle Beløb, der i afvigte Foraar af det herværende Toldvæsen ere blevne beregnede i Overliggedagsafgift af Skibene „Solamith“, „Esperança“, „Karen Johanne“ og „Al“ efter den ny, forhøjede Havne- og Brotart for hele Tiden, i hvilken Skibene have benyttet Havnen, maatte blive tilbagebetalt vedkommende Skibe med henholdsvis 82 Kr. 62 Øre, 75 Kr. 50 Øre, 6 Kr. 38 Øre og 53 Kr. 46 Øre, idet Byraadet i Overensstemmelse med Udvalget forment, at den forhøjede Takt først kunde beregnes fra den 1 April, da den ny Havne- og Brotart traadte i Virksomhed og indtil denne Dag skulde beregnes efter den ældre lavere Takt.

³³⁹/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet vedtog og Byraadet at lade Lærer L. Sørensen fra den 5te Oktober d. A. at regne, paa hvilken Dag hidtilværende Lærer Rørgaard blev kaldet til Overlærer ved Frederiksberg Skolevæsen, rykke op paa ældst Lærerlønning, og fra samme Datum at tillægge Lærer B. Christianen det Sørensen fra 1ste April d. A. tildelte Lønnings-tillæg paa 100 Kr. aarlig, hvorved Christianens aarlige Pengeløn vil blive 200 Kr.

³⁴⁰/₈₅. Efter et fra Udvalget for Skolevæsenet modtaget, paa Skolekommissionens Indstilling grundet Forslag tillod Byraadet, at der paa Grund af det forøgede Børneantal maa oprettes 2 ny Hovedskoleklasser ved Røjbstadens Skolevæsen, nemlig en i den nordre Pigeskole og en i den søndre Drengeskole, hvilken Foranstaltning, efter hvad der blev oplyst, foreløbig ikke vil medføre nogen Forøgelse af det faste Lærerepersonale og altsaa heller ikke nødvendiggjøre Oprettelsen af noget nyt Embede.

³⁴⁴/₈₅. I Henhold til et derom foreliggende Andragende fra ormanden i Handels- og Kontoristforeningen vedtog Byraadet at

lade Fortovet ud for Foreningens Ejendom, Klostergade Nr. 38, brolægge med hugne Sten og fjerne den derværende Kloakbrønd uden Beføstning for Foreningen, i hvilken Henseende bemærkes, at Foreningen uden Godtgjørelse for det afgivne Areal er rykket 5 Alen tilbage fra den tidligere Gadelinie med sin ny opførte Ejendom og derved har udvidet Fortovet foran samm.

^{345/85}. Efter derom fremført Forslag vedtoges det ved 1ste Behandling at tildele Urmager M. Pallesen Røhde ved hans forestaaende Guldbryllupsfest en Hædersgave af 400 Kr. af Kommunens Kasse i Betragtning af hans Fortjenester af Kommunen i tidligere Tid.

Til som Deputation paa Byraadets Begne at overbringe Gaven valgtes den fungerende Formand, J. Rjør og Hald.

^{346/85}. Paa Forslag af Indkvarteringskommissionen, der hertil er foranlediget ved en Henvendelse fra 8de Regiment, vedtog man i hvert af de 12 Fag Vinduer i Depotbygningens Stueetage, der vende ud imod Exercerpladsen, at anbringe 2 Jærnstænger forsynede med Hængelaae for at give de i Vinduesfagene anbragte Træskodder forøget Styrke. Den aarlige Lejegodtgjørelse af Depotbygningen forhøjes ved denne Foranstaltning med 6 % af de medgaaende Udgifter, der ere anslaaede til 90 Kroner.

Mødet den 26de November.

I Borgmesterens Sygdomsforfald ledeses Forhandlingerne af Doerretssagfører Rjør.

^{149/79}. Efter at Byraadet for sit Vedkommende havde antaget den af vedkommende Udvalg med de dertil berettigede Embeds- og Bestillingsmænd afsluttede og i forrige Møde fremlagte Overenskomst angaaende Højtidsofrets Afløsning, besluttede man igjennem Biskoppen at indsende samme til Godkendelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

^{88/84}. Efter at den fungerende Formand havde meddelt, at Oberstløjtnant Müller ved Skrivelse af 10de d. M. havde fremsendt Tegninger og Beskrivelser til det ny Artillerietablisjement, antog Byraadet et af Arkitekterne Müller og Kühnell paa Foranledning af Kasernebygningsudvalget indgivet Tilbud om mod et Bederlag af 2 % af Anlægskapitalen at overtage Udfærdigelsen af Overlag, Konditioner og Beskrivelser vedkommende Opførelsen af de paatænkte ny Kasernebygninger samt derefter Tilsynet med

Arbejdets Udførelse, dog at de i enhver Henseende skulle være bundne ved den Kontrakt, Byggeudvalget forelægger dem, navnlig ved, at der ikke i Anlægssummen regnes noget med for Grund og Inventar. Skulde Arbejdet ikke blive gennemført i den nærmeste Tid, tilkommer der dem for Overflagets Affattelse m. v. kun en fast Sum af 1000 Kr., hvilket Beløb dog igjen afgaar i de 2 %, naar Arbejdet senere udføres. (Se Mødet den 5te Novbr. og herefter den 3die Decbr.)

^{57/85}. Paa Foranledning af en derom modtagen Skrivelse vedtog man at overdrage det til Ræmneren at foranstalte den videre Berigtigelse af Adkomsten til Gangstien fra Landevejen til Saltensbæk m. v. bragt i Orden. (Se Mødet den 11te September.)

^{71/85} Paa Forslag af den fungerende Formand vedtog man at tilskrive Stiftamtet med Begjæring om, at dette vilde udvirke Indenrigsministeriets Sanktion paa den i Anledning af Bygningen af en ny Gasbeholder paa Gasværket m. v., se senest Mødet den 29de Oktober, omhandlede Landvinding fra Havet ud for Gasværkets Grund og videre Nord paa.

Som en Følge heraf blev der under 27de November tilskrevet Stiftamtet saaledes:

„Ved Anlægget af den nye Gasbeholder og ved Overtagelsen fra Badeanstalten af den ved Siden af Gasværket beliggende, Kommunen tilhørende, men Badeanstalten hidtil overladte Plads, blev det anset fornødent at udvide Pladsen for Gasværket ud i Havet, saaledes som nærmere vil ses paa hofølgende Kort (Bilag A.) Byraadet foretrak den paa Kortet med Rødt optrukne og med Bogstaverne f g h i k betegnede Linie, og navnlig af sanitære Grunde, ligesom ogsaa for at fremme Arbejdet ved den nye Gasbeholder, tog man Beslutning om at paabegynde Arbejdet. Stjønt det danske Gaskompagni flere Gange, imedens det havde Gasværket inde, foretog slige Udvidelser og Udfyldninger i Havet uden at indhente højere Approbation, anser Byraadet det dog korrekt, om der paa denne Udvidelse i Havet indhentes Ministeriets Billigelse, og man tillader sig derfor at bede denne foranlediget. I nærværende Tilfælde formenes der at være saa meget mere Grund hertil, som Udvidelsen paa Strækningen fra i til k naar Havnens Terræn. For den øvrige Stræknings Vedkommende fra f til i har man forment at kunne nøjes med en almindelig Konstruktion, som nærmere vist paa Bilag B. Foran Havnens Terræn derimod er det for de store og

mange Sten, som ligge i Vandkanten, ikke muligt eller i al Fald meget vanskeligt at nedramme Bøle. Man har derfor tænkt sig Udvoldelsen gennemført saaledes som nærmere vist paa Bilag C.

Udgifterne ved den hele Foranstaltning ere beregnede til 14,000 Kr., hvoraf den Del, der vedrører Havnens Terræn, skulde bæres med en forholdsvis Del deraf eller 1055 Kroner."

²⁰⁶/₈₅. I en fra Amtet modtagen Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 17de d. M. var en hyderligere Erklæring forlangt indhentet hos Byraadet med Henhyn til den i Mødet den 22de f. M. foretagne Indstilling angaaende Bortleje af Græsningsretten til Exercerpladserne ved Skejby Led, idet Ministeriet henviste til, at det ved Skrivelse af 8de Novbr. 1883 havde meddelt Samtykke til, at Græsningsretten paa de ommeldte Arealer blev bortlejet i 5 Aar fra 1ste Januar 1884 for 2600 Kr. aarlig.

Man vedtog at jende Sagen til Udvalget for Markvæsenet med Anmodning om desangaaende at htre sig. (Se Mødet den 3die December.)

²¹²/₈₅. Efter Indstilling af Udvalget for Fattigvæsenet indgik Byraadet paa at forhøje Betalingen for den aandsvage Carl Grouleffs Ophold paa Idiotanstalten paa gl. Vassehus ved Kjøbenhavn fra 100 til 200 Kr. aarlig fra den 1ste Januar næstkommende at regne. (Se Mødet den 9de Juli.)

³⁰⁵/₈₅. Vedkommende Udvalg udtalte sig mundtlig over Premierløjtnant Norretranders i Mødet den 22de f. M. fremlagte Andragende om Vederlag for hans Tjeneste som Chef for Ordens- og Politikorpsjet, hvorefter Sagen blev drøftet, men den endelige Beslutning udjat til næste Møde.

³⁰⁶/₈₅. I en Skrivelse af 21de d. M. havde de danske Statsbaner udbedt sig Byraadets Erklæring meddelt over et Andragende fra Vicekonjul Wulff om, at han maatte erholde Tilladelse til at have Niveauovergang over Banen til den af ham paatænkte Badeanstalt ved Trøjborg, hvilken Skrivelse man besluttede at fremsende til Betænkning af det Udvalg, som i Mødet den 11te Septbr. blev nedjat under Sag Nr. ²⁶⁰/₈₅, og som i Mødet den 22de f. M. afgav Erklæring over den da fra Vicekonjul Wulff foreliggende Forespørgsel om Anlægget af en Badeanstalt. (Se Mødet den 3die Decbr.)

³¹⁷/₈₅. Fra 8de Regiment var modtaget en Skrivelse af 20de d. M., hvori meddeles, at Oversergent Fritze indgaar paa de i By-

raadets Mode den 22de Oktober opstillede Betingelser for hans Forbliven som Portner og Kasernefergent paa Fodfolksbetalssjementet.

^{334/85}. I Overensstemmelse med Legatudvalgets i forrige Mode foreliggende Indstilling blev de for Tiden ledig værende Portioner af det Kriegeriske Legat uddelte saaledes:

Snedkersvend Andreas Christiansen faar	100 Kr.
Snedkerlærling Jens Peter Jacobsen „	50 —
Smedelærling Carl Laurfen „	50 —
Uhrmagerlærling Niels Christian Mortensen faar	50 —
Malerlærling Kristen Nielsen „	50 —
Snedkerlærling Christian Samuel Rasmussen „	50 —

^{345/85}. Den i forrige Mode tagne Beslutning om at stænge Uhrmager M. Pallesen Rohde en Hædersegave af Kommunens Kasse af 400 Kr. ved hans forestaaende Guldbryllopsfest vedtoges uforandret ved Sagens 2den Behandling.

^{348/85}. En fra Formanden for Amtsraadets Vejudvalg fremkommen Skrivelse af 23de d. M., hvori det meddeles, at bemeldte Udvalg er blevet bemyndiget til at træde i Forhandling med Byraadet om Optagelsen af en Del af Frederiksballe og Vejstrækningen fra Mejlgaardsport til Østbanegaarden som Landevejsgader, og i den Anledning forespørges om en nærmere angiven Mødetid er belejlig, blev med fornøden Bemyndigelse til at tiltræde de nævnte Forhandlinger overgivet til det samme Udvalg, som i Mødet den 30te April erholdt Vej- og Vandinspektorens Skrivelse af 28de j. M. tilfattet til videre Foranstaltning.

^{350/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet billigede Byraadet en af samme med Bogmand P. Jensen truffen Afford om, at denne fra 1ste Januar 1886 for 100 Kr. aarlig skal besørge Fejning og Renholdelse af de til samtlige Kommuneskoler hørende Gadestrækninger samt om Vinteren kaste Sneen og ophugge Isen samt udsøre Bortkjørjel deraf. Som Motiv til denne Indstilling havde Udvalget anført, at det var uødseligt at skaffe Skolepædlerne nogen Løstelse i det dem paahvilende Arbejde, navnlig efter at det fra Foraaet af blev paalagt dem at foretage en almindelig Rengjøring af Kasseværelserne 3 i Stedet for tidligere 2 Gange ugentlig.

^{352/85}. Et fra Økonom Baastrup fremkommet Andragende, om Kommunen vilde sælge ham Matr. Nr. 948 c, beliggende paa

Nørrebrogade, og da paa hvilke Betingelser, besluttede man at henvise til Betænkning af Udvalget for Brolægningssvæsenet.

³⁵⁴/₈₅. Et fra Bestyrelses- og Tilsynsraadet for Børnehjemmet for Standerborg og Omegn i et trykt Cirkulære af Oktober 1885 indeholdt Anmodning om Bidrag til dette Børnehjem kunde Byraadet ikke bevilge.

³⁵⁵/₈₅. Indkvarteringskommissionen meddelte, at Kommandanten i Aarhus under 24de d.s. havde rekvireret Kvarter til en Styrke af det militære Gensdarmekorps fra den 27de d.s. i indtil 14 Dage, nemlig:

22 Underofficerer,
ca. 250 Gensdarmmer,
ca. 140 Heste,

og at Indkvarteringen var forlangt anvist efter Fr. 9de Maj 1806, dog uden Bepisning for Underklasferne.

Al denne Styrke vil Rytterkasernen kunne optage 6 Sergenter, 100 Gensdarmmer og 44 Heste, og Fodfolkskasernen 6 Sergenter og 64 Gensdarmmer, og der vil saaledes kun være at anvise Kvarter i Byen til 6 Sergenter, 86 Gensdarmmer og 96 Heste.

I Betragtning af, at Indkvarteringen paa Kasernerne ikke medfører nogen Afgang i den ordinære Belægning af disse, at Indkvarteringen in natura i Byen vilde blive byrdefuld og bekostelig for de af Byens Borgere, hvis Ejendomme kom til at bære Indkvarteringen, at Merudgiften ved paa sædvanlige Vilkaar at leje ét samlet Kvarter for Sergenterne og Gensdarmmerne og 10 à 12 Stalde kun vilde andrage ca. 140 Kr., anbefalede Kommissionen at vælge sidstnævnte Fremgangsmaade, hvilken Indstilling Byraadet tiltraadte. (Se Mødet den 17de December.)

I et samme Dag af Byraadets valgte Medlemmer med Overretsfagsfører Rjer som valgt Formand afholdt Møde decideredes Kommunens Regnskab for 1884.

Blandt de faldne Decisioner skulle her kun mærkes, at Byraadet i Anledning af Bemærkningernes Post 102 vedtog at tilskrive Udvalget for Vandværket med en Udtalelse om det onstelige i at forlade den hidtil fulgte Praxis at udbyde Anboringen af Vandværksrørerne og det dermed i Forbindelse staaende Arbejde til 2 Vandmestere i Stedet for til én (for at undgaa Forskjel i Priserne); med Henhyn til Post

116 udtaltes, at det efter det foreliggende kunde have sit Forblivende ved, at Indkvarteringskommissionens Inventarielister bleve reviderede af Militæretaten.

Mødet den 3die December.

I Borgmesterens Sygdomsforfald levedes Forhandlingerne af Overretssjagfører Rjer som konstitueret Formand.

^{86/84}. Den fungerende Formand meddelte, at Tegningerne til det ny Artillerietablisement, se forrige Møde, nu vare ophængte i den store Raadhusfal, i hvilken Anledning Byraadet vedtog, at de i nogle Dage alene skulle være tilgængelige for Raadets Medlemmer, men derefter ogsaa for andre.

^{117/85}. Efter at Proprietær Aubert til Vestereng allerede en Gang tidligere til Byraadet havde indgivet Begjæring om, at den ham i Mødet den 28de Maj tilstaaede Erstatning for Afgivelse af Jord til Uvidelse af Vejen bag om Byen maatte blive fastsat ved uvillige Mænds Skjøn, men Sagen den Gang var bleven udsat, forelaa nu paa ny en lignende Begjæring fra ham, hvori det tillige ophjæses, at det afstaaede Areal har en Størrelse af 130 □-Alen.

Forinden Beslutning i denne Henseende toges, anmodede man Udvalget for Molledistriktets Indlemmelse om at afgive Betænkning i Sagen. (Se Mødet den 17de December.)

^{206/85}. I Overensstemmelse med derom fra Udvalget for Markvæsenet modtagen Oplysning besluttede man at besvare Indenrigsministeriets Skrivelse af 17de f M., hvoraf en Kommunikation er fremlagt i Mødet den 26de næstefter, derhen, at den tidligere Lejer af Græsningsen paa Exercerpladjerne ved Skejby Ved har benyttet sig af den ham efter vedkommende Konditioner § 1 tilkommende Ret til at opfige Lejemaalet med $\frac{1}{2}$ Aars Varfel til en 1ste Januar, hvilket er Grunden til, at Græsningsen paa ny har maattet sættes til Auktion som før er.

^{260/85}. Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa til Erklæring et Andragende til Bestyrelsen for de danske Statsbaner om, at der til Brug for den i Mødet den 22de Oktober omhandlede Badeanstalt Nord for Byen for Kommuneskolens Elever maatte blive meddelt Tilladelse til at have en Overgang over Banen.

Dette Andragende vedtog man at paategne saaledes:

„Under Henvisning til den af Byraadet i sin Tid ved Afstaaelse af Grund til Jærnbanen til Expropriationsprotokollen forbeholdte Overgang over Banen ved Saltensbæk, skal Byraadet tillade sig at foreslåa Jærnbanen, at denne Overgang, som for Tiden er til Stede ved en lukket Laage noget hyldligere, bliver flyttet lidt Nord paa til det af Skoleudvalget betegnede Sted c—d.”

^{261/85.} Efter at det i Mødet den 19de f. M. indbragte Forslag angaaende Fastjættelsen af den saa kaldte Brændevinsafgift for Treaaret 1886—88 paa ny var blevet forhandlet, vedtog Byraadet fremdeles for det ommeldte Tidsrum at bibeholde de nuværende Satser for denne Afgift, der ere:

1.	for Gjæstgivere	aarlig 300 Kr.
2 a.	„ Brændevinsudskjænkere	„ 100 —
b.	„ Brændevins handlende	„ 50 —
3.	„ Høkere saa vel som andre, hvem Udskjænkning af Brændevin maatte være tilladt uden at have siddende Gjæster	„ 50 —

Som en Følge af denne Beslutning kunde Byraadet ikke tage Hensyn til flere Andragender, som under Sagens Gang vare modtagne fra forskjellige Klasser af handlende og bevertningsdrivende om Redjættelse af Afgiften, ligesom heller ikke til et foreliggende Andragende fra den herværende Good Templar Orden om, at Afgiften maatte blive forhøjet.

^{305/85.} Efter paa ny at have drøftet det fra forrige Møde udsatte Andragende fra Premierløjtnant Nørretranders om Vederlag for den af ham ydede Tjeneste som Chef for Ordens- og Politikorpsket besluttede man foreløbig for 3 Aar at tilstaa Andrageren en Sum af 200 Kr. aarlig, men kun som et rent personligt Honorar.

Da man derhos under denne Sags Behandling var bleven opmærksom paa, at der havde manglet Hjemmel til, som sket er ved de to sidst vedtagne Budgetter, at bevilge noget Beløb til Antagelse af fast Brandmandskab, uden at Amtets Samtykke til denne Foranstaltning forinden var indhentet, bemyndigede man den fungerende Formand til, saavel i denne Henseende som med Hensyn til ovenstaaende Bevilling til Premierløjtnant Nørretranders, at tilskrive Amtet med fornøden Indstilling.

Som en Følge heraf blev der under 8de Decbr. tilskrevet Amtet saaledes:

„I Følge Andragende fra Premierløjtnant Nørretranders

her i Byen har Byraadet i sit Møde d. 3die d. M. besluttet foreløbig for 3 Aar at tilstaa Andrageren en aarlig Sum af 200 Kr., men som et rent personligt Honorar. Andragendet var væsentlig motiveret ved Hr. Nørretranders's lange og besværlige Tjeneste som Chef for Aarhus Ordenskorps og Politikorps. Byraadet har imidlertid undgaaet i Beslutningen at berøre denne Stilling, idet man nærede Betænkelighed ved at slaa et Vederlag fast ved denne Post om end for begrænset Tid. Man kunde desuden gjøre det saa meget lettere, som Andrageren tillige er Billettor. Ikke desto mindre vilde man dog under Henviisning til Brandvedtægten af 7de Novbr. 1873 § 11 og Vedtægten for Styrelsen af de kommunale Anliggender af 30te Decbr. 1868 § 35 anse det for ønskeligt at have i al Fald Stiftamtets Approbation paa Udgiften, hvilken derfor herved udbedes, idet Andragendet medfølger.

Samtidig er man bleven opmærksom paa, at Byraadet ved de to sidste Aars Budgetter ved Bevilgelsen af Brandvæsenets Udgifter Konto XII formentlig har overskredet Brandvedtægten § 11. Som Budgetterne for 1885 og 1886 vise, har man nemlig efter Haanden igjennem disse, uden særlig Beslutning ellers, ordnet et fast lønnet Brandkorps. Man er endnu 1886 kun naaet til 20 faste Brandvænde, men det er vist Brandkommissionens Hensigt at søge dette Antal forøget ad Aare. Under den Form, hvori Sagen er kommen frem, har det hidtil undgaaet Byraadets Opmærksomhed, at Stiftamtets Billigelse hertil var fornøden. Man tillader sig derfor ogsaa i saa Henseende foreløbig at udbede sig denne, idet man forbeholder sig, naar Ordningen endelig er slaaet fast efter Bevilling i de senere Aars Budgetter, da atter at vende tilbage til Sagen med endelig Andragende om Approbation".

^{306/85}. Efter Indstilling af vedkommende Udvalg besluttede man at besvare de danske Statsbaners i forrige Møde fremlagte Skrivelse af 21de Novbr. derhen, at da Byraadet forventede, at Viceskonsul Wulff vilde anlægge en tidssparende Badeanstalt, og dette vilde være af stor Interesse for Byen, kunde man ledsage hans Ansøgning om Tilladelse til at have en Niveauovergang over Banen med sin anbefaling.

^{345/85}. Som Ordfører for vedkommende Deputation bragte den fungerende Formand Byraadet Uhrmager Palle Jensen Rhodes

varmeste Tak for den ham i de to sidste Byraadsmoder vaterede Hædersgave af 400 Kr.

^{353/85}. Fra Vandværksudvalget forelaa følgende Forslag af 24de f. M. til Udvidelse af Vandværket:

„I Følge Byraadets Beslutning i Mødet den 5te Marts d. M., blev det overdraget Vandværksudvalget at fremkomme med en Plan til Udvidelse af Byens Vandværk. — Udvalget har ved Ingeniør Bang ladet udarbejde et saadant Projekt, som hermed fremsendes tillige med Overflag og Tegninger.

Forandring af det nuværende Bundfældningsystem til et Forfiltreringssystem.

Omdannelse af de 2 gamle Bundfældningsbassiner til Forfiltre

Det tiltagende Vandforbrug gjør det nødvendigt, enten at udvide Bundfældningsystemet eller ogsaa at forlade det, hvilket sidste Udvalget anbefaler, da der til dettes systematiske Gjennemførelse behøves saa store Bassiner, at Bekostningerne ved disses Anlæg blive uforholdsmæssige store og ikke svarende til det Resultat, der derved kan ventes opnaaet i Henseende til Vandets Renjelse. Det vil derfor være heldigere at udvide den i Indløbskanalen begyndte Forfiltrering, der har vist sig at give gode Resultater; dette tænkes iværksat ved Omdannelsen af de 2 gamle Bundfældningsbassiner til Forfiltre.

Fordelen ved denne Fremgangsmaade vil bestaa i:

1. Mindre Anlægskapital,
2. Bedre Renjelse af Vandet,
3. Besparelse i den daglige Drift,
4. Muligheden af for en Tid ikke at have nodig at bygge nye Filtre, idet det nye Bundfældningsbassin tænkes benyttet som saadant,
5. En større Udvidelse af Vandværkets Grund bliver ikke nødvendig for Øjeblikket.

Udgiften til Forandringen af de 2 Bundfældningsbassiner til Forfiltre vil ifølge Overflaget blive 6760 Kr.

Til yderligere Oplysning skal man ikke undlade at bemærke, at Betingelsen for, at Bundfældning kan foregaa, er, at der behøves Bassiner, der rumme 3 Gange det daglige Forbrug, og at Vandet henstaar fuldstændig roligt, dette kan først ske efter at

Oppumpningen er endt; hvor lang Tid der behøves for at opnaa en fuldstændig Bundsfældning, er vanskeligt at sige, og er afhængig af forskjellige Forhold, dog lader det sig vel ikke gjøre under 18 à 24 Timer. — Dertil kommer, at disse Basfiner bør renses hver Gang, der har været Vand i dem, hvorved der tabs 10 %, af det oppumpede Vand; herved blive Driftsomkostningerne forøgede, foruden Omkostningerne ved Udfyldning og Fejningen af Basfinerne, hvilke Udgifter ville spares ved den foreslaaede Forandring.

Til et Forbrug af 45,000 Tdr. Vand, hvilket vistnok er det Kvantum, man omtrent kan paaregne om Sommeren, navnlig naar Vandforsyningen bliver rigeligere, end den hidtil har været, behøves der Basfiner til 150,000 Tdr., de nuværende rumme tilsammen 72,000, altsaa mangler der til 78,000 Tdr.

Omdannelse af det nye Bundsfældningsbasfin til Filter.

Det tiltagende Vandforbrug vil snart gjøre det nødvendigt at anlægge nye Filtre, hvortil Pladsen mangler paa Vandværket. Ved Anvendelse af det ovenfor omtalte System af Lørfiltre vil Bundsfældningsbasfinerne blive unødvendige, og det sidst byggede vil kunne finde Anvendelse som Filter, hvorved der vil spares betydelig til Bygning af nye Filtre.

Udgifterne til Omdannelse af dette Basfin til Filter bliver ca. 7000 Kr.

Anskaffelse af et nyt Damppumpeværk med Rjedel.

Af Maskinjournalen fremgaar, at det daglige Vandforbrug i de 5 sidste Aar er steget med ca 1600 Tdr. aarlig. I Folge dette vil det aarlige Vandforbrug om 10 Aar blive 16,000 Tdr. større end nu, det vil sige $35,000 \text{ Tdr.} + 16,000 = 51,000 \text{ Tdr.}$ eller, hvis man regner 12 Arbejdstimer, pr Time 4250 Tdr. Heraf giver den sidst anskaffede Maskine 1800 Tdr. pr Time, og vil man sikre sig mod nye Forandringer i et Tidrum af 10 Aar, maa den Maskine, der skal anskaffes, kunne levere $4250 \div 1800 = 2450 \text{ Tdr. pr. Time.}$

Udgifterne ved Anskaffelsen af Maskine med Rjedel, Fundament til Maskinen og Indmuring bliver ca. 54,365 Kr.

Tilbygning til Maskinhuset samt et nyt Kulhus.

Maskinhuset er, som vist paa hoslagte Tegning, tænkt tilbygget til den nordre Gavl af det nuværende Maskinhus, der i

enhver Henseende synes at være den heldigste Plads for det; særlig forventes Grunden at være bedre her end andetsteds paa Pladsen, hvor der kunde være Tale om at lægge det.

Rulhuset tænkes bygget omkring Skorstenen og kommer til at rumme 1000 Tdr. Kul. I dette Hus bliver der tillige Plads til et Værksted samt Beboelse for Slusevagten.

Udgifterne til Maskinhuset og Rulhuset blive ca. 15,650 Kr.

Rørledningerne paa Værket.

Forskjellige Forandringer ved Rørnettet paa selve Værket blive nødvendige for at sikre den frie Cirkulation af Vandet mellem Værkets enkelte Dele. Detaillerne herved ere angivne paa hoslagte Tegning.

Udgifterne herved blive ca. 5000 Kr.

Endvidere bør en Del Rør nedlægges for at føre det filtrerede Vand ud i de nye Ledninger, saaledes som vist paa Tegningen.

Udgifterne herved blive med Skyderne ca. 950 Kr.

2 Brønde for at opsamle A vandet og det filtrerede Vand.

Disse Brønde ville koste ca. 1000 Kr.

Forening med det gamle Rørnet.

En Del af den nuværende Hovedledning til Byen liggerjaa dybt under Opfyldning paa Bryggeriet Ceres's Grund, at det vilde være forbundet med store Vanskeligheder at komme til dem i Tilfælde af et Brud; det maa derfor anses for i høj Grad ønskeligt at opnaa en anden Forbindelse, der da tillige er nødvendig for en jævn og fri Tilstrømning til Byen, naar Forbruget stiger saaledes, at 2 Maskiner maa arbejde samtidigt. Hvorledes denne Forbindelse tænkes tilvejebragt, ses af hoslagte Tegning.

Ledningens Længde bliver 1300 Fod.

Udgifterne til den bliver ca. 6900 Kr.

Forandring af Stigrøret til den lave Beholder.

Flere Huse i de højtliggende Kvarterer af Byen ligge for højt til, at Vandet kan føres op i Etagerne. (Frederiksbjerg, Skovvejen, Epidemihuset og andre)

For at raade Bod derpaa har man tænkt sig en Forandring af Stigrøret til den nuværende Beholder, hvorved Tryk-

højden bliver forøget med 10 Fod, hvilket i Forbindelse med de mere direkte Ledninger, hvorom senere skal tales nærmere, vil bevirke, at Vandet kan bringes op i alle Huienes 2den Sal paa Frederiksbjerg.

Den nærmere Indretning af dette Apparat er vist paa hoslagte Tegning.

Udgifterne dertil vil blive ca. 885 Kr.

Direkte Ledning til Frederiksbjerg.

Hoslagte Plan over Rørledningerne i Byen viser, hvilken betydelig Omvej Vandet maa gjøre, inden det naaar ud til Frederiksbjerg; deraf vil det indses, at Vandforsyningen her foregaar paa en saa besværlig Maade, at det ikke kan undlade at have en meget uheldig Indflydelse paa Vandets Udstrømningshastighed.

Det er for at raade Bod herpaa og bringe en friskere og rigeligere Vandstrøm til dette Kvarter, at man har tænkt sig en ny Ledning nedlagt over Aaen og Mølleengen saaledes som vist paa hoslagte Tegning.

Som Tegningen viser, er det ikke alene Frederiksbjerg, men ogsaa hele den Del af Byen, der ligger syd for Aaen, der kommer til at nyde godt af denne Ledning. Da den tillige tjener som Hovedledning fra Værket, bør dens Diameter ikke være mindre end 10", naar ses hen til, at Vandforbruget sandsynligvis vil stige til 45,000 Tdr. daglig.

Udgifterne til denne Ledning vil blive 12,955 Kr.

Forsyning af den Del af Byen, der ligger højere end Beholderen.

Et Blik paa Kortet af Aarhus Omegn viser strax det urimelige i at søge Vand tilført denne Del af Byen fra højtliggende Søer eller Vandløb.

Da Egnen heller ikke synes gunstig for Boring af artesiske Brønde, bliver der kun tilbage at oppumpe filtreret Vand fra Vandværket til en Beholder, der tænkes lagt i Coten 215, hvilket tillader at føre Vandet op paa 3die Sal af den nye Artillerikaferne, hvis Fod ligger i Coten 145. Beholderen tænkes at rumme 5000 Tdr. og at konstrueres efter hoslagte Tegning.

Udgifterne til Opførelsen af Beholderen ville blive ca. 11,955 Kr.

Rørledningen, der fører til denne Beholder, tænkes, som

vist paa Tegningen, ført forbi den lave Beholder, saaledes at Ledningen ogsaa kan benyttes til at oppumpe Vand i denne.

Ledningens Størrelse beror paa, hvilket fremtidigt Vandforbrug man kan gjøre Regning paa i det Kvarter, som skal forsynes der igjennem.

Vi have ovenfor regnet, at den nye Maskine skulde give 2450 Tdr., det ene Par Pumper giver altsaa 1225 Td. Vand i Timen. For at føre dette Kvantum behøves en 9" Ledning.

Længden af denne Ledning 5000 Fod.

Udgifterne til den vilde blive 19,170 Kr.

Et Damppumpeværk til 1200 Tdr. i Timen.

En Besparelse kan opnaas ved at anskaffe en Maskine efter Burmeister & Wains Princip, saaledes at man opstillede det ene Par Pumper paa 1200 Tdr., der med en langsom Gang pumpede 800 Tdr. i Timen op til det høje Tryk og ved en rastere Gang 1200 Tdr. til den lavere Beholder.

I saa Tilfælde kan nedlægges en 7" Ledning i Stedet for en 9", hvilken giver en Besparelse af 5,000 Kr.

Den øjeblikkelige Udgift til Maskinen	
bliver	25,000 Kr.
i Stedet for	50,000 —
hvorved den øjeblikkelige Udgift forringes med i Alt	30,000 —

Ulæmpen i dette Tilfælde er, at man ingen Reserverpumpe har til det høje Tryk, og at man med et 7" Rør kun kan føre 800 Tdr. i Timen.

800 Tdr. Vand i Timen vil rimeligvis dog være tilstrækkelig til at forsyne dette Kvarter af Byen."

Ligeledes var fra exam. Maskinist Fjergensen fremkommet et Forslag til Udvidelse af Vandværket, hvilket man besluttede at sende til Betænkning af Vandværksudvalget, medens man med Hensyn til Udvalgets Forslag vedtog at lade Rådhusudvalget høre sig over Spørgsmaalet om Tilvejebringelsen af de til dets Gjennemførelse fornødne Midler. (Se næste Møde.)

^{369/85} Et fra Kommerniester Chr. Rasmussen fremkommet Andragende om Erstatning for et af ham ud for hans Ejendom paa Hjørnet af M. P. Bruunsgade og Tægergaardsvejen, Matr. Nr. 207 f, til sidstnævnte Vejs Regulering afstaaet Areal blev henvist til Erklæring af Udvalget for Brolægningssvæsenet.

³⁶¹/₈₅. Fra Inspektionen for Frue Kirke forelaa følgende Skrivelse af 10de f. M.:

„Inspektionen for Frue Kirke har truffet Overenskomst med Organisten ved samme om, 1) at der af Kirken ydes hans Embede en aarlig Godtgjorelse af 150 Kr. for at spille Orgelet gratis ved Daabs handlinger efter Gudstjenesten paa Son- og Helligdage, og 2) at der udbetales ham en personlig Godtgjorelse af 150 Kr. aarlig, saalænge han er i Embedet, for det Indtægts-tab, han vil lide ved Oprettelsen af det nye Sogn paa Frederiksbjerg, hvilken Udbetaling dog først begynder, naar St. Pauls Kirke tages i Brug.

Forhandlingen om den første Sag er foranlediget ved, at en saadan Foranstaltningens Indførelse allerede var sket i Domfognet, og at denne indvirkede saa stærkt paa Frue Menighed, at næsten ingen vilde betale for Orgelspil ved Daab om Søndagen, og Spillet ofte faldt helt bort. Inspektionen fandt det da rettest, at begge Byens Menigheder og Organister i denne Henseende stilledes lige, og indførte den med Organisten vedtagne Godtgjorelse af 150 Kr. i det Budget for 1886, som er forelagt det ærede Byraad. Den anden Sag er fremkommet ved, at Organisten ved Frue Kirke har henvendt sig til Kirkeministeriet om en Godtgjorelse for det Tab i Indtægt, som Frederiksbjerg Sogns Oprettelse vil forårsage ham, og at Ministeriet har anerkjendt denne Fordrings Berettigelse og paalagt Inspektionen at forhandle med Organisten herom, hvoraf Resultatet blev som ovenfor nævnt.

Angaaende disse 2 Udgiftsposter, hver paa 150 Kr., hvoraf den ene er vedvarende, mens den anden begynder ved Frederiksbjerg Kirkes Indvielse og ophører, naar Organist Fons afgaar fra Embedet, skal Kirke-Inspektionen paa Stiftsoverighedens tjenstlige Anmodning, og forinden samme vil tage Bestemmelse, udbede sig det ærede Byraads Erklæring, om der fra Byraadets Side findes noget at erindre imod, at de ommeldte 300 Kr. tilvejebringes ved Ligning paa Menigheden.”

Byraadet sluttede sig til foranstaaende Indstilling og vedtog saaledes i ovennævnte Djemed at ligne 300 Kr. paa Frue Sogns Menighed, hvoraf dog Halvdelen bortfalder ved Organist Fons Afgang fra Embedet.

³⁶⁴/₈₅. Udvalget for Fattigvæsenet forelagde til Byraadets

Afgjørelse en det fra Bøgilbgaard Institut ved Kjellerup tilgaaet Opfordring af en dertil nedfat Komite om Ydelse af Bidrag til et Mindesmærke for afdøde Forstander Peter Poulsen Schmidt paa Bøgilbgaard, hvilket Mindesmærke paatænkes rejst paa Bøgilbgaard til Ære for hans Fortjenester som Forstander for dette Institut og hans Virksomhed i Afholdelsjagens Tjeneste.

Efter at Døftelse havde fundet Sted blev Afgjørelsen udfat til næste Møde.

³⁶⁶/₈₅. Efter Andragende af vedkommende Grundejere tilloob Byraadet, at den Kloakledning, der for Tiden ender med en Brønd ud for Slagter Henriksens Ejendom paa Søndergade Nr. 43, maa forlænges saaledes, at den kan optage Vandet fra Ejendommene indtil Søndergade Nr. 74, imod at Andragerne betale samtlige Udgifter ved Arbejdet, der udføres ved Foranstaltning af Udvalget for Brolægningsvæsenet.

Modet den 10de Decbr.

I Borgmesterens Eggdomsforfald ledeses Forhandlingerne af Overretssjagfører Rjer.

²⁶⁴/₈₅. Da Udvalget for Fattigvæsenet under 2den d. M. havde erklæret, at det ikke fandt noget at erindre imod den af Udvalget for Brolægningsvæsenet foreslaaede Maade for Ordningen af Afsløbsforholdene ved Enkeboderne paa Klostergade, se Mødet den 29de Oktober, besluttede Byraadet at lade Sagen ordne i Overensstemmelse hermed og gav sidstnævnte Udvalg Bemyndigelse til at lade Arbejdet udføre, naar Tid og Lejlighed gaves.

³⁴⁹/₈₅. Fra Udvalget for Brolægningsvæsenet forelaa Forslag til Brolægning af Gaderne i Distriktet Frederiksbjerg i Løbet af 5 Aar.

Man vedtog at henlægge Sagen i Skabet til Eftersyn for Medlemmerne og udsatte som en Følge heraf Behandlingen til næste Møde.

³⁵³/₈₅ Efter at have modtaget Kasseudvalgets Ytringer over Forslagets finansielle Side vedtog Byraadet Vandværksudvalgets i forrige Møde fremjatte Plan til Udvidelse af Vandværket, hvortil Udgifterne ere beregnede til 122,195 Kr. foruden hvad Omdannelsen af den tilstedeværende Ledning fra Værket til den gamle Beholder til en Diameter af 9" imod 7" vil koste. Til Dækning af disse Udgifter besluttede man med Ministeriets forventede Samtykke at anvende

et Beløb af indtil 130,000 Kr af Laanet fra 1884. Endelig vedtog man at tilføje Protokollen, at man foreløbig gik ud fra, at det forbrugte Beløb paa de fremtidige Budgetter skulde forrentes og afbetales med en Annuitet af 8 $\frac{1}{2}$ %. (Se næste Møde.)

^{364/85}. Til det i forrige Møde omtalte Mindeesmærke paa Bogildgaard for Forstander Peter Povlsen Schmidt bevilgede Byraadet 50 Kr.

^{365/85}. Til Byraadets Bestemmelse foreslaa den sædvanlige Burderingsforretning, afholdt den 5te d. M., over den Kommune tilkommende Erstatning for Militæretatens Benyttelse i indehavende Aar af de tvende Byen tilhørende Exerccerpladser. Ved Burderingen er den Kommune tilkommende Erstatning for den store Plads ansat til 70 Kr. og for den mindre til 125 Kr pr. Td. Land, imod hvilken Anjættelse Byraadet intet fandt at erindre.

I Følge senere modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 7de Januar 1886 har ogsaa Ministeriet acquiesceret ved denne Burdering.

^{367/85}. Li Raadvalget var fremjendt en Indberetning fra Kommunebogholderen angaaende Kæmnerkassens Mellemværende med Byens Kirker den 1ste Januar 1885 i Anledning af det for Aarene 1879—84 opkrævede Kirkebidrag, efter hvilken Indberetning Frue Kirke har tilgode hos Kommunen 998 Kr. 90 Ore, medens Domkirken skylder samme 337 Kr. 94 Ore.

Efter Udvalgets Indstilling vedtog Byraadet at føre fornævnte Beløb af 998 Kr. 90 Ore til Udgift paa Konto XIX 1 for 1885 og til Indtægt paa Konto XI B 1 for 1886 og Beløbet af 337 Kr. 94 Ore til Indtægt paa Konto XI B 1 for 1885 og til Udgift paa Konto XIX 1 for 1886.

Mødet den 17de Decbr.

I Borgmesterens Egnedsforsald ledeses Forhandlingerne af Overretssagfører Rjer.

^{147/85}. Efter Indstilling af Udvalget for Molledistriktets Indlemmelse vedtog man at tilstaa Proprietær Aubert til Vestereng en Erstatning af 3 Kr. 77 $\frac{3}{10}$ Ore pr. □ Aken af det af ham til Udvikelse af Bejen bag om Byen afstaaede Areal, stort 130 □-Aken, idet Udvalget oplyste, at Aubert har faaet en saadan Pris pr. □-Aken

for hele den paagjældende Ejendom, hvorfra Afskæftelsen er sket, og som nu er solgt til Savværket.

²⁶⁶/₈₅. Fra Amtet fremlagdes Kommunikation af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 11te d. M., hvori den i Mødet den 11te Septbr. omhandlede Fornægtelse af Kontrakten med Entreprenør Hans Jensen om en Park- og Øvelsesplads til Artilleriet approberes, idet Ministeriet dog efter Henstilling af Krigsministeriet opfordrer Byrådet til, inden Fornægelsen af Lejekontrakten endelig finder Sted, ved Forhandling med rette Bedkommende at søge at opnaa saadanne Endringer i de i Overenskomsten indeholdte Bestemmelser om Udlejerens Berettigelse til ved Salg af Ejendommen eller deslige at raade over det udlejede Areal til en hvilken som helst Tid, at Artilleri-Afdelingen ikke paa Grund heraf skal komme til at staa uden Øvelsesplads umiddelbart ved Kasernen, hvilken Eventualitet vilde være af en indgribende uheldig Virkning for et Vaaben som Feltartilleriet.

⁴⁴⁹/₈₅. Den fra forrige Mode udsatte Plan til Brolægning af Frederiksbjerg blev drøftet, men Sagen derpaa atter udjat.

³⁵³/₈₅. I Fortsættelse af den i forrige Mode tagne Beslutning underskrev Byrådet en Indstilling til Indenrigsministeriet om Tilladelse til Anvendelse af 130 000 Kr af Laanen af 1884 til Vandværkets Udvidelse, i hvilken Anledning man derhos udbad sig Bemyndigelse meddelt til at realisere de sidste i Behold værende Obligationer af dette Laan til Beløb 100,000 Kr. paa bedst mulige Vilkaar, dog ikke under en Kurs af 99 %.

³⁵⁵/₈₅. Fra Amtet var modtaget Kommunikation af følgende Skrivelse af 10de d. M. fra Indenrigsministeriet:

„I Følge derom fra Krigsministeriet modtagen Meddelelse er det bestemt, at af 4de Gensdarmefoddeling skal stationeres i Aarhus: 1 Officer, 1 Oversergent, 3 Sergenter (deraf en beredne), 1 Sergent af Forplejningskorpsen, 10 b redne og 12 uberedne Gensdarmere, 1 Hestepasjer og 14 Heste (deraf 2 Officersheste); den anmeldte Station vil blive bejagt fra den 8de og 9de d. M.

Bemeldte Ministerium har derhos bestemt, at Indkvarteringen, indtil paagjældende Kjøbstad definitivt maatte blive fastsat som Garnisonssted for Gensdarmefoddeling, foregaar efter de om den ekstraordinære Indkvartering i Trd. af 9de Maj 1806 med tilhørende senere Bestemmelser indeholdte Regler.

Hvilket i Forbindelse med Ministeriets Skrivelse af 16de f. M. meldes til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgørelse.“

Toges til Efterretning og videre Betjendtgjørelse for Indkvarteringskommissionen.

^{372/85} Under den stærke Storm og derved foraarfagede usædvanlige Lavvande af $4\frac{1}{2}$ Fod under daglig Vande i Begyndelsen af denne Maaned have iblandt andet Mabolværkerne ved Aaens Nordside ud for Borjen forskudt sig. Havneingeniøren har i den Anledning været sendt til Kjøbenhavn for at konferere med Vandbygningsaotoriteterne og Resultatet af Overvejelserne er blevet, at det vil være nødoendigt at ombygge Bolværket paa den nævnte Strækning i en Længde af c. 200 Fod og desuden at foretage Istandfættelser paa andre 50 Fod. Disse Arbejder foreslaar Udvalget for Havneøvesenet at lade udføre, saaledes at Beføstningen afholdes af den paa Havnens Budget for indeværende Aar under Konto 7 c til „almindelig Vedligeholdelse“ opførte Sum, hvoraaf der haves c. 4000 Kr. til Disposition til Reparation af Mabolværket, hvilket Beløb i Forbindelse med de paa Budgettet for 1886 under Konto 7 b opførte 5000 Kr. og en Tillægsbevilling af 3000 Kr. til denne Post vil være tilstrækkelig til dette Arbejdes Udførelse og til de øvrige Vedligeholdelsesarbejder.

Byraadet indgif paa Udvalgets Forslag, hvorefter Sagen vil være at foreslægge Indenrigsministeriet til Godkendelse.

^{373/85}. Efter Forslag af Indkvarteringskommissionen besluttede man at lade Gulvet i 14de Bataillons 3die og 4de Kompagnis Baabekamre i Depotbygningen omlægge, da det i Følge Bygningsinspektørens Indberetning er sunket.

Udgiften hertil, 80 Kr., bevilgedes ekstraordinært paa Indtægts Konto II B 2 b

^{374/85}. I Anledning af en fra Stadslæge Schmiegelow foreliggende Skrivelse af 10de d. M., hvori meddeles, at Barfelseveren stadig er i Aftagende her paa Stedet, idet der i Aaret fra Oktbr. 1884 til Oktbr. 1885 ikke er fket noget Dødsfald af denne Grund her i Byen og kun saa Sygdomstilfælde, der imidlertid alle ere forløbne heldigt, hvorhos Stadslægen udtaler Forventning om, at Byraadet i samme Omfang som før vil bevilge de fornødne Midler til Anvendelse af Forebyggelsesmidler imod Barfelseverens Udbredelse, besluttede man at henlede bemeldte Embedsmands Opmærksomhed paa, at der atter i Budgettet for 1886 under Udgifts Konto VII 3 c er optaget et Beløb af 400 Kr. til Foranstaltninger i denne Retning.

^{375/85}. Efter Skoleudvalgets paa Forslag af Skolekommissionen støttede Indstilling besluttede man, da der ved det offent-

lige Skolevæsen her i Byen for Tiden er 4 Hovedskoleklasser, hvis Undervisning bejorges af Time lærere, af hvilke den ene har haft fuldt Timeantal siden 1ste April og den anden siden 1ste Novbr. d. A., at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om Tilladelse til at oprette 2 ny faste Lærerposter med følgende Indtægter: 200 Kr. i Pengeløn, 50 Td. Byg efter Kapitelstaxt, Andel i Skolepenge (c. 100 Kr.), 150 Kr. i Huslejegodtgjørelse og 2 Favn Brænde.

³⁷⁶/₈₅. Da Gasledningen til Nordre Byfskole i Følge en foreliggende Meddelelse fra Udvalget for Skolevæsenet er altfor lille i Forhold til Blusjenes Antal og Belysningen som en Følge deraf utilfredsstillende, bevilgede man et Beløb af 200 Kr. til Indlægning af ny og større Gasrør i bemeldte Skole.

³⁷⁷ og ³⁷⁸/₈₅. Ved at kommunikere tvende Skrivelser fra Indenrigsministeriet af 4de d. M., havde Amtet forlangt sig Byraadets Ytringer meddelte over tvende Andragender, hvori Biskop Dr. phil. Clausen anholder om allerhøjeste Stadsfæstelse paa Fundatserne for „Severin Hendrikfens og Rasmine Hendrikfens Legat for Børn i Arveprinsesse Carolines Børneasyl“ og for „Niels Schack Aagaards og Julie Aagaards Legat for Børn i Arveprinsesse Carolines Børneasyl“, i hvilken Anledning man besluttede at indhente Erklæring fra Udvalget for Legatvæsenet.

³⁸⁴/₈₅. Paa Forslag af D. Langballe vedtog man i Anledning af den allerede herskende Arbejdsløshed at tilskrive de forskjellige Udvalg, som kunde have Arbejder at lade udføre, med Anmodning om at fremkomme med Forslag til den snarlige Udførelse af saadanne Arbejder, som der maatte være Mulighed for at faa udbetalt i Løbet af Vinteren, og som ellers for kortere eller længere Tid skulde have været udsatte, ligesom forøvrigt ogsaa, saa vidt mulig, i Vinterens Løb at fremme de Arbejder, som ere hjemlede i Budgettet.

